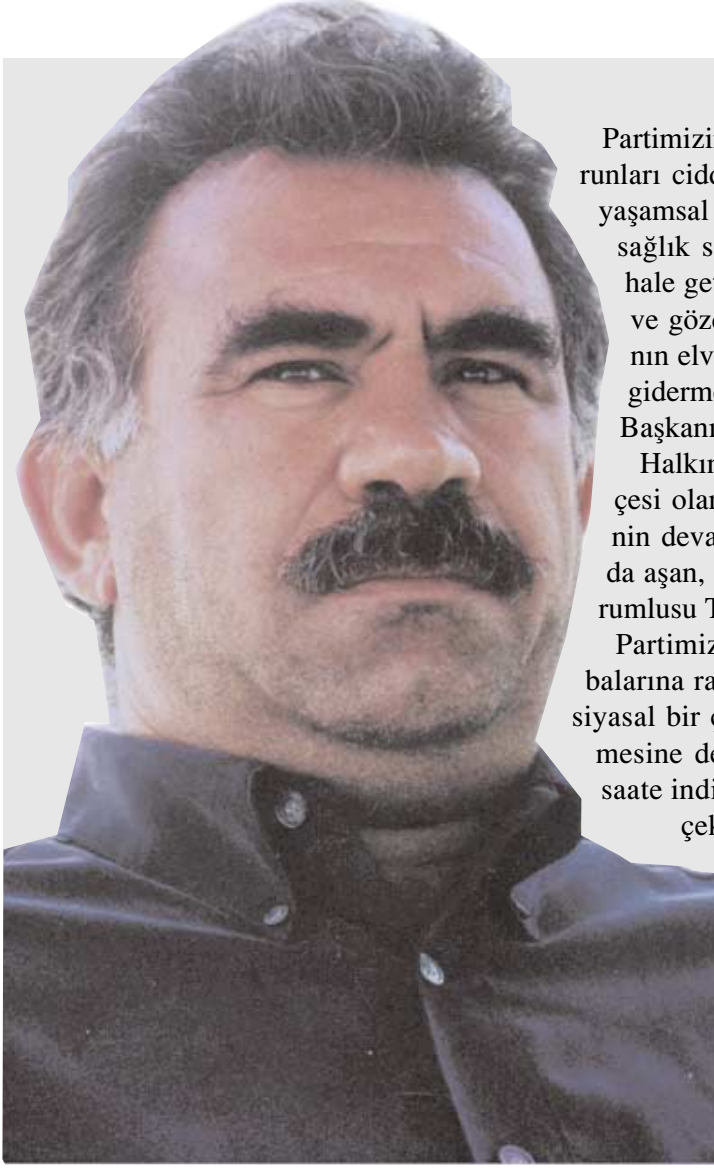

Başkan Apo'suz Barış olmaz!

Kamuoyuna

Partimizin Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaşın sağlık sorunları ciddi boyutlara varmıştır. Sağlık sorunları gelinen noktada yaşamsal tehlike arz etmektedir. Uzun süreden beri baş gösteren sağlık sorununun tedavi edilerek giderilmemesi, durumu ciddi hale getirmiştir. Solunum güçlükleri, koku alamama, dil, damak ve gözdeki yanmalar başlıca sağlık sorunlarıdır. Mevcut mekanın elverişsizliği ve yapılan tedavilerin yetersizliği bu sorunları gidermediği gibi, ağırlaşmasına yol açmakta, dolayısıyla Genel Başkanımızın yaşamı her geçen gün tehlike altına girmektedir.

Halkımız ve Partimiz için hem savaşın, hem de barışın gerekçesi olan Başkanımızın yaşamı konusunda ortaya çıkan tehlikenin devamı hiçbir gerekçeyle kabul edilemez! Tecrit koşullarını da aşan, ağır yaşam koşulları altında ortaya çıkan bu sorunun sorumlusu Türkiye Cumhuriyeti devletidir.

Partimizin, halkımızın ve Genel Başkanımızın tüm olumlu çabalarına rağmen devlet olumlu yönde adım atmamıştır. Bırakalım siyasal bir çözüme dönük adım atma, yaşam koşullarının düzeltilmesine de gidilmemiştir. Tam tersine görüşme saati haftada bir saate indirilmiş, bu da çoğu kez hava muhalefetinden dolayı gerçekleşmemiştir. Genel Başkanımıza TV, radyo ve basını sağlıklı biçimde izleme, spor yapma vb. en doğal insani gereksinimlerinin karşılanması olanağı da tanınmamaktadır. İnsani gereksinimlerinin karşılanmaması ve sağlık sorunlarının giderilmemesi, partimiz ve halkımız tarafından, verilen idam kararının bir başka biçimde uygulanması endişesini yaratmaktadır.

PKK Başkanlık Konseyi'nin açıklaması
Devamı 27'de

**Mahkum edilen Kürt halkı ve Önderliği değil
Türk Devleti ve onun dış dayanaklarıdır**

İmralı'da Kazanan Başkan Apo

ve Onun Şahsında Kürt Halkıdır

“Bütün dünyanın gözü önünde cereyan eden dava, hiç kuşkusuz ki önemliydi ve bu davadaki tutum sorunun çözümünde tarihsel bir rol oynayacaktır. Davanın gelişimi, gidişatı ve yarattığı sonuçlar sağlıklı bir kafayla ele alınıp değerlendirildiğinde, mahkum edilenin Kürt halkı ve onun Önderliği değil, Türk devleti ve ona destek veren güçler olduğunun kesinlik kazandığı görülecektir.”

19'da

21. Yüzyılda Mücadelenin Dili DEMOKRASİ OLACAKTIR

Bu yirmi yılın en önemli gelişmeleri neydi? Başta Kürdistan'da büyük zorluklar pahasına da olsa bir ulusal ve demokratik bilinç, örgütlülük, mücadele gücü, yani yok edilmek istenen veya yok edilme sürecine sokulmuş olan bir ulusal toplumun demokratik çerçevede yeniden dirilişi, örgütlülüğü ve mücadele eder güç haline gelmesi yaşandı. Ağır bedeller verilse de, bu, büyük bir direnç, şiddetli bir mücadele ve kesin bir önderlik duruşu ile gerçekleşti.

Ve sonuçta tarihsel-ulusal bir önderlik, örgüt ve demokratik-ulusal topluluk ortaya çıktı.

Sayfa 2'de

PKK yeni bir politik sistemin verilerini ortaya çıkarıyor

Halklar mevcut milliyetçi yaklaşımlarla birbiriyle çatışma içerisine sokuluyor. Türkler, Farslarla ve Araplarla, Kürtler ise hepsiyle çelişkili ve çatışmalı kılınıyor. Bu yaklaşım çözüm içermiyor. Çünkü mantığı çelişki ve çatışmadır. Devletlerin halklarla ve birbiriyle, çeşitli halk kesimlerinin ise devletle çelişki ve çatışmasından bazı güçler maddi çıkar sağlıyor, kendi siyasi egemenliklerini sürdürüyorlar. Sistemin temel mantığı kesinlikle bu.

PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Duran Kalkan yoldaş değerlendiriyor sayfa 7'de

Tarihi Kürtler ve Türkler birlikte yaptılar

Tarihi Kürtler ve Türkler birlikte yaptılar. İmparatorluklarda pay birliktedir. Bu devlet birlikte inşa edilmiştir. Kürtler neden ayrı devlete doğru yönelmiyorlar? Çünkü Kürtler özgürlüğü Türklerle birlikte aradılar. Araplar ve Ermeniler uzaktı, oysa Kürtler ve Türkler iç içeydiler. Malazgirt'te de bu böyledir. Alparslan Silvan'da ordusuna on bin Kürt alır. Bunları söylemenin sağcılık ya da solculukla ilgisi yoktur. M. Kemal'de de öyledir. Çanakkale savaşında, bilmem şurada burada binlerce Kürdün varlığından söz edilir. Ama şimdi bütün bunları derinliğine yazmak, iyice açığa çıkarmak gerekir.

Başkan APO'nun değerlendirmesi sayfa 12'de

İçindekiler

Yekitiya Demokratik a Gelê Kurd (YDK)
KURULUŞ BİLDİRGESİ
14'te

Dönem sorunlarını doğru çizgi
savaşçılığıyla aşalım örgütlenme ve
yönetim tarzımızı geliştirelim
PKK Başkanlık Konseyi'nin değerlendirmesi
16'da

Toplumsal kurtuluşa
kadının kurtuluşunun öncelikli yeri
Başkan APO'nun değerlendirmesi
20'de

Edebiyat
insanın değersizleştirilmesine başkaldırmaktır
Hüseyin KAYTAN
22'de

Haftanın ve Amed Şehitleri (2000 yılının)
23'te

MAYIS ŞEHİTLERİ
PKK Başkanlık Konseyi Üyesi
Duran Kalkan yoldaş
28'de

Sosyalizm, 20. yüzyılın dar sınıf ideolojisi değildir Apoculuk yaratıcı sosyalizmdir

1 Mayıs deyince elbette aklımıza sosyalizm geliyor. Sosyalizm; ideoloji ve yaşamdır; insanlığın ekonomik, sosyal, düşünsel, ruhsal yaşamının belirlenmesi, düzenlenmesi, geliştirilmesidir. Bütün bu alanlarda insanlık yaşamının, son derece özgür, eşitlikçi, adil ve mutluluk dolu bir düzeye ulaştırılması doğrultusunda insanlığın yürümesi ve savaşmasıdır. Her şeyden önce 1 Mayıs'ı bu yönüyle ele alacağız, değerlendireceğiz, anacağız. 1 Mayıs'ı değerlendirirken, yaşarken, bu öz üzerinde yoğunlaşacağız, kafa yoracağız, bunu daha çok anlamaya çalışacağız.

sayfa 4'te

21. Yüzyılda Mücadelenin Dili

DEMOKRASİ OLACAKTIR

Siyasi olarak Türkiye'nin gündemi son dönemde cumhurbaşkanlığı seçimi işgal etti. Buna bağlı olarak iç ve dış siyasette birçok şey açığa çıktı, çıktı. Çeşitli güç odakları; ilişki, ittifak, çelişki ve savaşım anlamında kendi mücadelelerini yürüttüler. Bölgesel gelişmelerde de benzer bir biçimde Türkiye-Suriye, Suriye-İsrail ilişkilerinde yoğun görüşmeler, arayışlar yaşandı. Giderek bu açığa da çıkıyor; açıktan görüşmeler yapılıyor. Son dönemde Türkiye-Suriye görüşmeleri var ve izleyenler bunların ileri düzeye çıkacağını belirtiyorlar.

Yine Güney'de bir hareketlilik var. İran cephesi kendi içinde çatışmalı. İran ile Türkiye, ilişkilerini geliştirme çabası içerisinde. Bu ilişkilerin bozulması ve yakınlaşmayı önleme yönünde de çabalar var. Bu konuda bazı olaylar açığa çıkıyor. Çıkarılıyor veya onunla bağlantılandırılıyor.

Bunlar içerisinde bazı olaylar genel gelişmenin yönünü gösteren ve değerlendirme yapmamıza güç veren olaylar oluyor. Bunların bazıları bizim için esas önemdedir. Bir çoğu ise birbirleriyle büyük ölçüde ilişkili durumdadır. Öyle ki Ortadoğu siyaseti çok fazla bölünmüş ve devletler ayrılmış olsa da siyasi mücadele birbiriyle çok bağlantılı geliyor. Tek bir devlet içi mücadele gibi siyaset yapılıyor. Bunu görmek gerekir. Sorunlar bu düzeyde birbiriyle bağlanmış ve iç içe geçmiş durumdadır. Çözüm arayışları da benzer biçimde iç içedir. Çözüm arayan çeşitli çevreler, güç odakları var ve bunlar arasında mücadele sürüyor. Aslında bir çok olay böyle bir mücadelenin gereği olarak ortaya çıkıyor, çıkartılıyor.

Siyaset yapan güçlerin ellerinde kartları var. Kendilerini hazırlıklı tutuyorlar ve çalışıyorlar. Günü ve yeri geldiğinde siyasi etkinlik kazanabilmek için onları ileri sürüyorlar. Ya kendilerini güçlendirmek amacıyla veya karşıtlarının güçlenmesini durdurmak, onları zayıf bırakmak, çelişkili duruma getirmek için bunları ileri sürüyor, kullanıyorlar. Siyasi mücadele böyle yürüyor, siyaset bu biçimde yapılıyor.

Bizim için önemli bir olay da cumhurbaşkanlığı seçimi. Belli ölçüde bu mücadeleyle ilişkilenebilir. Görüşler açıkladık, değerlendirmeler yapmaya çalıştık. Bu bir sonuca da ulaştı.

Türkiye önemli bir dönemeçtedir. Kendileri bunu *"kavşak noktasındayız"* diye ifade ediyorlar. Yeniden yapılanma sürecinde olduğu belirtiliyor. Böyle bir dönemeçte yeni bir cumhurbaşkanı seçildi. Tabii bu cumhurbaşkanının özellikleri bir süredir ortaya konuluyor, ne anlama geldiği değerlendiriliyor. Genel değerlendirme; Türkiye'de yirmi yıllık bir dönemin sona erdiği, bu seçimle birlikte yeni bir dönemin açıldığı biçimindedir. Bunun önemi; köklü bir değişiklik ve yenilik içerdiği kadar, bu dönem değişikliğinin bizimle bağlantılı olduğu noktasındadır. Yirmi yıllık geçmiş döneme yol açan, yaratan PKK mücadelesiydi.

Evren, Özal ve Demirel dönemine, aktif, müdahaleci, yönetici cumhurbaşkanlığı dönemi deniliyor. Türkiye'yi böyle bir cumhurbaşkanlığı dönemine, 12 Eylül darbesi ile birlikte, genel demokratik

mücadele ve gelişmenin yanı sıra, en başta da Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişimi götürmüştü. PKK'nin, ulusal kurtuluş stratejisini oluşturması, ideolojik-politik çizgi ve örgüt gücü, giderek bir askeri güç ve eylem olarak ortaya çıkmaya başlaması Türkiye'de yeni bir dönem açmıştı; 12 Eylül dönemi. Öyle bir noktaya zorlamıştı.

Kürdistan'da oluşan böyle yeni bir stratejik yaklaşımı Türkiye 12 Eylül stratejisi ile *-bu giderek özel savaş stratejisi olarak kendini yetkinleştirdi-* karşılamıştı. Yirmi yıllık bir savaş dönemi yaşandı. Kürdistan'da büyük bir mücadele verildi. Buna karşı devlet değişik aşamalardan geçerek, kendisini değişik biçimlerde örgütlenmelere kavuşturdu, ki en sonunda büyük ölçüde bir çete gücü haline geldi ve giderek devlet çetelerin eline geçti. Kıyasıya bir savaş bu yirmi yılı belirledi.

Bu yirmi yılın en önemli gelişmeleri neydi? Başta Kürdistan'da büyük zorluklar pahasına da olsa bir ulusal ve demokratik bilinç, örgütlülük, mücadele gücü, yani yok edilmek istenen veya yok edilme sürecine sokulmuş olan bir ulusal toplumun demokratik çerçevede yeniden dirilişi, örgütlülüğü ve mücadele eder güç haline gelmesi yaşandı. Ağır bedeller verilse de, bu, büyük bir direnç, şiddetli bir mücadele ve kesin bir önderlik duruşu ile gerçekleşti. Ve sonuçta tarihsel-ulusal bir önderlik, örgüt ve demokratik-ulusal topluluk ortaya çıktı.

Türkiye'de bir çok değer yargısı kırıldı, parçalandı. 12 Eylül'le ordu kendisini en üst düzeyde yeniden devreye koy-

rinci planda PKK'nin yaklaşımları olduğunu belirtmek istiyoruz. Bunu bir abartı biçiminde anlamadan böyle değerlendirmek; Türkiye'deki durumu doğru analiz etmek anlamına gelir. Böyle yaklaşmazsak, Türkiye'deki siyasi ilişkileri, mücadeleleri, güç odakları ve dengelerini çok fazla değerlendiremeyiz. Abartmak ve her şeyi yalnızca buraya bağlamak hatalı olacağı gibi, böyle bir sürece kesin yön vermiş olan bu gerçeği görmemek de değişimi doğru değerlendirememek olur. Nitekim bazı çevreler böyle değerlendiriyorlar. *"Dönem değişiyor"* diyorlar, fakat PKK'nin stratejik değişimi ile Türkiye'de çok fazla yeniliğin olamayacağını da iddia ediyorlar. Belli ki bu gelişmeler o düşüncelerin yanlışlığını ortaya koyuyor.

Bu dönemin böyle kapanması kesinlikle PKK'deki stratejik değişime bağlı. Eğer bu değişiklik olmasaydı, Türkiye böyle yeni bir dönem açamayacaktı. Cumhurbaşkanlığı seçimi bu biçimde olmayacak, seçim sonucunda kesinlikle böyle bir değerlendirme de yapılmayacaktı.

Türkiye’de devlet iki parçalıdır; yarısı cumhuriyet yarısı da ordudur

Yeni dönemde muhtemel gelişmeler neler olabilir? Stratejik olarak öngördüğümüz gelişme sürecini ne kadar pratikleştirebiliriz? *"Yeni bir dönem başlangıcı"* deniliyor. Yeni seçilen cumhurbaşkanı Necdet Sezer'in çalışmaları, görev süreci neleri ortaya çıkartabilir?

Necdet Sezer birey olarak çok fazla

" Biz de cumhuriyetçiyiz, fakat tam bir cumhuriyet istiyoruz. Türkiye’deki cumhuriyetle çelişki ve çatışmalarımız aslında, cumhuriyet olmasından değil, olamamasından kaynaklandı. Rejimin cumhuriyet olmayan yanıyla çelişki ve çatışmaya girdik. Cumhuriyet olmayan ve bundan uzak tutan yan, askeri yandı. Cumhuriyet olmayan yan, askeri yan olunca, onu aşma, etkinliğini kırma mücadelesi askeri bir mücadele olarak ortaya çıktı."

muştı. Askeri cumhuriyet kendi gücünü göstermek istedi. Yine devlet içerisinde giderek faşist yönelimler kendisini hakim kılmaya çalıştılar. Bunu en kirli savaş yöntemleri ile yürütmeyi denediler. Ancak bütün bu yönelimler sonuç vermedi, boşa çıktı. Türkiye'nin en etkili güç odakları böyle bir mücadelede kendilerini büyük iddia ile ortaya koyup sonuç almak istediler, ancak başarılı olamadılar. Onların gücü bu biçimde kırıldı. Tümünden yok edilemediler, ama güçlerinin her türlü sonucunu almaya muktedir olmadığı ortaya çıktı. Türkiye toplumunda, bu güçlerin 'her şeye muktedir olduğu' biçiminde var olan anlayış ve inanç kırıldı. Yine bir çok kompleks içeren, şoven duyguları ifade eden tutumlar, anlayışlar kırıldı. Anti-demokratik, baskı ifade eden anlayışlar ciddi darbe yedi. Yani Türkiye'nin faşist, diktatöryal eğilimleri önemli darbeler aldı.

Yeni bir yüzyıla partinin yeni stratejik yaklaşımı ile girildi. PKK yirmi yıl önce bir strateji belirledi, şimdi ise yeni yüzyıla girerken yeni bir strateji çizdi, çiziyor. Bu stratejiyi hem formüle ediyor hem de uygulamaya çalışıyor. Türkiye de buna göre değişiyor. Yirmi yıllık dönem sona ererken, bu sona erdirmeyi sağlayan bir

tanınmayan bir kişi. Çeşitli çevreler tanımaya, anlamaya ve tanıtmaya çalışıyorlar. Açık ki, yeni süreç eskisi gibi olmayacak. Cumhuriyet, sürece uygun yeni bir aday seçti denilebilir. İçte çok çekişmeli bir seçim oldu. Güç dengeleri değişik kombinezonlar oluşturdular.

Bilindiği gibi Anayasa değişikliği sürecinde ve daha sonra, aday seçimleri döneminde de böyle oldu. Gerçi Türkiye'de bütün cumhurbaşkanlığı seçimleri çok şiddetli mücadelelere sahne oluyordu. Çoğu zaman Türkiye darbelerle götürüldü. Fakat bu cumhurbaşkanlığı seçimi daha yoğun bir mücadeleye sahne oldu denilebilir. Eğer bir şiddet uygulamasına gidilmediyse, bu, artık sorunun Türkiye'de şiddetle çözüm ortamını sona erdirmiş olmasından kaynaklandı. Yani şiddet içermeyecek kadar sıradan bir mücadeleye sahne olduğundan değil de, şiddetin artık Türkiye'de çözüm gücü olmaktan çıkmasından dolayı böyle bir yaklaşıma gidilmedi. Yoksa siyasal mücadele şiddeti, diğer bir çok cumhurbaşkanlığı seçiminde ortaya konulan şiddetten az değildi. Bu iç ve dış mücadeleye bağlı gelişti. Örneğin Anayasa değişikliği ile Demirel'e bir kez daha cumhurbaşkanlığı görevi şansının verilmemesi

Rusya'daki gelişmelere bağlandı. Parti Önderliği de yaptığı bir değerlendirmede, o sahadaki gelişmelerle Türkiye'nin ilişkilerine dikkat çekti. Çok değişik çevreler, Rusya'da Putin'in başkan olmasının, Türkiye'de bir değişimi getirdiğini, Demirel'in görev süresini uzatacak değişikliğin bu biçimde önlendiğini ifade ettiler. Tabii bu hususları sadece bir olaya bağlamak doğru değil. Fakat bazı olaylar da çok etkiliyor, yönlendiriyor. Bu sonuçlar üzerinde bir çok olayın etkisi varsa da, özellikle Rusya'daki iç durum burada daha önemlidir. Böyle karmaşık bir süreç sonucunda Türkiye, iç-dış gelişmeleri gözeterek bir sonuca ulaşmak istedi.

Ayrıca Türkiye'de sorunlar birikti ve cumhurbaşkanlığı bütün sorunların çözümü için anahtar durumuna geldi. Her şeyi bir noktada kilitlemek, cumhurbaşkanlığı seçimini öyle bir düzeyde ele almak Türkiye'yi yeniden zorladı, bir çıkmaz tehlikesini gündeme getirdi. Mevcut seçimle onu biraz dağıttılar. Tümünü cumhurbaşkanlığı seçimine bağlamak yerine farklı alanlara dağıttılar ve böylece bir mutabakat sağlandı. Beş parti görüşünde de olsa ortak aday gösterebildi. Adına, *"Türkiye’de hiç olmayan bir görüntü"* denildi. Sözle de olsa bir araya gelmek zorunda kaldılar. Birçoğu oy da vermedi. Sözü başka, yaptığı başkaydı. İkiyüzlülük vardı. *"Meclis hem cumhurbaşkanlığı seçiminde hem de Anayasa oylamasında büyük bir demokratik tutum sergiledi"* gibi değerlendirmeler yapıldıysa da gerçek öyle değildi. Çok demokratik, demokratik değerlere bağlı olan, demokratik dönüş-

me yönelinecektir. Fakat böyle bir demokratikleşme, özünde daha fazla demokrasi isteyen güçlerin tasfiye edilmesi çabasını içerecektir. Bu sınırlı demokratik yaklaşımı tüm topluma kabul ettirip hakim kılabilmek için, farklı demokratik programları ve o programları hayata geçirmek isteyen güçleri etkisiz kılmak isteyecektir. Bu nedenle, mevcut cumhurbaşkanlığı çizgisi, kısmi bir demokratikleşmeye yönelirken, esas olarak daha fazla demokrasi isteyen güç odaklarını etkisizleştirmek mücadelesini aktif olarak yürütecektir. Bu da bizim için mücadelenin diğer bir yönü oluyor. Mevcut demokratik dönüşümü yönlendirmek veya onu etkilemeye çalışmak gerekecektir. Fakat bunun hem yöntemini hem de içerdiği tehlikeyi doğru görmek gerekiyor. Bu durum önümüzdeki süreçte şiddetli bir siyasi mücadeleyi içerecektir. Özellikle köklü demokratik dönüşüm isteyen güçlerle, sınırlı demokratikleşmeyle yetinmek isteyen güçler arasında bir mücadele olacaktır bu.

En son, cumhurbaşkanlığı seçimi için aday ortaya çıkartılmaya çalışılırken bile ordudan görüş alındı. Hatta bunda ordu belki de daha fazla yönlendirici oldu. Bu bir cumhuriyet için eksiklikler. Yani bu seçimde bile görülen gerçek, cumhuriyetin yarım niteliğidir. Türkiye'de devlet iki parçalıdır. Yarısı cumhuriyet, yarısı da ordu. Yarısı seçimle geliyor, yarısı kendi içerisinde tarihin tersinden işbaşına geliyor. Ve yönetim bu iki parçadan oluşuyor. Sonuçta son sözü yine tarihin tersinden işbaşına gelenler söylüyor. Mevcut cumhurbaşkanı seçimine bile bunun gölgesi düştü. Bu cumhuriyetin aşılması ve yönetimin seçimle belirlendiği sistem olan cumhuriyetin kurulması, yaratılması Türkiye açısından önemlidir. Bu, cumhuriyetin komple demokratikleşmesi açısından da önemlidir. Biz bu cumhuriyetin tam cumhuriyet olmayan niteliğiyle savaştık. Parti Önderliği, bunu savunmalarında da somut ortaya koydu, bazı açıklamalarında da belirtti. Biz de cumhuriyetçiyiz, fakat tam bir cumhuriyet istiyoruz. Türkiye'deki cumhuriyetle çelişki ve çatışmalarımız aslında, cumhuriyet olmasından değil, olamamasından kaynaklandı. Rejimin cumhuriyet olmayan yanıyla çelişki ve çatışmaya girdik. Cumhuriyet olmayan ve bundan uzak tutan yan, askeri yandı. Onun için bir yönüyle geçmiş mücadelelerimiz askeri mücadele oldu. Cumhuriyet olmayan yan, askeri yan olunca, onu aşma, etkinliğini kırma mücadelesi askeri bir mücadele olarak ortaya çıktı.

Türkiye Cumhuriyeti'nin bir gelişimi vardır. '50'ye kadar olan sürece Parti Önderliği *"otoriter yönetim süreci"* dedi. '50'den sonra oligarşik yapılanmayla demokratik yapılanma güçleri arasında süren bir mücadeleyi ortaya çıkardı. Son elli yıl Türkiye'de demokratik cumhuriyetle oligarşik cumhuriyet arasında şiddetli bir mücadele sürecidir. Bu mücadeleler her on yılda bir farklı düzey ve içerik kazandı. 1950-60 sürecinde bir düzey, 1960-70 arası başka bir düzey ifade etti. '70'den itibaren şiddet girdi bu mücadelenin içine. Ordu, oligarşik gelişmeyle demokratik gelişme mücadelesinde kendisine daha etkili bir yer kazanmak istedi. Kendi etkinliğinin kırılmasını kabul etmeyeceğini, bu anlamda demokratikleşmeyle çelişkili olduğunu ortaya koydu.

Serxwebûn’ dan

1970-80 darbeleri oldu, ki bunu daha ileri düzeye ordu çıkardı. Böylece oligarşik yapılanmanın mücadele gücü olarak askeri güç de devreye girdi. Zaten sosyal, ekonomik, siyasal güçler ağırlıklı olarak mücadele ettiler. Demokrasi ve halk güçleri '70'lerden itibaren şiddet kullandı. '80'lerden itibaren bu tümüyle Kürdistan'a kaydı. 2000 yılına kadar da Kürdistan'da PKK'nin yürüttüğü bir mücadele oldu.

Şunu gözardı etmemek gerekir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, Türkiye için demokratik devrim ve demokratik dönüşüm mücadelesiydi. Yani cumhuriyetin demokratikleştirilmesi mücadelesinin doğal bir parçasıydı. Bu, ister savaşla olsun, isterse savaşızsız olsun. Kaldı ki, Türkiye'de savaşı gündemleştiren PKK ve Kürtler olmadı. Tam tersine Türkiye devrimci gençlik hareketi, Türkiye'nin sol-sosyalist, demokratik, siyasal hareketleri öncelikle buna başvurdular. Demokrasi mücadelesinin bir yöntemi olarak savaş Türkiye koşullarında gündeme geldi, uygulandı. Kürdistan'da bu daha kapsamlı hale getirildi, derinleştirildi, uzun süreli ve yenilgisiz kılındı. Bunların hepsi demokratik cumhuriyeti ifade ediyordu. Şimdi oligarşik yapılanmayla demokratik gelişme güçleri arasında bu mücadelenin siyasal yöntemlerle sürdürülerek bir demokratik yapılanmanın inşa edilmesi isteniliyor. Yani bu konuda bir çözüm ortaya çıkmış değil. 50 yıllık şiddet içeren mücadelenin ardından güçler kendilerini ifade edecekleri kadar etmişlerdir. Birbirlerine darbe vuracakları kadar vurmuşlar, durumları net olarak ortaya çıkmış ve mücadeleyle Türkiye'de belli bir düzey yakalanmıştır. Şimdi artık bu mücadele bir kurala bağlanmak isteniyor. Demokratik yapılanma; bu mücadeleyi askeri şiddet içermeyen, hukukla yürütülecek kurallara bağlama anlamına geliyor. Demokrasi mücadelesinin bitmesi, her şeyin güllük gülistanlık olması, çalışmanın ortadan kalkması anlamına gelmiyor. Biraz o tarzda anlaşılır gibi bir yaklaşım var.

Demokrasi kültürü ve anlayışı Türkiye'de ve toplumumuzda zayıftır. *“Demokrasi geldi, artık zorluklar, sorunlar, mücadele, her şey bitti”* gibi bir yaklaşım doğru değil ve kesinlikle öyle anlaşılmamalı. Sorunlar bitmez, çözülür, yeni sorunlar gündeme gelir, mücadele devam eder. Mücadele yaşamın ta kendisidir. Toplum ve insan yaşamı varoldukça siyasal ve toplumsal mücadele varolacaktır. Ve bu değişik yöntemler ve kurallar çerçevesinde yürütülecektir. *“Türkiye, artık böyle bir kurallar sistemi yaratabilecek düzeye geldi”* deniliyor. Bizim ve karşı tarafın iddiası da budur. 50 yıllık mücadele, hatta daha öncesinden sağlanan gelişmelerle Türkiye bunu yaratacak düzeye ulaştı diyoruz. Bundan öteye mücadele eski yöntemlerle sürerse, mevcut güçlere zarar verir. Bu durumda hiçbir güç kazanamaz. Hakim güçler, sermaye çevreleri ve demokrasiyi en ileri düzeyde isteyen kesimlerin ortak birleştikleri nokta burası oluyor. Her güç eski yöntemlerle mücadele etmeyi kendi çıkarları açısından tehlikeli görüyor. Şimdiye kadar o mücadele tarzı kendilerini geliştirdi. Onun için herkes kendi alanında en fazla örgütlülükler ortaya çıkararak, öyle bir mücadeleyi yürüttü ve etkili olduğu ölçüde gelişme sağladı. Şimdi ise o tarz yöntemlerle mücadelenin kimseye kazandıracağı yoktur. Aksine herkeşe kaybettirme durumu vardır. Bu mücadelenin farklı yöntemlerle sürdürülmesi koşulları Türkiye'de ortaya çıkmış durumdadır. Türkiye gerekli ulusal, toplumsal, siyasal ve ekonomik gelişmeyi yaşadı. Yani dış bağlantıları ve iç yapılanmasıyla böyle bir düzey kazandı. Uzun bir demokrasi savaşından geçerek demok-

rasi kültürünü aldı. Şimdi bütün bu güçlenmeye ve kültüre dayanarak kendisini demokratik kurallara bağlayan bir demokratik yapılanmaya götürebilir. Değişik çevreler arasındaki çıkar mücadelesi, ekonomide, siyasette, kültürde, sosyal yaşamda, demokratik ve hukuk kuralları çerçevesinde yürütülebilir. Toplum böyle

“Demokrasi kültürü ve anlayışı Türkiye’de ve toplumumuzda zayıftır. ‘Demokrasi geldi, artık zorluklar, sorunlar, mücadele, her şey bitti’ gibi bir yaklaşım doğru değil ve kesinlikle öyle anlaşılmamalı. Sorunlar bitmez, çözülür, yeni sorunlar gündeme gelir, mücadele devam eder. Mücadele yaşamın ta kendisidir. Toplum ve insan yaşamı varoldukça siyasal ve toplumsal mücadele varolacaktır.”

bir mücadeleyle kendisini yaşatıp geliştirebilir. *“Böyle bir düzeye ulaşıldığı için, artık demokratik yapılanmaya geçilebilir”* deniliyor ve bunda birlik olunuyor. Yeni demokratik yapılanma sürecinin bu dönemde gelişme imkanlarının fazlalığı burada ortaya çıkıyor.

Türkiye demokratik cumhuriyetin gelişimi bakımından bölgede öncü konumundadır

Türkiye böyle bir cumhuriyetin gelişimi bakımından Ortadoğu'da öncü konumundadır. Bu durumda olan tek güçtür. Ortadoğu'nun diğer alanları bu bakımdan Türkiye'ye göre çok geridedir. Hem toplumsal güçlenme hem de iç mücadele bakımından daha geri ve zayıf durumdadırlar. Bu devletler cumhuriyete geçişte de Türkiye'yi örnek alıp geriden takip ettiler.

Türkiye'de oligarşik ve demokratik güçler arasında şiddetli bir mücadeleye başlandığı dönemde, Arabistan'da daha yeni yeni cumhuriyetler ortaya çıkmaya başladı; Mısır, Suriye ve Irak'da cumhuriyet rejimleri oluşturma yönünde adımlar atıldı. Türkiye'de oligarşi ve demokrasi arasındaki mücadelenin en şiddetli düzeye ulaştığı bir süreçte ise, İran cumhuriyet yönünde bir İslami devrimle adım atabildi. Cumhuriyeti kendi toplumsal, kültürel yapısına uyarlamak istedi. Türkiye'nin 50 yıl öncesine benzer süreçler bu alanlarda yaşanıyor. Bu anlamda Türkiye'den bir dönem geriden geliyorlar. Özellikle Arap sahasındaki gelişmelerde ideolojik-politik içerik itibarıyla Türkiye'nin büyük bir etkisi vardır. Bu sahalar Osmanlı İmparatorluğu adı altında tek bir devletli ve sonraki devlet bölünmeleri iyi bilinmektedir ki, Ortadoğu'daki ulusal veya demokratik mücadelelerle olmadı. Birinci Dünya Savaşı ardından emperyalist güç odaklarının kendi çıkarları doğrultusunda Ortadoğu'yu paylaşmaları temelinde oldu. Cumhuriyet adımları da bunu takip ederek gelişti. Türkiye'de ise cumhuriyet yönündeki gelişmeler, Avrupa'daki kapitalist-emperyalist gelişmenin taşınması temelinde oldu. Bu kapitalist-emperyalist gelişme, Arap sahasına gecikmiş olarak yayıldı.

Türkiye'deki gelişmeler, özellikle başta Arap sahası olmak üzere bölgeyi çok yakından etkiliyor. Bundan sonra daha fazla da etkileyecek. Dar milliyetçilik anlamında ortaya çıkan kemalizmin etkileri Arap milliyetçiliği üzerinde çok fazladır. Türkiye cumhuriyeti devletin Arap sahasındaki etkileri derindir. Cumhuriyet yönünde gelişme anlamında aslında Mısır, Suriye ve Irak Türkiye'ye benzerdir. Her ne kadar Türkiye'den etkilenmeler, gelişkili, çatışmalı, kavgalı geçmiş olsa da, bu geçen süreç, hem daha önceki Osmanlı birliğinden hem de emperyalizmin çıkarlarından dolayı, Türkiye'deki gelişmelerin benzeri biçiminde

olmuştur. İran kendisini ayrı bir sistem olarak ifade edip hem cumhuriyet bakımından hem de demokrasi bakımından farklı bir biçimde geliştirebilir. Zaten biraz da ayrı bir yapılanmayı ifade ediyor. Toplumsal, kültürel, siyasal yapılanması ile devlet kültürü de böyle. Fakat Ortadoğu'nun batı yakasının siyasal kültürü, top-

lumsal yapılanması İran'inkinden farklı olsa da kendi içerisinde birbirine benzerdir. Bu anlamda Türkiye'deki demokratik dönüşüm ve gelişmeler İran üzerinde etkili olacaktır. Ve zaten zorluyor da. Arap sahası üzerinde de çok fazla etkili olacaktır. Şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da devam edecektir. Ortadoğu'da demokratik gelişim için en güçlü birikim Türkiye'dedir. Ve bu Türkiye'den gelecektir. Çünkü olgunluk ve güçlenme buradadır. Diğer alanlar henüz otoriter cumhuriyet dediğimiz dönemi yaşıyor. Böyle bir güç birikimleri yok ve iç mücadeleleri de gelişmiş değil.

Bizim demokratik dönüşüm stratejimiz bakımından Türkiye'ye biçeceğimiz rol önemli. Türkiye bu stratejide çözümleyici halka olarak yer alıyor. Demokratik dönüşüm, şimdiye kadar bölgede ortaya çıkan sorunların çözüm yoluna girmesi demektir. Çok köklü sorunlar var. Bunlar yıllardır savaşa, çatışmaya yol açtı yine de çözülmedi, çözülmemiyor. Bunları çözümlmek Türkiye'deki demokratik dönüşüme birebir bağlı olurken, Türkiye'nin demokratik dönüşümü de Kürt sorununda demokratik yaklaşımı ortaya çıkarabilmesine bağlıdır. Ortadoğu sorunları açısından durum bunu ifade ediyor.

İsrail Suriye savaşının son bulması, Suriye ile İsrail arasında barış yönünde adımların atılabilmesi demektir. Arap-İsrail çatışmasında yaşanan çözümsüzlük Suriye'den dayatılıyor. Suriye'nin iç rejimi zayıf olup, her şeye güç getiremiyor. Özellikle yönetim değişikliği bakımından da zorlanıyor. '94 başında Hafız Esad'ın oğlunun öldürülmesi bu konuda Suriye'ye bir müdahale gibi de görülebilir. Rejimin zayıflık yaşaması ve toplumda ortaya çıkan gelişmelere göre kendisini açılıma uğratamaması, İsrail ve diğer alanlarla yeni ilişki düzeni geliştirmesini engelliyor, daraltıyor, tutucu kılıyor. Bunun aşılması gerekir. Rejimin de bu yönlü kendi içinde yoğun çabaları var. İç mücadele yürütüyor ve çeşitli hazırlıkları var. Diğer yandan İsrail'le ilişkilerde Golan önemli bir sorun olmaktadır. Yine Suriye'nin yaşadığı en önemli sorunlardan biri de su sorunudur. Amerika'nın Suriye-İsrail barışı için 45 milyar dolar ayırdığı belirtiliyor. Bu sorunun çözme de Türkiye'ye bağlı. Eğer Türkiye su verirse, Suriye ile İsrail Golan'daki ırmak üzerinde anlaşmaya varabilecektir. Fakat su sorunu Türkiye'den çözülmemezse Golan'daki ırmak üzerinde savaş sürecektir. Mevcut durumda anlaşmaya gidemiyorlar. Amerika, geçmişte Türkiye'ye bu çerçevede kapsamlı bir proje sundu. Şimdi Suriye, Türkiye görüşmeleri bu çerçevede sürüyor. Suriye ile Türkiye bu konuda ne kadar çözüme doğru giderse, arkasından İsrail ile Suriye arasında da çözüm gelişebilecektir. Türkiye'nin su sorununu çözebilmesi yaklaşımlarını değiştirmesine bağlıdır. Şimdiye kadar

bizim mücadelemiz bunda bir yer edindi. Türkiye'nin Suriye ve diğer Ortadoğu güçleri için bundan sonra kalıcı, güvenilir bir ortak olarak yaklaşım gösterebilmesi, demokratik çerçeveye kavuşmasına bağlıdır. Bu demokratikleştirmede de Kürt sorunu rol oynuyor. Demek ki, Arap sahası için Kürt sorununun çözül-

mü değer ifade ediyor.

Bu İran için de böyledir. Bu çevrelerin geçmişte partiye karşı tepki, kuşku, endişe ve korku şeklinde bir yaklaşımları ortaya çıktıysa da, şimdi yeni stratejik formülasyonla birlikte bütün bu çevreler bu durumu daha yakından görebiliyorlar. Bu çevreler üzerinde stratejik yaklaşımımız etkilidir.

Türkiye'de yirmi yıl önce bir strateji oluşturup yeni bir süreç başlatan PKK, yirmi yıl sonra yeni bir stratejiye giderken, sadece cumhurbaşkanlığı seçimiyle ifade edilecek şekilde yeni bir dönem açtırmakla kalmamakta, aynı ölçüde İran, Irak ve Suriye üzerinde de etkili olmaktadır. Mevcut güçlerin, kendilerini daha ileri bir çözüme götürebilmesi için Kürt sorununda belli adımların atılması onlar açısından da değer taşıyor. Bunu görmemeleri mümkün değil. Suriye örneğini verdiğimiz gibi bu İran ve Irak için de böyledir. Partimizin demokratik cumhuriyet çerçevesine devlet sınırlarıyla ulaşmak yerine, Ortadoğu birliği içerisinde bu sorunu çözme eğilimi, bu dar milliyetçi çevreler üzerinde olumlu etkide bulunmuş, korkularını ortadan kaldırmış durumdadır. Bu yaklaşım, iki yüz yıldır Türkiye'ye, giderek İran'a ve Arap sahasına Avrupa'dan getirilen dar milliyetçi tutumları kırarak en güçlü etkindir. Bu anlamda, ulusal sovenizmi, dar milliyetçiliği yıkmada partinin geliştirdiği yeni stratejik yaklaşım büyük bir değer ifade ediyor. bu, Ortadoğu halkları açısından büyük bir ideolojik devrim anlamına geliyor. Bunun etkisi önümüzdeki süreçte siyasette, ekonomi ve kültürel yapılanmalarda, çalışmalarda çok güçlü bir biçimde görülecektir. Bunu rahatlıkla ifade edebiliriz. Ortadoğu'da çözüm böyle ortaya çıkacaktır. Bazı çevreler bu doğrultuda adım atmaya yönelirken, iç mücadeleyi de yaşıyorlar. Süreç böyle işliyor ve bu süreç hakim hale geldi. Bunu hiçbir zaman gözardı etmemeliyiz. Biz de böyle bir sürecin geliştirilmesinde siyasal, ideolojik formülasyonunu geliştiren çok önemli bir güç olarak ortaya çıkmış durumdayız. Başlangıçta Önderliğe karşı reddedici yaklaşımlar şimdi yerini, Önderliği ve önderlik çizgisini anlama, kendini onunla ilişkilendirerek yürütme yaklaşımına bırakıyor. Bu süreç bölgede böyle ilerleyecek. Herkes hızla kendisini böyle bir sürece göre uyarlamaya, daha etkili güç haline getirmeye çalışıyor. Geçmişte bütün güçlerin bununla gelişen bir yığın uygulamaları, mevzileşmeleri, konumları olmuş, bu yönlü bir sürü pratik ortaya çıkmıştır. Şimdi birçok güç bunları alelacele telafi etmeye ve önemli hızlı adımlar atarak, kendisini etkili hale getirmeye çalışıyor. Karşıtları da onların geçmişteki ters uygulamalarını ortaya çıkartarak güç kazanmalarını engellemek istiyor. Bölgede mevcut durumda böyle bir satranç oyunu var. Örneğin İran biraz yaklaşmak istedi. Çok büyük bir ihtimalle Uğur Mumcu suikastinin bu biçimde ortaya çıkartılması

İran'ın adım atmasının önüne ket vurdu. Bazı güçler *“ileri gitmez”* dediler. Ki bunların kendileri daha ileriye gitmek istiyor. Ve İran'ın Türkiye ile ilişkilerinde ilerleme sağlayıp güç kazanmasını engellemeye çalışıyorlar. İran ise başka güçlere karşı aynı biçimde müdahale ediyor. Yani bölgede değişik devletler arasında böyle bir mücadele vardır.

Güney'deki hareketliliğin bununla bağı vardır. Daha çok Irak'ta bir düzenlemeyi ifade edecek şekilde Güney'e yönelim olacaktır. Amerika böyle bir yaklaşım gösterecek. Fakat hali hazırda böyle bir planlama somut olarak oluşmuş ve uygulama aşamasına gelmiş değil. Gizli kapılar arkasında nelerin hesaplandığını bilmemekle birlikte görünen durumu böyle değerlendirebiliriz. Bunun için bölgede bazı hazırlıkların yapılması şarttır.

Türkiye'nin Kürt sorununda belli bir çözüme hazır hale gelmesi gerekli. Yine Türk-Yunan sorununun çözümü lazım. Türkiye'nin artık müttefiklerini zorlayıcı, engelleyici bir sorun olmaktan çıkması gerekiyor. Arap-İsrail çatışmasında bazı yumuşatıcı adımların atılması gerekiyor ki, buradan alınan güçle Irak'ta yeni bir düzenleme adımı atılabilsin. Bu henüz tam gerçekleşmedi, ama bu yönlü önemli gelişmeler var. Hem Türk-Yunan ilişkilerinde, hem İsrail-Arap ilişkilerinde böyle adımlar, yoğun çabalar var. *“Yakın süreçte bunlar bir noktaya ulaşacak ve oradan Irak sahasına adımlar atılacak”* gibi söylemler var. Yine bazıları ise bu yılın Ağustosundan itibaren bu sürecin yoğunlaşacağını söylüyorlar. Henüz bunların pratik uygulama düzeyine ulaştığını söylemek zordur. Fakat onun için bir ön hazırlık olabilir. Bu, Irak'ta yeni bir düzenlemeyi içeren planlamanın bir uygulaması gibi görünüyor.

PKK'yi daraltma ve kontrol altına alma eğilimlerine izin verilemez

Geriye Türkiye'nin yaklaşımları kalıyor. Türkiye, hem KDP'yle hem YNK'yle uzun görüşmeler yaptı. Birçok anlaşmanın yapıldığı açıklamaları da oldu. Bu tür adımların atılacağı yönünde sözler de var. Uzun süreden beri askeri hareketlilik temelinde güç yığınakları yapılıyor. Fakat bu pratikleştirilemedi. Çeşitli siyasal durumlar bunu geciktirmiş, engellemiş olabilir. Fakat bunlar belli bir engel olma durumundan çıktıkça şimdi bu adımlar atılıyor.

Şu görülüyor ki; bu konuda bütünyle güçlü bir ittifak yoktur. Türkiye'nin YNK ve KDP'yle ittifakı var ve bu tür adımları Amerika da destekliyor. Türkiye özellikle PKK'nin askeri güçlerine yönelik yapılacak her türlü daraltıcı çabanın arkasındadır. Amerika da kendi bölge politikasına yaradığından böyle bir şeyi destekliyor. Birbirleriyle fiili bir koordinasyon içerisinde KDP, YNK ve Türkiye, PKK'yi daraltmak istiyor ve bu saldırıyı geliştiriyorlar.

Böyle bir askeri hareketlilikte değişik güçlerin yaklaşımları ve çıkarları nedir? Bir defa Türkiye'nin kendisi çok büyük bir askeri hareketliliğe girmiyor; siyaseten bunu kaldıramaz, zarar görür. Zaten KDP ve YNK eliyle bunları yaptığı ölçüde kendisi için bir sakıncası yoktur. Böyle davranıyor ve bunu değerlendirmek istiyor. Bu güçlerin kendisine muhtaç olma durumunu bu biçimde değerlendirerek ve PKK'yi daraltmak istiyor. Türkiye'nin böyle bir yaklaşım içerisinde olmasına gerek var mı? Kuşkusuz var.

“Türkiye böyle şeyler yapmaz, yeni bir sürece girdi, artık askeri operasyonlar devri son buldu” demek yanlıştır. Kendileri halen *“kavşaktayız”* diyorlar.

Devamı 27'de

Serxwebûn'dan

PKK Başkanlık Konseyi değerlendiriyor

Sosyalizm, 20. yüzyılın dar sınıf ideolojisi değildir Apoculuk yaratıcı sosyalizmdir

2000 yılının ve yeni bir yüzyılın 1 Mayıs'ını, dünyanın bütün emekçileri, özgürlük ve demokrasi için mücadeleye eden güçleri yeni bir binyıla girmenin de heyecanı ve umuduyla büyük bir coşku içerisinde kutluyor. Bunu dünyanın her yerinde caddelere inen milyonların yürüyüşünde ve sloganlarında görüyoruz.

Kürt halkı da dünya halklarının bu coşkusuna umutla yürüttüğü özgürlük mücadelesiyle katılıyor. Partimiz ve bütün halkımız dünya emekçileriyle, insanlığıyla kol kola, omuz omuza bu büyük mücadelenin ön saflarında yer alarak kutluyor.

İlk gününden itibaren Mayıs ayını, *“Şehitler Ayı”* olarak tanımlayan partimiz, şehitlerini de böyle bir mücadelede bayrak yaparak, onları bir kez daha saygı ve minnetle anarak büyük bir mücadele günü olarak yaşıyor.

1 Mayıs, mücadele, özgürlük, eşitlik ve kardeşlik arayışı demektir. 1 Mayıs, sembolik anlamda da olsa emekçi halkların mücadelesine doğrultu veren büyük bir mücadeleyi ifade ediyor.

1 Mayıs deyince elbette aklımıza sosyalizm geliyor. Sosyalizm; ideoloji ve yaşamdır; insanlığın ekonomik, sosyal, düşünsel, ruhsal yaşamının belirlenmesi, düzenlenmesi, geliştirilmesidir. Bütün bu alanlarda insanlık yaşamının, son derece özgür, eşitlikçi, adil ve mutluluk dolu bir düzeye ulaştırılması doğrultusunda insanlığın yürümesi ve savaşmasıdır. Her şeyden önce 1 Mayıs'ı bu yönüyle ele alacağız, değerlendireceğiz, anaacağız. 1 Mayıs'ı değerlendirirken, yaşarken, bu öz üzerinde yoğunlaşacağız, kafa yoracağız, bunu daha çok anlamaya çalışacağız.

Reel sosyalist olarak tanımladığımız bazı devletlerin silah gösterilerinin gölgesi sosyalizmin üzerinden kalktıktan sonra, insanlık yeniden sosyalizmi değerlendirme, tartışma, araştırma sürecine girdi. Dünya çapında bir dalgalanma, büyük bir tartışma yaşandı. Bunda gittikçe daha fazla bir netleşme yaşanmaktadır. Sosyalizmin hem insanlığın ulaştığı gelişme düzeyine göre kendini yenilemesi, hem pratik uygulamada ortaya çıkan hata ve eksikliklerden arındırılması ile yeniden insanlık için bir umut haline gelmesi, insanlığı yeniden kucaklaması ve hemen dünyada herkesin bir dönem çok kötüleyip ve ondan kaçmaya çalıştığı bu kurtuluş düşüncesine, doğrultusuna girmesi yaşanıyor. Bunu açıkça görüyoruz.

Böyle bir yeniden değerlendirmede yeni bir sosyalizm tanımlamasında Parti Önderliğimizin belirgin öncü bir yeri var. Bazı dogmatik kalıplardan, siyasal çıkarlardan, silah gölgesinden insanlığın kurtuluş umutlarının kurtulmaya başlamasıyla birlikte bu gerçekleri en önde, en derinlikli, en kapsamlı değerlendirmeye tabi tutan, eksikliklerini herkesten önce ve büyük bir cesaretle, düşünce derinliğiyle ortaya koyan, çözümleyen, insanlık için yeni doğrultuyu gösteren Parti Önderliğimiz oldu. Bu konuda Parti Önderliğimizin kapsamlı değerlendirmeleri var. Bunu gücümüz yettikçe dünyaya da yansıtmaya çalışıyoruz. Kuşkusuz çok daha fazla da önümüzdeki süreçte yansıtacağız. Bu konuda birkaç cilt tutan kapsamlı analizleri, çözümlemeleriyle Parti Önderliğimiz hem sosyalizmi tarihsel temellerine oturttu, hem onu sapırtıcı, engelleyici, özünden boşaltıcı hususlardan kurtardı, düzeltti ve hem de yeni dönemin sosyalizminin doğrultusu, içeriği, hedefleri, programı ve mücadele yöntemlerinin neler olması gerektiği konularında büyük açıklıklar, netlikler ortaya çıkardı. Parti Önderliği insanlığın gelişimi sürdü-

“Sosyalizm; ideoloji ve yaşamdır; insanlığın ekonomik, sosyal, düşünsel, ruhsal yaşamının belirlenmesi, düzenlenmesi, geliştirilmesidir. Bütün bu alanlarda insanlık yaşamının, son derece özgür, eşitlikçi, adil ve mutluluk dolu bir düzeye ulaştırılması doğrultusunda insanlığın yürümesi ve savaşmasıdır.”

Sosyalist ideoloji doğru anlaşılmalı

Parti Önderliğimiz son mesajında bu konuda önemli vurgular yapıyor. Bunlardan birincisi; *“ideolojinin, düşüncenin önemi ve gereğini tartışmasız göreceğiz, benimseyeceğiz.”* İkinci olarak; *“özgürlük ideolojisinin, insanlığın, toplumların, halkların, çeşitli toplumsal kesimlerin özgür, eşit ve adil yaşayacakları bir ideolojik doğrultu olarak göreceğiz ve onu esas alacağız. Bu anlamda düşüncenin sistemli hali olan sosyalizmi doğru anlayacağız, benimseyeceğiz ve kendimiz için bir yaşam, bir doğrultu haline getireceğiz”* diyor.

Sosyalizmin doğru anlaşılması, yeniden özümsemesi bizi oldukça ilgilendiren bir konudur. *“Böyle bir ideolojiye gerek var mı? İdeolojinin olması gerekiyor mu? Sosyalizm bize yarar mı getirir, zarar mı?”* vb. türünden sorgulamalar ve tartışmaların olduğunu biliyoruz. Açık söylenmesi de bu konuyu kavramada zayıflıklarımız var. Parti ideolojik olarak büyük bir derinlik yaratırken, sosyalizmi de hem düşüncede, hem pratikte mücadele gücü olarak öncülük düzeyini ortaya çıkardı. Fakat partinin ulaştığı düzeyle bizim kavrama, benimseme, yaşama ve temsil etme düzeyimiz farklı oluyor. Bu konuda kesin bir netlik sağlamamız gerekir.

Partiye ve Önderlik çizgisine göre sosyalizm, insan olmanın bir ölçütü, insanlaşmanın ta kendisidir. Parti Önderliği *“sosyalizmden kuşku duymak, insandan kuşku duymaktır”* diyordu. Yani sosyalizmden kuşku duymak insanın sosyal varlığından, gelişiminden ve geleceğinden kuşku duymaktır. Sosyalizm, bir tür olarak insanı diğer türlerden ayıran; insan olmanın, insan olarak gelişmenin ve toplumsallaşmanın kendisidir. Sosyalizm, bir tür olarak insanın oluşumu ve gelişimiyle doğrudan bağlı, tarihi insanın oluşumuna kadar uzanan ideoloji ve düşünce sistemi oluyor. Sosyalizm,

“Partiye ve Önderlik çizgisine göre sosyalizm, insan olmanın bir ölçütü, insanlaşmanın ta kendisidir. Parti Önderliği ‘sosyalizmden kuşku duymak, insandan kuşku duymaktır’ diyordu. Yani sosyalizmden kuşku duymak insanın sosyal varlığından, gelişiminden ve geleceğinden kuşku duymaktır. Sosyalizm, bir tür olarak insanı diğer, türlerden ayıran; insan olmanın, insan olarak gelişmenin ve toplumsallaşmanın kendisidir.”

mücadele olarak insanlaşma mücadelesini tarihi süreçler olarak birbirinden ayırıyoruz.

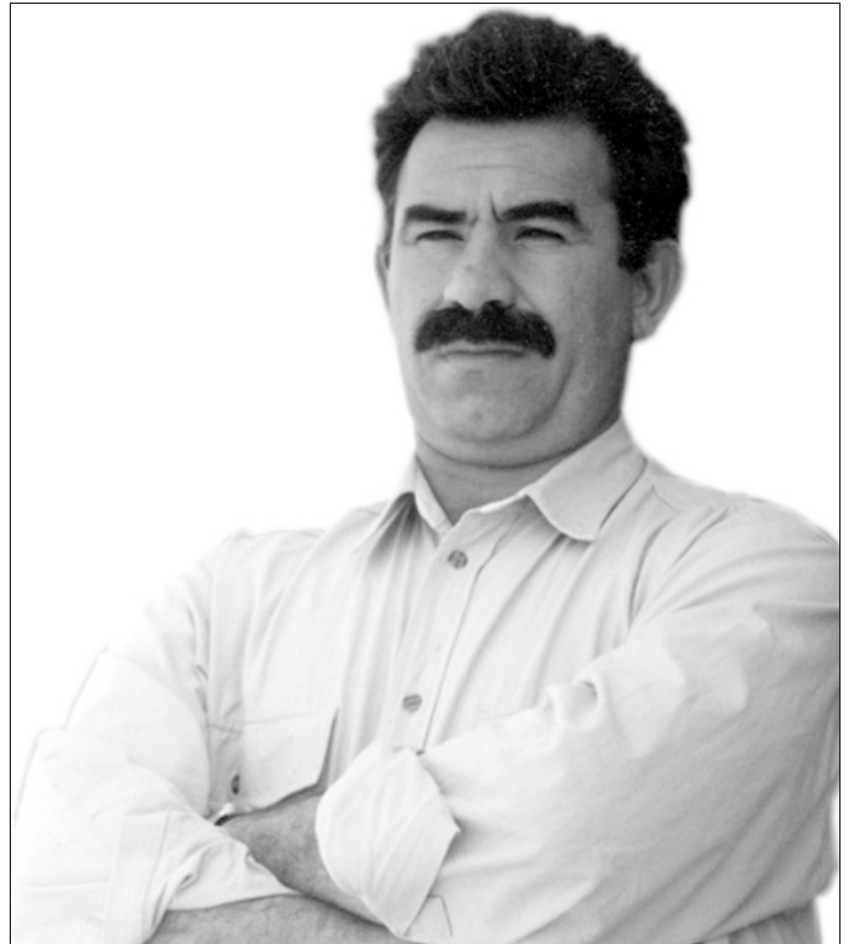
Bu değişim, tarihi dönemlerden geçiyor. Böyle bir mücadele değişik dönemlerde kendisini farklı düşünceler, ideolojiler biçiminde ifade ediyor. Fakat hepsinin özünde şu var; insanı ve insanlığı geliştirmek, sosyal ve toplumsal bir güç olarak insanlığı daha fazla ilerletmek, daha özgür, daha eşit yaşayan bir konuma getirmektir. Özgürlük, eşitlik mücadelesinin kendisi budur. Bu mücadeleye sosyalizm deniliyor ve uygarlığın gelişiminin belli bir aşamasında bilimsel sosyalizm olarak tanımlanıyor.

Sosyalizm düşüncesi daha önce ideolojik çerçevede 19. yüzyılda gelişti ve 20. yüzyılda önemli toplumsal ve siyasal olaylara, devrimlere yol açtı. Bu tür düşüncelerle ideoloji adına büyük sosyal hareketler, siyasal ve askeri mücadeleler ortaya çıktı.

Bu düşüncüyü bilimselleştiren Marks ve Engels'i anmak, yine böyle bir düşüncüyü büyük bir sosyal devrime dönüştüren ve yüzyıla yön veren Ekim Devrimi'ni görmek gerekir. Bunlar önemli duraklardır. Marks, Engels insanlığın oluşumundan beri gelen, çok çeşitli düşünce akımları biçiminde ortaya çıkan fikirleri daha bilimsel, modern toplum gelişimine uygun ve insanlığın yaşayabileceği bir sistem haline getirdiler. İçinde bulundukları modern toplumu değerlendirecek, onun bilimsel temellerini atarak yasalarını, doğrularını ortaya çıkardılar.

Ekim Devrimi, sosyalist ideolojiyi ilk büyük toplumsal devrime dönüştürdü. Bu doğrultuda daha önce yaşanan büyük devrimlerin hepsi de böyle bir gelişme arayışı içerisinde olan düşüncelerin yol açtığı devrimci hamlelerdi. Hristiyanlık da böyle gelişti. İslamiyet'in yaşadığı buydu. Yine Fransız Devrimi de yeni koşullarda böyle bir gelişim yaşadı. Bu devrimlerin büyük sloganları vardı. Ekim Devrimi de insanın arayışının daha bilimsel düşünce haline getirildiği bir ortamda, bunu toplumsal ve siyasal bir hareket haline getirme, toplumsal yaşama dönüştürme doğrultusunda büyük bir devrim oldu.

20. yüzyılda düşünce ve pratikte maddi devrimsel gelişmeler yaşandı. Dünyanın bütün halkları böyle bir gelişmenin etkisi altına girdiler. Yaşanan bu gelişme kendisini

değişik alanlarda örgütledi. Bu çerçevede ideolojik derinlik gelişti, yaşanan bu durum etkisini ulusal demokratik hareketlere, kadın özgürlük hareketine kadar taşırdı.

Yaşanan bu gelişmeler içerisinde kendini yenileyemeyen, gelişmeyi iyi değerlendiremeyen, maddi bir güç haline geldiği bir ortamda bunun nasıl maddileşeceği konusunda yeterli bir açılımı yapamayan bu akım, bazı dar kalıplara, devlet, ulus ve kişi çıkarlarına hapsedildi, daraltıldı. Böylece bazı politik ve askeri güç sahiplerinin elinde insanlığın gelişimine yön veremez, onu ilerletemez noktada ciddi bir tıkanmayı yaşar hale geldi.

21. yüzyıla girerken yaşananlar bu daralmanın ve tıkanmanın aşılması oluyor. Sosyalist ideolojinin gerçek özüne kavuşturulması, içeriğinin 20. yüzyıl boyunca insanlığın yaşadığı gelişmelerle doldurulması, gelişen insanlığa, toplumlara 21. yüzyılda nasıl bir gelişme doğrultusu verilecek sorusuna cevap aranması; daha özgür, daha eşit, daha adaletli, daha yaşanabilir bir dünya toplumunun oluşturulması doğrultusunda mücadelesinin sürdürülmesi arayışı oluyor.

Şimdi bu doğrultuda önemli bir ideolojik, örgütsel yenilenme var. Uluslararası alanda büyük ve derinlikli tartışmalar yürütülüyor. Herkes 20. yüzyılı, bu yüzyılın son on yılında yaşananları ve buna bağlı olarak da bütün insanlık tarihini sorguluyor. Bu anlamda büyük bir ideolojik yenilenme, sosyalizmin yeniden tanımlanması, hatalarından ve eksikliklerinden kurtarılması, düşünce düzeyinde önemli bir gelişmeyi sağlaması sözkonusudur. Örgüt ve mücadele biçimlerine yansıtılması durumu da giderek gelişiyor. Dünyanın her tarafında yeni mücadele ve örgüt biçimleri ortaya çıkıyor. Mevcut duruma göre sosyalist ideoloji doğrultusunda daha demokratik bir politika yürütme, demokratik koşullarda toplumun bütün kesimlerini kendi çıkarlarını ifade edip savunabilecekleri bir örgütlülüğe kavuşturma ve demokratik bir mücadele içerisine alma doğrultusunda yeni siyasi yaklaşımlar ortaya çıkıyor.

Partimiz dünyadaki değişime uygun ideolojik ve örgütsel yenilenmeyi yaşıyor

Büyük bir demokrasi tartışması var. Bazı güçler buna *"Yeni Dünya Düzeni"* adını verdiler. Şimdi herkes bunu tartışıyor. Bazıları bu demokratik tartışmayı, sosyalizmden ayrı görüyor, koparıyor, hatta bunu egemenlere bahsetme gibi bir hatayı da yaşıyor. Bu doğru değildir. Demokrasi tartışması sosyalizmin yaşadığı gelişmeyle iç içe, tamamen onunla bağlantılı ve sosyalizm adına yürütülmüş büyük mücadelelerin ortaya çıkardığı değerlere dayanıyor. Bu değerlerin en büyükleri de 20. yüzyılda ortaya çıktı.

Yine sosyalizm ütopya olarak; özgürlük, eşitlik, kardeşlik, adalet gibi büyük amaçlara bağlılığı esas alıyor ve bunların yaratılmasını içeriyor. Bu ütopyalar doğrultusunda zayıf olan kesimlerin, sınıfın, tabakanın, ulusun, geri bırakılan halkın örgütlenmesi ve güçlendirilmesiyle, bunların örgütlü ve güçlü katılımıyla bir siyasal yaşamın gelişmesini kapsıyor. Demokrasi olarak gündeme gelen, gerçek anlamda demokrasi diye tartışılan bu. İnsanlığın böyle bir siyasal şakillenme ve mücadele düzeyine ulaşması anlamına geliyor. Bunun arayışı doğrultusunda ne kadar ileri bir düzeye ulaşıldığını günümüzde çok yoğunlaşmış tartışmalarda açık olarak görüyoruz. Gelişmelerin hepsi sosyalizmin hem maddi, örgütsel planda ezilenler, emekçiler, halklar nezdinde yarattığı gelişmelere, hem de onun kendisini ideolojik olarak yenilemesine bağlıdır. Eğer yenileyemeseydi kuşkusuz insanlık köreltilecekti. Zaten '90'lı yıllara gelindiğinde böyle bir köreltilme büyük ölçü-

“Sosyalist düşünceyi bilimselleştiren Marks ve Engels’i anmak, yine böyle bir düşünceyi büyük bir sosyal devrime dönüştüren ve yüzyıla yön veren Ekim Devrimi’ni görmek gerekir. Bunlar önemli duraklardır. Marks, Engels insanlığın oluşumundan beri gelen, çok çeşitli düşünce akımları biçiminde ortaya çıkan fikirleri daha bilimsel, modern toplum gelişimine uygun ve insanlığın yaşayabileceği bir sistem haline getirdiler.”

de yaşanmış, insanlık çok büyük bir zorlanma, tıkatılma içerisine alınmıştı. Şimdi zorlukla da olsa, bazı değerlerin kaybedilmesi biçiminde de olsa daha büyüklükleri kazanmak üzere böyle bir yenilenme yaşandı, bunun önü bu biçimde açılmış oldu.

Şimdi bu temelde politik çerçeve, demokratik açılım, demokratik yaşam, demokratik siyaset tartışılıyor. Bunun doğru biçimleri araştırılıyor. Dünyada herkesi etkisi altına almış bir düzey ortaya çıktı. Bu, sosyalizmin etkinliğidir. Bunu doğru tanımlamamız, görmemiz ve bu konuda hata yapmamız gerekir. Bazıları kendi egemenliğine dayanarak biraz da kurnazca bu durumu kendisine mal etmek istiyor. Hırsızlar var. Sömürü de bir hırsızlık biçimidir. Özellikle bu noktada uyanık olmamız gerekir.

Bütün bu gelişmeler bizim için neyi ifade ediyor, sosyalizm açısından bizdeki durum ne? Bunu da tartışmanın zamanı. Özellikle yeni stratejik yenilenme ve dönüşüm sürecinde daha derinlikli tartışmalar yapmamız gerekli. Yeni stratejik yaklaşımlar, planlar geliştirme döneminde böyle bir durumun anlamı ve bağı ne? 1 Mayıs'la bağlantılı olarak biz kendi durumumuzu nasıl değerlendireceğiz? Kuşkusuz bunun da üzerinde durmak, yoğunlaşmak ve her şeyden önce de dar, geri, gerçeklere ters olan yaklaşımlardan kurtulmak gerekir. Yaptığımız stratejik değişikliğin, sosyalizmin yenilenmesiyle yüzde yüz ayrılmaz bir bağı var.

Parti Önderliği, reel sosyalizm bizde düşünce olarak yıkılırken çok kapsamlı değerlendirmeler yaptı. Dünyadaki siyasal durumu, ideolojik gelişme düzeyinde sosyalizmin ütopyasını, mücadele biçimlerini, tarihsel temellerini değerlendirdi. Parti bu değerlendirmeler üzerine yeni bir arayış içerisine girdi. Fakat değerlendirmelere paralel olarak örgütsel ve mücadele alanında bu yenilenmeyi, değişimi yapamadı. Böyle bir kopukluk yaşandı. Bu, '90'ların başından itibaren bizi zorlayan, giderek bir tıkanmaya götüren etken oldu. Parti Önderliği'nin yaptığı kapsamlı, derinlikli değerlendirmeler, ideolojik-politik çözümlerler doğrultusunda bir örgütsel değişim yaşayamadık, oysa yaşamamız gerekiyordu.

Sosyalizm hayaldir deyip terk etmemeliyiz

Dünyadaki ideolojik gelişmeleri ve yeni sosyalizmin çözümlemesini yapan Önderlik değerlendirmelerine uygun bir tartışma ve mücadele doğrultusuna stratejik değişikliklerle giriyoruz. Büyük direnişler yaşandı, mücadeleler verildi, arayışlar içinde olundu. Böyle pratik değişikliği kolay ulaştırmadık. Zorluklar da olsa, bir süre tıkanmayı da yaşasak, bu bizi giderek uluslararası kompo gibi çok kapsamlı bir saldırıyla yüz yüze getirirse de, parti ve Parti Önderliği zor-

koşullarda çalışma yürütüyor olsa da, geldiğimiz düzeyde parti yapamadığını yapmış oluyor. Dünyadaki gelişmeye, değişmeye uygun olan ideolojik-politik, örgütsel yenilenmeyi bu stratejik değişimle başlatmış oluyor. Bunun gereğini görmüş, çerçevesini çizmiş, temel hatlarıyla bu çerçeveyi ortaya çıkarmış, bu doğrultuda pratik değişikliği, yeniden yapılanmayı başlatmış bulunuyor.

Bunu kuşkusuz pratikte gerçekleştirme-nin sorunları, zorlukları var. Büyük bir çaba ve kendisine ait bir dil gerektiriyor. Hangi biçimlerde, nasıl ve ne kadar gelişecek? Bütün bunlar pratik mücadeleyle ortaya çıkacak. Ancak şu söylenebilir; parti, düşünce, karar ve insanlığın ulaştığı gelişme düzeyine uygun olarak kendisini değiştirme ve yenilemeyi yapmıştır, gerçekleştirmiştir. Düşüncede, ideolojide insanlığın gelişimine en çok yön veren doğrultuyu ortaya çıkarmış, politik sistem olarak bizi böyle bir doğrultuya götürecek politikaları benimsemiş, bunun çerçevesini ortaya koymuş, bu uğurda bir çalışma ve mücadele başlatmıştır. Demokratik yaklaşım, demokratik cumhuriyet stratejisi; bu doğrultuda parti örgütlenmesi, demokratik siyasal mücadele yöntemi tümüyle böyle bir yenilenmeyi ifade ediyor, içeriyor.

Bunların hepsi ideolojik yenilenmeye, sosyalizme bağlıdır. İdeolojik doğrultu, ilkeler ve çizgi olmadan böyle bir siyaset olmaz. Böyle bir siyaset içine girilemez, böyle bir siyaset içerisinde var olunamaz, yaşanamaz. İlkel-milliyetçiliğin yansıması gibi bazı eğilimler var. Buna düşüncesizliğin yansıması da denilebilir. İdeolojik çizginin yerini ve anlamını görmeden politika yapabileceğini sanan, hatta ideolojinin böyle bir politika yapma önünde engel olduğunu düşünenler resmen ve açıktan olmasa da ortaya çıkıyor. Bu, kesinlikle yanlış. Dünyada böyle bir siyaset yapma gücü, Kürdistan'da ise bunun imkanı hiç yok. Bir doğrultu olmadan insanı sadece kendi hizmetinde koştururlar, çalıştırırlar. İnsanlara ve toplumlara hiç kimse hiçbir değer bahsetmez. Bahşedilmediğini en fazla Kürdistan'daki yaşamda, pratikte gördük. PKK mücadelesiyle de ortaya çıkardık.

O zaman PKK'de sosyalizm nedir, ne anlama geliyor?

Bir defa teorik çerçevesini iyi görmek, ideolojik çizgiyi iyi anlamak, inanmak gerekir. Sosyalizmin ütopyasını, çok fazla hayal deyip bir kenara bırakmamak, benimsemek, sosyalizmi sadece söz ve ilerde insanların ulaşacağı bir ütopya, iyi istemler olmaktan çıkarmak, sosyalizmin günlük olarak insan ve toplum yaşamında yer eden, bunlara yön veren düşünce haline getirilmesi gerekiyor.

Sosyalizmin en önemli eksikliği; özellikle Sovyet pratiğinin bu konuda toplumsal gelişme yasalarını hiçe sayan, insan iradesini ve ütopya bağlılığını her şeyin önüne koyan bir yaklaşımla bunu gerçekleştirmek istemesi oldu. Tabii maddileşmedi, gerçek-

leşmedi. İnsanları belli bir yöne soktu, götürdü, ama toplumun, insanlığın dengeli bir yaşam, gelişme çizgisini ortaya çıkarmadı. Bunlarla ters düştü ve doğal olarak yıkıldı. Böyle bir terslik kesinlikle yıkılır. Bu bakımdan sosyalizmi bir düşünce olarak yaşam-sallaştıramamış oldu. Onun yaşam çizgilerini, insan ve toplum yaşamında ortaya çıkaramadı. Sosyalizmin en çok geliştirilmesi gereken yanı burasıdır.

Yeni sosyalizm anlayışı, bu eksikliği tamamlayan, insan ve toplum yaşamı haline getiren, yaşamsallaştıran bir düşünce durumuna getirilmesidir. PKK sosyalizminin en büyük yeniliği buradadır. Parti Önderliği en çok bu hususlar üzerinde durdu. Parti Önderliği'nin bu konudaki değerlendirmelerine tekrar bakılabilir. PKK'de gerçekleşen sosyalizm değerlendirmeleri var. Biz PKK sosyalizmini böyle algılıyoruz. Yoksa sosyalizmi yok saymıyoruz. Şöyle bir yaklaşım var: 'işte sosyalizm başka yerlerde olanlardır, onlarda eksiklik, hatalar çıktı; o zaman bizdeki sosyalizm değil, biz bu sosyalizmi benimsemiyoruz' diyen eğilimler içimizde var. Bu, PKK'yi redde götürüyor. Bu düşünce, insanı geleneksel düşünceyle, düzenle birleşme ve bütünleşmeye götürür. Başka hiçbir yere götürmez. Bu yaklaşımdan başka bir durum ortaya çıkmaz.

Biz sosyalizmi iki biçimde uyguluyoruz. Bir, partide; iki, partideki uygulamayla toplum yönlendirerek, bunu topluma taşıyarak uyguluyoruz. Partide gerçekleşen bir sosyalizm var mı? Gerçekten PKK bir sosyalist hareket mi, değil mi, sorgulanabilir. Sosyalizmin ideallerine, amaçlarına uygun, hatta yüzyıllar sonra toplumların ulaşabileceği düzeyde parti yaşamımızda bir ileri noktayı yaşadığını iddia ediyoruz. Bu kadar özgürlük tutkusu, kolektivizm, eşit yaşam, paylaşım, yaşam bağı tutkusu bunu ifade ediyor. Bütün bunlardan yoksun kılınmış bir toplumda, insan kitlesi içerisinde böyle bir düzeyi yaratmak ve bunu en çetin mücadeleler içinde yapmak, en zorlu saldırılara karşı böyle bir yaşamı ilerletmek bu anlama geliyor. Bunun başka hiçbir yönü yok.

Sosyalizm, bizde parti yaşamı demektir. Sosyalizmi anlamayan, partiyi anlamamıştır. Sosyalizmi anlamayan, partideki yaşamı anlamamıştır. Sosyalizmi anlamayan, parti militanında ortaya çıkan insanlığı ve insan yaşamını anlamamıştır. Nasıl ortaya çıktı bu militanlık, neyi ifade ediyor, nasıl bir militanlık, hangi koşullarda, hangi alanlarda, nasıl bir mücadele yürüttü; cesaret, fedakarlık düzeyi ne, paylaşımcılığı ne; toplumlara, insanlığın gelişimine, insanlık değerlerine bağlılığı ne? Bunları sorgulayalım, ölçüye vuralım. Tüm bunlara basit yaklaşmamak ve doğru anlamak gerekir. Bu konularda bulanıklık yaratmaya asla izin veremeyiz. Özümüz burada saklıdır.

İdeolojimize bağlı olarak gelişen, parti

yaşamımızla oluşan en büyük değerler ortadadır. En zor koşullarda insanlık erdeminin en ileri düzeyde gelişimini, varlığını temsil eden devrim değerleri böyle bir mücadele ve yaşamla ortaya çıktı. Bunlar inkar edilebilir mi? Sosyalizmin en çok kötülendiği, lanetlendiği, toplumların en fazla kaçır duruma geldiği bir dönemde böyle bir mücadele, insanlığa yeni bir umut, coşku olmadı mı? Dünya halklarını etkilemedi mi? Sosyalizmin temsilciliği, sahipliği olmadı mı? İnsanlık ülkülerini, hayallerini, ütopyalarını, insanın

özgürlük, eşitlik, kardeşlik, adalet arayışını canlı tutmadı mı? Bunlar PKK mücadelesiy-le ortaya çıkan gerçeklerdir. Hiç kimse bunları inkar edemez, küçültemez. Hele hele kendimiz açısından bunları görmemek, bunlara anlam vermemek, böyle büyük değerleri bilinçli olarak sahiplenmemek, bunları doğru temsil edememek düşünülemez. Zaten geriliklere, zayıflıklara karşı mücadele ve bu mücadelenin yürütülmesini engelleyen anlayış ve tutumlara bu temelde karşı konulur. Bu kadar güçlü bir gelişmenin, hareketin, mücadelenin sahipleri, içinde olanlar bunu anlamazlarsa, buna yeterli değeri vermezlerse, kendileri, toplum ve insanlık için en büyük kötülüğü yapmış olurlar. Kendini anlamayanı, başkası anlamaz. Kendine değer vermeyene, başkası değer vermez. Kendini ciddiye almayanı, başkası ciddiye almaz. O zaman değer vermeyen, ciddiyetimizi ve partimizin ulaştığı militan ölçülerini yaşamda temsil etmeyen tutum ve anlayışlardan kesinlikle uzak durmak, kendimizi bu doğrultuda çok derinlikli eğiterek örgütlemek, bunları temsil etmeyen ruh haliyle, duygularla, düşüncelerle, davranışlarla mücadele etmemiz gerekir. Bunları meşru kabul edemeyiz, yüceltemeyiz, benimseyemeyiz, yaşayamayız ve yaşatmayız! Yoldaşlarımızın bunları yaşamasına izin veremeyiz. Partimiz karmakarışık bir parti olmaz. Biz, PKK militanı olarak, Apocu militan olarak karmakarışık, ne düşündüğünü, ne duyduğunu, ne yaşadığını belli olmayan insanlar topluluğu değiliz. İçi farklı dışı farklı, netleşmemiş, amaca bağlılığı zayıf veya amaçla karmakarışık durumda olamayız.

Böyle etkilennemeleri içimize taşımak isteyenler var. Dışımızdan gelen baskı var ve kışkırtılıyor. Parti olarak bu yönde zorlanıyoruz. Dünyadaki egemen yaşam bizi kışkırtıyor. İnsanlık olarak gelişme doğrultusunda ve egemenlerin onu baskı altına alarak, hayvanlaştırarak kendi çıkarı doğrultusunda kullanması çabası var. Üzerimizde öyle bir etki var. Kişilik olarak böyle bir mücadele içerisinde bulunuyoruz. PKK içine geldik, önemli bir sığınağa sahip olduk. PKK mevzileri her türlü köleleştirici etkilere karşı bizi savunuyor, ama bu, şu anlama gelmiyor; *'PKK'ye geldik, savunma mevzilerimiz çok güçlü, başkaları her türlü savunmayı yapar, biz kendimize göre yaşayalım, bunun ne anlama geldiğini duymayalım, düşünmeyelim, araştırmayalım, hissetmeyelim ve bunları düzeltmek için mücadele etmeyelim. Nasıl olsa PKK yapıyor, biz keyfimizi yaşayalım.'* Böyle olmaz. İçimizde bu tür yaklaşımlar var. Birçok arkadaşımızın tutumunda bunlar var. Kendisini böyle PKK'nin içine atmış, koyuvermiş, 'nasıl olsa PKK yaşıyor, yaşıyor, PKK değerli, o zaman biz de PKK'nin değerlerine sahibiz' diyorlar. Parti Önderliği, *"Hiç kimse PKK iyidir, yücedir, ben de iyiyim ve yüceyim diyemez"* diyordu. PKK yücedir ama senin yüce olup olmadığın belli değil, tartışma konusudur. PKK'nin içine kendini atarak PKK'nin yüceliğine insan sahip olmaz. Yücelik, PKK'yi temsil etmekle, yaşamakla, kendini sağlam bir biçimde PKK'li-leştirmekle olur. Bu konuda ciddi eksiklikler ve zayıflıklar var.

“Sosyalizmi sadece 20. yüzyılın bir düşüncesi, bir devlet ideolojisi olarak gören,

dar sınıf ideolojisi ve bazı çıkarlar mücadelesi olarak ele alan yaklaşımlar bu anlamda yetersiz ve dardır. Bu tür yaklaşımlar, böylesine tarihi bir derinliğe sahip ve toplumla, insanlıkla bu kadar derin bağı olan bir ideolojiyi tanımlamaktan uzaktır.

Bundan uzaklaşan hareketler, güçler doğruyu temsil edip ilerleyemediler.”

Sosyalist özümüze saldırılar var

Bu dönem açısından bizi sosyalist özümüzden, ideolojimizden kopartmak isteyen büyük saldırılar var. Üzerimizde baskılar var. Görünmüyor ama bunlar var ve bizi zorluyor, kıskırtıyor. Duygularımızı kıskırtıyor, ruhumuzu daraltıyor, can sıkıntısı yaratıyor, bilincimizi karartıyor, davranışlarımızı bozuyor ve bütün bunlar içimizde değişik biçimlerde yaşanıyor. Eğer partinin ideolojisi doğrultusunda kendimizi iyi bir biçimde eğitmezsek, sağlam bir sosyalist olmazsak, sosyalist ideolojiyi özümsemiş, onu yaşımsallaştırmış insan ve militan haline gelmezsek bu tür baskıları bizi her tür bireyci, keyfi, kendini düşünen, temel amaçlardan kopuk, ilişkilensmede bozulmuş insanlar haline getirir. Bu da bizi parti karşıtı olmaya ve partiyi içte zorlamaya, bozmaya götürür.

Bu açıdan parti eğitimiyle sosyalizmi bilme, sosyalizmi kabul etme önemlidir. Sosyalizmi tümünden reddedersek ortada parti olmaz, PKK olmaz. Hiç kimse böyle değerlendiremez. Garip ama böyle değerlendirenler de oluyor. Bunların hiç ideolojiden, düşünceden haberleri yok. Hatta benimsemiyor. “Sosyalizm de neymiş” deyip sosyalizmi reddedenler de arından da kalkıp, “ben PKK’li olacağım” diyorlar. Peki PKK nedir, nasıl PKK’li olacaksın? Tabii ki keyfine göre! Böyle anlıyorlar. “PKK’yi ben tanımlıyorum, bana göre PKK şöyle olmalı. Benim PKK’m budur ve bunu PKK’de yaşayacağım, hiç kimse de bana bir şey diyemez” diyorlar. Bu olmaz. Bu yaklaşımların gerçeklikle hiçbir alakası yok. İnsanların kendilerine göre düşünceleri olabilir ve istedikleri gibi gidip yaşayabilirler. Ama PKK’nin de yaşayan bir ideolojisi var. Bu bir olgudur. PKK bir önderlik harekettir ve bir ideolojik çizgisi vardır. Bunu yaşıyor ve yaşıyor. Hiç kimse şunu söyleyemez; “ben bunu bilmem, anlamam, keyfime göre yorumlarım, keyfime göre yaşarım.” Bu doğru değil ve olmaz. “PKK’nin böyle olduğunu bilmiyordum” demek de olmaz. Bilmek ve öğrenmek gerekir. PKK böyle olmasın denilebilir, ama PKK de diyor ki ‘ben böyleyim.’ Sen ‘PKK’yi bu durumdan çıkartacağım’ dersen, o zaman PKK’yi yok edeceğim diyenler gibi PKK’ye karşı mücadele edersin. İşte bütün bunların içimizde basit gibi gördüğümüz davranış bozukluklarıyla, düşünce yetersizlikle, PKK’ye karşı yürütülen böyle bir mücadeleyle bağı var. Bilelim bilmeyelim, anlayalım anlamayalım, yapılanlar bu anlama geliyor. Pratikte böyle bir rol oynuyor. Bunların kavranılması gerekiyor. Bu temelde kendimizi yeniliyoruz.

Militan kadro eğitimi, ideolojik eğitim, parti ideolojisinin özümsemesi bu temelde yürütülmektedir. Mevcut kadro yapımız ilk defa böyle kapsamlı bir parti eğitimiyle yüz yüze geliyor. ‘90 sonrası katılımlar böyle ciddi biçimde bir partileşme eğitimi görmedi. Şimdiye kadar gelenlerin hepsi silahlı direnişe katılımı yaşadı, ancak ideolojiyle, politikayla ve örgütle ilişkileri sadece silahlı direnişe katılma düzeyinde kaldı. Parti Önderliği “bu yarı isyan biçiminde bir direniştir” diyordu. Özellikle budur. Tabii bu durumda bir partileşme içine girilmedi. Böyle bir adımı atamadık. Süreç çok uzadı.

1993’ten itibaren içine girilmesi gereken süreç bu iken, çetecilik tarafından sabote ve provoke edildi. Sürecin uzaması arkadaş yapımızda çeşitli anlayışlar, alışkanlıklar ortaya çıkardı. Her şeyden önce ortaya çıkan şu oldu; içinde bulunduğu silahlı direniş grubu eşittir PKK. “Bunun dışında PKK tanımam, PKK’yi en iyi ben temsil ediyorum.” Bunlar yanlışlar. Bütün bunlara nokta koymanın zamanı geldi. Değişiklik yaparken artık oraya nokta koyuyoruz. Artık arkadaşlar PKK’yi ideolojik özülle, ideolojik-politik çizgisiyle görme, özümseme ve partileşmeyle karşı karşıyalar. Gerçek anlamda PKK çizgisinde militanlaşma eğitimini şimdi yaşayacaklar. Bu derinlik gelecek. Ve bu başlamıştır, devam edecek de. Bunun için geçmişte yaşananları ölçü olarak almaya, almamak da gerekir. Şunu dememek gerekir; “biz geçmişte şöyle idare ettik, bu yaklaşımla PKK militanı da olduk, örgütünde de yer aldık, mücadele de ettik, yine de

ederiz.” Hayır! Kesinlikle öyle değil.

Bütün bunlarda bir yenilenme, onun ideolojik özüne, çerçevesine uygun bir kişilik şekillenmesi gerekiyor. Yeni parti militanlığı, yeni parti kadrosunun şekillenmesi böyle olacaktır. Biz buna “*fedaileşme hareketi*” dedik. Yeni dönem fedailiği; yeni partinin, yeni PKK’nin kadrosu, militanı haline gelmektir. Bu, ideolojide, politikada, örgütte, eylemde, ruhta, duyguda PKK çizgisini, Apocu çizgiyi derinliğine kavrama, yaşama, yaşatma ve temsil etme çizgisidir. Bunu görmek, anlamak ve bunun gerektirdiği bilinç, yaşam, ilişki düzeyini, ortak yaşam ve çalışma düzeyini görmek, kavramak lazım. Bunun içinde olmak, buna değer biçmek şarttır. Bunu zedelememek gerekli. Çok keyfi durumda, yetersiz, ters anlayışlarla bunları zedelemeler var. Bu tür davranışların hiçbirisinin PKK ve onun ideolojisiyle bağı yok. Hiç kimse “Ben PKK’ye ve onun ideolojisine bağlı olmayabilirim, ama PKK içinde olur ve bunları yaparım” diyemez.

Bu anlamda sosyalizmin PKK’de gerçekleşmesinin en temel alanı olan partide bunu geliştirmemiz gerekiyor. Partiyi ideolojik özüne uygun, onu iyi temsil eden, yaşatan bir parti haline getirmemiz, sosyalist ideolojiyi yaşayan, temsil eden bir parti düzeyine ulaştırmamız gerekiyor. Bunun için de kadronun, sosyalizmi iyi özümsemesi ve onun temsiliyi iyi yapan militanlar haline gelmesi gerekiyor.

Toplumda sosyalizmi uygulama durumu-muz farklı. Reel sosyalizmden önemli sonuçlar çıkarmış durumdayız. Öncü bir mücadele ile toplumu yönlendiriyoruz, etkiliyoruz, doğrultu veriyoruz. Toplumsal gelişmeyi hızlandırıyoruz. Bu, önemli gelişmeler yarattı. Kürt toplumuna ulusal devrimi yaşattı. Ulusal dililiş gerçekleştirdi. Büyük bir demokratik devrim yarattı. Hiç kimsenin önceden hayal bile edemeyeceği kadar bir toplumsal açılma ve kültürel gelişim ortaya çıkardı. Düşünsel açılım sağlayarak; toplumsal ilişkileri daraltan, bağlayan, köleleştiren bağların kırılmasına, bireyin ve toplumun yaşamında özgürlük düzeyinin gelişmesine neden oldu.

Son yirmi-yirmi beş yılda Kürt toplumunun ve insanının yaşadığı özgürlük düzeyinin ne olduğunu gerçekten araştırmak gerekir. Araştırmaya değer en canlı bir konudur. Toplumun her alanını çok fazla göremesek de, izliyor ve bilgileniyoruz. Bazı hususları görüyoruz. Tümülle böyle karşılaştıramayacak kadar farklılığın oluştuğu bir gelişmenin olduğu söylenebilir. Mesela Küçük Güney yirmi yıl öncesine oranla şimdi ulusal ve demokratik alanda, ilişki ve yaşam düzeyinde çok önemli bir gelişimi ifade ediyor. Güney ve Kuzey bu anlamda büyük bir alt üst oluşu yaşamıştır. İnsan ve toplum önemli bir gelişim kaydetmiştir. Ama burada çok büyük bir ekonomik sistem kuramadık ve toplumu katı bir siyasi organizasyon altına alamadık. Bunlar olmadı. Bunların olması çok ileri bir durum muydu? O da tartışılabilir. Ama kültürel, sosyal bakımdan çok ileri bir gelişim ve üretkenlik yaşandı. Büyük değerler bu şekilde ortaya çıktı.

Şimdi bunları iletirmek, 2000 yılının 1 Mayıs’ıyla birlikte dünyadaki, Kürdistan’daki ve partideki gelişmeleri böyle görmek ve burada kendimizi köklü bir değerlendirmeye tabi tutarak, bu süreci kesintisiz bir biçimde iletirmek göreviyle karşı karşıyayız. Bunu nasıl yerine getireceğiz? Bunu, birincisi büyük bir ideolojik çalışma ile -çünkü ideolojik çalışma, ideolojik gelişme, ideolojik derinlik her şeyin başında geliyor-, ikincisi, büyük bir politik mücadeleyle yapacağız. Çok değişik biçimlerde politik mücadele yürüteceğiz. Onun için 2000 yılının 1 Mayıs’ında nasıl bir politik mücadele yaşıyoruz; onu iyi göreceğiz ve anlayacağız.

Biz cumhuriyetin yarımlığını reddettik

Türkiye’de Cumhurbaşkanlığı seçimi önemliydi. Neden? Çünkü biz doğrudan Türkiye’yi yönlendiriyoruz, bir değişime ve yeni bir sisteme zorluyoruz. Cumhurbaşkanlığı da bu sistemin başıdır. Cumhurbaşkanlığı bir anlamda sistemde bir belirlenim ifade ediyor.

Bu, bir bütün olarak Kürdistan’ı, sadece Kürdistan’ı da değil Ortadoğu’yu ilgilendiren bir konudur. Bir yandan Türkiye’deki cumhurbaşkanlığı sorununun çözümü, diğer yandan Suriye’deki cumhurbaşkanlığı sorunu, Irak’ın durumu, İran’daki çatışmalar veya bazı yönlerde değişim isteyenlerle ona karşı mücadele edenlerin karşılıklı durumu vb. günlük olarak birbiriyle bağ içinde yaşanan olgulardır.

Bunlar ne anlama geliyor, neyi ifade ediyor? Bunları görmemiz gerekir. Cumhuriyet onuncu cumhurbaşkanını seçti, ama bu nasıl bir cumhuriyettir? Ne zaman kuruldu? Hangi gelişme evrelerinden geçti? Şimdi hangi özellikleri taşıyor? Biz bu cumhuriyetin neresindeyiz? Bu cumhuriyetin Ortadoğu’daki, dünyadaki yeri nedir? Bizim bu cumhuriyetle ilişkimiz ve cumhuriyet karşıındaki durumumuz nedir? Cumhuriyetçi

V.İ.U. Lenin

miyiz değil miyiz? Cumhuriyetçiysek nasıl bir cumhuriyetçiyiz? Türkiye’deki cumhuriyete karşı mıyız, eğer karşıysak neyine ve ne kadar karşıyız? Neye karşı savaştık, ne istiyoruz? Bunlara doğru yanıt verebilmeliyiz. İşte bütün bunların karşısına çözüm olarak demokratik cumhuriyeti ve cumhuriyetin demokratikleştirilmesini koyduk.

Demokratik cumhuriyet ne demektir? Bir cumhurbaşkanının cumhuriyetin yapılanmasındaki yeri ve anlamı nedir? Bunları sorgulamamız gerekiyor. Unutmayalım, biz de cumhuriyetçiyiz, cumhuriyeti reddetmedik, etmiyoruz da.

Türkiye Cumhuriyeti tam bir cumhuriyet değil, yarım ve askeri bir cumhuriyettir. Biz o cumhuriyetin yarımlığını reddettik. Cumhuriyet, seçimli bir rejimdir. Türkiye’deki cumhuriyetin yarı seçime geliyor, yarı seçimsizdir, askeridir. Mevcut yönetim böyle belirleniyor. Seçilene değil, seçimsiz gelene karşı çıktık. Biz tam cumhuriyet olmasını istiyoruk. Cumhuriyet, bir otoriter ve oligarşik cumhuriyet dönemi arasındaki savaş dönemini yaşadı. ‘23’ten ‘50’ye kadar otoriter cumhuriyet dönemi idi. Kişisel yönetim orduya dayalı olarak hakim oldu. ‘50’den sonra bu cumhuriyet açılım sağladı. Büyük bir savaş yaşadı. Bu savaşta bir yandan bu cumhuriyeti oligarşikleştirmek, diğer yandan da demokratikleştirmek isteyenlerin ayrışması vardır. ‘50’den ‘60’a kadar bu mücadele bir biçimde, ‘60’tan ‘70’e kadar başka bir biçimde sürdü. ‘60’ta şiddet kullanılarak darbe yapıldı. ‘70’te bir kez daha darbe gerçekleşti. İkinci askeri darbeden sonra demokrasi güçleri şiddet kullanmaya başladılar.

Türkiye devrimci hareketi demokrasi hareketinin öncüsü olarak oligarşiyeye karşı savaş ilan etti. Bu savaş ‘75’ten sonra PKK üstlendi. Savaş Kürdistan’a kayd. ‘75’ten 2000’e kadar böyle bir savaşın ideolojide, politikada, askerlikte temsilciliğini ve öncülü-

ğunu PKK yaptı. Yürüttüğümüz savaş doğrudan doğruya cumhuriyetin oligarşik yapılanmasına karşı, demokratik cumhuriyet yaratma mücadelesi, savaşı oldu. Kürt halkının ulusal demokratik ve kültürel gelişimi, Kürt ulusal sorununun çözümü bunun doğrudan bir sonucu olarak gündeme geldi. Biz bunun bir parçası olarak bu savaşı yürüttük.

Şimdi bütün bu mücadeleler bir noktaya geldi, biz de bunu bir aşamaya getirmek istiyoruz. Buna yeni bir strateji dayatıyoruz; bu demokratik yapılanma stratejisi biçiminde dile geliyor. Türkiye’ye, cumhuriyetin demokratik yeniden yapılanmasını kabul ettirdik. Ne kadar demokratik cumhuriyet, ne kadar oligarşik cumhuriyet olacak, demokratik cumhuriyeti ne kadar gerçekleştirecekler, bunlar önemlidir.

Türkiye’deki demokratik yeniden yapılanma Ortadoğu’ya bağlıdır. Ortadoğu’nun bütün sorunları iç içe geçmiş durumdadır. Herkes çözümü kabul ettiği halde İsrail-Arap görüşmeleri bir tıkanmayı yaşıyor. Çözemiyorlar. Çünkü bunun birçok nedeni var; iç nedenleri var, iktidarlar buna hazır değil. Suriye yönetimi zayıf düşmüş. Bunlar birer etken, ama bazı şeyleri bölüşemiyorlar. Güvenliği ve suyu bölüşemiyorlar. Güvenlik nereden çıkacak? Irak düzenlemesinden çıkacak. Su sorunu nasıl çözümlenecek? Türkiye’den çözümlenecek. Sular Türkiye’nin elindedir. Türkiye’nin su vermesi sorunlarını çözmesine bağlı. Türkiye’nin sorunları nerede kilitlendi? Kürt sorununda. Şimdi güvenlik sorununun Irak’ta çözümü kavuşabilmesi için de Kürt sorununun da belli bir çözüme kavuşması gerekiyor. Demek ki bölgede tarihsel, toplumsal, ulusal, siyasi sorunlar var ve bunlar da çözümümlü dayatıyor.

20. yüzyıl şekillenmesi içinde bu sorunlar hep iç içe geçti. Hiçbirisine kendi başına çözüm bulma imkanı yoktu. “Ben bu sorunu ayrı görüyorum ve çözüm bulacağım” diyen hata yapar, yanılır. Sorunlar birbirine bağlı ve iç içe geçmiştir. Bunları ortaklaşa ve toplu çözüme götürmek gerekir. Ortaklaşa çözüme götüreceksek, peki çözüm nereden olacak? Türkiye’deki demokratikleşme, bütün çözümlerin geliştirileceği bir yoldur. Bu demokratik dönüşüm Türkiye’nin Kürt sorununu çözebilir güce ulaşması, dolayısıyla Kürt sorununu çözmesi, Irak sorununun ve Arap-İsrail çatışmasının çözümünü getirecektir. Öncülük ve çözümün anahtarı Türkiye, çözümün kilide de Kürt sorunudur. Kürtlerin Ortadoğu’da demokratik öncülük durumları var veya mevcut durumda PKK ile Türkler bölgesel gelişmede kilit bir güç haline geldi derken kastedilen budur.

Bazı tartışmalarda Büyük ve Küçük Güneyli, Doğulu arkadaşlar, “bu ne biçim strateji, Kürdistan’ın neresi kaldı, biz ne olacağız” diyorlar. Bunu söyleyenler güncel siyaseti ve PKK’yi doğru anlamamışlardır. Bunu düşünenler KDP’liliğin izlerini taşıyorlar. Halbuki PKK bu stratejiyi şimdi oluşturmuyor. PKK saflarında savaş isteyen de bu temelde savaştı. Niye şimdiye kadar herkes toplandı da TC’ye karşı savaştı. PKK niye başka güce karşı savaştı? Demek ki arkadaşlar sorgulamamız. İşin özünü ve siyasal stratejiyi anlamamışlar. Bu noktada Kürdistan’da iki çizgi savaş yürüttü. Bir tanesi KDP’nin ilkel milliyetçi çizgisi, diğeri de PKK çizgisiydi. İlkel milliyetçi çizginin iddiası şuydu; “Kürt sorunu ayrıntılı bir sorundur, biz sorunu Güney’de çözeceğiz, otonomi veya federasyon istiyoruz” diyorlardı. PKK bunun doğru bir değerlendirme olmadığını, bazı ağa ve aşiret reislerinin kendi çıkarlarını koruma stratejisi olduğunu iddia ve ilan etti. Ve yeni bir strateji önüne koydu. Kürt sorununun çözümü Türkiye’den geçer. Türkiye’den çözülecek sorun

bütün Kürdistan’da sorunun çözülmesini, bu da Ortadoğu’da demokratik çözümü, gelişmeyi ortaya çıkaracaktır belirlemesinde bulundu. Bu ikinci çizgi; yeni bir ulusal devrim ve demokrasiye bağlı bir çizgi oldu. PKK savaşı bu çizgide yürüttü. Şimdi çözümü de böyle bir çizgi temelinde geliştiriyor ve bölgenin siyasi iç içeliği içinde bunu yürütüyor.

Bunu görmemek, anlamamak ve çeşitli alanlarda siyasal durumu değerlendirmemek, siyasal mücadelelerin birbiriyle bağı, çözümün birbiriyle ilişkisini görmemek geri ve hatalı bir durumdur. Savaş stratejisi bu sorunları açığa çıkarma stratejisiydi. PKK ulusal kurtuluş savaşı çizgisinin stratejisi, böyle bir sorunun çözümüne hem düşüncede, hem de pratikleşmede öncülük etti.

Şimdi demokratik cumhuriyet ve demokratik dönüşüm, bu sorunlara en kilit noktadan başlamak üzere çözüm getirme stratejisidir. Bu, bir anahtarı çevirmek gibi kolay değildir. Büyük bir mücadeleyi, kapsamlı siyasi yaklaşımları ve çok çaba harcamayı gerektiriyor. Hem Kürdistan, hem de Ortadoğu’daki bütün sorunların çözümünü ortaya çıkartacak çözüm anahtarı da Türkiye’nin demokratikleşmesidir. Türkiye’deki cumhuriyetin demokratikleşmesidir.

PKK ideolojisi, 2000 yılına girerken böyle bir politik kilidi Ortadoğu’nun gündemine koymuştur. Bölgedeki sorunları çözmek için bu kilidi açmak istiyor. PKK bölge politikasını bu kadar yönlendirecek anahtar bir çizgi, yön verici bir çizgi, ince bir çizgi konumunda bulunuyor. Bu çizgi şimdiden etkinlik kazanmış, kavranmış ve Türkiye’ye hakim olmuş durumdadır. Kullandığımız bütün literatürü şimdi Türkiye kullanır hale geldi. Ortadoğu’nun diğer güçleri de, hemen hemen böyle bir durumu kabul eder hale geldiler. Bu politikanın etkisi altındadırlar. İran da zorunlu olarak ‘böyledir’ diyor. Irak, ‘gelişme bununla olacak’ diyor. Suriye giderek daha fazla böyle bir doğrultu içerisine giriyor.

Şunu söyleyebiliriz; çok küçük sınırlı bir çalışmayla bile böyle bir doğrultu bölgede önemli bir etkinlik kazanmıştır. Eğer bu doğrultu kendi özüne, içeriğine uygun olarak örgütüne kavuşturulursa, ısrarlı olarak bunun gerektirdiği pratik mücadele yürütülürse, şimdiye kadar mücadele ile yaratılmış değerler üzerinde bütün bu sorunları çözüme götürmek, yepyeni bir Türkiye, yepyeni bir Kürdistan ve demokratik bir Ortadoğu yaratmak kesinlikle mümkün olacaktır. Bu anlamda demokratik Ortadoğu birliği böyle bir mücadeleyle ulaşılmak istenen bir stratejik hedef oluyor. Daha yansıtma düzeyinde bu çizginin çeşitli güçler üzerinde yarattığı etki belli bir yeterlilikle yürütülecek mücadeleyle, çabıyla başarının kazanılacağını ve bu sonucun yakalanacağını kesinlikle bize gösteriyor.

Gelişmeler tamamen bu yönüldür. Bu, bizi daha fazla umutlu ve güvenli kılıyor. Hepsinden daha çok da parti çizgisine, parti ideolojisinin çözümleyiciliğine bizi inandırıyor. İdeolojinin gücünü gösteriyor. Bunların hepsi PKK ideolojisinin gücünden ve yaratıcılığından geliyor. Demek ki, PKK’nin sosyalizmi yaratıcı sosyalizmdir. Apocu sosyalizm yaratıcıdır, gerçekçidir, yaşamsaldır ve toplumun gelişim yasalarına bağlıdır. Toplum ideallerini gerçekleştirmeye tutkudur. Bunun için gerçekleşen, gelişen bir öze sahiptir ve kendisini yenileyebiliyor, güçlendirebiliyor. Biz bunu açık olarak gördük.

Sonuç olarak; bu ideolojiye daha fazla güvenmek, daha fazla bağlanmak, daha fazla özümsemek, onun en iyi militanı ve temsilcisi haline gelmek, Önderliğin en iyi fedaisi, yürütücüsü durumuna ulaşmak hepimizin önünde duran görevdir. Biz, 7. Kongre kapsamında bütün parti militanlarının önüne böyle bir gelişme, yenilenme görevini koyduk. Hepimiz bu görev doğrultusunda kendimizi yenileyip yeni dönemin başarılı militanı olmak üzere hareket ve mücadele ediyoruz.

Bu temelde 1 Mayıs’ın ruhuna ve onda ifadesini bulan tüm değerlere bağlı kalarak tüm arkadaşlara böyle bir yenilenme, yenden militanlaşma, gerçek bir PKK militanlığına ulaşma temelinde başarılar diliyoruz.

Yaşasın Apocu Sosyalizm!

1 Mayıs 2000

PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Duran Kalkan yoldaş değerlendiriyor

PKK YENİ BİR POLİTİK SİSTEMİN VERİLERİNİ ORTAYA ÇIKARIYOR

Siyaset yapabilmek, etkili ve sonuç alıcı yasal mücadele yürütebilmek için hakim olan siyasal alan gerçeğini çok daha derinliğine kavramak gerekiyor. Hem karşıdan gelebilecek saldırılar bakımından tedbir geliştirme, hem de daha sağlıklı, sonuç alıcı ilişki ve ittifak kurabilmek açısından bunları kesinlikle bilmek gereklidir. Ne çok genel, birbirinden kopuk ve olguları iyi değerlendiren birbiriyle bağlantısını kurmayan bir tutumla siyaset yapabiliriz, ne de ortam çok fazla karışık, zorlayıcı diyerek kendimizi geri çekme biçiminde bir yaklaşımla sonuç alabiliriz. Tersine, olguları birbirine bağlamak ve üzerine gitmek, ama sağlam bir kavrayışla ve örgütsel bir yaklaşımla bunu yapmak sonuç alıcı ve gerekli olan yöntemdir.

Son zamanlarda partiyle şu veya bu biçimde ilişkilenen –*çevresinde veya dışında yer alan*– bazı Kürt çevreleri, şahsiyetleri Avrupa devletlerine dayanarak partimizin içine yönelik siyasi ortamı etkileyecek müdahalelerde bulunmaya devam ediyorlar. 15 Şubat'tan sonra birçok çevre bu tür girişimlerde bulunmuştu. Artık Parti Önderliği'ni izlemememiz gerektiğini, neden Önderlik diye tutturduğumuzu, bu durumdan vazgeçmemiz gerektiğini, bu işleri daha iyi bilenlerin kendileri olduğunu, bir gerilla gücü olarak siyasetten anlamayan, ancak askerlik yapabilen, yoksul, geri, köylü parçaları olarak, kendilerini dinlememiz gerektiğini, PKK'nin bir örgüt olarak siyaset yapmaktan vazgeçip imkanların kendilerine verilmesi gerektiğini söyleyen, isteyen ve yazılı taleplerle doğrudan bize başvuran epeyce çevre vardı. Bu çevreler şu veya bu biçimde uyarıldı. Bu tutumlara karşı bir mücadele yürütüldü. İdeolojik mücadele geçen süreçle öne çıktı ve şiddet dahilinde gerçekleştirildi. Fakat görülen o ki, bu tür çevreler bildikleri tutumdan vazgeçmiyorlar. Vazgeçmemekle birlikte ısrarlı görünüyorlar.

Kaynağı ne olursa olsun böyle bir tutum var. Muhtemelen bizi çok küçük, kendilerini de çok akıllı görüyorlar. Kendi dayanaklarının çok güçlü olduğunu, çünkü dünyanın etkili odaklarına dayandıklarını sanıyorlar. Özellikle bizdeki duruma dayanarak; gelişmeler karşısında direnemeyeceğimiz, ge-

lişmeleri çözümlemeyeceğimiz, anlayamayacağımız, örgütlü bir mücadele yürütemeyeceğimiz değerlendirmesinden hareketle bu tutumlarında ısrar ediyorlar. Fırsat buldukça çıkış yapmak, zayıflıklarımızdan sızarak siyasal yönümüzü çarpıtmak, örgütümüzü güçsüz düşürmek, daha da ötesi kendi etkileri altına alarak otuz yıllık büyük mücadele ile ortaya çıkan değerler üzerinde egemenlik kurmak ve onları kendi kulları altına almak istiyorlar.

Bu durum görüldüğü taktirde 15 Şubat olayı daha iyi anlaşılır. Uluslararası komp-lonun nasıl bir olay olduğu, Parti Önderliği'ne yönelik saldırının nasıl geliştiği, Önderlik gerçeğinin Kürt toplumu ile birlikte insanlık ve dünya açısından nasıl bir anlam taşıdığı, nasıl karşıt bir sistem haline geldiği, dünya sisteminin ne demek olduğu ve bu sistemin kendi karşıtına karşı nasıl insanlık dışı, ahlak ve yasa dışı tutum ve saldırılar içinde bulunabileceği daha iyi görülebilir.

Parti Önderliği Napolyon'un okunmasını istiyor. Napolyon neydi? Krallıklar Avrupa'sına cumhuriyeti dayatan, cumhuriyetin şiddetini en üst düzeye çıkartan uygulamadan kaçınmayan, şiddetle cumhuriyeti bütün Avrupa'ya ve dolayısıyla dünyaya egemen kılmak isteyen bir savaşçı ve önderdi. Feodalizm karşısında, siyasi alanda krallıklar karşısında ayrı bir sistemdi. Parti Önderliği bunun anlaşılmasını istiyor. Böyle bir sisteme karşı Avrupa nasıl bir tavır takındı? Feodal krallıklar nasıl bir birlik oldu? Rusya'dan İngiltere'ye kadar nasıl bir ittifak oluşturdu? Cumhuriyetin bu biçimdeki bir temsilcisine karşı nasıl bir saldırı yürüttüler? Etkisizleştirip bir adaya hapsederek çürüttüler. Buradaki benzerlik; Parti Önderliği de dünya çapında bir sistem savaşçılığını temsil ediyor.

Önderlik sistemi cumhuriyet olmadığına göre, o zaman ne anlama geliyor? Baskıcı, faşizme giden, polis etkinliğinin en üst düzeyde olduğu oligarşik cumhuriyet yaklaşımlarına karşı mücadeleyi Kürdistan'dan başlatan; şiddeti askeri anlamda az, fakat ideolojik anlamda yüksek olan gerçek bir demokrasi savaşçılığını ifade ediyor. Tıpkı Napolyon'un feodal krallıklara karşı cumhuriyetçiliği Avrupa'ya, dolayısıyla dünyaya hakim kılma savaşçılığı gibi. Parti Ö-

nderliği de oligarşik, askeri, polisiye cumhuriyet gerçekliklerine karşı gerçek bir demokratik cumhuriyet savaşçılığını Türkiye'den başlatmak üzere Avrupa'ya, dolayısıyla giderek bütün dünyaya dayatıyor. Bu mücadele birbirinden ayrı iki sistemi ifade eden gerçeğin mücadelesi olarak, bir dünya mücadelesi haline geldi, büyüdü. Uluslararası komplo böyle bir mücadelenin ulaştığı en üst düzey olarak gerçekleşti.

Burada önemli olan karşıt sistemlerin ve ayrı çizgilerin olmasıdır. Avrupa'dan başlayan bir dünya şekillenmesi, dünya çizgisi var. Bu, Kürtlere kadar uzanıyor ve bu sistem kendi varlığını ve egemenliğini sürdürmek için her türlü yöntemi uygulayarak mücadeleyi ediyor. Bazı çevreler diye belirtilen kesimlerin anlamı ise, bu sistemin bir parçası olmalarıdır. Güçleri oradan ileri geliyor ve ısrarları bu nedenledir. Bu anlamda başaracaklarına inanıyorlar. Hatta böyle bir karşıtlığın yegane temsilcisi olarak Parti Önderliği'ni görüp, değerlendiriyorlar. Önderliği etkisizleştirmeyi hedefleyen komplo gerçekleşince, bu engel ortadan kalktığından dolayı mutlaka başarıya gitmemiz gerekir inancıyla partiye olmadık dayatmalarda bulunmaya çalışıyorlar. İçimizdeki geriliklere, parti dışılıklara kadar da uzanıyorlar. Böyle bir dayatmanın iç dayanağı da bu parti içindeki gerilikler, terslikler, parti dışılıkları oluyor. Bu gerçekleşmeyecek bir sistemdir diyerek, Önderliği de bu sistemin temsilcisi olarak görüyor ve Önderlik etkisizleşince geri kalanlar üzerinde mutlaka hakim oluruz inancını taşıyorlar. Mevcut durumumuzu Önderliği anlayamaz, yaşatamaz, uygulayamaz durumda görüp değerlendiriyorlar. Bunun için Önderliğe ulaşmayan, onu iyi özümsemeyen, etkili bir biçim, tarz ve üslupla pratiğe geçirmeyen her türlü tutum, ruh hali, anlayış, davranış partiye karşı yürütülen mücadelenin iç dayanağı oluyor.

Önderlik karşısında, dünyada hakim olan ve Kürdistan'a da hakim kılınmak istenen egemen çizginin uzantısı ve parti içine yansımaları olarak ortaya çıkıyorlar. Bu açıdan anlamamız, doğru bir anlayış ve tutumla etkili mücadele yürütmemiz gerekiyor, ciddiye almamız gerekiyor. Kesinlikle hafife alınacak durumlar değil. Dönem

gereği mücadelenin dilini iyi tutturmamız gerekir. Parti Önderliği de bizi bu konuda uyarıyor. Arkadaşlarımızın büyük bir kesimi de bu konuda hassas görünüyor. Bu, bizi gerçekleri ve çizgiyi görmekten, çizgi savaşçısı olmaktan öteye götürmemeli. Bu noktalar bizi zayıflatmamalı.

Çeşitli çevreleri, ilişki içerisinde mücadelenin hizmetine koşturabilmek için, doğru bir üslupla etkili bir çizgi anlayışı ve uygulayıcılığı gerekli. Ne kadar sağlam bir çizgi anlayışı ve tutumu olursa, ideolojik planda çizgi duruşu ve onun yaşamsallaştırılmasında özgüvenle etkili davranılırsa dışa karşı o kadar esnek olunabilir. Politik esneklik o düzeyde geniş tutulabilir. Ancak en geniş çevrelerle ilişkilene ve çeşitli biçimlerde ittifaklar kurma o zaman mümkün olabilir. İdeolojik çizgi duruşu güçlü ve sağlam olmayanların politik esneklik gösterebilmeleri, ittifak yapabilmeleri mümkün olmaz. Buna yöneldikleri zaman kendi varlıklarını kaybederler. Başkalarının etkisi altına girme, hizmetine koşulma, dolayısıyla kendi varlıklarını kaybetme gibi bir durumu yaşarlar. Böyle bir duruma düşmemek için dönemin gereği olarak en geniş çevrelerle ilişkileneceksek, oldukça esnek bir politik yaklaşım içerisinde olacaksak, en geniş güç birlikleri ve ittifaklar içerisinde olacağız; ki, 7. Kongremizin politik yaklaşımı budur ve bunda başarılı olabilmek için hem ideolojik-politik çizgi hakimiyetinde, hem düşünce hem de uygulama düzeyinde oldukça güçlü ve etkili olmanın gereği vardır. Bu çerçevede çeşitli politik güç odaklarının yaklaşımlarını, hedeflerini, özelliklerini, tarzlarını iyi bilmemiz, kavramamız ve onlar karşısında sağlam bir duruşun sahibi olmamız gerekir.

Bu anlamda bölge, Türkiye ve Kürdistan gerçeğini, bununla birlikte bu durumu ortaya çıkartan dünya gerçeğini çok iyi bilmekte yarar var. Güncel olarak bir çok olayı sıralayabiliriz. Çeşitli Kürt çevrelerinin gelişen demokratik cumhuriyet mücadelesi karşısındaki tutumları ve bu temelde partiye karşı yürütülen mücadeleler var. Bazı dayatmalarda bulunuluyor. Bazıları yazılar yayınlıyorlar, mektuplar gönderiyorlar. Mektuptan ziyade sözüm ona öneri adı altında bize talimatlar veriyorlar. Bütün uyarılara, doğru yaklaşımlara rağmen bizi tahrik etme ve etkileme çabalarını sürdürüyorlar. Örneğin G. Aslan var, aslında ayrı bir çizgiydi, KAWA'cıydı. KDP'ye bağlı olan bir hareketti. Zerruh Vakıf Ahmetoğlu diye Amedli birisi var. Birlikte bir mektup göndermişler. Bu, DDKD çizgisiydi, adlarını sonradan parti koydular. Bazıları Öncü İşçi Partisi diye kendini örgütledi. Birbiriyle çok bağlı olmayan, karşıt olan bu iki güç bir araya gelmiş, bir yazı yayınlanmasını istiyorlar. Yapmamız gereken 10-15 maddelik bir görev listesini ortaya çıkarmışlar. PKK'den kendi tutumlarına karşı bir özeleştiri istiyorlar. Etkilemeye çalışıyorlar. Sadece Avrupa'yı da değil, bütün parti yönetimimizi etkilemeye çalışıyorlar. Değişik çevrelerden 15 Şubat'tan sonra da benzer şeyler oldukça yoğun gelmişti. Fakat bunlara karşı yürütülen ideolojik mücadeleyle belli bir sınırlama ortaya çıkmıştı. En azından pervasız saldırı konumundan biraz geri çekilmişlerdi.

Şimdi yeniden böyle bir saldırı konumuna geçme çabası içinde oldukları görülüyor. Parti Önderliğimizin geliştirdiği demokratik

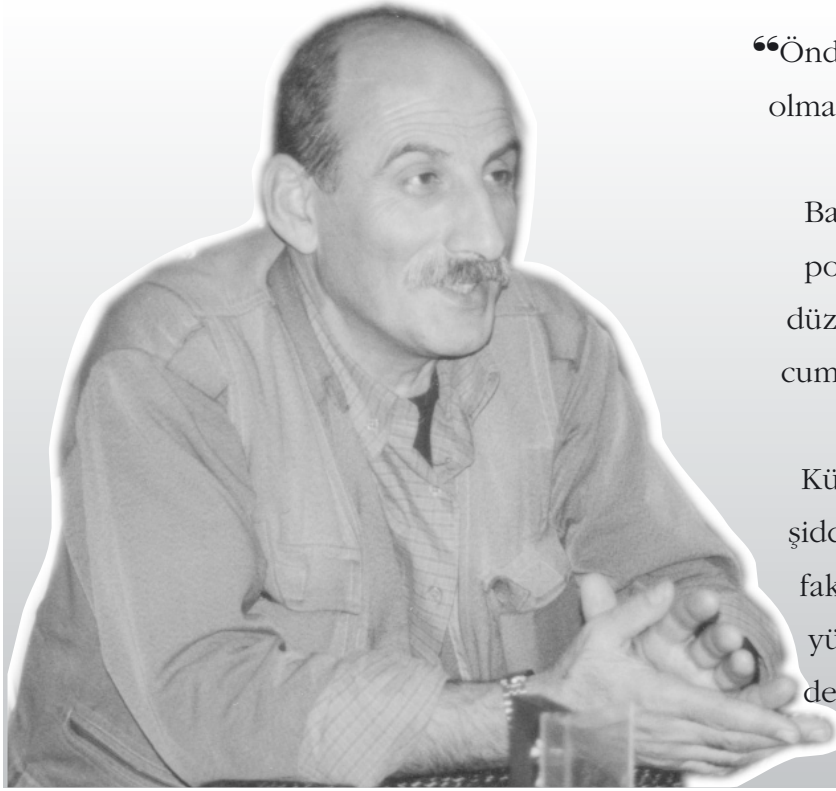
cumhuriyet stratejisinin uygulanma etkinliği ve bu temelde Kürdistan'da, Türkiye'de ve Ortadoğu'da sorunların çözümü yönünde politik etkinlikler artmaya başladıktan, bu çevrelerin gelişmeler üzerinde etkili olabilmek için son bir gayret harcamaya yöneldiklerini gösteriyor. Böyle çevreler Avrupa'da olduğu gibi Türkiye'de de çeşitli biçimlerde var. Türkiye'de daha çok marjinalleşmiş sol, bu yaklaşımları tümüyle reddediyor. Öyle ki, Türk ve Kürt halkı politika yapmalı, politika alanı egemenlere bırakılmalı dercesine bir tutumun sahibi oluyorlar. Bu hem de çok saldırgan bir dille yapıyorlar. Birçok çevre umutsuz, inançsız, güvensiz. Demokratik dönüşüm yönünde yürütülen çalışmalar içerisinde etkili yer almıyor. Her fırsatta tasfiye olmanın etkilerini dışarıya yansıtıyor ve çevreye umutsuzluk, güvensizlik yayıyor. Bu da etkisizliğe yol açıyor.

Bu tür yaklaşımlar nereden çıkıyor, ne anlama geliyor? Türkiye ve Kürdistan'da ne tür bir ideolojik-politik yapılanma var? Bunun bölgesel ve uluslararası bağlantıları nedir? Bu tutumları anlayabilmek için bunları görmek, dış bağlantılarını ve içeriğini çok iyi anlamak gerekiyor. Bunun için öncelikle Ortadoğu ve Türkiye'deki yapılanmayı iyi anlamakta yarar var. Hakim olan ideolojik-politik çizgi ne anlama geliyor? Türkiye Cumhuriyeti'nin yaydığı, merkezinde yer aldığı ideolojik-politik tutum bölge düzeyinde ne anlam ifade ediyor? Bunun Avrupa ile bağlantısı nedir? Kürdistan ve Kürt toplumu açısından ilişkisi nedir? Çeşitli reformist çevreler veya belirttiğimiz siyasetler bununla bağlantılı; bir yandan çelişkili, çatışmalı gibi görünüyor, diğer yandan kendi varlıklarını birbirlerinin varlıklarında buluyorlar. Bu düzeyde birbirlerine bağlılar. Bu oluşumu, bu çizgi durumunu anlamak gerekiyor.

Türkiye'deki solcu gruplar, güçler ve siyasi oluşumlar nereden ortaya çıktılar? Söylemlerin, kullanılan kelimelerin yüzeysel olarak taşıdıkları anlamdan öteye, öz ve içerik olarak derinlikli anlamları nedir? Gerçekte neyi temsil ediyor, neye hizmet ediyorlar? Özellikle demokratik dönüşüm ve sorunların çözüm sürecinde bu sorunları ortaya çıkaran, sorunların kaynağı olan anlayış ve politikaları iyi görmemiz, anlamamız gerekli. Başarılı ve etkili politik mücadele yürütebilmemiz açısından daha iyi anlamamız gerekiyor. Bunları iyi anladıkça ve buna karşı iyi mücadele ettikçe çözümü geliştirebilir, gerçekleştirebiliriz. Çözüm sürecini dayatıp, bu doğrultuda adım atmaya çalışırken bu gerçeklikler biraz daha iyi açığa çıkar. Özellikle bu çizgilerin ortaya çıktığı süreçleri çok iyi kavramamız lazım. Buna bağlı olarak adına hareket ettiğimiz politik çizgiyi de daha iyi anlamamız mümkün olabilir. Tarihsel bir özet verilebilir. Türkiye dahil Ortadoğu'da hakim ideolojik tutum bölgede gelişen, bölge halklarının gelişimi içerisinde ortaya çıkan ideolojik bir duruş değil, dış kaynaklıdır. Etkisi Avrupa'dan geldi. 200-300 yılı bulan kapitalist gelişimin ideolojik yapısı olan milliyetçiliğin bölgeye taşınması oluyor. Yoksa bölgede, bölge halklarının tarihsel gelişimi içerisinde ortaya çıkan bir ideolojik tutum kesinlikle değildir. Bu nedenle bölgeye yabancıdır. Bölge halklarının gerçeğine terstir, onları ifade ve temsil etmiyor, gerçekleriyle uyumsuz; tersine, çelişiyor ve çatışıyor. Yine bölgede oluşan siyasal sistem de böyledir. Dünyada mev-

“Önderlik sistemi cumhuriyet olmadığına göre, ne anlama geliyor?

Baskıcı, faşizme giden, polis etkinliğinin en üst düzeyde olduğu oligarşik cumhuriyet yaklaşımlarına karşı mücadeleyi Kürdistan'dan başlatan; şiddeti askeri anlamda az, fakat ideolojik anlamda yüksek olan gerçek bir demokrasi savaşçılığını ifade ediyor.”

cut devletler büyük ölçüde aşılmaya doğru giderken, Ortadoğu'da devletler halen kut-sanıyor. Bu güçler sınırlarını korumak için ellerinden geleni yapıyor.

Halklar milliyetçi yaklaşımlarla çatışma içerisine sokuluyor

Bu siyasal sistem nasıl ortaya çıktı? Neyi ifade ediyor? Bu siyasal sistem içerisinde kim gelişti, kim kaybetti? Bunları da iyi görmek gerekiyor. Mevcut siyasal sistem, bölge toplumlarının gelişimi ile oluşmuş bir sistem değil. 20. yüzyılın başında dünya çapında verilen bir savaşın ardından, bu savaşın galipleri tarafından oluşturulan bir siyasal sistemdir. Bölge devletleri böyle ortaya çıktı, sınırlar bu biçimde çizildi. Yani bölge halklarının mücadelesiyle veya yaşadıkları ekonomik, toplumsal gelişmeyi iletirmek amacıyla ortaya çıkmadılar, onun üzerinde şekillenmediler. Kesinlikle onu temsil etmiyorlar. 1. Dünya Savaşı'ndan galip çıkan güçlerin çıkarlarını temsil ediyorlar. İngiltere'nin, Fransa'nın vb. güçlerin çıkarlarına hizmet etmek için çizilmiş sınırlar oluyor. Bu devletler savaştan galip çıkmış güçlere tamamen bölgeden çıkar sağlayacak bir sistem olarak kuruldu. *"Halkların gerçeklikleriyle, onların ekonomik, toplumsal, ulusal gelişme gerçeklikleriyle ilişkili mi, değil mi? Onları ifade ediyor mu, etmiyor mu?"* tartışmalarıyla ortaya çıkmadılar. Bunun için de halkları ifade etmedi, etmiyor. Bu yaklaşımın sonucunda ol-

bir sahaydı. Dünyada ve insanlığın gelişiminde etkindi. Dolayısıyla insanlık gelişimi içerisinde etkinlik kazanan güçler, siyasal ve ekonomik olarak kendini büyük güç haline getirenler bu alanı hep egemenlikleri altına almak istediler. 20. yüzyılın başında verilen büyük savaşın önemli bir amacı da bu sahanın ele geçirilmesiydi. Savaş sonunda da böyle bir durum gerçekleşti. Son 70-80 yıldır bölgeye hakim kılınan milliyetçi ideoloji ve buna dayalı olarak gelişen devletler, savaşın galip gelen güçlerine hizmet edecek şekilde ortaya çıktılar. Daha sonra sözde bağımsız devlet oldular, belli gelişmeler sağladılar. Bunlar esas olarak savaşta zafer kazanan dış hakimiyetin bölgede tesis edilmesi oldu. Böylece bir dünya sistemi oluştu. Merkezinde dünyaya hakim olan güçlerin çıkarlarının yattığı, halka halka ona hizmet etmek amacıyla şekillenmiş bir çizgi, siyasal sistem var. Mevcut ideolojik düzey tümüyle bu sistemi ayakta tutmaya yönelik. Bu, bir gerçeklik, bir çizgi duruşu. Biz, Kürt sorunuyla, Kürdistan'daki demokratik gelişmeyle ilgilenirken, karşımıza bölgenin ve bölgeyle bağlantılı dünyanın bu gerçekliği çıkıyor.

Bu sonuca neden varıyoruz? Çünkü böyle bir sistem oluşumunun en altında, en ezileni olarak Kürtler ve Kürdistan yer alıyor. Kürt sorunu bu sistemin en çok bastırılan, altında olan bir sorunu olarak var oluyor. Bu sorunu çözmek, Kürt halkının ulusal-demokratik gelişimini sağlamak, böyle bir gelişmeyi yaratmak amacıyla mü-

onun pratik mücadelesini yürütmek gerekiyor. Bunun dışında tekil bir çözüm mümkün olmuyor. Bu noktada Kürt sorunu bölgeyi en çok etkileyen, en önde gelen bir durum.

Türkiye'deki her sorun da bu durumla bağlantılı. Arap-İsrail çatışmasında da ortaya çıkan bütün sorunlar benzer bağlılık içerisinde bulunuyor. İran'la Türkiye'nin ve çeşitli Arap güçlerinin arasındaki çelişki ve çatışmalar da bununla bağlantılı. Bu biçimde hepsini çözümleyici yeni bir yaklaşımla birlikte ele almadan bölgenin hiçbir sorununa çözüm üretmek kesinlikle mümkün değil. Birincisi bu.

İkincisi; mevcut hakim sistemin en temel özelliği çözümsüzlüğü içermesi ve çözüme karşı oluşudur. Bu sistemle bir çözüm yaratılmaz ama bu çözüm, halkların çıkarlarıyla, gerçekleriyle, tarihiyle uyumayan ve istikrar içermeyen bir çözümdür. Tamamen bazı egemen güçlerin çıkarını geliştirmek, onları güçlendirmek amacıyla oluşmuş bir sistem. En temel özelliği bu çerçevede çelişki ve çatışmayı içermesidir. İstikrar ve toplumların kendi potansiyellerini gelişme için kullanma anlamında bir çözüm içermiyor. Tersine çelişkiye ve çatışmaya dayanıyor, çözümsüzlük içeriyor. Temel mantığı bu ve yüz yıldır bölgede bir çelişki ve çatışma durumu yaşanıyor. En müttefik olanlar bile birbirine karşıt ve çatışmalı konumu yaşadılar. Bütün devletler sanki dıştan bir güç hakim olmuş gibi kendi toplumlarıyla savaş halindedir. Türkiye'deki bu savaş biz çok iyi gördük görüyoruz.

yorlar. Bundan kimler çıkar sağlıyor? Bu sistemi kuran merkez olarak Avrupa çıkar sağlıyor. Ortadoğu'nun bütün zenginlikleri ister hammadde, ister pazar, ister insan gücü biçiminde Avrupa'ya aktı. Son elli-altmış yıla bakılırsa Avrupa'nın ne kadar büyük bir ekonomik kazanç sağladığı çok iyi görülebilir. Öyle ki, bu durumu halen kaybetmek istemiyor.

Böyle bir sistemle bölgede ve Türkiye'de belli gelişmeler oldu. Egemen sınıf gelişti. Parçalanmış, yok olmuş bu sistemin içinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti yeniden dünyanın sayılı devletleri arasına girerek gelişti. Çok zayıf olmasına rağmen bir Türk uluslaşması ortaya çıktı. Türk ulusçuluğu, biraz da böyle bir sistem içerisinde, buna dayanarak, böyle bir çelişki ve çatışma ortamından sağladığı imkanlarla gelişti ve güç kazandı.

Arap toplumundaki bazı siyasal odaklarda çok sınırlı ekonomik ve sosyal gelişmeler oldu. İran'da da bununla biraz çelişkili olma temelinde gelişmeler yaşandı. Kürdistan ise çağdışı kalmış, çoktan yok olması gereken ağalar varlıklarını sürdürdüler. Biraz kompradorlaştılar ve yeni zengin güç odakları biçiminde ortaya çıktılar. Mesela KDP'nin yapısına bakılırsa, Barzani ailesi ortada yokken Kürdistan'ın en sayılı ailesi haline geldi. En zengini oldu. Şimdi büyük bir ekonomik güçtür. Dıştan bakıldığında çok küçük olan, ama Kürdistan ve Kürtler ölçeğinde önemli bir güç ifade eden ekonomik güç odakları ortaya çıktı. O zaman kaybedilen nedir?

rada yaşayan halklar, yaşaması gereken gelişmenin çok çok gerisinde kalmışlardır.

Bu sistemi kuran güçlerin böyle bir gelişmeyi sağlamasındaki temel mantık nedir? Çelişki ve çatışma yaratmak. Eğer çelişki ve çatışma olmasaydı, sistem böyle bir mantık üzerine oluşmasaydı, bu kadar değer kullanılması arkasından ortaya çıkacak gelişmeler kesinlikle böyle yetersiz bir düzeyde olmayacaktı. Çok ileri, çok güçlü durumda olacaktı. Bunun sorumlusu kesinlikle bu sistemdir. Bu sistem sorunların esas kaynağı olarak karşımızda duruyor. Onun için sorunları çözmek demek, bu sistemi çözmek, değiştirmek demektir. Sistemi çözmeden, aşmadan Ortadoğu'da çözüm üretmek, sorunları çözüme kavuşturmak mümkün değildir. Bu sistemi çözmek için de sistemin bütün alanlarıyla mücadele etmek gerekir. Bugün PKK mücadelesi uluslararası alanda sürüyorsa asıl nedeni budur. Gerçekten bir çözüm içerdiği ve bölgede sorunların çözümünü dayattığı, gündemleştirdiği için uluslararası alanda bir mücadeleyi içeriyor.

Daha da önemlisi çeşitli politik güçlerin durumunu kavramak gerekir. Türklük adına mücadele eden çeşitli güçlerin böyle bir sistem karşısındaki durumu ve konumu nedir? Türkiye'de ve bölgede hareket eden çeşitli siyasal güçlerin konumu nedir ve bu sistemin neresindedirler? Avrupa, dünya böyle bir sistemin neresinde? Gerçekten de konumları nedir? Bu konuda sahtelikler, yanlışlıklar, terslikler var. Aslında sorunlar çözü-

“Kürt halkı yok oluşu, soykırımı yaşadı. Türkiye’de ve diğer yerlerde halklar ezildiler, hizmetçi olarak Avrupa ve çeşitli yerlerin işlerini yapan emekçiler haline getirildiler. Her türlü baskı ve sömürü altında kaldılar, zayıflatıldılar. Özgürlükçü, demokratik gelişme bakımından en alt konumu yaşadılar. Bölgenin büyük kaynakları heder edildi.”

“Parti yönetimini ortadan kaldırmak, tutuklamak veya katletmek üzere birçok mücadele yürütülüyor, bir çok anlaşmalar var deniliyor. Bu anlamda herkes birbirini bize ihbar ediyor. Belki de bir çoğu bizi birbirine karşı yönlendirmeye çalışıyor. Tabii hepsini değerlendiriyoruz.”

dukça sahte halklar gerçeğinden uzak, tamamen dış güçlerin gelişimine hizmet sunan, halklar içinde de sürekli bir çelişki ve çatışma kaynağı olan bir durum ortaya çıktı. Bunu bölgede temsil eden hareketlerden bir tanesi Kemalist harekettir. Kemalist miliyetçilik ideolojik ve siyasal çerçevede tamamen böyle bir dış gelişmenin ürününün yansıması ve parçası olarak doğdu. Bütün diğer tersliklerine rağmen Avrupa hiçbir zaman bu hareketi diştalamadı. Karşı çıkmayışının nedeni budur. Çünkü özünde kendisine bağlıdır. Kendi türetmesidir. Bu akımın bölgenin diğer alanlarına yansımaları Arabistan'daki dar-milliyetçi gelişmeler oldu. Arap milliyetçiliği denen çizgi, Suriye'de, Irak'ta, Mısır'da ve diğer alanlarda hemen hemen bütünüyle böyledir.

Bunun Kürtlere uzanan ucu nedir? İlkel milliyetçiliktir. Daha sonra kendisini KDP biçiminde toparlayan, örgütleyen bir çizgidir. Bölge, aslında 20. yüzyıldan önce çok farklı bir durumu yaşıyordu. Bu kadar siyasal parçalanmışlık ve benzer ideolojik akım ve düşüncelerin hakimiyeti yoktu. Osmanlı İmparatorluğu'nun hakimiyeti biliniyor. Doğu'da İran hakimiyeti iki güç arasında bir çekişmeyi ifade ediyordu. Bölgede imparatorluklar biçiminde de olsa haklar, geniş bir siyasal yapılanma içinde, biraz da iç içe geçmiş olarak ekonomik ve toplumsal bakımdan geri de olsalar, bir tarihsel gerçekliği yaşıyorlardı. Kapitalist uygarlığın gelişimine kadar da uygarlığın gelişiminde merkezi bir rol oynamış

cadeleye yönelmek, insanı böyle bir sistemle karşı karşıya getiriyor. Önderlikse gelişme aslında böyle bir karşıt gelişme oldu. Bu sistem Kürtleri inkar etti, inkar ve imha siyaseti böyle bir sistemle oluştu. Bunu Türkiye uyguluyor. Kürtler üzerindeki inkar ve imha siyaseti, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne hakim olan böyle bir sistemin, 80 yıldır uygulamaya konulan, destek verilerek pratikleştirilen bir gerçeklik.

Hakim sistemin en temel özelliği çözüme karşı oluşudur

Bu sistemi iyi anlamamız gerekiyor. Kürt sorunu ile ilgilenip sorunun çözümü için politik mücadele yürütürken, örgütler kurup mücadeleye ederken hakim olan böyle bir sistem var. Bu sistemin çok iyi anlaşılıp kavranması, bunun Kürtler, Türkiye ve bölge halkları açısından ne anlama geldiğinin çok iyi bilinmesi ve dünya açısından da nasıl bir anlam ifade ettiğinin çok iyi kavranması gerekiyor. Çünkü birbirine çokça bağlanmış ve iç içe geçmiş bir yapılanma var. Bu nedenle bölgedeki hangi soruna el atarsan diğeriyle bağlantılıdır. Yalnız başına ele alınıp, çözüm yönünde ufak bir adım bile atılamaz. Bir soruna çözücü olarak yaklaşılsa, hangi sorunu ele alırsan al bölge sorunu olarak ortaya çıkar. Bir soruna çözüm üretmek için bütün sorunlara komple çözüm üretmek, bunun düşüncesini, politikasını geliştirmek ve

Arabistan ve diğer Arap devletlerinin durumlarına bakılırsa kendi özelliklerini yansıtan siyasal yapılanmalar olmaktan öteye, onlar üzerinde tamamen hakimiyet kurmuş, kendileriyle çelişen, çatışma pozisyonunda olan, stratejisini buna göre kuran, bunu açıkça ifade eden ve uygulayan bir gerçekliği ifade ediyorlar. Devletler çeşitli halklarla çatışmalı durumda. Siyasal yapılanmaları oluşmuş ama bu, halklar gerçeği üzerinde değil, egemenlerin çıkarını, güç durumlarını yansıtacak biçiminde bölünmüş ve buna göre oluşturulmuş. Bu, özellikle çelişkili ve çatışmalı olmaları için yapılmış. Böylece hiçbir devlet, toplumsal ve ulusal gerçekliği yansıtmıyor. Uluslar, halklar paramparça edilmiş. Devletler çeşitli halklarla çelişkili, çatışmalı hale getirilmiş. Arabistan ve Türkiye'nin, yine Kürtlerin parçalanma konumu tamamen böyledir.

Halklar mevcut milliyetçi yaklaşımlarla birbiriyle çatışma içerisine sokuluyor. Türkler, Farslarla ve Araplarla, Kürtler ise hepsiyle çelişkili ve çatışmalı kınıyor. Bu yaklaşım çözüm içermiyor. Çünkü mantığı çelişki ve çatışmadır. Devletlerin halklarla ve birbiriyle, çeşitli halk kesimlerinin ise devletle çelişki ve çatışmasından bazı güçler maddi çıkar sağlıyor, kendi siyasi egemenliklerini sürdürüyorlar. Sistemin temel mantığı kesinlikle bu.

Çıkar olgusunu da küçük görmemek gerekli. Bu basit bir olgu değil. Bu alanda büyük zenginlik kaynakları, büyük uygarlık birikimi var ve egemenler bunu ele geçiri-

Kürt toplumu ulusal yok oluşu yaşadı. Kürtler inkar edilerek katledildiler. Soykırımı tabi tutuldular. Bazı ağalar ve aileler Kürtlüğü de kullanarak, sözde Kürt ulusal temsilciliği olarak gelişme sağladılar. Ama Kürt halkı yok oluşu, soykırımı yaşadı. Türkiye'de ve diğer yerlerde halklar ezildiler, hizmetçi olarak Avrupa ve çeşitli yerlerin işlerini yapan emekçiler haline getirildiler. Her türlü baskı ve sömürü altında kaldılar, zayıflatıldılar. Özgürlükçü, demokratik gelişme bakımından en alt konumu yaşadılar. Bölgenin büyük kaynakları heder edildi. Bu anlamda bölgenin tarihi ve ekonomik kaynakları (petrol, su, yer üstü ve yer altı kaynakları) kullanıldı. Uygarlığın merkezi olan bölge, günümüz dünyasında hiç söz sahibi olmayan, çok gerilerde seyreden bir konuma düştü. Tarihi ile tam bir çelişki yaşar konuma itildi. Düşünce, felsefe, ideoloji, siyasi, maddi ve toplumsal olarak en çok gelişme sağlamış, insanlığın oluşumunu var ederek temsil etmiş olan bu saha, bugün insanlığın kaderi ve yaşamı üzerinde söz söyleyemeyen bir konuma düşürüldü.

Bu kadar tarihsel, ekonomik, kültürel zenginlik var ve hepsi kullanılmış. Peki bunların karşılığı bu düzey mi olmalıydı? Türkiye'deki ve Araplardaki bu gelişme, Kürtlerdeki birkaç ailenin zenginleştirilmesi mi olmalıydı? Ancak buna mı yeterdi? Hayır! Bu değerlerin kullanılmasının ortaya çıkaracağı gelişme kesinlikle bu olmamalıydı. Bazı ekonomik ve siyasi güç odakları, bu zenginlik kaynaklarının sürekli kullanılması temelinde bölgede ortaya çıkıp geliştiler? Bölge ve bu-

lecekmiş gibi gösterilerek, kullanılarak pazarlanıyor, ticaret yapılıyor. Bundan bir çok güç kazanç sağlıyor. Çözmüyor fakat kendisini çözecekmiş gibi gösteriyor. Mesela Avrupa'nın tutumu; sanki Avrupa Kürt sorununu çözmek istiyor da Kürt sorunu çözülmezmiş gibi bir anlayış var. Bu, Kürtlerde çok daha fazla. Halbuki bu sistemi Avrupa kurdu. Sorunu, Avrupa'nın kurduğu sistem yarattı. Başka kimse kurmadı ki! İngiltere ve Fransa bu durumu Sevr'de çizdi. Sevr aslında Kürdistan'ı yaratıyordu, Kürtlüğü ortaya çıkarıyordu. *"Türklük için büyük bir tehlikeydi. Biz buna karşı çıktık"* diyorlar. Yanlış, kesinlikle yanlış. Maksatlıdır. Birincisi; Kürtlerin, ikincisi ise Türk halkının bilincini şaşırtıyor. Şovenizmi, milliyetçiliği geliştiriyor, halkı egemenlere bağlıyor ve istedikleri gibi yönlendiriyor. Yanlış yerde çözüm arıyorlar.

Sevr'e karşı bir Lozan gelişimi var. Bunu Türkiye, yani kemalistler kabul etmedi. Mücadele yürüterek bir sonuca vardılar. Lozan bazı değişiklikler yaratsa da işin özünde bir değişiklik yaratmadı. Sadece şöyle bir değişiklik yarattı; Sevr, savaş galibi olan İngiltere ve Fransa'nın çıkarını ifade eden bir anlaşmaydı. Onların çıkarına göre kurulmuştu. Lozan'da ise savaş galibi Türkler'di, kemalistlerdi. Türklerin çıkarını gözetken bir temelde kuruldu, oluşturuldu. Fakat işin mantığı, bölgenin dış kaynaklı olarak bölünüp parçalanması idi. Bölge halklarının, toplumlarının çelişki ve çatışma içinde tutulmasıydı. Bölge halklarına düşen baskı ve sömürü, Kürtlere ise inkar

ve imha oldu. Kürdistan'a bakıldığı zaman bu olgu çok daha iyi görülüyor.

Bu noktada Lozan ve Sevr arasında ciddi bir çelişki ve çatışma yok. Sevr bir çözüm değildi. Türkiye'de çeşitli çevreler, özellikle kemalistler bilinçleri çarpıtmak için böyle göstermeye çalışıyorlar. Kesinlikle böyle değil. Öyle Kürt varlığını da çok fazla ifade etmiyordu. Kürtlük dediği, aslında ilkel-milliyetçilikti. Halkın ulusal demokratik gelişimi için bir sistem öngörmek değil de, Avrupa'nın çeşitli güçlerine, uluslararası sermayeye çıkar sağlayacak şekilde bir siyasi sistemin ortaya çıkmasıydı. Kemalistler bunu kabul etmediler. *“Bizim daha fazla gücümüz var, daha çok egemenlik kuracağız”* dediler. Savaşarak bunu gösterdiler. Arkasından durum değişti ve Lozan oldu. Ancak Sevr'i yapanlar buna hiç itiraz etmediler. İnkâr ve imha Lozan'la birlikte gelişerek bir siyaset haline geldi ve uygulanmaya konuldu. Sevr'i yapanlar fazla itirazda bulunmadılar, destek verdiler. Uluslararası sistem bu politikayı kabul eden, uygulanmasına ses çıkartmayan bir sistem oldu.

Bunun Kürdistan'daki uzantısı nedir? KDP ve ilkel-milliyetçilik. Bunu net anlamak gerekiyor. Avrupa'nın şimdiye kadar Sevr'le ortaya çıkan kültürü; TC'nin inkar ve imhası, KDP'nin ilkel-milliyetçiliği bir anlayışın, çizginin değişik alanlarda ortaya çıkışından başka bir şey değildir. Birbiriyle tamamen bağlantılıdır. Kesinlikle birbirinden çok farklı, değişik, birbirine karşıt ve birbiriyle çelişen değildirler. Hepsinin merkezinde TC'nin inkar ve imha yaklaşımı vardır. Çünkü bu, ortamı daha çok gerginleştirdi, çelişkiyi daha çok artırdı ve çatışmaya yol açtı. Bu çelişki ve çatışma da, çeşitli çevrelerin çıkar sağlamalarına ve kendilerini güçlendirmelerine hizmet etti. TC'nin böyle bir çelişki ve çatışmayı geliştiren bir konumu olmasaydı, değişik çıkar odaklarının bu düzeyde çıkar sağlamaları mümkün olmazdı. Şimdi bunlar arasında belli bir çelişki ve çatışma var mı, var. Zaten bir çizgidir ve bu çizginin mantığı çelişki-çatışma üzerine kurulmuştur. Zaten büyük aldatıcılığı burada. Bu çelişki ve çatışma birbirini reddeden, birbirini ortadan kaldıran, bazı sorunları çözen çelişki ve çatışma değildir. Varlıkları ve çıkar sağlamaları için gerekli olan çatışmalardır. Onların varlığına hizmet ediyor. Bu nedenle bu çizgi Kürt sorununu çözmiyor, halkların ve bölgenin gerçekliğiyle bağdaşmıyor, anti-demokratiktir, dar milliyetçidir. Dış kaynaklı ve merkezinde uluslararası sermayeye, emperyalizme hizmet eden, onun işbirlikçilerine çıkar sağlatan bir sistemdir. Bu sorunları yaratan da kesinlikle bu sistemin kendisidir. Bölgede bugün ortaya çıkan temel sorunlar, bu sistemin kendisinden kaynaklanıyor. Çünkü çelişki ve çatışma yaratarak çıkar sağlamak için bu sorunlar var ve bu sistem bundan dolayı sorunları çözmiyor. Sorunlar çözülsürse bu güçler çıkar sağlayamayacak. Örneğin KDP ve şurada-burada birikmiş Kürt ağaları egemenliklerini nasıl koruyacaklar, nasıl kazanç sağlayacaklar? Sağlamaları mümkün değil. Onun için mevcut sorunların çözülmesinden yana değiller.

İlkel milliyetçilik demek; Kürt sorununu çözmemek, ayakta tutmak ve onu kullanarak ekonomik çıkar sağlamak demektir. Çizginin esası, hedefi, amaçları budur. Söz olarak ne söylerlerse söylesinler, kendilerini nasıl göstermeye çalışırlarsa çalışsınlar tarihsel gerçeklik olarak bugün tarihi mücadele içerisinde ortaya çıkan olgu bu. Biz söze değil, gerçekleşene bakacağız. Birisini, kendisinin söyleyim, böyleyim demesiyle değil de, yaptıklarının pratik bakımdan ne anlama geldiğine, neye hizmet ettiğine bakarak değerlendireceğiz. Bu açıdan baktığımız zaman, ilkel-milliyetçi çizgide; Kürt sorununu kullanmayı görüyoruz. Kürt sorununu esas alıp onu çözmek için çalışmak değil de, onu kullanarak çıkar sağlamayı görüyoruz. Kendi varlığını, çıkarını bu sorunun kullanılmasında gören birisi bu sorunu çözmek. Çözerse kendi varlığı ortadan kalkar.

Peki neyle çıkar sağlayacak? Kendi egemenliğini neyin üzerine kuracak? Tabii

sorunun varlığı üzerine kuracak. Çünkü bu sorunun varlığı temelinde oluşan çelişki ve çatışmalardan çıkar sağlıyor. O zaman sorunu çözmez. Tam tersine bu çerçevede daha fazla yaşatır, sürdürür. Belki büyütmez, çünkü büyümesi halinde kendisine de zarar verebilir. Ama belli düzeyde tutarak, onu kullanarak kendisini yaşatır, yaşıyor. Türkiye politikada hala netleşmedi demenin mantığı nedir? Bu politik mantığı değiştirememesidir. Kemalizm, 70 yıldır politikalarını çelişki ve çatışma üzerine kurdu. Halkla, Kürtlerle, Avrupa'yla, Amerika'yla çatıştı. Sözüm ona herkesle gelişkil. Ne deniliyordu? 'Herkes Türklüğün düşmanı!' Herkesi 'Türklüğü yok edecek' mantığı içerisinde tuttu. Bölge halklarının ve kendi halkının gücünü bu temelde seferber etti, işletti. Bir egemen sınıf oluştu. Bu sınıfın büyük bir siyasi, askeri gücü ortaya çıktı. Gelişimini böyle bir politikaya dayandırdı. Bu, bilinçli olarak seçilmiş bir politikadır. Olması gereken, zorunlu olan bir gerçeklik değil. Çıkar sağlamak için böyle yapmayı gerekli görüyor ve bunun üzerine bir politik anlayışı oluşturuyor. Bu değişmemiştir. Hala bunda değişiklik yapacak mı yapmayacak mı, bunun üzerinde duruyoruz.

Türkiye'de demokratikleşme, yeniden yapılanma ve yeni bir yaklaşımın gelişmesi demek, bu politik anlayışın değişmesi olacak. Çelişki ve çatışmalar üzerinde kurulmuş politika mantığında çelişkiler de olsa, çelişkileri uzlaştırarak, ittifaka dönüştürerek, birlikte gelişmeyi sağlayacak bir politika mantığına dönüş yapılarak değişiklik yapılabilir.

Şimdi Avrupa açısından da durum böyle. Avrupa, hiçbir zaman ne Türkiye'yle sorununu çözdü, ne de Kürt sorununun çözümünden yana oldu. Bölgede de her zaman devletlerin, toplumların birbiriyle çelişkili ve çatışmalı olmasını istedi. Bunu körükledi, canlı tuttu. Böylece çıkar sağladı. Emperyalist güç odakları böyle bir çelişki

“Avrupa, hiçbir zaman ne Türkiye'yle sorununu çözdü, ne de Kürt sorununun çözümünden yana oldu. Bölgede de her zaman devletlerin, toplumların birbiriyle çelişkili ve çatışmalı olmasını istedi. Bunu körükledi, canlı tuttu. Böylece çıkar sağladı. Emperyalist güç odakları böyle bir çelişki ve çatışma içerisinde değişik güçleri kendisine işbirlikçi yaparak buradan çıkar sağladı.”

ve çatışma içerisinde değişik güçleri kendisine işbirlikçi yaparak buradan çıkar sağladı. Onların siyasi mantığı ve kurdukları sistemin mantığı bu.

Emperyalizmin böl-yönet politikası deniyor. Bu durum bölgede birçok güce, dışa dayanarak ülke ve bölge içerisinde birbirine karşı politika yapma imkanı verdi. Mesela Güney'de Talabani Barzani çatışmasını çok iyi biliyoruz. Soran'da, Behdinan'da karşı karşıya gelen güçler farklı şeylere dayanarak rahatlıkla çatışabiliyorlar. Politikayı neye göre yapıyorlar? Birbirleriyle çatışmaya göre yapıyorlar. Nereden güç alıyorlar? Bu sistemin mantığından güç alıyorlar. Çünkü birbirlerine karşı durduklarında, kendilerine dış dayanak bulabiliyorlar, çıkar sağlayabiliyorlar. Böyle yaptıkları zaman kazanç elde edebiliyorlar. Bunun için bunun değiştirilmesinden yana değiller. Böyle bir sistem var. 20. yüzyıl boyunca Türkiye'de, bölgede ve Kürtler üzerinde hakim olan işletilen sistem böyle bir sistem.

Bu sistem, Türkiye'de '70'lere gelindiğinde kendi içinde, yine aynı süreçte Türkiye'yle bağlı olarak Kürdistan'da da parçalanmaya başladı. Bunun ideolojik mantığı ve siyasi yapılanması dağıldı. Giderek kendi içerisinde büyük bir çatışmaya dönüştü. Bu sistemi ifade eden otoriter, oligarşik meşrutiyet krallıklarına kadar giden devlet anlayışıyla, yapılanmasıyla demokratik cumhuriyet isteyen siyasal güçler ve anlayışlar arasında bir çatışmaya, savaşa, çok yönlü bir mücadeleye dönüştü. Böyle bir mücadele günümüze kadar geldi.

Birçok ideolojik, siyasi akım, ulusal kurtuluş hareketi ve örgütler var. Bunlar mevcut sisteme karşı çıkıp mücadele ediyorlar. Ulusal sorunu çözerek kendi sistemlerini, egemenliklerini kuruyorlar. Ancak PKK ne böyle bir ideolojik-siyasal akım, ne de böyle bir ulusal kurtuluş hareketidir. PKK tümüyle

bu sistemden kopma hareketidir. 20. yüzyıl başında savaşla oluşturulan bu siyasi sistemden, yine Avrupa kaynaklı olarak getirilen bu dar-milliyetçi ideolojiden -ki bunlar bir ideolojik, politik çizgiyi ifade ediyorlarkopuş, ayrı bir çizgiyi oluşturma hareketidir.

PKK neden böyle bir olgu olarak ortaya çıktı? Çünkü Kürdistan'da başka bir çizgiyle bir hareket geliştirebilmek, mevcut duruma alternatif olabilmek, ulusal sorun çerçevesinde Kürt sorununu çözüme götürebilmek başka ülkelerde olduğu gibi mümkün olmazdı. Bu, sistemden kopmayı gerektirdi. Mevcut sistem içinde dünyanın başka alanlarında olduğu gibi ulusal hareket geliştirilerek Kürdistan'da çözüm yaratmak mümkün değildi. PKK'den önce Kürdistan'da ortaya çıkan hareketler çözüm üretememişlerdir. PKK onları görerek, onların durumunu inceleyerek böyle bir çizgiyi yarattı. Şöyle bir ikilem baştan beri ortaya çıktı; ya böyle bir sistem içerisinde bir çizgi olarak, bir hareket olarak yer alınacak, ki o zaman bir çözüm gücü değil de sistem içerisinde hareket eden, sistemin mantığına uygun, sistemi yönlendiren çevreler tarafından kullanılan bir güç olunacak, bir çıkar gücü olarak hareket edilecek ya da gerçekten bu sorunu çözmek, halkların çıkarını ifade etmek, bir demokratik hareket olmak istiyorsa, o zaman bütün bunlarla çelişen bu sistemden kopacak, ayrı bir çizgi olacak. PKK, doğuş sürecinde böyle bir çelişkiyi, çatışmayı ve mücadeleyi yaşadı. Çeşitli güçlerle ilişkilendi. Adı geçen birçok hareket Kürdistan'da o zaman ortaya çıktı. Bunlardan bir tanesi de PKK'ydi. Ama bu hareketlerin temel özellikleri farklıydı. PKK bunlarla ilişkilenmek, birlik olmak istedi, çeşitli ittifaklara da yöneldi. Doğrular çerçevesinde böyle bir ittifak düzeni içerisinde ortak bir ulusal hareket geliştirmek istedi. Fakat bu çevrelerin sistemden kopmadıklarını da gördü. Bunların mantığıyla, yaklaşımıyla bırak Kürdistan'da gelişme ya-

malıdır. Bu konuda yanılmayacağız. Avrupa'nın öngördüğü yaklaşımı PKK kabul edemez. Avrupa'yla mücadele halinde. Onun için Avrupa hiçbir şey yokken PKK'yi reddediyor. Bazı arkadaşlar Avrupa'nın, PKK'nin şiddetini reddettiğini, savaşı durdurursa kabul edeceğini sandılar. Ama Avrupa şimdi daha fazla reddediyor. Avrupa'nın terörist dediği, PKK'nin uyguladığı askeri şiddet değildir. PKK'nin Avrupa sisteminin dışına çıkmasıdır. Avrupa, sisteminin dışına çıkan gerçekliği, düşüncüyü, ideolojyiy, politikayı terörizm olarak görüyor ve reddediyor. *“Biz PKK'yi hala terörist olarak görüyoruz”* diyorlar. Fransa'da uzun süre Sevr'de oluşturulan bu sisteme karşı alternatif sistem yaratma gerçeği tartışıldı. '92, '93, '94'lerde, *“bizim sistemimizi tehdit ediyor”* dediler. Çeşitli Fransız çevreleri bunu açık açık tartıştılar, basına da yansıtılar. Onların Türkiye'ye, Kürtlere, bölgeye biçtikleri rol, verdikleri yer bu alanlar üzerine geliştirdikleri politikalarla gelişmesinden, çatışmasından dolayıdır. Biz bu alanlara karşı çok kapsamlı bir mücadele veriyoruz.

Kürt ulusal sorununun çözümü demokratik gelişmeyle olacak

Şimdi çözüm neyle ortaya çıkacak? Çözüm, mevcut politikaların değişmesiyle ortaya çıkacak. Aştırtacağız. Peki bu aşılabilir mi? Biz aşılabilir görüyoruz. Kürdistan'da yürütülen mücadele bu durumun ne olduğunu iyi açığa çıkarıp teşhir etti. Avrupa'nın sahte yüzünü, ikiyüzlülüğünü iyi açığa çıkardı. Nasıl bir böl-yönet politikası izlediğini, ekonomik çıkarları uğruna, halkları, devletleri birbiriyle nasıl çatıştırdığını iyi açığa çıkardı.

Avrupa'yla çelişki ve çatışma konumu nasıl bir özellik taşıyor? Bu halka karşı baskı ve sömürü uygulamanın bir aracı

olarak bu çelişki ve çatışma durumunu, düşman olgusunu nasıl kullanıyor? Bunlar iyi teşhir edildi. Buna dayalı oluşan sistem iyi darbelendi, parçalandı. PKK, Kürt topluma hakim kılınmış olan aşiretçi-feodal güçlerin temsil ettiği egemenleri, çeşitli küçük burjuva uzantıları, türevler biçiminde ortaya çıkartılan akımları, eğilimleri teşhir etti. Yine Kürt sorununu çözmek yerine aile-aşiret ve bazı bireysel çıkarlar için nasıl kullanıldığı, pazarlandığı ve halkın çatıştırılarak çeşitli çevrelerle bu tür egemen güçlerin, ailelerin, aşiretlerin kazanç sağladığını açığa çıkarttı, zayıflattı.

Şöyle bir önderlik sahteliği vardı; kendini güçlendiren aile, ulus yok olurken ulusun temsilciliği, önderliği olarak da ortaya çıkıyordu. Ulus yok oluyor, ama önder ve aile varoluyor, ulus adına büyüyor. Bu mümkün mü? Bu, ulusu nasıl temsil edebilir? Ulusu yok ederken, kendisi de büyüyor. Ama ulusun temsilciliği biçiminde kendini kabul de ettiriyor, herkes öyle sanıyordu. Böyle bir sahtelik, aldatma, sahtelik vardı. Bunun nasıl bir sahtelik, ikiyüzlülük olduğunu PKK'nin yürüttüğü mücadele iyi açığa çıkarttı, zayıflattı ve teşhir etti. Ulusu ve halkı aydınlattı. PKK, böyle bir önderliğin bırak ulustan yana olmasını, en kötü işbirlikçilik ve bir ulusal ihanet olduğunu ortaya koydu. Bu tür yaklaşımların hepsini teşhir etti.

Şimdi gelişmelere bağlı olarak bu politikaları, tutumları aşan yeni bir politik sistem ortaya çıkabilir mi? PKK bunun verilerini, koşullarını ortaya çıkardı. Önderlik mücadelesinin Türkiye'den Avrupa'ya yeni bir demokratik anlayış dayatması bu anlama geliyor. PKK dünya çapında bir güçtür. Karşılıklı mücadele ile bu durum hala devam ediyor, edecek. Bu gelişme sağlandıkça Kürdistan'da ilkel-milliyetçilik, bölgede dar-devletçilik ve milliyetçilik, Avrupa'da ise emperyalist hakimiyeti ifade eden yak-

laşımları aştırdıkça bir çözüm, düzen ortaya çıkacak ve yeni bir demokratik düzen oluşacak. Kürt ulusal sorununun çözümü de böyle bir demokratik gelişmeyle olacak. Bunun olmaması için çaba harcayanlar var mı, var. Bunlar eskide direten, bu çelişki ve çatışma ortamından çıkar sağlayan çeteci ve rantçı kesimlerdir. Türkiye'de ve bölgede yüzyıllık bir çelişki ve çatışmadan çıkar sağlayıp kendini geliştiren çeşitli güç odakları var. Bunlar, bu çatışma ortamının rantçıları olarak değerlendirilebilir. Uluslararası bir birlik de arz ediyorlar. Çelişki-çatışma ortamının rantçıları, yağmacıları, talancıları, çete odakları oluştu mu, oluştu. Bütün bu konularda bölge üzerinde pazarlama yapıldı mı, yapıldı. Birçok güç bir ortamdanda sağladığı vurgunla palazlanıp büyüdü mü, büyüdü. Bunları göreceğiz.

Şimdi bunlar hala diretiyorlar. Çıkarlarını burada görüyorlar. Onun için bu sistemin sürmesini istiyorlar. Ancak, halkların gelişimi, halk güçlerinin yürüttüğü mücadele, yine uluslararası alanda sağlanan gelişme, daha ileriye gitme noktasında bu sistemin engel olduğunu gösteriyor. Yani bu sistem çıkar odaklarını güçlendirdi, 20. yüzyıl boyunca belli bir gelişme sağlattı. Ancak şimdi öyle bir noktaya gelindi ki, uluslararası alan bu kadar dar-devletçi ve milliyetçi yaklaşımlarla ilerleyemiyor. Emperyalist ve uluslararası sermaye çıkar sağlayamıyor. Bunun önemli bir kesimi kendisini yeni bir sisteme yöneltmek istiyor. Dar-milliyetçi yaklaşımlarla devlet sınırlarının bölündüğü, pazarlarının parçalandığı, potansiyellerin, kaynakların kullanılamadığı veya dar kullanıldığı sistem onlar için yeterince kazanç sağlamıyor. Uluslararası sermaye, bunun aşılmasını ve daha geniş bir ekonomik yapılanma içerisinde olunmasını istiyor. Böyle bir durum kendisi için ulaştığı noktada daha kazançlı oluyor.

Türkiye'de de bu dar yaklaşımla çeşitli çevreler önemli bir gelişme sağladı. Devlet büyük bir güç haline geldi. Şimdi bu dar yaklaşım onu daha ileri götürmüyor. Mevcut sınırlar ve halk üzerindeki baskıcı konumu, tam tersine kazandığı karı ve sömürüyü daha da azaltıyor. Türkiye'deki sermaye ve bazı güç odakları bunun değiştirilip daha fazla kazanç sağlayan bir yapılanmanın ortaya çıkarılmasını istiyor. Farklı tutum ve politikalara halkların gelişimi izin vermiyor. Kürt toplumu kendisini kurtarmayı dayatıyor. Türkiye'de bazı rantçı çevreler dışında bu çatışmadan kazanç sağlayan yok. Potansiyeller ve kaynaklar böyle bir çatışmada, savaşta kullanılıyor. Bundan dar bir çevre kazanç sağlıyor. Geniş bir çevre kaybediyor. Kaybetmemek için bunun değiştirilmesini istiyorlar. Böyle bir düzey ortaya çıkmıştır. Hem uluslararası alanda ve Türkiye'deki gelişmeler, hem de PKK'nin mücadelesiyle ortaya çıkardığı gelişme düzeyi, 20. yüzyıla hakim olan ideolojik-politik çizginin değişmesi için her zamankinden daha fazla fırsat sunuyor. Böyle bir değişimin imkanlarını, temellerini oluşturmuştur. Bunun üzerinde değişim yaratılabilir. PKK, 7. Kongre ile demokratik dönüşüm ve sorunlara çözüm projesi sunarken; Kürt sorunundan başlamak üzere Türkiye'nin ve bölgenin demokratikleşmesi, çeşitli güçlerin demokratik ilişki içerisinde birlik ve ittifakının sağlanması, Avrupa'ya demokratik bir düzenin dayatılması projesini ortaya çıkardı. Yeni çizgi bu. Bunun siyasetini yapma, mücadelesini yürütme ve dayanaklarını da bu temelde ortaya çıkaran gelişmeler yaşanıyor.

PKK çizgisinin, hakim olan çizgiye karşı başarı kazanma koşulları, imkanları her zamankinden daha fazla oluşmuş bulunuyor. Buna dayanarak eski politikalarda değişiklik yapılabileceği düşüncesindeyiz ve onu yaptırtacak bir mücadelenin yürütülmesi gerektiğini o ortama dayatıyoruz. Avrupa o politikalarını değiştirmeli. Çıkarlarını çelişki, çatışma ve böl-yönet politikasında, Ortadoğu'nun birbirine düşmesinde değil, Ortadoğu'nun demokratik sisteminde, ilişki ve ittifak sisteminde görmeli. Böyle bir politika değişikliği yaptırdığımız zaman Avrupa

sistemi Kürt sorununu çözmeye yanaşır. Bu da kesinlikle Sevr değil. Sevr çelişki ve çatışmaydı, çıkar sağlamaydı. O, sorunu çözen değil de, sorunu vareden bir sistemdi. Şimdi sorunu çözen sistem, bu çelişki ve çatışmayı aşan, demokratik temelde ilişki ve birliği içeren sistem olacak.

Türkiye böyle bir politika değişikliği yapacak mı? Buna önemli ölçüde yöneltildi. Birçok çevre gelişmenin böyle olacağını görüyor. Tam netleşmemiş, ama giderek böyle bir politika değişikliğine zorlanıyor. Diğer türlü eski politikaları devam ettirirse gelişme şansı olmaz. Bu her geçen gün daha fazla görülüyor.

PKK'nin çizgisi kesinlikle çözüm çizgisidir

Günümüzde Kürdistan'da PKK çizgisi ve Önderlik yaklaşımları en geniş çevreleri etkileyen bir olgu haline geldi. Böyle bir açılım karşısında çözüm bulamamış olan anlayışlar daha fazla teşhir oldular. İlkel milliyetçi çizgi ve onun türevleri olarak ortaya çıkan reformist-milliyetçi anlayışlar daha fazla teşhir oldular. Bu nedenle halk, ve çeşitli aydın çevreleri, PKK çizgisinin başarı sağlayacak bir çizgi olduğunu daha çok görüyor. Bu çizgiye inançları, umutları, güvenleri daha çok arttı. PKK çizgisi işte böyle bir noktada hakim ve çözüm üretebilecek bir çizgi oluyor. Sadece Kürdistan'ı etkilemekle kalmıyor, Türkiye ve Avrupa üzerinde de etkide bulunuyor. Dünya konjonktürüne de uygun düşüyor. Hakim olma ihtimali arttı diyen, bunu gören güçler yeniden PKK üzerinde hakim olmaya çalışıyorlar. Madem ki gelişme imkanı burada var, PKK bu yeni çizgi ile daha fazla gelişme yaratacak, kendisini hakim kılacak, imkanlar PKK'de birikecek, o zaman şimdi daha çok ortak olmalıyız. PKK'nin gelişme ihtimali ve olasılığı var. Gelişme potansiyeli PKK'de. Birçok çevre bunun içinde benim de yerim, üzerinde egemenliğim olsun diye hakimiyet kurmaya yöneliyor. Ortak olmak istiyor. Ortak olmaktan da öteye, egemen olmak ve tümüyle tutmak istiyor. Tutabilmek için de PKK'nin üzerinde egemen olmasını engelleyen kim varsa ona saldırıyor.

Parti Önderliği'ne yönelik saldırı böyle ortaya çıktı. Şimdi parti yönetimini parçalamak, üzerinde egemen olmak, hatta onu etkisiz hale getirmek için mücadele yürütülüyor. Büyük bir saldırı var. Bu mücadele, etkileme biçiminde sürdürülüyor. *Bir*; parti yönetimi yönetilmek isteniliyor. *İki*; etkisiz kılınmaya çalışılıyor. Parçalı, çelişkili, fazla etkinliği olmayan bir konuma sokulmak isteniyor. *Üç*; tümünden yok edilmek isteniyor. Birçok gücün bu yönlü çabaları var. Örneğin, Türkiye ile KDP şöyle, YNK böyle görülmüş, Avrupa'da şu tür faaliyetler yürütülüyor biçiminde söylentiler var. Parti yönetimini ortadan kaldırmak, tutuklamak veya katletmek üzere birçok mücadele yürütülüyor, bir çok anlaşmalar var deniliyor. Bu anlamda herkes birbirini bize ihbar ediyor. Belki de bir çoğu bizi birbirine karşı yönlendirmeye çalışıyor. Tabii hepsini değerlendirmiyoruz. Bütün bunlardan şu sonuç ortaya çıkıyor; alttan alta hummalı bir çalışma var. Herkes PKK üzerinde etkinlik kurma mücadelesi yürütüyor. Hesabı var. Bunlar hepsi bu hesap nedeniyle ortaya çıkıyor. Bunu iyi görmemiz gerekli.

Şimdi bazıları da geçmiş olduğu gibi sürdürmek ve PKK'ye karşı direktmek istiyor. Böyle bir değişikliğin kendileri için ölüm olacağını görüyor. Çözümсüz, çelişki ve çatışmaya dayalı bir işbirlikçilikte çıkar sağlamak isteyen çizgilerini yaşatmak istiyorlar. Bunda ısrarlı olan ve bu ısrar temelinde de partiye karşı mücadele yürüten epeyce güç de var. Bunları da görmemiz gerekli. Bunlar rantçı güçler ve savaş ağalarıdır. Savaş ağası sadece savaş alanında olmuyor. Halk savaşı edebiyatını yaparak kendini yaşıyor. Yazıyor, çiziyor ve bundan çıkar sağlıyor. Karnını doyuruyor. Kendisini, ailesini yaşıyor. Kısacası; ulusal demokratik mücadele kazanç alanı haline getirilmiş. Bu çelişki ve sorun böyle görülüyor. Bunun için çözüm istemiyor.

Çünkü çözüldü mü aç kalacak. Çözülmesin diye bin bir türlü çaba sürdürülüyor. Şimdi böyle bir durum, böyle bir etken var ve biz böyle bir mücadele içindeyiz.

PKK olayının, gerçeğinin, çizgi durumunun kesinlikle bu biçimde kavranması gerekli. PKK çizgisi; Kürdistan'da ilkel-milliyetçilik olarak çıkan, Lozan ve Sevr'le birleşen çizgi karşısında özü çelişki ve çatışma olan, emperyalizmin böl-yönet politikasının uygulanmasını içeren, dar-devletçi ve milliyetçiliğe dayanan, halkların baskı ve sömürü altında tutulmasını ve bölgenin zenginlik kaynaklarının sömürülmesini ifade eden sisteme karşı bölge halklarının çıkarını, gelişmesini, kardeşliğini, iç içeliğini, ekonomik, toplumsal ve siyasal gelişimini demokratik ilişki ve birlik içinde yapmayı, ortak bir yaşam, çalışma ve gelişme içinde olmasını isteyen çizgidir. Ayrım oluşturan, karşıt olan iki çizgi. Şimdi bu çizgiyi iyi göreceğiz. Bu çizginin bir defa iyi uygulayıcısı olacağız, iyi anlayacağız. Bu öyle diğerleri gibi bir ulusal çizgi değil. Sistem içinde ulusal sorunu sözde çözmeye çalışan bir çizgi değil. Çünkü Kürt ulusal sorunu öyle çözülmüyor. Yine sistem içerisinde ulusal sorunun çözümünü kullanarak kendisini, değişik çevreleri yaşatmayı esas alan bir çizgi değil. PKK'nin çizgisi kesinlikle çözüm çizgisidir. Bu çözümde halkların demokratik gelişiminde, birliğinde, kardeşliğinde gören, onu esas alan bir çizgi. Bu temelde köklü bir demokratik dönüşümü, politik değişimi ifade eden bir çizgi. O zaman bunun mücadelesini iyi yürütmemiz gerekli. Diğerlerinden ayrımını iyi görmemiz gerekiyor.

Böyle bir çizgi, '70'lerde ilkel-milliyetçi çizgiden ve sistemden koptu, KDP ve ilkel-milliyetçi çizgiden böyle kesin bir ayrımı var. O zaman sosyal ayrılmaya bağlı ve toplumsal gelişmenin düzeyine uygun olarak KDP'den farklı hareketler de çıktı. Çeşitli küçük-burjuva tabakaların düzeylerini,

temsil etti. Bu temelde mücadele etti, çalıştı ve Kürdistan'a özgü bir ulusal demokratik hareketi bu düzeye çıkardı, geliştirdi, şimdi çözümünü dayatıyor.

Şimdi bu '70'ler gerçeğini iyi görmemiz gerekli. Bu dönemdeki akımlar ve çizgiler nelerdi? Çok şiddetli savaşımalar yürüdü. Her şey biraz burada gizli. Bugün başarılı bir siyaset yapmak istiyorsak, PKK mücadelesini daha ileri götürmek istiyorsak, gerçekten Kürt ulusal sorununu çözüme götürmek, demokratik dönüşümü sağlamak ve bu temelde daha ileri ulusal demokratik kazanımlar elde etmek istiyorsak; bu mücadelenin nereden geldiğini, hangi temeller üzerinde şekillendiğini, özelliklerinin neler olduğunu, diğer güçlerden ayrımının ne olduğunu iyi göreceğiz, iyi bileceğiz. Bu ayrımı kesinlikle yapabilmeliyiz. Buna bağlı olarak doğru politikalar izleyeceğiz. Çünkü sağlam politika izlemek buraya bağlı. Bizi etkilemeye, kendi politikalarına çekmeye çalışıyorlar. Çeşitli güçlerin imkanlar üzerinde etkin olma mücadelesi diyoruz. Bu tehlike arz ediyor. Neden? Çünkü yanlış politikaya götürecekler de ondan. Yoksa gelsin onlar da katılsınlar, bütün gücü birleştirelim, iyi uyguluyorlarsa, başarıyla uyguluyorlarsa, enerjileri daha fazlaysa buyursunlar doğru politikayı kendileri uygulansınlar. Mücadeleyle ortaya çıkarılmış bütün birikimi, imkanları kendilerine verelim. Bu konuda hiç kimsenin sahiplenme duygusu yok. Yoksa hiç kimse illa benim olsun da kullanayım diyemez, zaten demiyor da. Karşı duruş bu nedenle değil. Kesinlikle yanlış anlamamak gerekli. Yaklaşımda tehlike var. Bunlar imkanları alıp, o çözümsüz politikalarına alet etmek için çabalyorlar, oraya yöneltmek istiyorlar. Bu da çözüm için gelişen ve halkın büyük mücadelesi ile ortaya çıkan bu kadar gelişmeyi heder etmek, boşa çıkartmak, yeniden çözümsüzlüğe sokmaktır. Bazı güçlerin, ailelerin, çıkar

“Günümüzde Kürdistan'da PKK çizgisi ve Önderlik yaklaşımları en geniş çevreleri etkileyen bir olgu haline geldi. Böyle bir açılım karşısında çözüm bulamamış olan anlayışlar daha fazla teşhir oldular. İlkel milliyetçi çizgi ve onun türevleri olarak ortaya çıkan reformist-milliyetçi anlayışlar daha fazla teşhir oldular.”

durumlarını yansıtan, ifade eden akımlar. Parti bunlara küçük-burjuva reformist milliyetçi akımlar dedi. Şimdi bunlarda ilkel-milliyetçilikten şu veya bu biçimde ayrı gibi gözüktüyorlar. Bunları da karıştırmamak gerekiyor. Mesela '70'lerde bunlar çok fazlaydılar. Güney'de YNK doğdu, Kuzey'de Özgürlük Yolu, DDKD, Rızgari, Kawa, KUK benzeri bir çok grup oluştu ve hepsi de PKK'den çok güçlüydüler.

Onlarla PKK arasındaki fark şu; onlar ilkel-milliyetçi çizgi diye tanımladığımız 20. yüzyıla hakim olan sistem içerisinde birer akımdırlar. İlkel milliyetçilikten bu biçimde bir ayrımları var. Bir türevi sayılabilir. Biraz daha fazla milliyetçilik içerdiler. Daha çok küçük burjuva solculuğuna yaklaştılar. Katı aşiretçi-feodal değerler yerine küçük burjuva toplumsal değerleri içerdiler, ama sistem dışında değildiler ve sistemin içinde kaldılar. PKK bundan koptu. Belki politik hedefleri, belirledikleri ilkeler olarak söylemleri ve programları birbirine yakındı, ama kesinlikle işin özü, anlamları, ruhu farklıydı. Bu anlamda ayırım var. Onlar ilkel-milliyetçi çizginin birer türevleri oldukları için mücadele ilerledikçe varolan güçlerini de kaybettiler, bir akım olamadılar. Zaten olamazdılar da. Çünkü hakim olan akım vardı. Bazı kısmi eklektik değişiklikler yapmakla ilkel-milliyetçi çizgi karşısında farklı bir çizgi olunamaz. Onun maddi temeli de yok. Süreç biraz ilerleyip mücadele ortamı şiddetlendikçe bunlar dayanak olarak ilkel-milliyetçiliğe sarılmak zorunda kaldılar. Yaşam imkanı, ortamı ortadan kalktıkça daha fazla küçüldüler, dağıldılar, yok oldular. Esas olarak ilkel-milliyetçi çizgiye dayandılar ve onun uygulayıcıları olarak ortaya çıktılar. Esasta da türev olarak sistem içinde bir güç oldular ve genelde ilkel-milliyetçi çizgiye hizmet eden akımlar, hareketler olmaktan kendilerini hiçbir zaman kurtaramadılar. PKK bunun dışında bir hareket oldu. Bunlara karşı ayrı bir gerçeği

çevrelerinin hizmetine sunmak anlamına geliyor. Buna düşmemek ve bunun karşısında sağlam bir duruşa sahip olmak gerekiyor. İşte tehlike burada. Kendi çıkarları için bu imkanları kullanmak, çözümsüz politikaya sürüklemek istiyorlar. Yoksa mevcut durumda gelip de katılmak istemiyorlar.

O zaman neden ve hangi politikalara sürüklüyorlar? Bunları da iyi görmemiz, iyi tanımamız lazım. Kürdistan'da mücadele, Türkiye'de halk politikacılığı öyle basit biçimde yapılmıyor. Birçok güç de yapamıyordu. Türkiye solculuğu yine bu duruma geldi. '70'lerde açılım olurken, sistemin dışına çıkan önderliği vurdu. Arkasından güya onlar adına filiz biçiminde doğanların hepsi aslında o kökün parçası olarak değil, ayrı kökler olarak doğdular. Sisteme gittiler ve tasfiye oldular. Ve o akımlar sisteme kazanıldı. Ondan sonra sözde sistemle çatışmalı, çelişkili oldular. Hala da çatışıyorlar. Hatta sistem onları kullanıyor, ama hiçbir gelişme sağlamıyorlar. Sistemin güçlendiricisi oldular. Bırak sisteme karşı halkın güçlendiricisi olmayı, tersine sistemin sol ucu, onun çeşitli eksikliklerini tamamlayan parçası haline geldiler.

Türkiye'de tasfiye olmuş, şoven, dar milliyetçilikle bağlı solculuk neyse, Kürdistan'da da ilkel-milliyetçilik odur. İlkel milliyetçiliğe dayalı reformist milliyetçi çizgiler, akımlar ayınsı ifade ediyorlar. Zaten birbirinin uzantısı biçiminde ve birbirine bağlıdırlar. 7. Kongre çizgisi doğrultusunda çözümler üretmek, kongrenin belirlediği politikaları başarıya götürmek ve sonuç almak istiyorsak, bu gerçekleri görerek hareket etmemiz ve ona uygun doğru politikalar izleyebilmemiz, çeşitli güçlerin sözlerine kanmamamız, aldanmamamız gerekiyor. Kendimizi sağlam politikalar uygulayabilen güçler haline getirmemiz gerekir. Bunun için sağlam bir kavrayış, doğru bir bakış,

işin görüntüsüyle değil de özünü iyi kavramız, ideolojik duruşu sağlam yapmak lazımdır. Lenin'in deyimiyle *“ayrım çizgilerini iyi çizmek”* gerekli. Böyle yaparsak hem politik bir güç olarak kendi politikalarımızı pratikleştirebilir, hem de politikaları uygularken çeşitli güçlerin bu politikalar doğrultusunda hareket etmesini sağlayabiliriz. Yani çok geniş ilişki ve ittifak içinde olabilelim.

Böyle olmadan, kendimizi sağlam bir ideolojik-politik çizgi duruşuna götürmeden, bunun duyarlılığı, örgütlülüğü, uygulayıcılığı içinde olmadan geniş bir ilişki ve ittifak politikasını başarıyla uygulayamayız. Üzerimize geliniyorsa, bu kadar tahrik varsa, biraz da ideolojik-politik çizgi duruşunda zayıflık görüldüğü içindir. Mesela Parti Önderliği'ne öyle yapamadılar. Uzun süre mücadele ettiler. Şu ortaya çıktı ki, artık ne yaparsan yap denetim altına almak, kendi doğrultusunda kullanmak mümkün değil. Tersine, Önderlikle ilişkide sen o çizgiye hizmet ediyorsun. Özal, Önderlik için *“elini verirsen, kolunu kaptırıyorsun”* diyordu. El verip kol almak istediler, tabii başarılı olamadılar. Onun için bu komplo gelişti. Şimdi bize güler yüzle el uzatıyor görülerek, sadece kolumuzu değil bütün gövdemizi kapacaklarını umut ediyorlar ve kapmak istiyorlar. Bunu görmemiz gerekli.

Şimdi hiç el vermemeli miyiz? Hayır, bilakis iki elimizi her yere uzatabilmeliyiz. Ama bunu yaparken kollarımızı kapabileceklerini bilmeliyiz, kolumuzu kaptırmayacak bir gövdeye sahip olmalıyız. Yani ideolojik-politik çizgi duruşuna sahip olmalıyız. Politikalarımızı uygulayacak gücümüz olmalı. Çizginin politikaya dönüşümünü, yani demokratik dönüşümü iyi yapabilmeliyiz. Dar-milliyetçi güçlere çıkar sağlatan yaklaşımları aşabilmeliyiz, 7. Kongre gerçeği ve çizgisi tamamen böyledir. Aslında PKK'nin baştan beri çizgisi bu. Hiçbir zaman o darlığa düşmedi. Onun dışında oldu. Onun

in bu çevreler tarafından baştan beri dışlandı, farklı görüldü. Kendilerine katılması için PKK'nin özünün değişmesi gerektiğini dayattılar. Şimdi de benzer dayatmaları var. Bunu anlayacağız, aldanmayacağız. İlişki kuracağız ama ilişki kurarken kendimizi kaybederek değil, niyet ve amaçları farklı olan birçok çevreyi doğru ulusal demokratik mücadeleye hizmet ettirmek için ilişki kuracağız. Bunun politikasını uygulayacağız, tedbirlerini alacağız. Bu temelde ilişkileneceğiz, ittifak kuracağız. Böyle yaparsak ortaya çıkacak sonuç; halkın imkanlarının, devrimin, mücadelenin birikiminin bazı kişilerin çıkarı için kullanımı değil de, halkın ulusal demokratik gelişimine hizmet olur. Bu anlamda kendi yaklaşımlarımız, doğrultularımızı düzgün tutmalıyız.

PKK'nin halkın değerlerini yemeyi esas alanların önünde asla özeleştirisi olamaz

Diğer yandan değişik güçleri iyi anlamalıyız, amaçlarını ve hedeflerini iyi bilmeliyiz. Bunların nasıl bir sistem olduğunu iyi anlamamız gerekir. Tarihsel olarak ve bugünkü konumlarıyla iyi bilmeliyiz. Nasıl, PKK ve Önderlik karşıtıdırlar, komployla bağlantıları ne ve devrim karşısında ne yapmak istediklerini iyi bilmemiz gerekir. Yoksa başka türlü olmaz. Şimdi bu tür çevreler bu konuda çok gözü karadırlar, ölçüsüzdüler ve kendilerini çok akıllı sanıyorlar. Sırtlarını uluslararası sermaye, emperyalist sermaye gibi birçok çevreye dayıyorlar. Onların ideolojik-politik temsilciliği oluyorlar. Bu temelde saldırıyorlar. Yoksa niye saldırınsınlar? Niye bu kadar dayatmada bulunsunlar?

Zerruh denen adam bir burjuva, başka hiçbir şeyle ifade edilemez, '74'den beri kendini yaşatmak için her şeyi kullandı,

hatta bir-iki ay Parti Önderliği'yle de ilişkilendi. Parti Önderliği bununla ortak hareket etmek istedi. Fakat bir baktı ki, öyle halkın mücadelesi, şu bu yok. Adam kendisini kişisel olarak yaşatmak için güç toplamak, halkın ulusal-demokratik davasını kullanmak istiyor, bayağı kendini yaşatmak istiyor, böyle artist gibi birisi zaten. Tabi parti uzak durdu. Çizgi ayrıştı ve Önderlik, herkes kendi yolunda gitti. Aradan yirmi beş yıl geçtikten sonra kalmış, *“biz de bu işin sahibiyiz”* diyor. Neredeyse, *“aslında PKK'nin başkanı benim, beni dinleyeceksiniz”* diyecek. Ona demeye getiriyor. Bu kadar arsız. Tehlikelidir. Birçok çevredeki anlayış bu. Yani, *“Bunların tarihsel bilinçleri yok, sağlam bir anlayışları olamaz, zaten iyi bir mücadele yapamadılar. Onun için rahatlıkla etki altına alabiliriz”* diyorlar. Bunlar büyük bir kinle Önderlik karşıtı oldular. 25 yıldır bu karşıtlığı sürdürdüler. Ahmet Zeki Okcuoğlu'nun nasıl kin kustuğunu gördük. Aynı tabakadadırlar. Ayrı ayrı gruptular, fakat özeri aynıydı. '79'dan itibaren ittifak halinde çoğu zaman PKK'ye karşı silahlı saldırı da yaptılar. Hesapladılar ve şunu gördüler; bütün bunları yapan Parti Önderliği. Hep, *“bir kişi yapıyor. Sorun bir kişidir”* diyor. Aslında bir askeri değerdendiriyor. Anlatmışlar kendisine, yedirtmişler. *“Böyle bir sorun filan yok. Bir kişinin sorunu, çıkmış bir şey yapıyor, bu kişi etkisiz hale getirildi mi iş bitecek”* diyor. Bunlardaki mantık da aynı. TC'nin en geri özel savaş yürüten güçlerinin mantığı ne idiye, bunların parti karşısındaki mantığı da odur. Sorun bir kişinin, Önderliğin sorunu. Önderlik bunu yarattı. Bu karşıtlık oluşturuyor. Kürt halkının ulusal demokratik haklarının pazarlanmasını, bunu pazarlamadan bazı güçlerin çıkar sağlamasını engelleyen, buna fırsat vermeyen güç Önderlik'tir. *“Bunu ortadan kaldırdık mı ondan sonra istediğimiz gibi bu pazarlamayı yaparız”* diyor ve bunun 15 Şubat'la yapıldığını görüyorlar. *“Bize gün doğdu. Engellenen kişi de ortadan kalktı, o zaman istediğimizi şimdi yapabiliriz. Kendimizi istediğimiz gibi konuşturabiliriz. Bu Önderlik 25 yıllık mücadeleyle büyük bir birikim de ortaya çıkarmış. O zaman bu birikimi kullanarak intikamımızı alabiliriz”* diyorlar. Yaklaşımları düşkünce ve karanlık. Amaçları kirli. Bunu kesinlikle görmek gerekli.

Bu, çok güçlü oldukları anlamına gelmiyor. Hiçbir şey yapamışlar ve çok zayıf durumdalar. Sadece dünyada biraz gözleri açılmış, bazı kurnazlıklarla bunu yapabileceklerini sanıyorlar. Bu her şeyden önce bir yanılgıdır. Herkesin bunu anlamasında yarar var. Bu tür çevreler kesinlikle bu tutumlarından vazgeçmeli. Vazgeçirtmeyi bilmeliyiz, bileceğiz ve biliyoruz da. Bu konuda her türlü sağlam duruşu, uyanıklığı ve mücadeleyi sürdürmekten geri kalmayacağız.

“Özeleştir” diyorlar. Halkın değerlerini yemekten öteye hiçbir şey yapamışlar. Halk adına ellerinde hiçbir başarı yok. Bu kadar mücadele gücü ortaya çıkarmış, ulusal imhayı durdurmuş bir harekettten özeleştirisi istiyor. Hiç başarısı olmayan birisi, başarı sağlayandan özeleştirisi isteyebilir mi? Özeleştirisi başarısızlık üzerinde olur. PKK'den özeleştirisi istemeye ne hakları var? Kaldı ki PKK halkın mücadelesini iyi yürütememişse, onun özeleştirisini veriyor. Bu mücadelede hata yapmışsa, onun özeleştirisini halka verdi, veriyor. 7. Kongre'de bu yapıldı. Ama PKK'nin, halkın değerlerini kendi çıkarları doğrultusunda kullanmayı, yiyip utmayı esas alanların önünde özeleştirisi olabilir mi? Asla! Tam tersine, PKK şimdiye kadar onlardan halkın mücadelesini geliştirerek hesap sordu, bundan sonra da ısrarla onlardan hesap soracaktır. PKK'nin varlığı ve ideolojik-politik gerçekliği bu. PKK böyle yapmazsa, PKK olmaz. Bu açıdan hiç kimse yanlış hesap yapmamalı. Hiç kimse 15 Şubat oldu, bize fırsat doğdu demesin. 25-30 yıllık bir parti mücadelesiyle ortaya çıkmış birikimi zayıf görmek büyük bir yanılgıdır, yanılgıdır. Hiç kimse bu temelde de hesap hatası yapmasın. Ortaya büyük bir güç bir örgüt

çıkılmış. Bu kadar mücadeleyi verenler, şiddetli mücadele içerisinde olanlar, bir dünyayı karşılarına alıp onlarla savaşmış olanlar, bundan daha öteye götürmeyi de bilirler. Çeşitli güçlerin ne olup olmadığını anlayabilirler. Bunu herkesin böyle görmesi, anlaması gerekiyor. Artık bu gerçekliği herkes kabul etmeli. Yoksa birkaç köylü kurnazlığı tutumuyla veya küçük burjuva kendini kandırmacılığıyla bu gücü aldatacağını sananlar, kendilerini aldatmaktan kurtulamaz. Bu kesinlikle böyle.

Ortada özeleştirme vermesi gerekenler varsa, o da bu tür çevrelerdir. Herkese böyle bir tartışma içerisinde şu soruyu sorduk; sen bu dünyanı, bu mücadeleden neresindesin? Senin geçmişin ne, neyi ifade ediyor? Bugünü anlamak, yarın ne yapacağını değer biçmek için koy geçmişini ortaya. Geçmiş bir hiç olanlar, basit ve kendilerini yaşatmaktan öteye hiçbir şey yapamamış olanlar bugünden söz söylemezler. '70'ler gibi ideolojik doğuş döneminde sağlıklı doğuş yapamayanlar, '80'ler gibi 12 Eylül karanlığında görkemli bir direniş ruhuyla, duygusuyla, yaşamıyla, bilinciyle, pratiğiyle buna karşı durup halkı temsil edemeyenler, halkın davasını sürdüremeyenler şimdi Kürtlük hakkında, Kürt ulusal sorunu ve ulusal demokratik mücadelesi hakkında söz söyleyemezler. 15 Şubat'tan sonra, 15 Şubat'ın anlamına uygun olarak tutum ve davranış gösteremeyenler, uluslararası komplo karşısında Kürt ulusal demokratik hareketinin gelişimini ve çözümünü gerçekleştiremezler. Tarih, halk ve ulusal demokratik çıkarlar karşısında özeleştirme vermesi gerekenler varsa bunları yapamayanlardır. Yoksa yapamayanların yaparlardan özeleştirme istemeleri, emperyalizmin halklardan özeleştirme istemesinden başka bir anlam ifade etmiyor. Halklar buna karşı direndiler, mücadele ettiler. Daha fazla da ederler, edecekler. Kuşkusuz bu temelde doğru yaklaşım göstermek gerekli.

Bu tür çevreler için şu söylenebilir; yanlış hesap yapmamak lazım. Büyük bir emekle, on binlerce şehit kaniyla, milyonlarca insanın emeğiyle ortaya çıkarılmış bir gelişme, birikim ve değerler toplamı var. Bunlara saygılı olmak gerekli, herkes saygılı olmayı bilmeli. Bunlara ters düşmüşse, insanlar bu gerçeklik karşısında deyim yerindeyse imana gelebilmeli. Biraz ruhlar temizlenmeli, duygular, düşünceler biraz düzeltilmeli. Özeleştirme böyle olur. Gerçekten bu halka ve halkın gelişim düzeyine saygılı bir yaklaşım içerisine girilecekse, böyle bir mücadeleye elden ne geliyorsa hiç olmazsa bundan sonra katkı sunulabilmeli. Doğru olan ve herkesin esas alması gereken tutum bu. Böyle bir tutuma karşı partimiz, kuşkusuz her türlü desteği, her türlü birleşmeyi yapar.

PKK, geçmişteki zayıflıkları, kötülükleri ve zarar vericilikleri ne olursa olsun katkı sunmak isteyenlere her zaman kapısını açtı. Önderlik çizgimiz böyle oldu. Parti Önderliği böylelerine her türlü imkanı da verdi. Partimiz, yeter ki böyle biraz dürüst yaklaşabilsinler, ölçülü, saygılı olsunlar; yanlış, kurnazlık içeren, tehlike arz eden konulardan kendilerini uzak tutsunlar bugün de verir. Böyle olanlara her türlü imkanı, desteği vermeye yine hazırız. Partimizin politikası bu. Bu temelde çalışacağız da. Ancak art niyetli olan, bunlarla çelişen ve kötü hesaplar peşinde olanları da iyi görüyoruz. PKK, bunlarla mücadeleyi iyi yürüttü, yine yürüteceğiz. PKK böyle bir mücadele-cilikten hiçbir zaman uzak durmadı, durmayacak. PKK'yi var eden; dürüst olan herkese kapılarını ardına kadar açıp, mücadeleye etmek isteyen herkese halkın imkanlarını sunması kadar, art niyetli olan, bunları kendi çıkarı için kullanmak ve bunlara karşı egemenlik kurmak isteyenlere karşı da ideolojik-politik mücadeleyi en kesin bir biçimde vermesidir. Bu, PKK gerçeği oluyor.

PKK'nin başarısı böyle bir çizgi izlemesinde saklı. Bu çizgiyi ve mücadeleyi bundan sonra da izleyecek. Bundan sonra da

mevcut gelişmelere uygun olarak yaklaşımlarını, politikalarını, mücadelesini daha da geliştirecektir. 20. yüzyıla hakim olan çeşitli egemen çıkar çevrelerinin çıkarlarını içeren sistemi, 21. yüzyıla girerken aşmayı, onun yerine halkların birliği, kardeşliği ve demokratik yaşamını içeren bir sistemi adım adım egemen kılmayı başaracak. 7. Kongre bunun planlanmasıdır. 7. Kongre temelindeki parti pratiğimiz de bu çizginin hayata geçirilmesi olacak ve biz böyle doğru bir yaklaşım temelinde etkili politikalar uygulayarak bu çizgiyi mutlaka pratikte başarıya götüreceğiz.

Kürdistan ve Türkiye ölçeğinde politika yapmak için bunları ve özellikle de ayrımlarını kavramak önemlidir. İşin özü çok önemli, çünkü gerçekten karşıımızdaki güçler çok oyunbazlar, hilekarlar ve bizi çok zayıf görüyorlar. Bir de çok çarpıtabiliyorlar. Bunu bilmezsek yanılabılıriz. Başarılı bir çalışma yapamayabiliriz. 7. Kongre'de bu yaklaşımın özeleştirisini biraz vermeye çalıştık. Öyle dediğimiz gibi olmuyor, kesinlikle başarı getirmiyor. Bu yaklaşımlarda, ne pratik yapmak ne de kendini doğru yansıtmak var. Halklar bu durumu gerçekten kabul etmediler. Doğru politika izlemek açısından bunların derin bilincine varmak çok önemli.

“İlişki ve ittifak demek; kendi varlığını inkar etmek, ayrı bir güç olmaktan vazgeçmek demek değildir. Farklılıklar ittifak yaparlar. Öyleyse ittifak yapabilmek için konumumuzu iyi görmeli, iyi ifade etmeliyiz. Karşıtımızı da iyi tespit etmeliyiz ki, onunla ittifak kurabilelim. Böyle bir ittifaktan hiçbir zarar gelmez. Bu çerçevede her türlü ittifaka hazır ve açık olmalıyız. Ama hazırlıksız ittifaka gitmek, başkalarının güdümüne ve hizmetine girmek demektir.”

Ayrıllıkların belli olduğu noktalarda birlik ortaya çıkar

Şöyle tutumlar çıkıyor; dar kalıyoruz, uzak düşünüyoruz veya yönlendiriciliğimizi kaybediyoruz. Bizi kendi yörüngelerine alıyorlar, çizgi kaybına uğruyoruz, bu da başarısızlık getiriyor. Uygulama etkinliğini azaltıyor, bizi zayıflatıyor. Bu dönemde bunlar tehlikeli tabii. Eğer iyi uygulanmazsa bir provokasyon gibi oluyor. Çünkü dışımızdaki güçler böyle bir saldırı sürdürüyorlar. Bir dayatma ve komplo var. Bunu boşa çıkartmak, kesinlikle doğru tutum almaktan geçiyor. Bu konuda Önderlik tutumuna bakalım; bütün yaklaşımlarıyla bunu gerçekleştirmeye çalışıyor, düzeltme yapmak istiyor. Tehlikelere karşı doğruyu geliştirmek ve önünü almak istiyor. Önderlik yaklaşımlarının doğru kavranma ihtiyacı var. Parti Önderliği “çok esnek davranalım” diyor. Bazı arkadaşlar, “nedir ayrılık birlik olalım, her şeyimizi verelim, dışımızdakiler bizden daha iyi” demeye getiriyorlar. Bunu savunan arkadaşlar var. İşin ucu tutulmazsa iki günde tüketebilirler. Bu tür tehlikeler var ve bunu göremeyebiliyoruz, ideolojik mücadelenin ve duruşun önemi yadsınıyor. Öyle ki ilkesiz uyum ve birlik içine çekilmek isteniliyor.

Bu kesinlikle doğru değil. İttifak yapalım, herkesle ilişkileneelim, ama herkesi de iyi tanıyalım. Herkes birbirinin ne olduğunu bilsin. Ayrılığımızın ne olduğunu ve niçin birlik yapmak istediğimizi bilelim ki, o birlikte başarı sağlayalım. Karşıımızdakinin ne olduğunu görmezsek, onunla farkımızın ne olduğunu bilmezsek oradan her türlü tehlike doğar. Uygulamada başarılı olmayabilir, varlığımızı koruyamayabiliriz.

İlişki ve ittifak demek; kendi varlığını inkar etmek, ayrı bir güç olmaktan vazgeçmek demek değildir. Farklılıklar ittifak yaparlar. Öyleyse ittifak yapabilmek için konumumuzu iyi görmeli, iyi ifade etmeliyiz. Karşıtımızı da iyi tespit etmeliyiz ki, onunla ittifak kurabilelim. Böyle bir ittifaktan hiçbir zarar gelmez. Bu çerçevede her türlü ittifaka hazır ve açık olmalıyız. Ama hazırlıksız ittifaka gitmek, başkalarının güdümüne ve hizmetine girmek demektir. Buna da kesinlikle düşmemeliyiz. Buna düşmeyelim diye kendimizi politik mücadleden çekemeyiz. Bu dönem açısından böyle yapmak en büyük tehlikeli ve zarar verici tutumdur. Bu kesinlikle olmamalı. Hiç ayırım gözetmeden, ilke belirlemeden, ideolojik-politik çizgi ayrımını yapmadan ilişkiye, ittifaka yönelmek tehlikelidir. Çünkü bir güç böyle yaparsa etkinliğini ve varlığını kaybeder. Bu duruma kesinlikle düş-

Bir ağa ne yaparsa yapar, ona hiçbir şey söyleyemezsin. Ya karşısına geçer ayrı bir ağa olarak savaş yaparsın ya da ne yaparsa hepsine iyi der köle olursun. Kürdistan'da ölçüler hala böyle. Biz biraz buna zorlanıyoruz. İçimizde de bunun doğru olduğunu ve böyle davranılması gerektiğini söyleyenler var. Bu anlamda ideolojik mücadeleyi ve eleştiriyi yanlış görüyorlar. Aman kimseye bir şey söylemeyelim ilişkimiz bozulur diyorlar. Halbuki sağlam ilişkiler üsluplu olmak kaydıyla ayrımların daha iyi çizilmesinden ortaya çıkar. Ayrıllıkların belli olduğu noktalarda birlik ortaya çıkar ve insan bunun üzerinden ittifak yapar.

Şimdi bu hususları çok iyi bilmek, anlamak, değerlendirmek gerekli. Hem kendi iç durumumuz açısından hem de dışı karşı mücadele açısından bunları böyle görmeli ve kavramalıyız. Bu çerçevede politik, ideolojik, örgütsel ve askeri mücadeleyi kendi alanında sağlıklı bir biçimde yürütmesini bilmeliyiz. Bu konular üzerinde de tüm kadrolarımızın düşünceleri, ideolojik, politik, örgütsel mücadelenin kendi özellikleri üzerinde yoğunlaşmaları kesin gerekli. En güçlü hazırlık bunları derinliğine kavramaktan doğar.

Bir de bunu yaparken farklı akımları iyi anlamaları lazım. Çizgileri iyi kavramak gerekli. Çizgilerin de ruhu var aslında.

ğiz. PKK çizgisinin politik mücadeleye aktarılması başarı sağladı. Ama bunun uygulanmaması da her türlü başarısızlığa, geriğe, tehlikeye yol açıyor. Politika yaparken bu durumlara düşme ve hakim olamama tehlikemiz var. Çünkü söylemler aynı. Aynı dil, aynı kelimeler söyleniyor, ama anlamları farklı. Bu farkı görmek lazım. Kelimeler, tanımlamalar aynı diye anlamlarını aynı anlamamalıyız.

O zaman PKK gerçekten ulusal sorunu nasıl ele aldı? Demokrasi sorununu nasıl ele alıyor? Sosyalizmi nasıl ele aldı? İdeolojiiyi nasıl ele alıyor? Ortadoğu ve Türkiye gerçeğini nasıl ele aldı? Kürt gerçeğini nasıl ele alıyor? Bunlara şimdiye kadar nasıl yaklaştı, bundan sonra nasıl yaklaşacak? Diğerlerinden farkı neydi? Herkes Kürt, sosyalizm, demokrasi, örgüt, mücadele diyor. Yani söylemler, kelimeler aynı, o zaman aradaki fark ne? Halklarla ilişkisi ne? Gerçekten PKK neyin politikasını yapıyor, politika yaparken nelere dikkat ediyor? Tabii bunların çok doğru anlaşılmasına kesinlikle ihtiyaç var. Böyle olmazsa diğeriyle karışırız. Başarı kazanmayacak politik tutumlara gideriz. Nitekim '95, '96 ve '97'de bu tür yaklaşımlara biraz düştük. Bunun özeleştirisini veriyoruz. Özel savaş çok ıdretti ve çevremizde çok fazla toplandılar. Onun karşısında direnebilmek için daha geniş gücü tutabilmek gerekiydi. Parti çok fazla açılım yaptı. Tabii değişik politikalara yönlendirildi. Bu da bizi kendi stratejik yaklaşımımızdan, çizgimizin özünü uygulama durumundan belli ölçüde kopuşa götürdü. Ortaya bu kadar zorluklar çıktı. Sonuç komploya gitti.

Komployu önleyebilirdik. PKK çizgisi kesinlikle böyle komplo ile karşı karşıya gelmezdi. Eğer böyle bir durum ortaya çıktıysa bu, çizgi uygulamasında politik hatalara düşmemizden kaynaklandı. Bu politik hatalara ilişki ve ittifakla düştük. Yani etrafımıza toplandılar, bizi yönlendirdiler. Önderlik gelişimi çok güçlüydü. Önderlik, “Hepsini yönlendiririm” diyordu. Fakat örgütün buna gücü yetmedi ve bu yaklaşımlar, bu güçler komploya götürdüler. Önü biraz daha da alınmazsa, doğru politikalara yönelinmezse varolan bütün devrim değeri heder olur, biter gider. Eğer bu önlenmişse değişiklik yapabilmekten kaynaklanıyor. Değişiklikle doğruya yaklaşımdan, düzeltme yapmaktan, gelişmelere göre kendi yaklaşımlarını, politikalarını geliştirebilmekten oluyor.

O zaman neyi geliştirdik, neyi değiştiriyoruz? Geçmişteki yaklaşımlar neydi? Çeşitli çevrelere, kesimlere karşı yaklaşımımız neydi? Türkiye'deki, bölgedeki duruşumuz neyi ifade ediyordu? Bölge halklarının temel gerçekliği neydi? Bunun içerisinde halkların çıkarına bir politika nasıl yürütülebilir? Bu hususların kesinlikle doğru, yeterli ve ölçülü değerlendirilmesine ihtiyaç var. Kapsamlı anlaşılması gerekiyor. Öyle anlaşılmalı ki; hata yapmayalım, farklı yanlara sürüklenmiyelim. Sürüklendik mi öncülük vasfını, Önderlik vasfını, çizgimizi kaybederiz. Başkalarının çizgisi de başarı getirmiyor. Getirseydi bizim ayrı bir ideolojik-politik çizgi oluşturmamıza gerek kalmazdı.

Türkiye'deki sol çizgiyle sosyalizm ve demokrasi, Kürdistan'daki ilkel-milliyetçilikle ulusal demokratik hareket gelişmedi. Tam tersine en geriye itildi. Eğer PKK mücadelesi ve tüm bu durumlara karşı PKK'nin sürece müdahalesi olmasaydı halkların demokratik gelişimi daha çok sınırlanacaktı. Kürdistan'da ise ulusal imha gerçekleştirilecekti. Bu kesindi. PKK dışındaki güçlerin sürece dayattıkları buydu. İster karşı, ister söylemde bunun tersini istiyor olsun, bunun politikasını, örgütünü oluşturmaktan sonra herhangi bir etkileri olmayacak, bu süreci tersine çeviremeyeceklerdi. Başarı sağlamak için bütün bunları anlamamız, kavramamız gerekli.

Salt politik programlarla, formülasyonlarla yaklaşmayalım. İdeolojik öze, amaçlara, yaşam ve pratik tutarlılığa bakalım. Ancak bunlarla sonuca gidebilir, işleri yürütebiliriz. Yoksa diğeri bizim için çok dar kalır. Bizi daha fazla yanlışya, başkalarının etkisi altına girmeye götürecek.

Böyle bazı programlarla ifade edilmiyor. İdeolojik yanının kavranması çok önemli. PKK, Önderlik demokratik cumhuriyet projesini sununcaya kadar politik çözüm anlamında hiçbir proje sunmadı. Her şeye açığız dedi. Mesela '93'te ateşkes ilan etti, diğer örgütlerle ittifak yapmak istedi. Parti Önderliği, “bir program hazırlayıp getirin, ne yaparsanız imza atayım” dedi ve gerçekten imzayı attı. Mesele onları değil, ayrımları iyi çizdiği için kendisine bir zarar vermiyor. Çünkü kendisini güçlendirmiş. Fakat ideolojik özü önemli. PKK'nin bunları anlayış tarzı farklı, öbürlerinki farklı. Dolayısıyla uygulama da farklı oluyor. Bu farklılığı kesinlikle görmek gerekli. Bunun için diğerlerinin çizgisine düşmememiz gerekiyor. Bu çizgiler pratikte başarı sağlamadı. Türk solculuğunun, ne kadar doğruları içeriyor gibi görünse de hiçbir başarısı yok. Bunun için onu bir kenara atmak gerekli.

Yine Kürdistan'da reformist, ilkel-milliyetçi çizginin bazı aileleri zengin yapmaktan öteye bir adım attığı yok. Ulusal demokratik gelişmede herhangi bir şeyleri yok. Bunları iyi anlayacağız. Bunların özelliklerini taşıyan politik yaklaşımlardan kendimizi kurtaramazsak, biz de başarı sağlayamayız. Bu anlamda politika yaparken neyin politikasını yaptığımıza iyi bakaca-

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş değerlendiriyor

Tarihi Kürtler ve Türkler birlikte yaptılar

“Yeni cumhurbaşkanı bir çağrı yapmalı, bizimkiler de bu doğrultuda yasal siyasal sürece katılmalıdır. Barış için çağrı bekliyoruz. Barışa öncelik veriyoruz. Ama illa imha ederiz derlerse, daha güçlü ve daha hazırlıklı davranacağız. O zaman Kuzey’e daha güçlü yayılmalıdır. Artık bunun netleşmesi lazım. Koskoca Rusya bile Mashadov’a yalvarıyor. Halbuki Çeçenlerin bir-iki bin kişilik gücü var. Bizim gücümüz ise milislerimizle on bini geçer.”

Çok ağır, zor koşullarda olmama rağmen, Türkiye'nin gündemini ve programını belirleyen ben oldum. Tarihi görevimi karşılıksız yerine getirdim. Türkiye şimdi benim başlattığım çizgide yürüyor. Benim yarınlarımla ve şimdi burada bulunmam tamamen bununla ilgilidir. Barış, demokrasi ve özgürlük yalnız Kürtlerle olmaz. Fakat en çok acı çeken taraf olarak Kürtler en çok ihtiyacı olanlardır. Ekmeke, iş, kardeşlik ve işkencinin kalkması demokrasi ile olabilir.

Tarihi Kürtler ve Türkler birlikte yaptılar. İmparatorluklarda pay birliktedir. Bu devlet birlikte inşa edilmiştir. Kürtler neden ayrı devlete doğru yönelmiyorlar? Çünkü Kürtler özgürlüğü Türklerle birlikte aradılar. Araplar ve Ermeniler uzaktı, oysa Kürtler ve Türkler iç içeydiler. Malazgirt'te de bu böyledir. Alparslan Silvan'da ordusuna on bin Kürt aklı. Bunları söylemenin sağlığını ya da solculukla ilgisiz yoktur. M. Kemal'de de öyledir. Çanak-kale savashında, bilmen şurada burada binlerce Kürdün varlığından söz edilir. Ama şimdi bütün bunları derinliğine yazmak, iyice açığa çıkarmak gerekir. Tarihciler ve akademisyenlerin yapmaları gereken şey budur.

İsyanlardan sonra bir tarafta aşırı şovenizm, diğer tarafta ıse aşırı milliyetçilik gelişti. Her iki tarafında büyük hataları oldu. Tarih trajedi haline geldi. Ben de aslında bu trajedinin bir sonucuyum. İsyanlar dönemi Kürtlerin gerilemesine neden oldu. Bunun nedeni bilgisizlik, ehalet ve benzeri şeylerdir. Eski perspektifler hatalıdır; onun için de özeleştiriyi aayıp değildi, erdemdir. Ben de yaptım, yapmaya devam ediyorum. Bence bu tarihi perspektif altında tarih yeniden yazılmalıdır. Dar olmanak gerekir.

Eğemen sınıfların yaklaşımlarından dolayı devletin kuruluşunda çarpıklık vardı. Oysa emekçi sınıfların yaklaşımları farklıdır. Güncelin tarihini yazarken, demokratik sistem içinde çözüm idealdir. Sınırlar önemli değildir. İnternet gibi son teknolojik gelişmeler sınırları anlamsızlaştırmıştır. Avrupa tek devlete doğru gidiyor. Ortadoğu'da da öyledir.

Bizim Demokratik Ortadoğu Federasyonu formülümüz vardı. Türkiye'yi bölmenin bir faydası yoktur. Sınırlar meselesini tümüyle bir tarafa bırakıyoruz. Mevcut sınırlar içinde çözüm esastır. Türkiye'de demokratik çözüm, eşitir Ortadoğu'da demokratik çözümdür. Türkiye, Ortadoğu Demokratik Birliğine öncülük edebilir. Yeniden yapılanma demokratik olmalıdır. CHP ile ittifak uygundur. İsim önemli değildir, Demokratik Cumhuriyetçiler Birliği gibi bir oluşum olur. Herkes içinde çalışır. Tekrar söylüyorum, biçim önemli değildir. Demokratik cumhuriyet vatandaşlığı önemlidir. Siyasal partilere rol düşer. Kürtlere çok büyük rol düşüyor. Kürtler acılarını ve kurngıklarını demokratik bilinç, demokratik irade ve demokr-

ratik eylemliliğe dönüştürmelidir. Türkiye buna hazırdır, Avrupa da istiyor. Gerisi çabadır. Engel oluşturanlar oligarşik güçlerdir. Ama bunlar zayıflıyorlar, sınırlandılar, asırlılar, asırlıyorlar. Yeter ki herkes rolünü oynasın.

Türkiye'nin hamle yapması, bu adımı atılmasına bağlıdır. PKK gerekeni yaptı, şiddete son vererek atılım yaptı. Şimdi de sıra devrimci hamlededir. Tarih birlikte ele alınmalıdır. Geçmişte tarih ortak olduğu gibi gelecekte de ortak olacaktır. Bunları teorikleştirmek, siyasileştirmek gerekir. Bu, milyonların yeniden biçimlendirilmesini ister. Demokratik bilinç ve hoşgörü ile Türkiye'nin bütünlüğü içerisinde olmalıdır. Ne kendini inkar etmeye ne de ayrılıkçılık yapmaya ihtiyacımız var. Biz ayrılıkçılık yapmıyoruz, ama inkarı da kabul etmiyoruz.

Eski tarzda politika yapılamaz

CHP'deki gelişme olumludur. Altan Öymen'in açıklamaları ve yaklaşımı oldukça önemlidir. Aslında şimdiden bu ittifak üzerinde çalışılmaktadır. Sadece partiler değil, sivil toplum örgütleri ve sendikalar da bu geniş ittifaka katılmalıdır. Seçimlerde HADEP barajı zaten geçer. CHP'nin de oy oranının yükseldiği araştırmalara yansımıştı. Diğer kesimler de ittifaka katılırsa, bana göre yüzde otuzun altında olmaz. Bu da iktidar demektir. Ancak burada mesele sadece milletvekili çıkarmak değildir; demokratik bir iktidarı çıkarmaktır.

Solda çok ciddi yazlaşma var. Solun sadece yüzde bir oyu bulunuyor. Buna rağmen öyle bir bağırıp çağırıyor ki, şaşmamak elde değil. Ancak yine de ÖDP gibi güçlere sekter değil, biraz daha politik yaklaşılabilir. Solun birliği, Demokratik Cumhuriyetçiler Birliği ile sağlanabilir. Bu, güncel solun birleşebileceği bir platformdur. İçinde HADEP ağırlıklı yer alabilir. ÖDP de içinde olur ve CHP ile ittifakı arayabilirler. Yani Demokratik Cumhuriyetçiler Birliği biraz da buna doğru gidiştir. 28 Şubat bunun karşısında değildir. Fazilet Partisi ve CHP kendilerini buna yeni yeni uyarlıyorlar. Bence bu tam anlaşılmalıdır. HADEP ve diğer güçler bu çıkışı tam çözümlemeyemediler.

Bunu aslında hem kendi savunmalarında hem de yapılan görüşmelerde açmıştım. Ama savunmalarının dahi halen anlaşılmadığını görüyorum. Cumhuriyet demokratisleşmesi, otoriter cumhuriyetten oligarşik cumhuriyete dönmüştür. Benim İmralı'da gerçekleştirdiğim son çıkış, oligarşik cumhuriyetten demokratik cumhuriyete ulaşma çabasıdır. İmralı süreci biraz da buna doğru gidiştir. 28 Şubat bunun karşısında değildir. Fazilet Partisi ve CHP kendilerini buna yeni yeni uyarlıyorlar. Bence bu tam anlaşılmalıdır. HADEP ve diğer güçler bu çıkışı tam çözümlemeyemediler.

HADEP ve diğerleri kendilerini buna uyarlamalıdır. Bunlar hep verildi. Ama kafa eski ve anlayıyor. Savunmanın çözümlemeleri anlaşılammış, dudak bükmüşler. Hayır, o çözümlemeler derin ve dönmelsdi. Bunu anlamazlarsa aşırıdır. Bunlar bilimsel, döneysel ve çözümleyicidir. Gereken çizgiyi yakalamak gerekiyor.

Yalçın Küçük *“Aydın'ın aydınları”* diyor. Bununla Aydin Doğan'ın kastediıyor. Örneğin, Hasan Cemal o kadar kötü değildir. Liberal deiyip geçmemek gerekir. Demokratik çözüme de Amerikancı yaklaşım denilmemelidir. Bu çizim, Türkiye'nin geleceğidir. Devlet burada engel değildir, yasal ve anayasal düzenlemeler yapıyor. Dar klasik-milliyetçi çevreler dahil, Kürtler kendini dönüştürmelidir. Devletin bunun için hazırlıkları var. Devlet kendi görevini yapar. Sol da kendi görevini yapar. Ne devlet düşmanlığı ne de devlet izni doğru değil. Cumhuriyetin demokratik niteliği gelişiyor. Çözüme öncülük edilmesi gerekir.

PKK bu noktada kendisini dönüştürmek zorundadır. Devlet bazı şeyler yapacak, ama toplumsal temelde görev alınmalıdır. Başkanlık Konseyi bile *“devlet izin verirse”* diyor. Bu olmaz. Neden bekleniyor? '20'lerin Kuvey-i Milliyeçiliği, kuvey-i demokrasi birliklerine dönüştürüldü. Bu '20'lerde uygulanmadı, isyan oldu. '20'lerin ruhu-na 2000 yılının başına almak ve demokratik cumhuriyet ruhuna yöneltmek gerekir. Tıpkı Atatürk, Urfalı ve Maraş'ta olduğu gibi şimdi de demokratik birliklere ihtiyaç vardır. Bana göre Kemalistler bunu reddetmez, aksine ittifak ihtiyacı duyar. Bu yüzden CHP buna gelecektir.

Sol buna *“teslimiyer”* diyor. Hayır, eski tarzda politika yapılmaz. İkiyüzlülük ve bozgunculuk yapılmıyor. Halkla bütünsel güç doğu çizgiye ulaşılmalıdır. İşte savunmalarını iyi anlaşılıyor. Bunların hepsi var, ama uygulanmıyor.

Halen tarz, tempo, üslup sorunu var deniliyor. Ben daha ne yapayım? Türkiye'nin sancısını çektiği şey budur. Devlet ve ordu *“gel bunu yap”* demez. Ne devletin ne de ordudan yardım beklenmez. Kendin yapacaksın.

Türkiye'ye de uyarlanacak demokratik cumhuriyet biçimi Avrupa'da bulunan çevrelerde önce ortak bir model olarak örgütlendirilebilir. Orada iki milyon Kürt-Türk kitlesi var. Bu çok önemli bir görevdir. Bunların örgütlenilmesi meselesi niye Milli Görüşçülere havale ediliyor? Devlet bile Milli Görüşçülere karşıdır.

Üslup, tarz ve tempo tutturamadık diyorlar. İşin içinden böyle rahat sıyrılmak olmaz. Bunu asla kabul etmiyorum. Yoğun bir birlikte örgütlenmek, ayrı geceler değil ortak geceler düzenlemek, ortak örgütler kurmak, hatta ortak bir meclis oluşturmak mümkündür. Dar milliyetçiliği tamamen aşan, iç içe geçen, birlikte ortak meclis şeklinde bir demokratik çözüm modeli Avrupa'da oluşturulabilir. Türkiyeli 3 milyon kitle var. Orada demokratik bir model oluşturulması görevinin yerine getirilmesi demek, demokratik cumhuriyetin Türkiye'de gerçekleşmesi demektir.

Avrupa'daki kitle buna hazırdır. Bence devlet de Avrupa'da böylesi bir demokratik makete hazırdır. O eski biçimlenmenin yırtılması gerekir. Bu, yoğun çalışmayla asılır. Bu tehlikeli bir süreçtir. Bu kampaşma yirmi yıllık savaşın ürünüdür. Bunun üzerine politika yapılamaz. Bunun kırılması gerekir. Ağa gibi oturarak, ortamı cemaatlere, şuna buna bırakarak olmaz. Bu aşarak politikta yapılmalıdır. Orada on bin kadro var. Hepsii ucuz çalışıyor. Türk solcuları da marjinalleşmiş, yazlaşmışlardır. Niye halklarını çekemiyorlar? Niye halklarını demokratik cumhuriyete çekemiyorlar?

Avrupalı güçler Kopenhag Kriterleri çerçevesinde arabulucu olma rolünü oynayacaklar; bu güçlerin Çeçenya için olduğu gibi bizim için de aracı rolü olacaktır. Avrupa, Çeçenya modeline dikkat ederek. Kopenhag Kriterleri çerçevesinde Türkiye'ye karşı çözüm diplomasisi izlemeli, bu konuda yaratıcı, aynı zamanda dayatıcı olmalmı, Kuzey Kürtlerini çözüm gücü olarak kabul etmelidir. Bizimkiler de bu noktada yaratıcı olmalıdır. Tüm Kuzey Kürtlerini birleştirerek, bütün Kürtlerin çözüm dili ve temsili geliştirilmeli, dar milliyetçi çevreler de bu sürece dahil edilmelidir. Ancak bundan sonra Avrupa'nın bir güçlü çıkış yapması beklenebilir. Avrupa anayasası budur. Avrupa diplomasisinin özü de biraz böyledir. Bu durum ABD için de geçerlidir.

Altınada, Kürtler üzerinde çok oynadı, ama bu oyunu tutmadı. Almanya Kürtler üzerinde gücünü kaybettiği için öfkeli. *“Ya benimle olur, ya fırsat vermem”* diyor. Almanya yirmi yıldır Kürtleri yedegine alarak Türkiye'ye karşı durdu. Bir çözüme gitmek istedi, ama tutmayınca öfkeleni. Kemal Buray'a ve KDP'ye dayalı politika yapmak istedi, onları besleyerek diplomatik ilişkilerle sokmak istedi, ancak sonuç alamadı. PKK, yeni çizgisıyla tek başına ayakta duruyor ve bağımsız bir gelişim gösteriyor. Bu da Almanya'yı rahatsız ediyor. Milyarlarca para harcayacak, tabii kızgın olacak. Almanya'nın Kürt politikası ikiyeüzlüdür. Bunlar rıyakardır, suçludur.

Yasalık mücadelesi büyük çaba ister

Bütün alanlar bomboş durumda ve entellektüel birikim istiyor. Bu da kendini eğitime, inceleme ve araştırmayla olur. Bütün kurumların sorunları var. Hem kadrolar oluşturulamıyor hem de sayı çok, zaman bol. Neden bir demokratik kuruluşun yönetim gücü haline gelinmiyor? Siyasal alandan kültüre, kültürden medyaya kadar araç gerek çoktur ve çok çeşitlidir. Maalesef layıkıyla cevap olamıyoruz. Buna çok üzüliyoruz. Birlerce insan içinden nasıl kadro çıkarılmıyor, bunu anlamak mümkün değil.

İttifaklar konusunda geniş düşünmek gerekir. Sağ da bunu yapabilir, sol da. Ideolojilerini sürdürsünler. Yasal olmayı bilsinler. Bu çok önemlidir. Burada bile görevliler aramada ara sıra ufak tefek sorunlar oluyor. Onlara söylediğim, kanunî olmalarının zorunlu olduğudur. Buna çok önem veriyoruz.

PKK aslında yasalıya çalışacaktır. Kentlerde de artık yasal birliklelik sağlanacaktır. Kürtlerin de birlikleliklerini

yasal demokratik temelde doğru vermeye çağırıyoruz. Bütün halkımız demokratik cumhuriyet için çaba harcamalıdır. Alabildiğine yasal, demokratik ve cumhuriyetçi olmalıdır. Yasallık mücadelesi büyük çaba ister. Kurtuluş bu temeledir. Alabildiğine yasal, demokratik ve cumhuriyetçi olacaktır. Barış bu temelde gelececek, kurtuluşumuz bu temelde olacaktır.

CHP ihmal edilmemelidir, hayatidir. Benzer gelişmeler sağda da olabilir. Başka eksenide ittifak zor olur. İttifaksız da demokrasi geliştirilemez. Bir söyleşide de söylemişim. '91'de benimle röportaj yaptıklarında ifade ettim. CHP ile '20'deki ittifakı geliştirmeli. Usulak kurtuluşta oynanan rolden sonra, Kürt isyanları ve her iki tarafın yanlışlıkları Cumhuriyete kaybettirdi. Üç katlı büyük gelişme kaybettirildi. Ben bunun farkındayım. Bunu aşmalıyız. '91 tezi cesaretili yaklaşımdır. CHP kendini yenileyerek, demokratik yeniden yapılanmaya gitmeli, Kürt ve Türk kardeşliğini savunmalıdır. Demokratik sistem altında tekrar CHP ile olunabilir.

Burada geliştirilecek ittifakta biçim önemli değildir. Mühim olan, ilkeler ve demokrasidir. Radikal talepleri fazla dayatmamak gerekir. Anadilde eğitim, düşünce ve ifade etme hakkı olmalıdır. CHP ile birlikte davranmanın biçimi yaratıcılıkla bulunur. Dar düşünmemek gerekir. Teknik olarak içinde de, dışında da olabilir. Geçen seçim döneminde katı oldu. Ben de duyarısız davrandım. Aslında söyledim. CHP'nin mevcut yapısı şimdi demokratik prensiplere hazırdır. 1990-2000 arası pratikten dersini çıkarmıştır.

HADEP ilkelere anlaşıarak CHP ile ittifaklara girer. Demokratik öncülük konusunda çokkulu, inançlı ve çok çaba içine girmek gerekir. CHP'nin yaklaşımı olumludur. PKK'nın yaklaşımı engel olmaktan çıktı. HADEP vb. güçler demokratik ittifaklara yönelmelidir. '23'ler gibi Türkiye bu darboğazdan çekilip kurtarılmalıdır. 20. yüzyılın ilk çeyreği gibi 21. yüzyılın ilk çeyreğinde demokratik devlet yapılması barış içinde gerçekleşmelidir. Epey aydın hazırlığı var. Tutuculuğu gidercek asıyordlar. Eksik olan, örgüt, yönetim ve yaratıcı kadro konularıdır. Nasıl '20'lerde ulusal kurtuluş varsa, bugün de demokratik kurtuluş olabilir.

PKK son strateji ve açıklamalarıyla buna hazırdır. Bunu genişletmeli ve bir daha hareket geçmelidir. Tarih bunun için müsaittir. Devletin yeniden yapılması ve mevcut toplumsal sorunların barış içinde aşılması yaşanabilir. PKK'den kaynaklanabilecek sorunlar aşıldı. Kazanca dönüşüyor. PKK demokratik birlik adı altında rolünü oynayabilir. Demokratik yeniden yapılanma dünüsü kadar teorik, eğitsel ve ideolojik çaba ister. Kördüğüm çözül-müştür. Yeniden işin ister.

İnançla, aşkla düşünüyorum da maddi ve manevi alanda sorun yaşıyoruz. Niye çözüm olunamıyor? Yazlaşma var. Solda, demokratik sahada yazlaşmaya yal açan çetecilik sokması MGK'nın yaklaşımını olumlu buluyor. Gerisi içini doldurmak.

Burada şunu da belirtirim: Eski savaş tarzını ve Şemdin Doğan'ın kastediyor. Örneğin, Hasan Cemal o kadar kötü değildir. Liberal deiyip geçmemek gerekir. Demokratik çözüme de Amerikancı yaklaşım denilmemelidir. Bu çizim, Türkiye'nin geleceğidir. Devlet burada engel değildir, yasal ve anayasal düzenlemeler yapıyor. Dar klasik-milliyetçi çevreler dahil, Kürtler kendini dönüştürmelidir. Devletin bunun için hazırlıkları var. Devlet kendi görevini yapar. Sol da kendi görevini yapar. Ne devlet düşmanlığı ne de devlet izni doğru değil. Cumhuriyetin demokratik niteliği gelişiyor. Çözüme öncülük edilmesi gerekir.

PKK bu noktada kendisini dönüştürmek zorundadır. Devlet bazı şeyler yapacak, ama toplumsal temelde görev alınmalıdır. Başkanlık Konseyi bile *“devlet izin verirse”* diyor. Bu olmaz. Neden bekleniyor? '20'lerin Kuvey-i Milliyeçiliği, kuvey-i demokrasi birliklerine dönüştürüldü. Bu '20'lerde uygulanmadı, isyan oldu. '20'lerin ruhu-na 2000 yılının başına almak ve demokratik cumhuriyet ruhuna yöneltmek gerekir. Tıpkı Atatürk, Urfalı ve Maraş'ta olduğu gibi şimdi de demokratik birliklere ihtiyaç vardır. Bana göre Kemalistler bunu reddetmez, aksine ittifak ihtiyacı duyar. Bu yüzden CHP buna gelecektir.

Sol buna *“teslimiyer”* diyor. Hayır, eski tarzda politika yapılmaz. İkiyüzlülük ve bozgunculuk yapılmıyor. Halkla bütünsel güç doğu çizgiye ulaşılmalıdır. İşte savunmalarını iyi anlaşılıyor. Bunların hepsi var, ama uygulanmıyor.

PKK aslında yasalıya çalışacaktır. Kentlerde de artık yasal birliklelik sağlanacaktır. Kürtlerin de birlikleliklerini

olur, dışarıda da olur. Barış olsa, burada da olur, dışarıda da olur.

Barış planını getirip burada bana gösterdiler. Bu, ilginçtir. Değerlendireceğiz demediler, ama öyle bir hava sezdim. Dolaylı bir mesaj var sanki. Yüzde yüz çok umutsuz değildim. Ama yüzde yüz gelececek de demiyorum. Haziran'a doğru süreç gelişebilir.

Milyonların demokratik örgütlenmesi çok önemlidir. Özgürlük hamlesi kesinlikle derinleşmelidir.

Acıların son bulması trajedinin son bulmasıdır

Benim buradaki bir yılım yazılmalıdır. Geçenlerde Napolyon'u okudum. Askeri anlamda Napolyonculuk yapmadım. Benimki ideolojik ve politik bir Napolyonculuktur. Kitap yazmak isteyen varsa, E. Ludwig'in kitabını inceleyebilir. Son okuduğum Napolyon adlı bu kitabı herkese hediye ediyorum. PKK Merkezine ve kadrolara tavsiye ediyorum. İnanılmaz benzerlikler var. O kadar duygulandım ki, zor bitirdim. Hele son bölümleri on defa okunmalıdır. Ruh, tarz, tempo benziyor. Tabii sınıf kökenim, ideolojik ve eylem yapım farklıdır. Bilirsiniz, Napolyon Saint Helen adasında kalmıştı. Herkes tepki gösterdi, ama aslında Avrupa'yı yaratan Napolyon'dur. O kiptan yararlanılmalıdır.

Başka kitaplar da var. Babek, Nesimi, Suhreverdi, Işık Bahçeleri, Hallacı Mansur bulunursa okunabilir. Napolyon'u o duruma düşüren İngiltere'dir. Burada inanılmaz bir benzerlik var. Burayı yaratan da İngiltere'dir. Avrupa Napolyon'u istememişti, beni de istemedi. İki yüz yıl arayla Napolyon'a ve bana aynı şekilde davrandılar. Hataları da vardı, bizde Yunan ihaneti çok kapsamlıydı. Türkiye ile tarih birlikteliğini düzeltmek ve trajediyi gidermek gerekiyor.

Tarihi, Milattan önce 2000 ile Millattan sonra 2000 arası dört bin yıl olarak ele alıyorum. İdeolojik eğilimler buna göredir.

Devlet müdahale etmediğine göre kültürel faaliyetlere devam edilmelidir. Dil, tarih ve edebiyat çok önemli çalışmalardır. Suçu devlete ykmak yerine, kendinde görmek gerekir. Niyet ne kadar iyi olursa olsun, tembellik, çözümsüzlük ve yaratıcı olmamak, bir hainin vereceği zarardan daha fazlasını verir. Çözimsizlik ölüm demektir.

Malzemeleri toparlanmalı; tek başına yaşamının psikolojisi, idamı bekleyen insan hakkındaki kararın askıda olması ruh hali ele alınmalıdır. Benzer deneyimler incelenebilir. Mesela sürgün edilen kişiler var. Yalnızca bir adada yaşayan kişiler var. Bunlar incelenebilir. Tarihte ve günümüzde kişiler var. Büyük şeyler yaşayanlar incelenebilir. Bunlar anlaşılırsa, beni anlamak da mümkün olabilir. Hayret verici bir şey; Sezar, Annibal hepsi birbirine benziyor. Benim durumum farklıdır. İsa, Zerdüş, Mani, Ali daha çok benziyor. Kompo var, hatalar var. Kürt tarihiyle bağlantı kurmak gerekir.

Şeyh Sait dönemi, Kürt idamlarını yeniden romanlaştırmak gerekir. Yüz kişi gitmiş, tek bir satır yazılmamış. Yalnız doğru yazmak gerekir. Gerçekler açığa çıkarsa, insanlar daha yürekli olur. O kadar genç boş yaşıyor. Bu nasıl kabul edilebilir? Acılar var ortada deniliyor; acıların ortadan kalkması, trajedinin ortadan kalkmasıdır. Benim bütün telaşım bu trajedinin bir an önce ortadan kaldırılması içindir. Yaşayıp yaşamamam önemli değildir.

Dağdaki Edebiyat okulu önemlidir. Gazi arkadaşlar var, bayanlar var, cezaevinden yeni çıkanlar var. Bu konuda yeri çalışmalıdır. Edebiyat ve sanat hiç küçimsenmeye gelmez. Barış ve kardeşlik için köprü olur ve acıyı azaltmanın bir aracıdır. Eskiden de vardı, ama sistemizdi. Şimdi çok devrimci esaslar üzerinde ve çok ciddi olmalıdır. Sanat ve kültür savaşçısı olmalıdır. Bu dil peygamberlerin de kendidir. İnsanlarımız cüce kalyonlar. Bol bol okumalı ve denilileri geliştirmeliler.

Bana daha önce iki ciltlik Doğu ve Batı Mitolojisi

getirmiştiniz. Bu kitap dört cilttir, iki cildi daha var. Birli İkkel Mitoloji, diğeri ise Yaratıcı Mitoloji'dir. Ayrıca Dünya Mitolojisi ve Eski Ortadoğu'da Çevre ve Etnik Yapı isimli kitap var. Bunların dışında Mezopotamya, Mısır Tarihi, İlyada ve Gordon Childe'in kitapları, Gılgamış Destanı, İslam Tarihi, Roma-Bizans Tarihi, genel olarak insanlık ve uygarlıklar tarihi alanında iyi yazılmış başka kitaplar değerlendirilebilir.

Goethe, Shakespeare, Racine ve Moliere'in hem yazdıkları hem de bunların üzerine yazılmış biyografileri incelemelidir. Bunlar incelenmeden tiyatro yapılamaz. Mahalle ağzıyla tiyatro yapmak mümkün değildir.

Bugünlerde Musa'yı okuyorum. Çok etkilendim, duygulandım. Benim buradaki psikolojimi anlamak isteyen herkese öneriyorum. Musa ve İsrailoğulları ilişkisini inceliyorum. Bizimle çok yakın ilişkisini kuruyorum. Biliniyor, bana karşı geliştirilen komploda İsrail'in rolü vardı. Bunları ve genelde Ortadoğu'yu çözümlemek için bu kitapları inceliyorum.

İbrahim'i de okudum. Onu tarih içinde oturtmaya çalışıyorum. İsa, Musa ve İbrahim büyük peygamberlerdir, Muhammed sonradan gelmiştir. Musa'yı mutlaka okumak gerekir. Musa kişiliği beni etkiledi.

İlerde imkanım olursa edebiyat üzerine kapsamlı bir çalışma yapmak istiyorum. Şu temelde düşünüyorum: Edebiyatı tarihle birlikte ele almak istiyorum. Tarihi yaşadıkdan sonra, ondan ders çıkarmayarak günümüzü yaşamak bir hatıdır, kayıptır. Bu nedenle ben kendimi tarihe teslim ediyorum. Bazi tarihsel gerçekleri açığa çıkaracağım. Tarihi anlamadıktan ve yaşamadıktan sonra, günümüzün yaşamının hiçbir değeri yoktur. Orayı ne kadar iyi kavırsak, bugünü de o kadar iyi kavırırız.

Okuduğum bir kitapta şöyle bir cümle vardı: *“Bazı dönemleri tanımladı; artık yeni çıkışlar ve uygarlık ön Asya'da olacaktır”*. Bu cümleye benzer bir şeydi. Bir de imkanım olursa, bu süreci yanı şiir yanı roman, yani destan türü yazabilirim. Bu tarz bana biraz daha çekici geliyor. Gerçek tarihin kökünü ve günümüzün köksüzlüğünü açarım.

Demokratik çözüm başarısızlığa yer vermez

Mutlak öz savunma hakkı dışında şiddet ilkeliktir. Mvahşettir. Bunun tasvip edilecek bir yanı yoktur. Can güvenliği, kültürel haklar sözkonusu olursa, öz savunma temeline şiddet olabilir. Özgür çalışma ortamı olduğunda, zora dayalı siyaset ilkeliktir. Siyaset yapma imkanı varken, zorla siyaset yapmak ilkeliktir, çağrı anlamamaktır.

Umarım Güney'e bir operasyon olmaz, Türkiye KDP ve YNK'nin oyununa gelmez. Bu kompo Türkiye'nin de oldukça aleyhindedir. Ölmekek, öldürmek operasyondur. Haberim olur; KDP ve YNK devlete *“gelin operasyon yapın, biz arkamızdayız”* diyorlar. Çünkü savaştan rant elde ediyorlar. Bu güçlerin Güney'de yaşamaları PKK-Türkiye savasına bağlıdır. Bunların varlık gerekçesi budur. Pastanın tadını almışlar. Türkiye içinde de buna angaje olanlar ve savaş isteyenler var. Biz Kuzey'i boşaltarak bunu boşa çıkardık. Mümkünse zorunlu savunma dışında çatışmaya girilmemelidir. Güçler derin bir gizlilik içerisinde hareket etmelidir. Güneyli örgütlerin Hür Demokratlar gibi güçlerle ilişkileri ve Kuzey'e ilişkin hesapları da var. Bence Kemalist çizgi onlara karşıdır. Bizim güçlerimiz çok dik-katlı davranmak zorundadır. İsterlerse sekiz bin gerillayla o boşlukta devlet bile kurabilirler.

KDP ve YNK'ye dikkat edilmelidir. Bunlar Türkiye'ye yi de çekmek istiyorlar. Türkiye oyuna gelir mi? Türkiye'ye bol bol inandırıcı bir biçimde göndermek gerekir. *“PKK yeniden fırsat kolluyor, savaşı başlatacak”* söy-

lemleri doğru değil. Üzerimize ısrarla imha şeklinde gerillerse gücümüz var. KDP ve YNK'ye karşı güçlerimizi nicel ve nitel olarak geliştirmemiz gerekir. Kırk yıldır bunun üzerine politika yaptıkları için pislik çıkarabilirler. Güçlü olmak gerekir. Ezilmeyecek kadar güçlenmek gerekiyor.

Türkiye için şu söylenebilir: Demokratik bir Irak Türkiye için tehlike olmaz. Strateji aslında şuydu: Barzani gibi işbirlikçilerin elindeki Kürtler Türkiye için sorun bir hatıdır, kayıptır. Bu nedenle ben kendimi tarihe teslim ediyorum. Bazi tarihsel gerçekleri açığa çıkaracağım. Tarihi anlamadıktan ve yaşamadıktan sonra, günümüzün yaşamının hiçbir değeri yoktur. Orayı ne kadar iyi kavırsak, bugünü de o kadar iyi kavırırız.

Okuduğum bir kitapta şöyle bir cümle vardı: *“Bazı dönemleri tanımladı; artık yeni çıkışlar ve uygarlık ön Asya'da olacaktır”*. Bu cümleye benzer bir şeydi. Bir de imkanım olursa, bu süreci yanı şiir yanı roman, yani destan türü yazabilirim. Bu tarz bana biraz daha çekici geliyor. Gerçek tarihin kökünü ve günümüzün köksüzlüğünü açarım.

Bu stratejimiz Türkiye'nin de stratejik olarak bütünlüğüne, birlikliliğine, güvenliğine ve bağımsızlığına hizmet eder. Bizim önderlik edeceğimiz demokratikleşme Türkiye'ye de hizmet edecektir. Türkiye'nin çıkarına olan da demokrasinin gelişmesidir. Ecevit'in bu konuda ki yaklaşımı bile olumludur, *“demokratikleşme gelişirse iyi olur”* diyor.

Türkiye'nin Barzani ve öteki bazı güçleri desteklemesi, yılların verdiği PKK'ye bakışlarının ürünüdür. Irak'ta demokratik çözüm hem Kürtler hem de Iraklılar için olumlu olur. Aynı şeyi Suriye için de söylemişim. Suriye içinde de bir parti var. Bu parti Suriye ve buradaki Kürtler için önemlidir. Kürtler buranın demokratik güçleri olabilir ve demokratik faaliyetlerini geliştirebilirler. Bizim anlayışımız bölge gerçekliğini gözönünde bulunduruyor, bölgedeki sınırların değişmesinden ziyade bölgenin demokratikleşmesini esas alıyor. Siyasi sınırların değişmesine gerek yoktur. Bu olursa zaten kanlı olur ve gereksizdir. Bunun yerine demkoratik çözüm önemliydi. Demokratik çözüm başarısızlıklara yer vermez. Bu, otonomicilik değildir. Ama bunun da ideolojisi ve siyasal perspektifi var. Ekonomik olarak da emekçilerin yararına olur. Sınıfsal temeli emekçilerdir, ideolojik temeli gerçek sosyalizmdir, siyasi temeli demokrasidir. Bu yaklaşım gerçek, sosyalist yaklaşımdır; diğeri kavgaya, çatışmaya ve kan dökmeye götürür, çözüm de getirmez.

Kürdistan'ı satan, Barzani ve diğerleridir. Bu, sınıf dışıdır ve ideolojinize de aykırıdır. Sınırlar sorunu kanlı olursa, Bosna ve Çeçenya'daki gibi çok kan dökülür. Buna gerek yoktur.

Talabani'nin kendi televizyonunda ilk kez '93 sürecinde Özal ile Öcalan arasında arabuluculuk yaptığı ve 33 aşkırı öldürülmesi olayının tamamen Şemdin Sakık'ın inisiyatifinde geliştiği biçimindeki açıklaması doğrudur. Talabani yeniden rol oynayacaksa, arabulu-

cu olarak rolünü devam ettirebilir. Kayınpederi İbrahim Ahmed'in vefatı dolayısıyla kendisine başsağlığı diliyorum. İbrahim Ahmed'in anısına bağlılığın da bir gereği olarak, hem Güney'de hem de Türkiye'de demokratik çözüme katkı temeline rol üstlenmeli, bu rolüne devam etmelidir.

Güney'deki gücümüz aslında artık Güneyli güçtür. Yani artık oranın gücüdür. Eğitim çalışmaları olmalı. Tabii sadece teorik eğitim değil, orada üslenme ve siyasallaşma durumu da olmalı. Ayrıca uzlaşma denenebilir. Bu alandaki koşulları uygun değerlendirmek gerekiyor. Güney'de devrim biraz bu biçimde gelişecektir.

Kadınla iradesel birliklelik yakalanmıştır

Kadın sorunu kısa değerlendirmelerle ele almak Aslında hatalı olur. Zaman sınırlı, fakat yine de kısa bir mesaj iletmek istiyorum. Kadınların örgütlenmesi en büyük utlarımızdan birisini oluşturmuştur. Bu coğrafyadaki tarih ve toplum geçreğinde yazışta aslında bir tannça kadar ıleri olan kadının, günümüzde tamamen unutulan ve mezara gömülmeden beter bir durumda getirilmesi benim için her zaman temel bir sorun olmuştur. Bunun için büyük bir özgürlük mücadelesine giriştim. Bu temelde kadınla buluşma sağlanmıştır. Duygusal olmak kadar, iradesel birliklelik yakalanmıştır.

Kadının düşüncede, duyguda ve fiziksel planda gelişimini derinleştirerek sürdürmesi gerektiği konusundaki inancımı koruyorum. Bu her şeyden daha değerlidir. Kadınların yeni örgütlenmelerini Kadın Özgürlük Akademisi olarak görüyor ve içine girenleri de hazırlık sınıfını öğrencileri olarak tanımlıyorum. Hepsinin sınıf atlamak için büyük çaba göstermesini bekliyorum.

Onlar en soylu çabaları ile demokrasi mücadelesinde yer alacaklar ve başıyayı büyük çaba belirleyecekler. Kızlarımız ve analarımızın çabaları başarda kesin rol oynayacaktır. Anaları ve kızları saygı ve sevgi temeline selamlıyorum. Daha önce verdiğim şiir aslında bir denklemdir. O denklemini tüm kadınları ve anaların çözmesi gerekir.

Kadın yapısına yönelik olarak şunları söyleyebiliriz: Özgürlük hamleleri geliştirilmeli. Buna ilişkin yoğunlaşmam var ve açılabilir. Bana göre kadınlar doğru kişilik düzeyinde köklü değişimler yaşayacaklar. Korkmasınlar, edebiyat süreci geliştirecekler. Ruhsal, fiziksel ve ideolojik eğitimlerini geliştirecekleri, dönüşümlerini ve gelişmelerini sürdürecekleri diliyorum.

Kadınlara selam ve saygılarımı sunuyorum.

Yekîtiya Demokratîk a Gelê Kurd (YDK)

KURULUŞ BİLDİRGESİ

Bir bütün olarak insanlığın gelişim süreci açısından çok köklü değişimlerin yaşandığı 20. yüzyılın özellikle de son 10 yılı, etkileri önümüzdeki yüzyılda da sürecek olan kapsamlı altüst oluşlara sahne oldu. Bilim teknik alanında yaşanan gelişmeler ve bunların üretime uyarlanması sonucunda bilgi toplumu olarak adlandırılan kapsamlı bir dönüşüm yaşandı. Ekonomiye olduğu kadar sosyal yaşama da damgasını vuran bu dönüşüm, ağırlıklı olarak '80'li yılların sonundan itibaren siyasal sistemi de etkilemeye başladı. Böylece 20. yüzyılın önemli bir kısmını belirleyen iki kutuplu dünya gerçeği çözüldü. Globalleşme olarak adlandırılan, bilgi toplumuna geçiş ile sistemlerarası ideolojik kamplaşma ve iki kutuplu dünyanın çözülüş sürecinin sonuçları hala devam ediyor. Bu sürece uygun bir değişimi yaşamayan güçler zorlanıyor, hatta kimileri de tasfiyeye uğruyor. Yaşanan değişimin siyasal plandaki en genel ifadesi olarak ise demokrasi düşüncesi ve uygulaması, tüm dünyada açık bir biçimde öne çıkıyor. Bu değişim-dönüşüm, ezilenler açısından da önemli ve yeni imkanlar sunmaktadır. Demokrasi ve demokratik mücadele gerçeği, tüm ezilenler ve halklar için de temel ifade aracı haline geliyor.

İşte bu noktada en zorlu tarihi süreçlerden geçen bir halk olarak Kürtler de, yaşanan değişimden önemli oranda etkilendiler. 20. yüzyıla parçalanmış olarak giren, yüzyıl boyunca da bu gerçekliği tüm boyutlarıyla yaşayan Kürtler, son 25 yılda zorlu bir mücadele süreci yaşadılar. Ulusal kimliğin oluşturulması, varoluş mücadelesi olarak adlandırılan bu süreçte ulusal diriliş anlamında bir çok temel görev başarılmıştır. En başta da, Kürt halkının çoğunluğunun yaşadığı, Kürt sorununun çözümünde kilit önem taşıyan Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da çok önemli bir çözüm düzeyi ortaya çıkarıldı. Ulusal imha ve inkarın önü kesildiği gibi, örgütlenen Kürt halkı her türlü değişim ve dönüşümün kilidi haline geldi. Üstelik de bu sadece Kuzey ile sınırlı kalmadı. Kuzey'de geliştirilen mücadele ve örgütlülük diğer parçaları olduğu gibi başta Avrupa olmak üzere Kürtlerin yaşadığı tüm sahaları kapsadı. Bu anlamda bir ulusal ilişkillenme çerçevesi, kurumları ile beraber ortaya çıktı. Bütün bu gelişmelerin eksenini ise yüzyılın son çeyreğinde doğup gelişen PKK öncülüğündeki modern ulusal kurtuluş hareketi oluşturdu. Önemli bir ulusal birlik düzeyi yaratan, böylece bölgenin en etkin askeri-siyasi gücüne dönüşen PKK hareketi, dünyanın dört bir yanına dağılan Kürtleri de, cephe çatısı altında örgütleyerek temel bir siyasal-diplomatik güç haline getirince uluslararası güçlerin kapsamlı yönelimlerine maruz kaldı. Özellikle PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan'ın şahsında gerçekleştirilen bu yönelimler, '98'den itibaren uluslararası kompo niteliğinde kapsamlı ve planlı bir saldırıya dönüştü. Kompo ve ona karşı Kürt halkının bir bütün olarak mücadelesi, dünya çapında büyük yankı uyandırdı. İmralı'da sonuçlandırılmak istenen komploya karşı, PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan'ın stratejik düzeyde bir açılımla cevap vermesi, ulusal hareketin de buna tamamen katılması yeni bir süreci başlattı. Bu süreç çerçevesinde ulusal hareket bütün yönleriyle köklü bir yeniden yapılanma yaşamaktadır.

Bu noktada geçmiş süreçte önemli işlevler görse de, bir dizi yetersizlikler yaşayan halk örgütlenmesinin de yeniden ele alınması bir zorunluluk halini aldı. Nitelikli stratejik değişimin kesinleştiği PKK Olağanüstü 7. Kongresi de cephe örgütünün aşılarak yeni bir örgütlenmeye gidilmesini kararlaştırmıştı. Bu çerçevede uzun süren bir hazırlık devresinin ardından Mayıs ayı başında Yekîtiya Demokratîk a Gelê Kurd (YDK) Kuruluş Kongresi toplandı. YDK Program ve Tüzüğü ile bir dizi temel konudaki kararların alındığı kongremiz ayrıca bir Birlik Meclisi seçti. Kongre-

miz, geçmiş sürecin yetersizlik ve eksikliklerini de, 7. Kongre'de ortaya çıkan karar düzeyi çerçevesinde ele aldı. Özellikle Avrupa'da şekillenen dar, dogmatik, tutucu yaklaşımın aşılması kararlaştırıldı. Kuruluş Kongremiz özellikle iki temel konuda halkımıza geçmiş pratik nedeniyle özeleştirilmesini kararı aldı. Geçmiş örgütlenmemizin özellikle kompo sürecinde rolünü oynamaması ve halka yaklaşımda şimdiye kadar sergilenen çizgidiş tutumlar nedeniyle halka özeleştirilmesini kararlaştırıldı. Gerek geçmişin yetersizliklerinin aşılması, gerekse de içine girilen sürecin daha kapsamlılaşan ihtiyaçlarına yerli cevap verilmesi, yeni oluşturulan YDK'nin önündeki en temel görevdir.

Kürt halkının örgütlenme ve kurumlaşmadaki tecrübesizliğinin, 15 yıllık geçmiş pratikle önemli oranda aşılmış olması, artık daha uygun, profesyonel bir örgütlenme ve kurumlaşmaya imkan vermektedir. YDK, bu noktada geçmişin dar ideolojik yaklaşımının aşıldığı Kürt halkının ulusal, demokratik, toplumsal ve yasallaşmayı esas alan örgütlülüğüdür.

YDK ulusaldır

YDK; Kürt halkının siyasal, ekonomik, kültürel, toplumsal tüm potansiyellerinin ulusal çerçevede biraraya getirilmesini amaçlar. YDK'nin ulusalılığı dar milliyetçilik sınırlarını aşan, ulusal kültür ve kimlik üzerine şekillenen çağdaş bir ulusallıktır. Ulusal kimliğin asli bileşenleri olarak ulusal kültür ile direniş mücadelesinde yaratılan değer ve kazanımları kabul eden YDK, bunlar temelinde ulusal kimliği koruyup güçlendirmeyi, her koşul altında ifade etmeyi esas alır. Ulusal kimliğin korunup güçlendirilmesi, çağın koşullarına denk ifadelere kavuşturulmasını ulusal sorunun günümüzdeki çözümü için en temel araçlardan sayar.

YDK, geçmiş ulusal mücadele ve örgütlenme sürecinin kazanımları üzerinde kendini inşa eder. Fakat karşı karşıya bulunduğu görevler, örgütlenme ve mücadele anlayışındaki farklılıklar nedeniyle de onlardan farklılaşır. Ayrıca geçmiş kazanımlara dayanmak kadar, eskinin hata ve yanlışlıklarından kurtulmayı da esas alır. Özellikle halka yaklaşım, halkın kendi öz yönetim gücünü ortaya çıkarma ve işletmede yaşanan eksiklik ve yetmezlikleri aşma YDK'nin en temel görevlerindendir. Şimdiye kadar büyük fedakarlık ve emeklerle ulusal kurtuluş mücadelesine katılan yurtsever Kürt halkının bu çabasına bir çözüm düzeyi sağlayarak cevap olmak, YDK'nin başta gelen görev ve amaçlarındandır.

Bunun için de YDK; ülke ile, özellikle de Kürt sorununun çözümünde kilit öneme sahip kuzey parçası ve Türkiye ile yakından ilişkili olsa da, esasta ülkedışında yaşayan halkımızın en temel ulusal-demokratik örgütü haline gelmeyi hedeflemektedir. Bu örgütlenme, Kürt sorununun çözümüne katkıda bulunma hedefiyle, ülkedeki bu yönlü gelişmeleri destekleme, yardımda bulunmanın yanı sıra halkımızı bulundukları tüm alanlarda ulusal ve demokratik temelde, öz kimliklerine dayanarak örgütlemeyi, aynı zamanda yaşadıkları ülkelerin siyasal ve toplumsal yaşamına bu temelde katmayı esas alır. Böylece ulusal sorunun çözümüne katkıda bulunduğu gibi, dünya çapındaki genel demokrasi ve özgürlük mücadelesine de katılmayı amaçlar.

YDK demokratiktir

Ulusal boyutun yanı sıra Kürt toplumu içinde olduğu gibi, yaşananlar diğer halklar açısından da giderek derinleşen bir demokratik mücadeleyi yürütme YDK'nin asli amaçlarındandır. YDK, ulusal ve demokratik mücadeleyi birbirinden koparmadan, hatta içiçe geçirerek yürütmeyi esas alır. Bu açıdan son 20 yıl-

lık mücadelenin Kürt toplumunda yarattığı kapsamlı dönüşüm, Kürtler için olduğu gibi diğer halklar açısından temel bir demokrasi ve gelişme zemin ve gücüdür. Bu demokratik boyut başta Kürt toplumunun içinde olmak üzere yaşanan her alanda çok daha derinleştirilmeli, ulusal kültürün yanı sıra köklü bir demokrasi kültürüne dönüştürülmelidir. Bu çerçevede YDK, demokrasiden, halkların kardeşliği ve birliğinden yanadır.

YDK toplumsaldır

Ulusallığın da, demokrasinin de temeli örgütlülüktür. Bu açıdan YDK her şeyden önce, parçalanmış bir ülke ve halk gerçekliğinin tüm dağılma dayatmalarına karşı örgütlülüğü anlamına gelmektedir. Bu şekilde parçalanma ve dağılma bir dezavantaj olmaktan çıkarılıp avantaja dönüştürülecektir. YDK bu amaçlar temelinde Kürt halkının en geniş toplumsal örgütlenmesi niteliğindedir. Bunun için de Kürt toplumunun tüm kesimlerini kapsar. Tüm ekonomik, sosyal, siyasal, dini farklılıklar ulusal demokratik çerçevede YDK içinde temsil ve ifadelerini bulurlar. Bu temelde YDK mücadelesini, tek bir mücadele araç veya biçimi ile sınırlamaz. Dar siyasallığı aşarak kültürel çalışmalar başta olmak üzere her tür toplumsal mücadele araç ve biçimini kullanır.

YDK yasallığı hedef alır

YDK örgütlenme ve çalışmalarında yasalığa ağırlık veren bir örgütlenmedir. Bir halkın en geniş ulusal, demokratik ve toplumsal örgütlülüğü olarak her zaman ve yerde yasallığı hedefler. Kürt halkının bulundukları tüm ülkelerde kendi ulusal kimlikleri temelinde toplumsal ve siyasal yaşama katılmaları için mücadeleyi esas alan YDK, bunun hukuksal ve tüzel varlık kazanmasını savunur. Ülkedışındaki halkımızın yaşadığı sosyal, ekonomik tüm sorunların çözümü için mücadeleyi amaçlayan YDK bütün bunları gerçekleştirmek için demokratik mücadele ve örgütlenmeyi esas alacak, yasallığı geliştirmek için her yer ve koşulda üzerine düşen görevleri yerine getirecektir. Yasal demokratik nitelikteki kitlesel, ekonomik, kültürel, sosyal örgütlenmelerin yanı sıra her tür halk inisiyatifini, sivil toplum örgütlenmesini de geliştirip yönlendirecektir.

YDK; Kürt halkının siyasal, ekonomik, kültürel, toplumsal tüm potansiyellerinin biraraya getirilmesini amaçlamaktadır. Bunun için de halkın en temel ulusal ve demokratik çerçevede örgütlülüğünü yaratma ve ulusal-yurtsever-demokratik çizgide olan tüm örgüt ve hareketlerle ittifaklar oluşturmayı hedeflemektedir. YDK, bu hususta üzerine düşen girişimcilik ve kapsayıcılığı gösterecektir.

YDK'nin ulusal birlik ve ittifaklar politikası, Türkler, Araplar ve Farslar başta olmak üzere birlikte yaşananlar diğer halklarla demokratik, eşit ve özgür temelde her tür işbirliği ve birliği açıktır. Kürt halkının birliğinin demokratik bir Ortadoğu birliği içinde gelişeceğini savunan YDK, bunun içinde bu halklarla ülkedışında da işbirliğini geliştirmekten geri kalmayacaktır. Aynı şekilde başta yurtdışında birlikte yaşananlar olmak üzere tüm dünya halkları ile dayanışma, işbirliği içinde olmak esas alınacaktır. Bu noktada Kürt sorununun çözümünde kilit rol oynayacağı açık olan Türkiye'de bu yönlü gelişmeleri desteklemek YDK'nin en temel ve acil görevlerindendir. Kürt kimliğinin tanınıp korunması temelinde bir demokratikleşmeyi Türkiye'de gerçekleştirmek için YDK, her tür çabayı gösterecek; ülkedışındaki Kürtler ve Türkler arasında bu yönlü işbirliğini teşvik edip geliştirecek, ekonomik, kültürel, sosyal olduğu kadar diplomatik gücünü de bu çerçevede harekete geçirecektir.

YDK açısından kültür-sanat, kadın, gençlik, inanç toplulukları çalışmaları stratejik nite-

liktedir. YDK, kültür çalışmalarını hem nitelik olarak derinleştirerek, hem de bir hareket olarak örgütleyerek ulusal kimliği oluşturup güçlendirme çalışmalarının temeli haline getirecektir. Bu çerçevede YDK çalışmalarının ağırlıklı bir kısmını ulusal kültür çalışmaları oluşturacaktır. Kadın ve gençlik çalışmaları ise dar siyasal çerçevenin ötesinde, temel bir toplumsal örgütlenme ve mücadele alanı olarak ele alınıp değerlendirilecektir. YDK, inanç topluluklarını hem toplumsal ve kültürel yapının zenginlik kaynağı, hem de farklılıkların birarada yaşam deneyimi açısından bir demokrasi zemini olarak görmektedir.

Bütün bu görevleri başarmak için YDK, şimdiye kadarki Kürt halk örgütlenmesi kazanım ve deneyimlerine dayanarak kapsamlı bir inşa hareketine yönelecektir. Bunun için de Kürt halk örgütlenmesinin başta kadro ve çalışanlar olmak üzere tüm insan gücünü ayrımsız bir araya getirmeyi esas alacaktır. Bu noktada kendisini halkın örgütlemesine adanmış, karşılıksız emek ve çaba harcayan her Kürt insanını kapsamayı amaçlayacaktır. Bunlar arasında hiçbir ayrıma yer vermeden, çalışma, örgütlenme ve kendi kendini yönetme hakkını tanıyacak, en başta bu çalışanlar arasında emeğe dayalı, demokratik, özgür ve eşit bir ilişki biçimini esas alarak demokratik halk örgütlenmesine girişecektir. Halkın kendini yönetimi esasına dayalı bu çalışma, kültürel, ekonomik, sosyal tüm açılardan demokratik ulusal gelişme yaratmaya yönelik olacaktır. Bu noktada YDK'nin en temel güç kaynağı, ulusal değer niteliği kazanmış maddi-manevi tüm değerlerdir. Şimdiye kadar büyük fedakarlık ve emeklerle ulusal kurtuluş mücadelesine katılan yurtsever Kürt halkının ödediği bedeller ve gösterdiği kararlılık geleceği kazanmanın da en temel güvenceleridir. Bir ulusun diriliş mücadelesinde yaratılan bu değerlerin, çözüm sürecinde de temel güç olması için kapsamlı bir yeniden inşa faaliyetine girişilecektir.

Bunun için;

-TÜM KÜRT HALKI'na; YDK olarak ulusal birlik anlayışı ile biraraya gelerek çatımız altında örgütlenme çağrısı yapıyoruz. Ulusal birliğe en çok ihtiyacı olan bir halk olarak Kürtler, geri toplumsal ilişkiler ile dış güçlerin dayatma ve oyunlarından kaynaklanan her türlü parçalanma, dağılma ve çatışma eksenini aşmak zorundadır. Tarih boyunca parçalanmışlığın her tür olumsuz sonucunu yaşayan Kürtler, bugün son 20 yıldır sürdürülen mücadelenin etkisiyle olumlu bir fırsat yakalamış durumdadır. Öncelikle ezilenler açısından geride bıraktırılmışlıklarını aşmalarına imkan sağlayacak bir düşünce sistematigi, ideolojik yapılanma ve örgütlenme deneyiminden hareket eden modern ulusal kurtuluş hareketi, gelişen noktada diğer tüm alanlarda olduğu gibi, ulusal birlik açısından da olumlu bir gelişme zemini yakalamıştır. Düşünsel zemindeki bu gelişme, 20 yıllık mücadele sonucu yakalanan pratik düzeyle de gerçekleşebilme imkanlarını ortaya çıkarmıştır. Parçalanmışlığı aşacak örgütlenme düzeyi, başta dönemin temel gerçeği olan telekomünikasyon olmak üzere teknik alanda sağlanan imkanlar bu konuda önemli bir gelişme düzeyini gösteriyor. Bu açıdan YDK de, yurtdışındaki halkımızdan başlayarak ulusal birliği sağlamayı temel görev edinecektir. Bu temelde ülkedışında tüm parçalardan ve her sosyal, siyasal, dini inançtan halkımızı YDK çatısı altında, kendi kimlik ve inançları ile örgütlenmeye ve mücadele etmeye çağırıyoruz.

-Tüm yurtsever-demokrat Kürt örgütleri, kurumları ve şahsiyetlerine de bu anlayışla her tür ilişki ve işbirliğini geliştirmeleri çağrısını yapıyoruz.

-KARDEŞ TÜRK HALKI ile Arap, Fars ve tüm bölge halklarına da, Kürt halkı ve onun ulusal-demokratik örgütlenmeleri ile ilişki geliştirmeleri çağrısında bulunuyoruz. Orta Do-

ğu'nun kilit sorunu olan Kürt sorununun demokratik temelde çözümü Kürt halkı için olduğu kadar, hatta daha fazla bölge halkları açısından olumlu sonuçlar doğuracaktır. Özellikle de en önemli çözüm düzeyinin yakalandığı Türkiye'nin bu noktada gerekli yaklaşımları geliştirmemesinin çok daha olumsuz sonuçları olacaktır. Özellikle de ülkedışındaki Kürt ve Türk halkları arasında geliştirilecek demokratik, eşit ve özgür ilişki, genel sorunun çözümü açısından da bir model olma özelliği taşıyacaktır. YDK böylesi bir ilişkinin yaratılması için her tür girişimde bulunacaktır. Genel olarak Kürt sorununun çözümü için bölge halkları ile her yerde ilişki geliştirmeyi stratejik düzeyde ele alan YDK, bunu yaşanan ülkedeki genel demokratik mücadelenin de bir parçası olarak görür.

-DÜNYA HALKLARI VE ULUSLARARASI KAMUOYUNA da YDK olarak uluslararası dayanışma içinde olma çağrısı yapıyoruz. Tarihin en eski halklarından Kürt halkının sorunu, bir dünya sorunudur. Kürtler son bir yıldır yürüttükleri mücadele ve yaşananlar stratejik değişimle dünya ile birleşme için önemli adımlar attılar. Bunun için dünyadaki tüm ilericiler ve demokrat güçleri Kürt halkı ile dayanışmaya çağırıyoruz. Ayrıca Orta Doğu'da istikrardan yana olan devlet ve güçlerin de Kürt halkının haklı istemlerine cevap vermelerini bekliyoruz. Özellikle ülkedışında yaşayan Kürt toplumunun temsilcisi YDK olarak, demokrasi, insan hakları ve özgürlüklerin gelişimi için tüm uluslararası güçlerle ilişkilenebilir ve dayanışma içinde olmaya açığız. Bu amaçla her tür diplomatik ve siyasi çalışmayı da yürüteceğiz.

-Sonuç olarak, insanlığın yeni bir binyıla adım attığı günümüzde, Kürt halkı da yıllarca süren direniş sonucu yarattığı kazanım ve değerleri temelinde ortaya çıkan düzeyi evrensel değerlerle birleştirerek sonuca gitmeye çalışmaktadır. Böylesi bir çabanın olumlu sonuç verme koşulları da olgunlaşmaktadır. Hatta yakın tarih açısından Kürtlerin ulusal çerçevede ile uluslararası koşulları ilk kez belli bir uyumlu değerlendirme fırsat ve imkanının doğduğu da söylenebilir. Türkiye ve Kürdistan'ın iç koşullarının yanı sıra, uluslararası koşulların da uygunluk göstermesi nedeniyle doğan bu fırsatın doğru kullanılması hayati önemdedir. Özellikle de Kürt halkı açısından olduğu gibi Türkler ve diğer bölge güçleri açısından aksi bir durumun doğuracağı önemli olumsuzluklar vardır. Bu nedenle yeni binyıla strateji değişimi ile giren Kürt halkının başarmak için her düzeyde ve alanda kapsamlı bir yenileme yaşaması şarttır. Bunun için yeni stratejide belirleyici rollerden birine sahip olan ülkedışındaki Kürtleri örgütlenme, harekete geçirme her zamankinden çok daha önemlidir. Yekîtiya Demokratîk A Gele Kurd (YDK), bu çerçevede oluşturuldu. Kürt halkının ulusal ve demokratik mücadelesinde üzerine düşen görevi de, geçmiş mücadele sürecinin kazanım ve değerleri ile halkımızdan aldığı güç temelinde başarıyla yerine getirme kararlılığında-dır.

-YDK, Kürt halkının döneme uygun temel toplumsal örgütlenme aracı olacaktır!

-YDK, ulusal diriliş mücadelesini başaran Kürt halkının, ulusal ve demokratik gelişim zemini olma görevini başarıyla yürütecektir!

-YDK, halkımızın büyük fedakarlık ve emekleri ile, binlerce şehidin uğruna mücadele edip yaşamlarını verdikleri tüm değerlerin takipçisi olacaktır!

–Yaşasın Kürt halkının ulusal-demokratik mücadelesi!

–Yaşasın YDK!

10 Mayıs 2000
Yekîtiya Demokratîk a Gelê Kurd (YDK)
Kuruluş Kongresi

2-10 Mayıs 2000 tarihleri arasında kongresini yaparak kendisini Kamuoyuna deklare eden YDK'nin (Yekîtiya Demokratîk a Gelê Kurd–Kürt Demokratîk Halk Birlikleri) Kongre sonrası Kamuoyuna, Ulusal Önder Başkan Apo'ya ve Kürt Halk Savunma Birlikleri'ne yönelik yaptığı açıklamaları yayınlıyoruz

BASINA ve KAMUOYUNA

Yekîtiya Demokratîk a Gele Kurd (YDK–Kürt Demokratîk Halk Birliği) Kuruluş Kongresi, 2-10 Mayıs tarihleri arasında çeşitli Kürt kurum ve kuruluşlarından 150'ye yakın delegenin katılımı ile yapıldı. Kongre ile birlikte 1985 yılından beri faaliyetinde bulunan ERNK'nin örgütsel varlığına son verildi. Ağırlıklı olarak ülkedışında yaşayan Kürt halkının en temel toplumsal örgütlülüğü olarak Yekîtiya Demokratîk a Gele Kurd (YDK) kuruldu.

Kuruluş Kongresi esas olarak PKK Olağanüstü 7. Kongresi'nde kabul edilen stratejik değişime denk düşen bir dönüşüm ve yeniden yapılanma anlayışı ile gerçekleştirildi. Bu çerçevede kapsamlı tartışmalar yürütüldü, yakın geçmiş başta olmak üzere Kürt halk örgütlenme pratiği özeleştirilerek temelde ele alındı. Geline nokta, halk örgütlenmesi ve kurumlaşmada önemli gelişmeler sağlanmakla birlikte, içine girilen yeni sürece cevap vermek için çok köklü bir yenilenme gerektiği hususu açıklıkla vurgulandı. Bunun için de özellikle ülkedışındaki Kürt halk örgütlenmesinin yeniden yapılandırılması için uzun süredir yürütülen hazırlık tartışma ve çalışmaları YDK olarak somutlandı.

Kongremizin yaptığı tartışmalar sonucunda, YDK program ve tüzüğü'nün yanı sıra örgütlenme ve mücadele konularında da temel kararlar alındı.

Yapılan tartışmalar ve alınan kararlar çerçevesinde, ülkedışındaki halkımızın temel örgütlülüğü olarak YDK'nin nitelik, kapsam ve çalışma tarzı ortaya çıkarıldı. Bu amaçla çalışmaları yürütmek ve yönetmek için bir Birlik Meclisi seçimine gidildi. Oluşturulan Meclis de, kongrede alınan kararlar çerçevesinde görev bölüşümünü gerçekleştirdi.

Kongremizde alınan kararlara göre YDK asıl olarak ulusal, demokratik temelde bir toplumsal örgütlenme modeli görevi görecek. Bu amaçla YDK, Kürt sorununun demokratik temelde çözümü için her tür çabayı gösterecek, aynı zamanda halkımızın yaşadığı tüm ülkelerdeki siyasal ve toplumsal yaşama kendi kimliği ile yasal temelde katılması için mücadele edecektir. YDK, ülkedışındaki halkımızın göçmenlikten kaynaklanan sosyal, ekonomik ve kültürel tüm sorunlarının ulusal kimlik ve demokratik çerçevede, yaşanan toplumla uyum içinde çözümü için mücadele etmeyi de temel hedeflerinden sayar. YDK'nin en temel çalışma alanlarının başında ulusal kimliğin temel bileşeni olarak yaygın bir kültür hareketinin yürütülmesi gelecektir. Bu amaçla başta anadil kullanımı, kültürel değerlerin korunup güçlendirilmesi olmak üzere her tür kültürel etkinlik desteklenecek, örgütlenecek ve yönlendirilecektir. Ayrıca ulusal ve demokratik bir toplum yaratmak ama-

cıyla kadın, gençlik ve çeşitli inanç topluluklarının kendi özgünlükleri temelinde örgütlenmesine ağırlık verilecektir.

Bu çerçevede ulusallık, demokratiklik ve toplumsallığın yanı sıra YDK'nin bir diğer temel özelliği de yasallık olacaktır. Çizilen çerçevede ülkedışındaki Kürt toplum örgütlenmesinin ulusal kültür ve kimlik temelinde, demokratik nitelikte oluşturulması kararlaştırıldı. Bu örgütlenmenin oluşturulması için tüm ülkelerde yasallaşmayı da temel bir hedef olarak önüne koyması hususunda karara varıldı. Bu amaçla ilk olarak da Kürt halkının önemli bir nüfus yoğunluğunun bulunduğu Almanya'da yıllardır Kürt örgütlenme ve kurumlaşmasına yönelik uygulanan yasaklamaların aşılması için en geniş çerçevede demokratik mücadelenin yükseltilmesi hedeflendi.

Bunun için genel olarak tüm halkımıza ulusal birlik çerçevesinde YDK çatısı altında kendi kimlik ve inançları ile biraraya gelmeleri çağrısında bulunuyoruz. Halkımızın olduğu kadar tüm yurtsever demokrat çevre, örgüt ve kişilerle de bu çağrı kapsamında ilişkiye geçmek, kongremizin en temel amaçlarından. Bu noktada ulusal değerlere bağlılık temelinde kongremiz en kapsayıcı girişimlerde bulunacaktır.

Ayrıca Kürt sorununun çözümü açısından

önemli bir halkanın yakalandığı Türkiye'ye yönelik olarak da benzer girişimlerimiz gündeme gelecektir. Bunun için Demokratik Cumhuriyet çizgisinde Türk halkı ile birlik içinde mücadele yürütmek istem ve kararlılığımızı, her iki halkın yaşadığı her alanda gerçekleştirmek amacındayız. Bu amaca yönelik Türkiye'de demokratikleşme ve barış yönündeki her adımı desteklemenin yanı sıra, ülkedışında da her iki halk için ortak dernek ve sivil toplum kuruluşu oluşturma çalışmaları teşvik edilecektir.

YDK Kuruluş Kongresi, Kürt sorununun demokratik çözümünde PKK'nin ilan ettiği Barış Projesi'ni kendisi için esas alır. Bu proje kapsamında tüm girişimleri desteklemek, bu amaçla ülkedışındaki Kürt halkının ekonomik, kültürel, sosyal ve diplomatik tüm potansiyelini harekete geçirmek hedeflenmiştir.

Kuruluş Kongresi'ni başarıyla gerçekleştiren YDK, önümüzdeki günlerde de program, çalışma tarzı ve hedefleri konusunda başta yurtsever halkımız olmak üzere bütün çevreleri ve kamuoyunu aydınlatmak amacıyla kapsamlı açıklamalar ve toplantılar yapacaktır.

17 Mayıs 2000
Yekîtiya Demokratîk a Gelê Kurd (YDK)
Birlik Meclisi

Kalbimizin Güneşi Başkan Apo'ya

Büyük bir tarihi, büyük umutlarla, büyük yaşayarak, düşünerek ve savaşarak sığdırdığınız ulusal kurtuluş mücadelemizde her zaman bize ışık oldunuz. Eğer bugün biraz olsun rahatça soluk alıp verebiliyorsak, bu, sizin ve yaşam dileklerini devraldığımız şehitlerimizin sayesinde.

Sizin “*yetersiz yoldaşlığın*” sonucu olarak ele aldığınız, her birimizin kendi içinde ise daha ağır tanımladığımız 15 Şubat Komplosu, nasıl tarihe kara bir leke olarak düştüyse, halkımızın ve bizlerin gönlüne de kara bir gün olarak yerleşti. Bunun ağırlığını hiçbir şey hafifletemez.

Uluslararası komplo sonrası Ulusal Önderliğin büyük duyarlılık ve sevgiyle inşa ettiği “*Demokratik Cumhuriyet Projesi*” temelinde; tüm dünyanın “*bitecekler, parçalanacaklar*” şeklindeki tahriklerini boşa çıkarmak gerektiğinin bi-

linciyle hareket eden Olağanüstü 7. Kongremiz iradi gücü ve kararlılığıyla, PKK'nin birliği ve bütünlüğünün en iyi ifadesi oldu.

Ülke sahasında başarıyla sonuçlandırılan Olağanüstü 7. Kongre temelinde Avrupa sahasında gerçekleştirdiğimiz kongremizde, Kürt halkının kimlik ve iradi gücünü yaratmakla birlikte, “*Demokratik Cumhuriyet*”in inşası, yine özgür, eşit, kardeşçe ortak yaşanılacak bir ülkeye ulaşma esasları temelinde hareket edecek ve bu temelde çalışmalarını sürdürecektir. Mucadelemizin en büyük yükünü omuzlayan, her yerde ve her zaman özgürlük hareketini sahiplenen halkımızın yönetime ve yürütmeye en demokratik temelde katılımını sağlamayı karar altına alan **YDK** Kongre Delegeleri, bu amaçla yasal zemini daha güçlü olan

bir örgütlenmeye gitti. **YDK**, diğer parçalarda bulunan halkımızın sorunlarına çözüm aramayı esas aldığı gibi, yurtdışında yaşayan Kürtlerin diğer halklarla uyumu ve ortaklığını sağlama temelinde, siyasal, sosyal, kültürel, eğitim gibi çalışmaları yapmayı kararlaştırdı.

YDK, bu hedefin yaratılması için halkın öncüsü olacak kadroyu da yeniden yapılandırarak, kendisini donatmasını, Önderliğimizin perspektifleri çerçevesinde oluşturdu. Eskiye temsil eden ne varsa, kişilikte, ruhta ve pratikte hepsinin üzerine gitmeyi ve bu temelde yeni dönem görevlerine yüklenmeyi kararlaştırdı. Çağdaş, demokratik, özgürlükçü ve yeniyenileşme dönemi sonsuz arayışları olan ilkeli kadro gerçekliği yeni dönemde hedefimiz olmaktadır.

Bu temelde, Önderliğimize duyduğumuz büyük özlemin, ancak ve ancak tarihi ve büyük

görevlerin başarılmalarıyla, biraz da olsa, azaltılabileceği inancındayız.

Gerçekleştirdiğimiz **YDK Kuruluş Kongresi**yle birlikte şehitlerimizin ve halkımızın emekleri sonucu oluşan mücadele değerlerimizin, geleceğe sağlam bir şekilde taşınması için büyük çalışma arzusu içinde olduğumuzu belirtmek istiyoruz.

Bu temelde, özgürlük için sonuna kadar mücadeleyi sürdürüyor, tüm direniş değerlerimizin yaratıcısı olan Başkan Apo'yu en içten duygularımızla selamlıyor, sınırsız sevgi ve selamlarımızı büyük özlem duygularımızla sunuyoruz.

Devrimci selam saygılarımızla
8 Mayıs 2000
YDK Kongre Delegeleri

JI GARANTIYA HEBÛNA GELÊ KURD GERILLAYÊN HÊZÊN PARASTINA GEL RE!

Di dîrokê de her demê gelan hebûna xwe bi hêzên xwe yên çekdar parastine. Her çiqasî di dîrokê de, gelek caran gelê me bûye xwediye hêzên wiha, lê dîsa jî van hêzan nikarîbûn bi delametên xwe yên netewî rabin. Di salên dawî yên sedsala bîst (20) de, di bin rêberiya Partiya me de, cara yekemîn Kurd bûne xwediye hêzeke çekdar ku zane çawa û çima şer dike.

Hevalên dilsoz:

We bi Hêzên Rizgariya Kurdistan destpêkir, li hemberî hemû rengên dijiwariya xwezayê û teknîka hêzên dijber bi qehremaniyekê destanê û fedakariyekê bê hempa sîng wergirt. Bi hezaran can dan, bi dehan gazî histin, lê dest ji berxwedanê bernedan û bi erkên xwe yên netewî rabûn heya we Arteş avakir. Eger îro pîrsa netewa me di qad û platformên navnetewî de tê gotûbêj kirin, bê guman di serî de ev keda we û Serokatîya me ye.

Hevalên Hêja:

Pêvajoya ku Serokatîya me destpêkir û li ser bingeha Kongreya 7. ya partiya me ya awarte erkên nû ketin peşîya me. Li ser ve yekê, bi

berpirsiyariya têgihîştina pêvajoyê bi ruhê nûkirinê û ji nû ve avakirinê me xebata xwe ya Ewropayê di ber çavan re derbas kir. Fikir û nêrînên ku heya niha zerar dane karê me, mîna ez-ezî û meşa li derveyî xeta şoreşgerî hatin mehkûm kirin. Bi ruhê nû û bi baweriya nûkirin, guhertin û pêşxistin û tevlibûna hemû yekîtiyê û sazîyên netewî em gihîştine girtina biryarên pîroz ku reya stratejiya nû vedike.

Bi pêkanîna Kongreya Damezirandina Yekîtiya Demokratîk a Gelê Kurd YDK, em careke din giredana xwe diyar dikin û soza xwe nû dikin. Emê bi pêkanîna biryaren Kongre giredana xwe bi Serokatîya xwe, bi We Hêzên Parastina Gel, Şehîd, gazî û girtiye têkoşînê isbat bikin.

—Mîna doh, îro û sibê jî hûn garantiya hebûna gelê me ne!

—Bijî Serok APO!

—Bijî Kongreya Damezirandina YDK!

—Bijî Hezen Parastina Gel!

Delegeyen Kongre ya Damezirandina YDK
10 Mayıs 2000

Dönem Sorunlarını Doğru Çizgi Savaşçılığıyla Aşalım Örgütlenme ve Yönetim Tarzımızı Geliştirelim

PKK Başkanlık Konseyi

Tüm parti militanlarına!

Örgütlenme ve yönetim tarzındaki gelişme durumumuz ve sorunlar yakıcılığını korurken, bu sorunları çözmeye çabalarımız da devam ediyor. Parti tarihimizin ikinci olağanüstü ve aynı zamanda strateji belirleme toplantısı olan 7.Kongremiz temelinde yeniden partileşme, örgütlenme ve bunun kadro ve örgüt gücünü ortaya çıkarma doğrultusunda dönemin özelliklerini de dikkate alan bir yaklaşımla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu konuda önemli gelişmelerle birlikte sorunlarımız, zorlayıcı hususlar ve engelleyici durumlar da var. Bunları doğru tespit etmek, zamanında görmek, girişken, cesaretlili ve etkin bir örgütsel çabayla aşmak gerekiyor.

Parti kurmak ve örgüt olmak öyle basit yaklaşımlarla olabilecek bir durum değildir. Parti Önderliği bize her zaman, *"Benim en etkili yanımla örgütsel çizgi savaşçılığı yapabilmemdir"* diyordu. Önderlik ve parti gelişimini, bu temelde bütün ulusal ve siyasal gelişmeleri ortaya çıkartan temel husus budur. Önderliğin en büyük mücadele ve güç alanı, gelişme yaratan yegane kuvveti buradadır. Bizler, yeni partileşme sürecinde bu gerçekleri görüp anlayarak ve Önderlik yaklaşımına sıkı sıkıya sarılarak, çizgi savaşçılığını ve bu temelde sağlam bir parti yaratma ve mücadele yürütme gerçeğini ortaya çıkartmakla görevliyiz. Partinin bütün kadroları bununla görevli ve yükümlüdür.

Geçmişte bir tecrübe ve birikim yoktu. Kadrolar açısından zorluklar daha fazlaydı. Bundan dolayı böyle bir ortamda parti olarak varolabilmek ve gelişebilmek için önderlik bir çıkış ve tutum zorunluydu. Önderlik gerçeği böyle ortaya çıktı ve kendisini gerçekleştirdi; tarihsel işlevini gördü, rolünü oynadı ve tarihi bir gerçeklik haline geldi. Kadrolar olarak şimdi elimizde böyle bir tecrübe ve birikim bulunuyor. Bu, zengin bir birikimdir; partimizin en büyük hazinesidir.

Önderlik yönlendirmesi hala sürüyor. O büyük bir güçtür. Bunları Önderlik çizgisine uygun bir yaklaşımla pratikleştirmek gerekir. Kendimizi ideolojik-politik savaşımızda olduğu kadar örgütsel çizgi savaşımızda da bunu sürdüren, Önderlik çizgisine uygun bir militan haline getirmek en temel görevimizdir. Bunu gerçekleştirmekle yükümlüyüz ve çabalarımız bu konuda başarıya ulaşma yönündedir.

Tabii koşulları iyi görmemiz, çizgiyi çok daha derinliğine özümsememiz ve mücadele etmeyi göze almamız bir zorunluluktur. Kendimizde ve dışımızda sağlam bir çizgi savaşçılığı yaparak, böyle bir parti militanlığını, parti örgütünü ve parti bütünlüğünü yaratmamız gerekiyor.

Kongre'nin sonuçlanmasından itibaren böyle bir sürece giren partimiz, Kongre kararları ve yeni stratejik planlamamız doğrultusunda, parti örgütlerini geliştirme anlamında değişik alanlarda çeşitli adımlar atma ve açılımlar yapma çabasına yöneldi. Belli adımlar atıldı ve bunlar sürdürülmeye çalışılıyor. Kendimizi yeniden örgütleme, yeni açılımlar yapma ve örgüt yapımızı yeni stratejik planlamamıza göre yeniden yapılandırma doğrultusunda örgütlenme çalışmalarımız yürüyor. Diğer yandan bunu gerçekleştirecek en önemli çalışma olarak kadro eğitim çalışmalarımız; kendini eğitme, yenileme ve yeni stratejinin etkin kadrosu ve militanı haline getirme, yeni stratejinin gerektirdiği özelliklerle donanma doğrultusunda da kadrolaşma çalışmalarımız her alanda sürüyor. Bu doğrultuda 7. Kongre sonuçlarını taşıyarak, kararlarını tartışma ve özümseme temelinde bir programlı çalışma dönemi de yaşadık.

Şimdi onun üzerinde yeniden durum değerlendirmesi yaparak eğitim, kadrolaşma ve dolayısıyla örgütlenme çalışmalarımızı daha da derinleştirip geliştirmemiz gerekiyor. Sürecin ve siyasal mücadelenin başarıyla gelişebilmesi için böyle bir örgüt çalışmasını yürütmek kesinlikle gerekli ve zorunludur. Bu olmadan siyasal mücadele yürütmek, siyasette etkili olmak ve başarı sağlamak mümkün olmaz; siyasal mücadelenin bütün alanlarında başarılı çalışma yürütmemiz gerçekleşemez.

Bunun için eğitim çalışmalarımız, kadrolaşma ve örgütlenme faaliyetimiz bu dönemin en temel faaliyetidir. Stratejik değişiklik ve yeni strateji oluşturma sürecimiz, uzun ve şiddetli bir mücadele ile geçmiş, yoğun ve değişik tartışmaları içermiş olsa da, böyle bir değişimi ve yeniden örgütlenmeyi yaratma çalışmalarımız kısa süreli olmuştur. Bu anlamda kısa süre içinde çok kapsamlı çalışmalar yapmamız, yoğun olmamız, bir kesinti ve kopukluk yaratmadan ve olumsuz bir duruma düşmeden yeniden örgütlenme ve

pratiğine girme gibi bir sürece soktu.

Şimdi de böyle uzatılmış bir süreci yaşamadan, mücadele yol ve yöntemleriyle mücadele stratejisinde bir değişiklik yapmayı başarmamız çok önemlidir. Bir kopukluğa yer vermeden mücadelede sürekliliğini koruyarak değişiklik yapmak, başarı sağlamamız açısından bir gerekliliktir. Çünkü böyle bir dönem açısından olası bir kopukluk, belirttiğimiz dönemde varolan tehlikeden çok daha fazla tehlike içeriyor. O zaman partinin toplumu ve siyaseti fazlaca etkileyen bir konumu yoktu; gücü ve etkisi çok sınırlıydı. Bu nedenle uzun bir süre kopuk kalmak, siyasi mücadeleyi yürütmeye ve kitlelerin mücadeleye çekilmesinde çok ağır bir durum yaratmıyordu. Tabii bu önemsiz değildi, fakat çok zarar verici bir duruma da yol açmıyordu. Oysa şimdi her bakımdan ağır sonuçlar ortaya çıkarabilir ve çok zarar verici durumlara yol açabilir; bizi her türlü tehlikeyle yüz yüze getirebilir. Örgütsel yapımızın zayıflaması ve tasfiye olması, kitle ilişkilerimizin ezilmesi, dağılması ve zayıflaması gibi bir

lik olarak geliştirmek ve bu mücadele sürecinin ihtiyaç duyduğu geniş kadro gücünü ortaya çıkarmak en temel pratik çalışmamızın görevimiz oluyor. Bu dönemde yeni kadro adayları çıkarıp almak, her alanda yeni kadro katılımını hızlandırmak ve böylece örgütü büyütmek en temel görevlerden biri olarak karşımıza çıkıyor. Bunları her bakımdan eğitmek, geliştirmek ve örgütlendirmek, birçok alanda çalışmalarımızı bu kadroya dayandırmak gerekiyor.

Bunu yapabilmek için doğru yaklaşımlara, içinde bulunduğumuz sürecin tecrübelerinin doğru değerlendirilmesine ve bunlardan doğru sonuçların çıkartılmasına ihtiyaç var. Bunu her zaman yapmalıyız ve de yapmaya çalışıyoruz. Bu anlamda örgütsel durumumuzun, yönetim tarzımızın ve yönetim durumumuzun değerlendirilmesi, sorunlarının çözülmesi, bu konuda yetkinleşme ve gelişme yaratılması yönünde çabalarımızı arttırmak zorundayız.

Konsey olarak bu sorunlar üzerinde bir değerlendirme yapmaya çalıştık. Tabii bütün örgüt yönetimimizin, bütün yapımızın

mücadeleyi başarmamız gerekiyor. Bu açıdan yeni süreçteki çalışmalar bizim için çok daha önemlidir ve yoğun yaklaşmayı gerektiriyor.

Örneğin parti tarihinde Birinci Konferansın ardından belirlenen stratejiyi uygulamaya geçirme yönünde partinin yaklaşımları vardı. Parti *"Bu adımları atabiliriz"* diye hazırlıklar yapmak istedi. Fakat kadronun sürecin gerektirdiği çalışmaları yapmak için hazırlıklı, yeterince eğitilmiş ve donanımlı olmadığı, çizilen stratejiyi uygulamada gücünde bulunmadığı görüldü. Süreç bu açıdan olgun hale gelmemişti. Ondan sonra çalışmalar daha da yoğunlaştırıldığı için süreç uzadı. İkinci Kongre'ye kadar Birinci Konferans'ın sonuçları temelinde teorik çalışma, ideolojik mücadele ve kadro eğitimi daha da derinleştirilerek sürdürüldü. Dolayısıyla ancak İkinci Kongreden sonra pratiğe yürüme adımları atılabildi.

Bu durum, o süreç açısından ciddi zararlar ortaya çıkarmadı. Tabii bu bir gecikmeye yol açtı ve mücadelede belli bir kopukluk ortaya çıkardı. Örneğin zindanlar üzerindeki düşman baskıları bu nedenle daha çok yoğunlaştı; halk üzerindeki baskılar çok daha fazla sürdürülebildi. Örgütün gelişimi açısından süreç uzadı ve belli bir kopukluk oluştu. Örgütün yeniden pratiğe yönelememe tehlikesi belirdi. Fakat Parti Önderliği ısrarlı çabalarıyla bu kopukluğu gidermeyi ve söz konusu tehlikeyi bertaraf etmeyi başardı. Doğru duruş, ısrarlı çaba, cesur ve kararlı adımlar atma, partiyi yeniden ülkeye dönme ve savaş

süreci yaşayabiliriz. Bu da bizi siyasal mücadelede kaybetme sonucuna götürebilir. Ortada belli bir güç kalsa bile, siyasi mücadelede koptuktan sonra, bu güç siyasette etkin olamaz, onun siyasetin içinde yeri olmaz. Siyasette bir taraf olamaz duruma düştükten sonra, ortada biraz pratik gücün, insan gücünün kalmış olması fazla bir değer ifade etmez. Bu, tasfiye olmak anlamına gelir. En büyük tehlike de siyasi bakımdan tasfiye olma durumudur.

Bu duruma düşmemenin yolu, içinde bulunduğumuz süreçte kopukluğa yaşamamaktan geçiyor. Bu değişim ve dönüşüm, kesintisiz ve kopukluğa yol vermayarak, bunun yol ve yöntemini bularak, kendimizi yoğunlaştırarak, eğiterek, yenileyerek ve yeni politikaları uygulama gücünü kendimizde hızla yaratarak gerçekleştirmemiz gerekiyor. Bu bizim için oldukça önemlidir. Bu dönem üzerinde şimdiye kadar durduk. Fakat çok daha fazla durmamız ve anlamamız kesinlikle gereklidir. Bu, öyle basite alınmaması ve rahat karşılanmaması gereken bir durumdur.

Kongre sonrasındaki üç aylık süreçte ortaya çıkan sonuçlar da bizim böyle yaklaşmamız gerektiğini ortaya koyuyor. Bu kapsamda daha çok örgütlenme, örgütsel sorunların çözümü, kadrosal gelişme ve militanlaşma üzerinde durmamız gerektiğini gösteriyor. Bu konuda çabaları zayıflatmak ve daraltmak bir yana, çok daha fazla büyütmeye, derinleştirmeye, kapsamını genişletmeye ve yoğunlaştırmanın gereği var. Her kadroyu yenilemek, eğitmek, nite-

bu değerlendirmeleri en geniş çerçevede yapması, bütün militan yapının da buna katılım sağlaması ve ortak olması çok gerekir. Çözüm, kadroyu böyle bir çalışma içine çekmekten, soruna ortak etmekten, çözümünü kadro ve militanın kendisinde yaratmaktan geçiyor. Bunun başka hiçbir yolu yoktur. Bu yönlü kadrolaşma çalışmalarımızı, buradan çıkaracağımız sonuçları geliştireceğiz.

En önemlisi de yönetim düzeyimizde ve genelde örgüt yapımızda gördüğümüz şey yoğunlaşma ve anlayış zayıflığıdır. Yoğunlaşma, kavrama ve özümseme azdır. Bu da süreci doğru anlamayı ve onun gerektirdiği duruşa sahip çıkıp görevleri başarıyla yerine getirmeyi engelliyor. Bütün kadro yapısı olarak, bu kavrayış ve yoğunlaşma azlığını kesinlikle aşmamız gerekir.

Tabii bununla birlikte anlayışta, özellikle de örgütsel sorunlarda, örgütlenmede farklı anlayışlar var. Kongre bir karar aldı; aldığı kararda temel örgütsel çizgiyi ortaya koydu. Partinin nasıl bir çizgi üzerinde örgüt olacağını belirledi. Yukarıda kavrama, anlama ve özümsemede zayıflıkların var olduğunu söyledik. Bununla birlikte yönetim düzeyinde de farklı anlayışlar bulunuyor. Kongrenin belirlediği çizgiyi kabul etmeyen ve benimsemeyen anlayışlar var. Bu, Kongrede de ortaya çıktı, tartışmaya girdi ve tartışıldı. Tabii bu anlamda yeni değildir. Fakat yeni olan, Kongrenin aldığı kararlara rağmen, farklı anlayışları pratikleştirme çabalarının olmasıdır.

Bir kişi, bir örgüt militanı kongrenin aldığı kararları benimsemeyebilir, partinin bazı alanlardaki anlayışlarını ve görüşlerini doğru bulmayabilir, farklı anlayışlara sahip olabilir. Fakat parti bir karar almışsa, hele kongre düzeyinde bir karar almışsa, örgüt adamı pratikte bu karara bağlı kalmak ve onu uygulamakla da yükümlüdür. Kendi anlayışlarını resmi toplantılarda, tüzük ölçüleri ve kuralları neyi gerektiriyorsa, o çerçevede savunabilir, düşünce mücadelesi yürütebilir. Ancak bunu her fırsatta kendine göre yürütemez. Yine pratiği kendi düşündüğüne göre yapamaz. Kendi anlayışlarını değil, partinin kararlarını pratikleştirir. Anlayış düzeyinde parti kararını doğru bulmuyorsa, parti kurallarının gerektirdiği çerçevede bunun doğru olmadığını söyler, savunur, onunla mücadele eder ve değiştirmeye çalışır. Değiştiremediği müddetçe, partili olmanın bir gereği olarak, kendi bildiğini değil parti kararlarını uygular.

Kişinin kendi bildiğini ve düşündüğünü uygularsa bu ayrı bir parti olur, ikinci bir parti olur, diğer partiye katılmamak olur. Yani partinin bazı görüşlerini kabul etmemek değil de, ayrı bir parti olarak varolmak, kendi görüşlerini pratikleştirmede ısrarlı olmak, partinin sadece görüşlerine değil pratiğine de katılmamak olur. Bu, parti ve örgüt ilkesine aykırıdır. Mevcut durumda böyle sorunlar var. Sadece anlayış farklılıkları değil, hiçbir biçimde örgüt kuralına uymayan pratikleştirme yaklaşımları var. Bunları düzeltmemiz ve sorunlarımızı çözmemiz gerekiyor. Bu biçimde parti ve örgüt olunmaz. Hiçbir militan partiye böyle katılmaz, katılamaz. Temel parti ilkesi bunu reddeder. Hele böyle bir örgüt yönetimi olmak mümkün değildir. Bu durum yönetim düzeyinde ortaya çıkıyorsa, bu bir yönetim değil, farklı yönetimlerin varlığı demektir. Bu sorunlar ve böylesi durumların çözülmesi ve aşılması, anlayış ve uygulama düzeyinde, en önemlisi de parti kararlarını uygulama düzeyinde tam bir ortak yönetim ve örgüt tutumunun ortaya çıkarılması gerekir.

Bu anlamda bir düzeltmeye ihtiyaç olduğu ortaya çıktı. Yaptığımız değerlendirmelerde bunu gördük. Tarz düzeltilmesi yaparak, yönetim tarzımızın geliştirilmesi gerekiyor. Anlayışla birlikte, yönetim tarzımızda zayıflıklar, etkili ve bütünlüklü olamama var. Gerekli, yerinde ve zamanında etkili bir karar ve talimat gücü haline gelememe önemli bir eksiklik olarak ortaya çıktı. Bu, bütün örgütte gevşeklik yaratıyor; her türlü kendine göre yaklaşıma, pratik duruşa ve çalışma tarzına fırsat veriyor; örgüt bütünlüğünü, etkinliğini ve disiplinini zayıflatıyor. Hele böyle yeniden örgütlenme ve yapılanma döneminde talimat ve emir gücünde zayıflık gösterilirse, bu ciddi bir tehlike arz eder. Geçmiş parti tecrübemizden ve Önderlik çalışmalarımızdan çıkaracağımız en önemli bir sonuç budur.

Bu çerçevede Önderlik duruşu, dirayeti, azmi ve emir gücünün, mücadelenin ve örgütün bu biçimdeki gelişmesinde her zaman belirleyici halka olduğunu söyledik. Hele örgütlenme, oluşum ve yeniden yapılanma süreçlerinde her şeyi var eden ve belirleyen kuvvet budur. Bu olmadan parti ve örgüt olmuyor. Tarihi parti tecrübemiz bunu çok somut bir biçimde ortaya çıkarıyor. Böyle bir tecrübeye, deneyime ve mirasa sahibiz. Mirasımız, tecrübemiz ve kendi gerçeğimiz böyleyken, bunun gerektirdiği yönetim gücünü gösterememek kabul edilir bir durum değildir. Bu, kesinlikle aşılması ve düzeltilmesi gereken bir durumdur. Parti yaratacak bir iradeyi, karar ve emir gücünün etkinliğini ve cesaretini gösterebilmek gerekiyor. Bu temelde kendimizi düzeltmeye çalışıyoruz. Eksiklikleri-

miz var, bunları aşmanın karar ve çabası içerisindeyiz.

Kaynağını biraz buradan alan, fakat farklı yerlerden gelen bireysel yaklaşımlar ve özikleşme durumları var. Bu, aynı zamanda geçmişten beri gelen bir şekillenmemizdir. Önderlik merkezileşmesi bu tür alışkanlıkların edinilmesine ve şekillenmelerin oluşmasına fırsat veriyordu. Başka bir deyişle Önderlik çalışmaları eksiklikleri telafi etmeye ve hataların zarar vermesini önlemeye yetiyordu. Demokrasi ve etkinlik alanı genişti. Bunun için de bir yığın hastalığımız varlığını korudu. Önderliğin bütün çabalarına rağmen, bunları yeterince aşmak mümkün olmadı. Böyle bir anlayış, çalışma ve yönetim tarzı alışkanlığı, en üst yönetimimizden başlamak üzere, birçok kadro yapımızda bir alışkanlık olarak varoldu ve şekillenme yarattı.

Bu durumda bunun mevcut çalışmalarımız içerisinde ne anlama geldiği, örgüt çalışmaları açısından nasıl zorlayıcı ve zararlı olduğu daha iyi görülüyor. Çünkü kadronun eksikliğini gideren ve hatasının tehlikeli zararlar vermesini önleyen güç yoktur. Eksiklikler böyle olunca, ciddi zaıyflıklar ortaya çıkarabiliyor; bir hata büyük bir tehdit olarak karşımıza dikilebiliyor. Dolayısıyla bu tür durumların aşılmasının gereği açıktır.

Tabii bunun kaynağı ve toplumsal temelleri de var; biraz da geçmiş mücadele sürecimizdeki alışkanlıklar ve şekillenmeler olarak ortaya çıkıyor. Bireyselliğe ve özerkliğe kaçmaya açık bir yapı var. Bu da örgütün çalışmalarını, bütünlüğünü, etkinliğini ve gücünü etkili kullanmasını engelliyor. Bunları da aşmak istiyoruz.

Bu yönüyle yönetim düzeyimizin yeniden gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi kesinlikle gereklidir. Yönetimin bu durumu ve süreci etkili bir tarzla karşılayacak düzeye gelememesi, örgütsel ve diğer bütün çalışmalarımızın zayıf kalmasına ve içinde gediklerin açılmasına yol açıyor. Sorunlar yaratıyor veya varolmasına fırsat veriyor, buna zemin sunuyor; sorunları çözme yönünde yürütülen çabaların başarısını engelliyor.

Kadro eğitimini ve militanı geliştirme, militanda doğru anlayışlar oluşturma yönünde yoğun bir çabanın olduğu açıktır. Bu konuda yoğun çalışma yapıyor ve bu çalışma küçümsenmemelidir. Belli etkileri de oluyor. Fakat yönetim düzeyinde düzeltme olmadan, etkili ve bütünlüklü bir yönetim duruşu sağlanmadan, sorunlar yönetim düzeyinde örgüt ve parti ilkesine uygun olarak çözüme kavuşmadan, alttan ne kadar çaba harcarsak harcayalım ve doğruları ne kadar ifade eder ve hakim kılmaya çalışırsak çalışalım, tam sonuç almamız mümkün değildir. Bu çok açıktır. Bunun için her alanda ve her alanın özelliklerine uygun olarak komple bir çalışma yürütmemiz gerekir. Çalışmada bir yanı esas alıp öne çıkarmak, diğer alanlarda ise çalışma yapmamak, hele sıralama itibariyle esas olanı ve önde geleni veya birinci sırada olanı geri plana bırakmak, sorunları kaynağından, baştan çözmeyi esas almamak çabaların sonuçlarını zayıf bırakıyor ve başarıyı azaltıyor. Bu açıdan her alanda daha doğru, daha sistemli, daha komple bir çalışmayı geliştirmek istiyoruz. Örgüt ve kadro çalışmalarımızı bu temelde yürütmek, tüm parti yapımız içerisinde varolan eksiklikleri bu biçimde gidermek, hatalı ve yanlış anlayışlar ve tutumları böyle bir yaklaşım ve çalışmayla düzeltmek istiyoruz.

Yine yönetimin etkisizliği, bireyselliği ve parçalılığı örgüt yapısında ve tabanında bir sürü farklı anlayışlara fırsat veriyor, gelişmesine imkan sunuyor ve teşvik ediyor. Bundan dolayı mevcut durumda partileşmeyle, dönem ve partinin kadro ve militan ölçüleriyle çelişen bir sürü anlayış, örgüt ve kadro yapımız içerisinde varlığını koruyor. Kongre birçok temel noktada bunu kapsamlı olarak tartıştı. Kongre sonrasında da bu anlayışlar ortaya konmaya, eğitim ve eleştirile düzeltilmeye ve giderilmeye çalışıldı, çalışılıyor. Kuşkusuz birçok hususta ilerleme sağlıyor ve belli bir gelişmeyi yaşıyor. Fakat düzeltemediğininiz

noktalar; gelişmeyle ortaya çıkan yeni sorunlar ve yanlış anlayışlar var. Bunlar varlığını hala koruyor.

Bunlarla mücadele etmemiz ve kesinlikle bir düzeltmeyi geliştirmemiz gerekiyor. Çünkü bunlar giderilmezse bunları gidermek için de yönetimde düzeltme yapılmazsa, bu dönemin partisi olamayız. Yeni dönemi açan yeni parti olmak, kesinlikle bunu sağlamaktan, böyle bir çizgiyi geliştirmekten ve pratikleştirmekten geçiyor. Burada örgüt çizgisini daha kapsamlı geliştirmeye, açımamaya ve bütün örgüt çalışmalarımıza mal etmeye ihtiyaç var. Çizginin partiye mal edilmesi ve bir de açılımının geliştirilmesi gerekiyor. Kongreden sonra bu yönlü teorik ve ideolojik çalışmalar gündeme getirilip planlandı. Bu çalışmalar çok değişik arkadaş grupları tarafından yürütülüyor. Bunun daha da geliştirilmesi gerekiyor.

Diğer yandan pratik durumun, pratikte ortaya çıkan sorunların çözülmesi gerekiyor. Yani ortak karar alan, ortak uygulamaya yapan ve aldığı kararları etkili bir biçimde uygulayan yönetim gücümüzün birlik ve bütünlük içinde ortaya çıkması ve uygulama yapması şarttır. Parti olarak kesinlikle kendimizi bu duruma getirmemiz, bu anlamda çizgiyi pratikleştirme mücadelesini yürütmemiz bir zorunluluktur. Tabanda, örgüt içerisinde varolan parti dışı ve örgüt gerçeği ile çelişen anlayışlarla bu temelde mücadele etmek durumundayız. Böyle olursa mücadelede başarı sağlamak, sağlam bir örgüt haline gelmek kesinlikle mümkün olacaktır. Böyle olmazsa, sağlam bir ideolojik ve örgütsel çizgi duruşu, açılımı ve mücadelesi yürütülmezse, örgüt içerisinde küçük de olsa varolan bir yığın yanlış ve farklı anlayışlar büyür. Bu da aşağıdan yukarıya doğru örgütü zorluyor. Bir yığın örgüt içi parçalanmaya yol açıyor. Mevcut

rildi. Bu durumlar bu çerçevede birçok yönüyle giderildi. Fakat bunlarla birlikte hala aşılamayan ve giderilemeyen durumlar da epeyce var. Bu tutumlar çalışmamızı zayıf bırakıyor, üretkenliğimizi ve örgüt etkinliğini azaltıyor; açılım yapmamızı sınırlandırıyor ve bizi geriye çekiyor.

Pratiğe gitmek ve başka işler yapmak isterken, bu anlayışlar nedeniyle geriye çekilmek zorunda kaldık. Önünde olan, önü tutmuş olan itiyor; partiyi yeni açılımlar yapmaktan uzak tutmaya çalışıyor. Kendisini biraz daha iyi konuşturabilmek ve daha rahat yaşatabilmek için, geride olan daha geriye çekiyor. İleriye gidilmesin, örgüt açılımlar yapmasın, bize yeni görevler çıkmasın, yeni görevlerin gerektirdiği zorluklar ve sorunlarla boğuşur hale gelmeyelim, geriliklerimiz ve darlıklarımız içerisinde kendimizi yaşayalım biçiminde bir sonuç ortaya çıkıyor. Bu var mı? Evet, çok fazla var, hem de tüm örgütümüzde var. Biz bu süreçte bunun etkilerini yaşadık. Biraz da bu bizi yönlendirmeye çalıştı. Tabii örgüt ve parti yönetimi olarak, partinin açılım noktalarını tutup tıkatan ve açılımı önleyip gerileten anlayışlarla mücadele halindeyiz.

Dışaçılım hatlarımızda da böyle bir tutum var. Kongreyle karar altına aldığımız ve açılım yapmak istediğimiz alanlar bizi reddediyor, *“Gelmeyin, geride durun, geriye gidin”* diyorlar. Tabii bunu çok değişik biçimlerde ifade ediyorlar. Ama ifadelerin örgüt çizgimiz açısından anlamı budur. Diğer gerilikler de pratik çalışma dışında olan yapımızı daha fazla geriye çekiyor. Hatalı, parti dışı anlayışlarla geriye çekilmeyi yaşıyor ve yaşıyor. Örgütün ileri açılmasını engelliyor. *“İleriye gitme, geride dur; beni ileri gitmek için zorlama; böylesi daha iyi, daha rahat”* diyor. Böyle bir gevşeklik, keyfiyet ve gerilikler var. Oblomov-

“Kadro eğitimini ve militanı geliştirme, militanda doğru anlayışlar oluşturma yönünde yoğun bir çabanın olduğu açıktır. Bu konuda yoğun çalışma yapılıyor ve bu çalışma küçümsenmemelidir. Belli etkileri de oluyor. Fakat yönetim düzeyinde düzeltme olmadan, etkili ve bütünlüklü bir yönetim duruşu sağlanmadan, sorunlar yönetim düzeyinde örgüt ve parti ilkesine uygun olarak çözüme kavuşmadan, alttan ne kadar çaba harcarsak harcayalım ve doğruları ne kadar ifade eder ve hakim kılmaya çalışırsak çalışalım, tam sonuç almamız mümkün değildir.”

durumda örgütümüz içerisinde alttan üste kadar böyle bir zorlama var. Bu açıdan örgüt yönetiminin sağlam olamaması çok daha fazla tehlike arz ediyor.

Gerilikler, yönetim düzeyindeki zaıyflıkların ve örgüt dışılıkların arkasına sığınmak ve kendisine orada yer açmak istiyor. Böylece aşağıdan yukarıya parti ve yönetim olmamızı zorlayan, bireyselliğe ve grupçuluğa yönelten bir durum ortaya çıkıyor. Mevcut durumda böyle bir zorlama var. Parti dışılığı ifade eden ve alttan gelen böyle bir zorlama altında ezilmemek için, yönetimin üstten kendini düzeltip etkili kılması kesinlikle partileşmenin vazgeçilmez bir halkasıdır.

Şimdi bu temelde örgütümüzün içinde ortaya çıkan ve yönetim düzeyinde görülen anlayışların veya eksikliklerin, Önderlik tarzı, parti ve yönetim gerçeği ile çelişen durumların varlığı söz konusudur. Şimdiye kadarki mücadeleyle bunların bir kısmını aşmış olsak da, dönemin gereği olarak örgüt içerisinde ortaya çıkan ve hala varlığını sürdüren anlayışlar var. Bunları da görüp değerlendirerek kesinlikle düzeltmemiz ve aşmamız gereklidir.

Kongreden sonra bu konuda bir mücadele ve çalışma sürdürüldü. Çalışmasız ve mücadelesiz bir durum kesinlikle yoktur. Belli adımlar da atıldı. En azından çok sıkıntılı, tedirgin ve gevşek bir durum vardı, can sıkıntısı çok fazlaydı ve bunlarla mücadele edildi ve kısmen aşıldı. Şöyle de denilebilir: Tarafsızlık vardı; böyle bir ortamda parti mücadelesi yürütmek görev ve sorumluluğuyla kendini yükümlü görmeme, partiye karşıtları arasındaki mücadelede rahatlıkla ara bir yerde durma yaklaşımları vardı. Bunlar tümünden olmasa da belli ölçüde aşıldı. En azından teşhir edildi, bunların nasıl bir tehlike arz ettiği görüldü ve göste-

luk tehlikesi ile karşı karşıya bulunuyoruz.

Böylesi süreçler oblomovluğun ortaya çıkmasına fırsat veren süreçlerdir. Parti ilk kez '80'lerin başında böyle bir süreci yaşadı. Şimdi ise ikincisini yaşıyor. Oblomovluk özellikleri içinde kalma tehlikesi bulunuyor. Böylesi işaretler anlamına gelen anlayışlar ve tutumlar sergileniyor. Bunları görmemiz ve kesinlikle aşmamız gerekiyor. Pratik ve örgütsel tutumu böyle olan iki anlayışla mücadele halindeyiz. Son Konsey değerlendirmemizde bu hususları gördük ve açığa çıkarttık; bizi nasıl etkilemek ve durdurmak istediğini tanımlamaya çalıştık. Bununla mücadele etme kararlılığını geliştirdik.

Tabii bu durumlarla mücadele edeceğiz. Bunlara kesinlikle boyun eğmeyeceğiz; görmezlikten gelmeyeceğiz. En uygun yöntemler neyse, o yöntemleri bulup kullanarak mücadele edeceğiz; ama bu durumu mutlaka mücadele ederek aşacağız. Öyle bir geri itilme veya geriye çekilmeye mahkum olmayacağız. Bu konuda bilinç açıklığı, örgütsel ve pratik girişkenlik şarttır. Bütün örgütün de bunu bilerek katılım sağlaması, yani sonuçları böyle olan tutumlara karşı tavır alması ve örgütü bu durumdan kurtarması gerekiyor.

Şimdi bazıları *“bunların dışında var olan örgüt dışı anlayışlar nelerdir?”* diye sorarlarsa, yeniden şu hususları belirtebiliriz: Bir defa hala, *“ben yapamam”* biçiminde güvensiz ve umutsuz bir yaklaşım bulunuyor. Bunun etkisi geçmişte çok daha güçlü ve yaygındı. Şimdi belli ölçüde kırıldı. Fakat bir anlayış olarak bunu tamamen ortadan kaldıramadık. Yapamamak, örgüt içinde meşru görülebiliyor. Bir kadro rahatlıkla *“ben yapamam”* diyebiliyor. Bir parti örgütü, bunu yapamıyorum diyerek rahatlıkla böyle tekmiil veya rapor verebili-

yor. Oysa partide böyle bir kadro ve örgüt duruşu yoktur. Böyle rapor veya tekmiil verilemez. Bunun üzerinde parti kurulamaz. Böyle parti olunursa, o zaman herkesin yapabildiği ve keyfine göre yaptığı bir parti ortaya çıkar. Böyle bir parti de önüne hedef koyamaz, plan yapamaz, amaç belirleyemez. Ancak varolanı toparlamak ve idare etmekle sınırlı kalır. Böyle bir mücadele partisi olunmaz. İdeolojik, politik ve örgütsel çerçevede önüne amaçlar koyup zorluklar içinde mücadele yürüten bir parti ortaya çıkmaz. Bu, bizim parti anlayışımızla kesinlikle çelişiyor. Parti şimdiye kadar böyle yaklaşımlarla kendisini şekillendirdi. '81'de bu durumu çokça değerlendirdi, tartıştı ve buradan bir anlayış çıkardı. Yirmi yıllık parti çalışması oradan çıkan anlayış doğrultusunda oldu.

Fakat şimdi bu parti anlayışı biraz muğlaklaştırılıyor, gölgeleniyor. *“Farklı anlayış da olabilir”* deniliyor. Partinin anlayış olarak mahkum ettiği durumlar şimdi meşru görülebiliyor veya meşru görülmesi isteniyor. Bu anlamda biraz da bunu kendi öz disiplini ve parti bilinciyle yapmak yerine, Önderlik etkisi, yönlendirmesi ve zorlamasıyla yapmanın izleri görülüyor. *“Madem böyle bir durum olmadı, öyleyse şunun bunun dışında bir yönetim gücü tanımayız, böyle bir emir tanımayız ve almayız, artık parti bizim dediğimizi yapmalı ve razı olmalı”* biçiminde bir durum ortaya çıkıyor. Pratik çalışma içerisinde bu var.

Pratikte şöyle oluyor: *“Görev ve imkan ver, hatta en fazlasını bana ver; fakat ondan sonrasına karışma, ne olup bittiğini sorma, şunları yap deme, ben ne yaparsam ona razı ol, en iyisi budur de, kesinlikle farklı şey söyleme, ne önüne görev koy, ne de hedef belirle; yapılmazsa eleştiri yapma, hiçbirisine hakkın yok; sadece benim yaptığımı doğru bul ve alkışla”* biç-

rev istiyorum, hazırım” denilerek aceleyle bir yerde bir işin başını tutma talepleri biçiminde bu anlayış ifade edildi. Tabii bununla mücadele ediliyor; daha fazla mücadele edilmesi, kesinlikle giderilmesi ve aşılması gerekiyor. Bu zaman alır, eğitim gerektirir; ama insan isterse istediği kadar gelişme yaratabilir. Özellikle partimizin yürüttüğü siyasal mücadele açısından çok etkili mücadele yürütmek mümkündür. Bunu rahatlıkla görmemiz, kabul etmemiz ve bilmemiz gerekir. O zaman sorun, istek ve anlayış sorunu oluyor. Kendimizde istek uyanıdıracağız, anlayışımız doğru olacak ve peşinen yanlış bir anlayışla *‘olmaz’* kabul etmeyeceğiz.

Bu geçmişte de vardı, fakat parti bununla mücadele etti. Olmaz teorisi toplumsal geriliğin partiye yansması olarak her zaman partiyi zorladı. Parti Önderliği buna işbirlikçi çete eğilimi dedi; bu eğilimin bir özelliği olarak tanımladı. Bu yaklaşım günümüzde de çok değişik biçimlerde sürüyor. Buna karşı da mücadele etmemiz ve aşmamız gerekiyor. Pratik bunun rahatlıkla aşılabileceğini gösterdi. Tabii bunu aşmak çaba ve gayret gerektiriyor. Geçmişte yapmadığımız işleri yapmamızı ve alışkanlıklarımızı aşma gücünü göstermemizi gerekli kılıyor. Edindiğimiz alışkanlıklara mahkum olma değil de, onları yıkabilme gücünü ve çaba sahibi olmayı gerektiriyor. Yoksa kendiliğinden olmuyor. Bunu yapmanın da zorlukları var. Alışkanlıklar edinmişiz ve bu alışkanlıklar bizi zorluyor ve bırakmak istemiyor.

Kısaca devrimci olmamız gerekir. Tutucu veya reformist değil de, kendi içine yönelik çok radikal olmak, kesinlikle devrimci olmayı bilmek zorundayız. Eğer burada devrimci olamazsak, bizi bağlayan bağlar, alışkanlıklar, gerilikler ve köleci bağlardan kendimizi kurtaramayız. Hele giderek bunları meşru görmeye kalkarsak *-ki bu teoriyi üretme biraz böyle oluyor-*, bu bizi oportünizme, pasifizme, kendini değiştirme ve dönüştürmede geri duruma götürür ve başarıımızı gölgeler. Mevcut arkadaş yapımızın böyle bir şeye şiddetle ihtiyaç duyduğu açıktır.

Partinin kadro gücünün çok büyük bölümü ilk defa böyle bir değişim yaratma sürecini yaşıyor. Kadro gücümüz tek yanlış, dar ve şiddetli bir çalışma içinde kaldı. Bunlar geçmişte değerlendirildi. Ancak bu mücadele uzun sürdüğü için farklı anlayışlara yol açtı. Örneğin '90 sonrası katılan yapımız açısından bu kesinlikle geçerlidir. Bu yapı partiye tek yönlü ve partiden çok silahlı mücadeleye katıldı ve Parti Önderliği'nin yarı isyan dediği direniş içinde yer aldı. İdeoloji, politika ve örgütte bu direnişi yürütmek için uğraştı. İdeolojik, politik ve örgütsel sorunlar, silahlı direnişi ayakta tutma sorunları olarak gündeme geldi. Çabalar silahlı direnişin sorunlarını çözecek kadar oldu. Ancak bu, partileşme ve yanlış başına PKK'nin kendisi değildi; kesinlikle PKK'nin bir taktik uygulamasıydı. Bu uygulamaya süreci uzun süren on yıl dolayında bir süreçti. Bunun '93'te değişmesi gerekiyordu. Değişim gündeme de geldi, ancak başarılamadı. Başarılamayınca bu süreç uzadı. Bu, partide bir tekrara yol açtı ve partiyi ciddi bir biçimde zorladı; kadroda farklı anlayışların oluşmasına ve alışkanlıklara yol açtı; sürecin özelliklerine göre bir şekillenme yarattı. Bu biçimde kadroyu tek yanlış kıldı ve zarar verdi. Bu kadronun şimdi bu çerçevede değişmesi gerekiyor.

Toplumsal yapının gerilikleri, anlayışlarının etkileri ve böyle bir mücadele sürecinin yarattığı alışkanlıklar değişmede zorluklar ortaya çıkarıyor. Bu kadar yapamam, edemem kaygısı ve anlayışı ortaya çıkıyorsa, kaynağını buradan alıyor. Zorlanma ortaya çıkıyor, çünkü çok köklü bir değişim ve düzeltmenin yaşanması gerekiyor. Ancak bunda ısrar edildiği görülüyor. Alışkanlıklar yenilediği için anlayışları aşmak zor oluyor. Sorgulama gücümüz zayıftır, çünkü ideolojik-politik derinlik fazlaca yakalanmamıştır. *“Bu biçimde kalmasa daha iyidir”* yaklaşımı hakim oluyor. Bu bize daha rahat geliyor. Değişim zorlayıcı geldiği için olmasın diyoruz. Oysa değişim olmadan bu süreci karşıla-

mak yeni bir parti militanı haline gelmek mümkün değildir.

Kişi öğrenme ve mücadeleye katılmış, bazı etkinliklerde de bulunmuş, bir dönem böyle çalışmış; kuşkusuz bu tümnden yabana atılır bir durum değildir. Fakat adam *“PKK'nin tamamı budur, böyle olmalıdır, doğru PKK budur”* diyor ve kendisini bu anlayışta tıkayıp kalıyor. PKK'yi bütün yönleriyle öğrenme ve özümseme yaklaşımındaki isteksizlik, değişimi reddetme ve kendi bildiği doğrultuda dayatma ortaya çıkıyor. PKK'ye farklı anlayışlar dayatılıyor. Dayatma böyle oluyor. Birçok arkadaşımız yaşamış, biraz bunun bilincine varmış, ısrarla ve inatla savunabiliyor; *“doğru budur”* diyor. Bunu inanarak yapıyor. Yıllardır bu temelde eğitim gördüğü, çalıştığı, pratik yaşadığı ve alışkanlıklar edindiği için, bu kendisine doğru geliyor.

Arkadaşlar bunun tek yanlılığını ve darlığını iyi görmelidir. Bu partinin tamamı değildi, sadece bir dönemiydi. Parti farklı yönlerden oluşuyor, farklı süreçlerden geçiyor. Farklı süreçlerin mücadeleleri de farklıdır. Parti mücadeleyi buna göre yürütmek durumundadır. Arkadaşlarımızın da bunları anlamaları ve partiyi çok yönlü ele almaları gerekir. PKK sadece silahlı direnişle sınırlanmış bir olgu değildir. Çok kapsamlı ideolojik, politik ve örgütsel gerçeklik ve derinlik, partinin kendisi oluyor. Silahlı direniş bir taktik uygulamaydı. İdeoloji ve politikanın yerine silahlı direniş konulup *‘parti budur’* denilirse, bu, PKK'yi ters anlamak olur. Bu bakımdan direnmede tek yönlü yaklaşımları görmeye, Parti Önderliği'nin de son uyarılarında vurguladığı gibi, kendini çok biliyor sanmadan, PKK ve önderlik gerçeğini bütün yönleriyle ve doğru öğrenme temelinde anlamaya, bu temelde bir yaklaşım düzeltmesine ve derinlik kazanmaya kesinlikle ihtiyaç vardır.

Peki, bu neyle olacak? Bu her şeyden önce ideolojik çalışmayla, mücadele ve çizgiyi özümsemekle olacaktır. Ne yazık ki, ideolojiyi anlamada ve ideolojiye yaklaşım da terslikler görülüyor. Tuhaftır, ama bir önderlik hareketi ve çok kapsamlı bir ideolojik hareket olan PKK içerisinde, tıpkı başka alanlarda, partilerde ve devletlerde görüldüğü biçimde, partinin bu gerçeğini reddetme gibi bir tutum beliriyor. İdeolojiyi kabul etmeme durumu ortaya çıkabiliyor. Örneğin bu arkadaşlarımız içerisinde ders gördüğümüz alanı ideolojik mağara olarak tanımlayanlar söz konusu. Yani bu alandaki çalışmayı neredeyse kendileri için bir hapisane gibi görenler var. İdeolojiyi tahkir ediyor; ideolojinin kendilerini köreltiğini, köleleştirdiğini ve yaşamdan kopardığını sanıyorlar. İdeolojiden koptuğu zaman kendisinin gül gibi açıp yaşayacağını sananlar var. Büyük yanıltır, büyük bir yanılgıdır. Bazı arkadaşlarımız bunları savunabiliyorlar. *“İdeoloji ve ideolojik birlik gerekli mi? İdeolojik çizgi olmalı mı?”* deniliyor. Elbette bunlar olmadan parti olmaz. İdeolojisiz bir parti, bazı siyasi menfaatler temelinde oluşan bir koalisyon olur. Bizim böyle menfaatlerimiz olmadığına göre, bazı maddi çıkarlar elde etmek için çaba harcamıyoruz. Bir kaç basit yaşam arayışı dışında, hali hazırda değerleri böyle harcayan yoktur. O zaman bizim partimiz ne partisi olacak? Bizi partimiz bir ideolojik partidir. Çünkü biz ideolojik birlik partisiyiz.

Biz bu dünyada bir tarafız; yaşam konusunda bir tarafız. İdeoloji, taraf olmayı ifade ediyor. İdeoloji demek, partinin kendisi, çizgisi demektir. İdeoloji demek, Önderlik demektir, çizgi demektir. İdeolojiye zayıf yaklaşım, ideolojiyi reddetmek, ideolojiyi benimsememek, aslında parti ve önderlik gerçeğinden, parti yaşamından kopma ve bunlarda zayıflama anlamına geliyor. Bu bireysel bir tutumdur. Dönemin çeşitli tutumları ve yaklaşımlarıyla maddi dürtüler buna yol açabiliyor. Böyle durumlar var ve bunları kesinlikle aşmamız şarttır. İdeolojisiz bir parti demek, PKK'yi daırtmak demektir. Böylesi kimselerin PKK içinde durmalarına gerek yoktur. Kuşkusuz böyle yaklaşılsa, PKK içinde yaşamak insana bir işkence gibi gelir. PKK'deki yaşam yaşanılacak, coşku ve heyecan duyulacak bir yaşam olmaz; bir işkence,

bir sıkıntı olur. Nitekim böyle sıkıntılarımız varsa, bu, PKK gerçekliğine böyle yanlış yaklaşımlarımızdan kaynaklanıyor. Bunları düzeltmemiz gerekiyor.

Bir de, ideolojisizlik diye bir olgu yoktur. İdeoloji demek, yaşamın kendisi demektir. Eğer biz insansak ve yaşıyorsak, o zaman kendi yaşamımızda ve şahsımızda bir ideolojiyi yaşıyoruz demektir; yaşam tarzımız ve ölçülerimiz bir ideolojiyi ifade ediyor demektir. İster bilelim ister bilmeyelim, adına ister ideoloji diyelim ister demeyelim, bu kesinlikle pratikte var ve kendi temsilini yaşamda ve bizde buluyor demektir. Eğer *“Parti ideolojisini kabul etmiyoruz, ideolojiden çıkalım”* dersek, o zaman başka ideolojileri benimseme gündeme gelir. Bazıları bunu geliştirmeye çalışıyorlar. Bunun teorisini yapan ve bilinçli bir biçimde yaşamaya çalışan insanları yaşam bilincinden uzaklaştırmaya çalışanlar var. Bunlar kimlerdir? Bunlar dünyanın egemenleridir. İnsanları bilinçli bir biçimde bir ideolojiye bağlı olarak yaşamdan kopardıkları zaman, onlar üzerinde egemenlik kurmaları ve bu egemenliklerini sürdürmeleri kolay oluyor.

Emperyalizmin ideolojiszleştirme yaklaşımı biliniyor. Bu şimdi ortaya çıkmıyor, ama çok yaygın hale geldi. ABD önderliği kendi egemenliğini çok büyük ölçüde bu raya dayandırmak istiyor. Belli bir maddi gücü var, ama maddi gücü dünyaya hakim olmaya yetmiyor. Kültürel gücü çok geridir, dünyanın en gerileri içerisinde yer alıyor. Coğrafik olarak hakim olabilecek durumda değildir. Böyle bir konumda dünyanın hakimi olmak istiyor. Bunun için ne yapması gerekiyor? Bilinç çarpıtması, onun egemenliğini dayandıracağı en büyük güç alanı oluyor. Bunun için bilinci çarpıtmaya, karartmaya çalışıyor ve bin bir biçimde bunun teorisini geliştiriyor.

Emperyalizm sözümüne ideolojiszleş-

“Kısaca devrimci olmamız gerekir. Tutucu veya reformist değil de, kendi içine yönelik çok radikal olmak, kesinlikle devrimci olmayı bilmek zorundayız. Eğer burada devrimci olamazsak, bizi bağlayan bağlar, alışkanlıklar, gerilikler ve köleci bağlardan kendimizi kurtaramayız. Hele giderek bunları meşru görmeye kalkarsak -ki bu teoriyi üretme biraz böyle oluyor-, bu bizi oportünizme, pasifizme, kendini değiştirme ve dönüştürmede geri duruma götürür ve başarımızı gölgeler.”

tirme yaratırken, kendisinin hakim olabileceği ve egemenliğini sürdürebileceği bir toplumsal yapı ve insan ortaya çıkartmak istiyor; yani kendi ideolojisini hakim kılıyor, kendi ideolojik durumunu egemen kılmaya çalışıyor. Bunu her türlü toplumsallığı önleyerek, insanın ruhsal, duygusal ve düşünce dünyasını öldürerek veya çarpıtarak, onu çok daraltılmış, bireyselleştirilmiş ve basitleştirilmiş maddi tutkulara bağlayarak, maddi tüketimi geliştirerek, bu ölçüde bireyselleştirerek yapıyor. Bu, dünya egemenlerinin dünya insanlığına karşı bir yaklaşımı, bir mücadelesidir.

Tabii biz de bunun tam karşısında yer alıyoruz. Apocu ideolojik-politik çizgi aslında insanın bu durumdan kurtarılması çizgisidir. Bizim devrimimizin özü, bu biçimde insan ve onun oluşturduğu topluluk olmak, böyle bir insana ve topluma isyan etmiş olmak, onu değiştirmek istemektir. Parti yirmi beş yıldır bu uğurda mücadele ediyor ve gelişme yaratıyor. Parti ve Önderlik mücadelesi hala bu temeldedir. Bunları görmek ve anlamak gerekir.

Şimdi burada bazı yanlış yaklaşımlar, felsefi olarak yanlışlıklar var. Çelişki olmayan yanları karşı karşıya getirip tercih yapmak ve yaptırmak istiyor. Böyle tartışmalar yürütülüyor. Örneğin bir arkadaşımız, *“Biraz bencil, bireyci olsak ne olur?”* diye soruyor. Biraz daha tartışıyoruz; *“Bireyi mi, yoksa toplumu mu esas almamız?”* diye bir soru ortaya atıyor. Bu arkadaşımız kendisini toplumdaki ve partiden ayrılık yaratarak ifade ediyor. Kendisini partiden ve toplumdan ayrı tuttuğu ölçüde iradeli, özgür, gelişkin olduğunu ve kendini ifade gücüne kavuştuğunu hesap ediyor. Bunlar yanıltır ve sözünü ettiğimiz emperyalist ideolojiyle bağlantılıdır. Biz ideolojik mücadeleyi bu temelde yürüteceğiz. Birey hiçbir zaman toplumla bir çelişki değildir. Ancak özgür

bireyle köle birey, köle veya sömürge toplumla bağımsız toplum bir çelişki olabilir. Bunlar toplumun iki halidir. Ama taş ile elma bir çelişki olamaz. Elmadan yana mı olalım, yoksa taştan yana mı diye tartışamayız. Bu, bilimi altüst etmektir. Bilimi böyle altüst etmek isteyen, bu yönlü çaba harcayan ve böylece insanlığın ufkunu karartmak isteyenler var.

Biz parti olarak bu karartmaya karşı mücadele gücü olarak doğduk ve ideolojik mücadele geliştirdik. Çelişkiyi doğru tanımlayacağız, felsefeyi doğru anlayacağız, bilimi doğru koyacağız, ne neyle çelişik, ne neyle çelişik değil, mücadele neler arasında sürüyor, iç ve dış bağlantıları nedir? Bunları doğru kavrayacağız. Eğer doğru anlamazsak işleri doğru yürütemeyiz, içimizi ve dışımızı doğru tanımlamayız. Dolayısıyla toplum ve örgüt olmaya karşı çıkarız. Temel özgürlüğün örgütle kazanıldığı bir gerçek iken, ‘biz örgüte karşı çıkarız’. Bunları geliştirerek örgütlülüğe karşı çıkmak, örgütü reddeder hale gelme tutumları var. Bunlar içimizde tartışılıyor ve kesinlikle doğru değil, yanıltır. Bunların örgüt yaratması mümkün değildir ve bunu yapanlar amaçlıdır. Örgüt böyle dağılır; örgüt buradan dağıtılmak ve tasfiye edilmek isteniyor.

PKK başından beri bunları reddeden bir harekettir. PKK örgütü böyle doğdu, PKK'nin ve PKK Önderliği'nin ideolojik çizgisi deniliyorsa, bu burada ortaya çıkıyor ve bunu özümsememiz gerekiyor. Bu anlamda Önderliği ciddi biçimde daha fazla öğrenmeye ve özümsemeye ihtiyacımız var. Buna doğru bir yönelimimiz olmalıdır. İdeolojik çalışma yapmaya, ideolojik mücadele yürütmeye ihtiyacımız var. Çok kapsamlı bir biçimde bunu yapmak durumundayız.

“Dönem uzlaşmalar dönemidir; öyleyse uzlaşmacı duralım, her türlü karşıtılıklarla

piyoruz, o zaman tüm durumu ve bütün geçmiş tartışmaya açalım, tümünü yendi den bir yoruma tabi tutalım, partinin varlığını tartışalım” diyor, oraya giden bir yaklaşım var. Bu inkarcı yaklaşım tahlikeli bir yaklaşımdır. Kuşkusuz geçmiş tartışıyor ve değerlendiriyoruz, ama partiyi bir olgu, bir veri olarak ele alıyoruz. Partinin ve Önderliğin değerlendirmeleri var; bunlar yüzlerce cilt kitap ediyor. Herhalde bunların hepsini bir kenara koyup yeni bir değerlendirme yapmaya gitmiyoruz.

Bu partinin yeni ve sahte önderliklere ihtiyacı yoktur. Bir partinin bir tane önderliği olur; toplumun da, ulusun da öyledir. İki tane önderlik olmuyor. Önderlik toplum ve ulus yaşamında bir kuruldur, bir olgudur. Tarihsel olarak bir ihtiyaç oluyor ve tarihsel gelişme içinde ortaya çıkıyor. Kendisini tanımlıyor, mücadelesini veriyor ve rolünü oynuyor. Tekrar tekrar devam eden olgu değildir. Bu açıdan farklı yorumlar tümüyle partiyi ve Önderliği inkara götürür. Sözümüne faklı yorumlar, farklı önderlikler çıkartacak eğilimler içinde olmamak gerekir demeyeceğiz, böylesi durumlara karşı çok duyarlı ve uyanık olmamız gerektiği açıktır. Parti ve Önderlik militanları olarak buna kesinlikle ihtiyacımız var.

Tabii bu yanıltarak ve farklı diller kullanılarak yapılıyor. Bazen aldatmalar olabiliyor. İnsanların çeşitli zaafalarına hitap ediliyor, çeşitli yanları okşanıyor, güzel sözler söyleniyor ve güzel vaatlerde bulunularak yapılabilir. Tabii bu öyle durup dururken yapılmıyor. Böyle açıktan olmuyor, olmaz da. Bu açıdan kesinlikle duyarlı ve bilinçli olmaya ihtiyacımız var. Kendi açımızdan değil, örgütsel açıdan her şeyin anlamını iyi değerlendirmeliyiz. Bu söz ve davranış parti gerçeği ve çizgisi açısından ne anlam ifade ediyor diye sorup, bu çerçevede değerlendirme yapmaya ihtiyacımız var. Bunu kesinlikle yapabilmeliyiz.

Böyle bir eğilime karşı parti olarak çok duyarlı olmak durumundayız.

Şimdi böyle gevşek yaklaşımlar var. İfade edelim; çetecilik, lümpenlik, kabadayılık ve ortamı bulandıran tutumlar gözleniyor. Bu süreçte disiplini bozan tutumlar da oldu. Tabii birçok anlayış ve tutum üzerinde duruyoruz. Bunlarda düzeltme olmazsa, varılacak yer bu tür yönlerdir. Herkes kendisini sağlam bir militan, bir fedai haline getirecek fedaice parti çalışmalarına yönelmelidir. Boş durursa mutlaka bir şeylerle uğraşacaktır. Neyle uğraşır? Dedikoduyla uğraşır, ahabap çavuşluk, grupçuluk ve bozgunculuk yapar. Böyle tutumlar var mı? Evet, var. Bunlar parti ortamını bozuyor. Bazıları aleni bir biçimde *“Parti bize bir şey diyemez”* diyorlar. *“Nasıl olsa demokratik yaklaşım var, o zaman hiçbir şey denmeyeceğine göre rahatlıkla böyle yapabiliriz”* diyor veya öyle sanıyorlar. Bu bir yanılgıdır. Bunların hepsi yanlış ve yanılgılıdır. Uzak durmak gerekiyor. Bu dönemde hem birey hem de parti olarak her zamankinden daha duyarlı, disiplinli ve örgütlü olmaya ihtiyacımız var.

Şimdi bu grupçu, bireyci, bozguncu, disiplini bozan, üretimi engelleyen ve bizi çalışmaktan alıkoyma yaklaşımlara karşı mücadele etmek hepimizin boynunun borcudur ve biz buna karşı mücadele edeceğiz. Herkesin bundan haberdar olmasında yarar var. Bu parti ne öyle kendiliğinden gelişti, ne sokakta bulundu, ne de gökten düştü. Şehitler ayında yaşıyoruz. On bin, hatta daha fazla şehidimiz var. Milyonlarca insanın emeği buna geçti ve insanlar ömürlerini buna verdiler. Yedi binin üzerinde tutuklumuz var. işkence görüyorlar. Biz bir amaç için ortaya çıktık ve bu amacı gerçekleştirmekle yükümlüüz. Toplum bizden alacağımız sonuçları bekliyor. Eğer toplum bize bir değer ver-

mişse, birey olarak, militan olarak, örgüt olarak bu amaçlarımızdan ve bu doğrultuda yürüttüğümüz mücadeleden ötürü vermiştir. Yoksa öyle değer verme durumu falan yoktur. Halk bu konularda çok duyarlıdır ve dikkatle izliyor. Olumlu yönde yürütülen çalışmalara sonuna kadar bağlı ve her şeyini daha fazla vermeye açıktır. Halkımız bunu Newroz direnişiyle açıkça gösterdi. Fakat bunun dışındaki davranışlara da çok öfkeli. Buradan Küçük Güney'e iki arkadaş gönderilmiş, aileler bunları evden kovmuşlar. Gelip partiye sığınmışlar. Aileler ekmek vermiyorlar. Bir arkadaş çok hastayı; bizim imkanlarımız yoktu, ancak ailesinin vardı. Ailesi *“Eğer parti göreviyse yaparız, yoksa ne olursa olsun evimize almayız”* diyordu. Görev vererek tedavisini kabul ettirebildik. Yani bu, parti görevidir dedik.

Şimdi çocuk olmamak gerekir. Burada toplumdaki kopuğuz, dar dünyamız içerisinde kendi kendimize değerlendirme yapmamalıyız. Sorumluluğumuz ve büyük amaçlarımız var. Bu amaçlar doğrultusunda gösterdiğimiz yüce sorumluluk, fedakarlık ve cesaretimiz nedeniyle toplum bize umut bağladı, peşimize takıldı, bize yığıt dedi. Her türlü değerini verdi ve hala veriyor. Bizden sonuçlar bekliyor. Şimdi bunların hiç birini görmeyen, hissetmeyen, duymayan, *“biraz da bana göre olsun”* diyen yaklaşımlarla bu iş olmaz. Bunlara pirim vermek, bir anlayışmış gibi kabul etmek veya bir hakmış gibi görmek bu partide olmaz. Bu değerlere karşı sahiplenme, saygılı yaklaşım böyle olmaz. Bir defa bunu bileceğiz. Bu duruma düşmemek bir yana, bu duruma düşenlere karşı bu değerlere sahip çıkmamanın gereği olarak mücadele etme görevimiz var, mücadele etmek zorundayız. Bunun için de dikkatli ve duyarlı olalım. Gerçekleri daha iyi ortaya koyalım ve anlayalım.

Böyle ahabap çavuşluk, didişmecilik, disiplin bozuculuğu, çalışmamacılık, hele bu grupçuluk haktan öteye partiyi bölmeye kadar dayatılıyor. Konseyden her birinin arkasına verip birbirine karşı çıkartmak için alttan o kadar çabalar var ki, neden bu Konsey birbirine girmede diye içi içini yiyenler var; dışımızda da, içimizde de böylesi kimseler var. Dışımızdakiler anlayışlıdır. Her zaman ifade ettik, bunlar partiyi yıkmak istiyorlar. Ama parti ekmeğini yiyerek bu durumda olanların tutumu ve ruhu anlaşılmazdır. Bu ruhu düzeltmemiz gerekir. Grupçu yaklaşımlarla bu süreç karşılanamaz. Bu süreç kişilerle karşılanacak bir süreç değildir. Bu kadar tarihi sorumluluğu hiçbir birey tek başına yerine getiremez; ancak parti olarak yerine getirebiliriz. O zaman partiyi içten zorlayan, parti anlayışlarıyla çalışan tutumlardan uzak durmalıyız. Parti disiplini bozan tutumlardan kesinlikle uzak duracağız. Bu konuda iç disiplinimizi, bireysel örgütlüğümüzü ve parti örgütlülüğünü geliştireceğiz. Bu tür durumları hak görmeyeceğiz. Bu partide böyle bir hak yoktur. Şimdiye kadar olmadı, şimdi de olmayacaktır.

Bozgunculuğun hakkı olmaz. Parti Önderliği, *“Benden köleliğe izin istemeyin”* dedi. Lümpenliğin izni, hakkı olmaz. Bu parti ideolojisinde buna yer yoktur. PKK ve önderlik gerçeği budur. Şimdi bunun militanı ve savunucusu olunacaktır. Bu gerçeği bir çırpıda ortaya atamayız. Bu, değer, gelişme ve büyük bir kuvvet yarattı. Bizi insan yapan gerçeklik budur. Bundan bir rahatsızlık da duymuyoruz. Coşkumuz, heyecanımız, yaşam gücümüz tümüyle bununla gelişti ve bununla oldukça fazla heyecan da duyuyoruz. Bunu sağlayacağız. Yani bu, ruhumuza işleyecektir. Kendimizi yenileme derken, sürecin özelliği olarak bu tür durumları hissederek, bilerek ve görerek yenileneceğiz. Buna kesinlikle ihtiyaç var.

Geçmişte eleştirilen yönler de var. Kendini şişirme, hak arayıcılığı, çabadan ve emekten uzak kalma, çaba harcamama, çalışmama, böyle boş kalmayı yeğleme ve çalışmayı kendine yedirmeme gibi yanlış tutumlar var. Örneğin arkadaşlarımız okumakta zorlanıyor; *“Ben oturup kitap okuyacak adam mıym?”* diye bakanlar var.

Mahkum edilen Kürt halkı ve Önderliği değil Türk Devleti ve onun dış dayanaklarıdır İmralı'da Kazanan Başkan Apo ve O'nun Şahsında Kürt Halkıdır

Tarihi İmralı davasının başlaması-nın üzerinden bir yıl geçti. Önderli-ğimizin kişiliği etrafında görülen dava açık ki, tarihi bir içeriğe ve niteliğe sa-hiptir. İmralı'da, yüzyıllardır süren ve çözü-münü bekleyen Kürt sorununun nasıl çö-zümleneceğine dair bir mücadele yaşandı. Taraflardan birisi Kürt halkı, Önderliği ve dostlarıyken, diğeri ise Kürt sorununu yara-tan Türk devleti ile onun iç ve dış dayanak-larıydı. Kaçınılmaz olarak davanın tarafları birbirlerini mahkum etmek için çok yönlü bir çaba sergilediler. Bu temelde kazanma-nın bütün yol ve yöntemleri denendi. Tabii ki sorunu yaratan ve onu kangrenleştirip günümüze kadar çözümsüzlüğü dayatan-lar, sorumluluklarından kurtulmak için elle-rinden geleni yaptılar. Yaşanan savaşımın sonuçlarını, hem tek yönlü, hem de abartılı bir biçimde öne çıkararak mağdur durum-da olanı suçlu ilan edip, kendilerini haklı göstermek istediler. Siyasal, hukuki, diplo-matik her türlü çabayı ortaya koyarak, mahkum edilmesi gereken tutumlarını haklı çıkarmaya çalıştılar. Buna karşılık Kürt halkı ve dostlarının desteğinde Baş-kan Apo, tarihte ender görülecek bir müca-dele yürüttü. Hiçbir kaygıya kapılmadan sorunu, neden ve sonuçlarıyla birlikte orta-ya koyarak, mağdur durumda olanın Kürt halkı, haksız konumda bulunanın ise Türk devleti ile onun iç-dış dayanakları olduğu-nu tartışmaya yer bırakmayacak bir netlikle ve herkesin görebileceği bir düzeyde göz-ler önüne serdi. Sorunun nedenlerini ve bu nedenlerin kaçınılmaz olarak yol açtığı so-nuçları ortaya koyarak, kendisi, halkı ve dostları hakkında verilmek istenen mahku-miyetin tarihsel dayanaklardan yoksun bu-lunduğunu ortaya serdi.

Bütün dünyanın gözü önünde cereyan eden dava, hiç kuşkusuz ki önemliydi ve bu davadaki tutum sorunun çözümünde tarihsel bir rol oynayacaktır. Davanın geli-şimi, gidişatı ve yarattığı sonuçlar sağ-lıklı bir kafayla ele alınıp değerlendirildi-ğinde, mahkum edilenin Kürt halkı ve onun Önderliği değil, Türk devleti ve ona destek veren güçler olduğunun kesinlik kazandığı görülecektir.

Her ne kadar Türkiye Cumhuriyetinin hukuk yasalarına göre halkımız için Ön-derliğimizin şahsında idam kararı verilmiş olsa da, bu kararın uygulanmasını kimse kabul etmedi. Başta devlet olmak üzere, onun müttefikleri ve karşıtlarının hepsi bir arada idam cezasının uygulanmaması ge-rektiği yönünde tutum takınmasıyla, veri-len kararın geçersizliği ifade edilmek zo-runda kalındı. Bu anlamda 'İmralı Davası' olarak adlandırılan davanın hukuksal bir geçerliliği yoktur. Suçlunun suçsuzu mah-kum etmek istediği bir davada varılacak karar, öncelikle tarihsel bir geçerlilik taşı-yamaz. Kürt halkı böyle bir kararı hiçbir zaman kabul etmedi, onu haklı olarak ge-çersiz saydı ve ortaya koyduğu tutumla Önderliğini sahiplenip mücadelesini sürdü-rerek Türk devleti ile ona destek veren güçleri mahkum etmeyi başardı.

İmralı davasının kökleri tarihi haksızlıklardadır

Görülen davanın iyi anlaşılabilmesi için çok uzaklara gitmeye gerek yoktur. Cumhuriyetin başlangıç yıllarına baktığı-mızda İmralı Davası'nda Türk devletinin vardığı kararın gayrı meşru olduğu çok çarpıcı bir biçimde anlaşılacaktır.

İyi biliniyor ki, I. Paylaşım Savaşında Osmanlı devleti yenilmiştir. Alınan yenilgi sonucunda onun egemenlik alanı içerisin-de bulunan bir çok halk bağımsızlığını ilan etmiş ve kendisini devlet biçiminde

örgütleyerek izleyeceği yolu çizmiştir. Bu-nun yanında, Türk nüfusunun yoğun ola-rak yaşadığı Anadolu toprakları ve bugün Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenlik sınırları içerisinde bulunan Kürdistan'ın büyük parçası bir çok güç tarafından işgal edil-miştir. Türk halkı esaretle karşı karşıyadır; aynı zamanda Kürt halkı da yeni bir gü-cün egemenliği altına girecektir. Hem Türkler hem de Kürtler için durum son de-rece vahimdir ve her iki halk da böylesi bir durum karşısında çıkış yolu aramaktadır. Tek çıkış yolu ise; güçlerini birleştirip iş-galcileri vatanlarından atmak ve onun ye-rine kardeşçe bir yaşamı kurmaktır.

Bilindiği gibi bu durumda, daha örgütlü konumda bulunan Türk ulusal güçleri Kur-tuluş Savaşını geliştirme gereği duyar ve Mustafa Kemal önderliğinde ulusal kurtu-luş savaşı başlatılmak istenir. Ancak sa-vaşta büyük kayıplara uğrayan Türk ulusu, kurtuluş savaşını geliştirmek için yeterli gücü kendisinde bulamaz ve bu nedenle de kendisine en yakın olan Kürt halkının desteğine ihtiyaç duyar. Bu temelde, sa-vaşın hemen ardından Türk ulusal güçleri ittifak arayışı içerisine girerek, iki halkın ortak mücadelesinin olanaklarına bakar-lar. İşte bu çaba sonucu Türk-Kürt ittifakı ortaya çıkar: Her iki halk, güçlerini birleşti-rerek işgalcilere karşı direnirler.

Burada kesinlikle iki halkın gönüllü bir ittifakı söz konusudur: Kurtuluşu birlikte sağlayacaklar ve zaferin ardından yaratıla-cak olan devlet sistemi içinde, eşitliğe da-yalı bir yaşamı; birlikte sürdüreceklerdir. Bu ittifak Erzurum Kongresi'nden TBMM'ne kadar 1919-24 yılları arasında yapılan top-lantılarda resmiyete kavuşturulur.

İki halkın ittifakıyla Misak-ı Milli sınırları olarak belirlenen topraklar işgalciler-den temizlenir ve yerine Türkiye Cumhu-riyeti kurulur.

O tarihi dönemde, en zor koşullarda ve savaş içerisinde oluşan bu ittifak hem anlamlıdır hem de çözümleyicidir. Eğer bu it-tifakta ısrar edilirse, Anadolu ve Kürdistan toprakları üzerinde iki halkın kardeşçe ya-şayacağı, bir sistemini geliştirilmemesi için hiçbir neden yoktur. Ne isyanlar, ne de on-ları bastırma hareketleri yaşanacaktır. Halklar kardeşlik ve eşitlik içinde güçlerini mutlu bir yaşamın kurulması için seferber edeceklerdir. Daha sonra yüz binlerce in-sanın yaşamına, iki ulusun olanaklarının heba edilmesine ve dinamiklerinin darbe-lenmesine, dolayısıyla geri kalmalarına yol açan sorunlar yaşanmayacaktır.

Ne var ki bu ittifak uzun ömürlü ola-maz; iç ve dış müdahaleler ortamında güvensizlik hızla gelişir ve daha örgütlü olan Türk ulusal güçleri, korkuya dayalı politikaları öne çıkarırlar. Cumhuriyetin asli kurucu üyesi olan Kürtler dışlanır, resmi ve gayri resmi vaatler rafa kaldırılır. Bu duruma tepki duyan Kürtler, çeşitli iç ve dış güçlerin de teşvikiyle isyana me-cbur edilirler. İsyân, Kürtlerin tercihi değıl-dir; Türk ulusal güçlerinin korkuya dayalı politikalarının bir sonucudur. Gerçekte Kürt halkı, esas tercihin kurtuluş savaşı yıllarında ortaya koymuştur: Kardeşlik ve eşitlik temelinde Türk halkı ile birlikte ya-şamak ister. Ancak ne zaman ki bu red-dedilir, işte o zaman Kürt halkı, bir halk olmanın gereği olarak tepkisini ortaya koymak zorunda kalır.

Bu tarihi gerçeklerin hiçbir zaman yadsınması mümkün değildir.

Buradan ortaya çıkan sonuç; tüm is-yanlardan Kürtlerin sorumlu tutulamaya-cağı, aksine bunlardan, Cumhuriyetin ku-ruluş yıllarında yapılan ittifakların gereğini yerine getirmeyen Türk ulusal güçlerinin sorumlu olduğudur. Çünkü korkuya dayalı politikalar Kürtleri isyana itmıştır.

PKK Başkanlık Konseyi

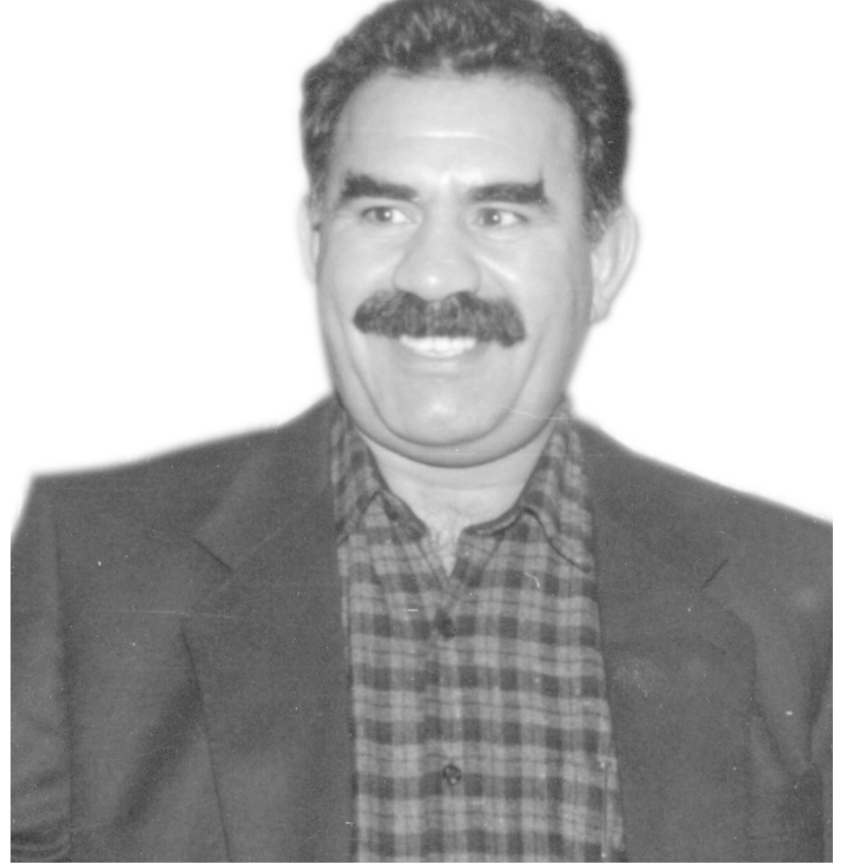
Aynı sorumluluğu, kuruluş yıllarını dı-şında tutarsak, bunu cumhuriyetin her sü-reci için söyleyebiliriz. Gerek sıkışık dö-nemlerde, gerekse nispeten rahatlığa ka-vuşulan yıllarda Türkiye Cumhuriyeti Kürt halkının önüne bir çözüm koymamıştır. Çözüm olarak öne sürdüğü; tarihi binlerce yıla uzanan bir halkın kendi kendisini inkar etmesi ve tarih sahnesinden silinmesidir. Ulusal inkar ve imha vazgeçilmez politika olarak görülmüş, Ortadoğu'nun en eski halklarından birisi olan Kürt halkından bu-nun kabulü istenmiştir. Adeta idam ipini boynuna geçirmesi ve bizzat kendisi tara-fından çekilmesi bir kader olarak Kürt hal-kına dayatılmıştır. Bundan dolayıdır ki, is-yanlardan Kürt halkı sorumlu tutulamaz. Kaldı ki, her isyanda Kürt halkının maddi ve manevi kayıpları birkaç kat fazla olmuştur. Ve -savaş yasaları uygulanmadan-katliama varan uygulamalar bizzat devlet tarafından geliştirilmiştir.

PKK Kürt halkının meşru refleksidir

PKK'nin önderlik ettiği çağdaş isyan da aynı nedenlere dayanır. Türkiye Cum-huriyeti devleti, Kürt halkının tarihten si-linmesi ve inkar ve imha sürecinin tamamlanması için son hamlesini yapıyor. Bu hamle Kürdü bir daha dirilmemek üzere tarihten silmek içindir. Buna göre Kürt halkı onursuz bir biçimde tarih sah-nesini terk edecekti. Tabii ki, böylesi bir durumda halk, bu sonu kabul etmeyecek ve refleksini ortaya koyacaktı.

İşte PKK, halkın bu refleksidir. Ulusal inkar ve imha sürecinin tamamlanmasına 'dur!' deme hareketidir. Onun ruhsal, ide-olojik, siyasal, örgütsel ve eylemsel çıkı-şıdır. On beş yıl süren savaşın anlamı böyledir. Eğer Türkiye Cumhuriyeti Kürt halkının kimliğini ifade etmesine ve kültü-rel, siyasal, sosyal vb. her alanda geliş-mesine olanak tanısaydı böyle bir isyana gerek kalmazdı. Ancak Türkiye Cumhuri-yeti, Kürt halkına hiçbir yaşam hakkı tanı-mamış, inkar ve imha siyasetinde diret-miştir. Kürt halkının kendisini ifade etme çabaları büyük bir şiddetle karşılık gör-müştür. En sıradan bir siyasal ve kültürel etkinlik bile, büyük baskıların gelişmesine gerekçe yapılmıştır. Dolayısıyla kendisini siyasal, kültürel alanda barışçıl mücadele tarzıyla ifade edemeyen halkın silahlı ifa-de etmesi, en meşru hakkı durumuna gelmiştir. PKK'nin geliştirdiği isyan hare-keti, işte böylesi meşru bir zemine daya-nıyor. Kürt halkının, üzerindeki inkar ve imha siyasetinin başarıya ulaşmasını en-gellemek ve özgür yaşamın yolunu açma çabası olarak, başka yol bırakılmadığın-dan silahlı mücadele ile kendisini ifade etmesi her bakımdan meşrudur. Gayrı meşru konumda olan; inkar ve imha siya-setini uygulayan taraftır.

Böylesi nedenlere dayanan ve son derece meşru savaş hakkını kullanan Kürtler, hiçbir gerekçe ile savaştıkları için suçlanamaz. Suçlu olan, onu kendisini ifade etmesine olanak tanımayanlardır. Binlerce insanın yaşamına, milyonlarca-sının toprağından olmasına, yüz binlerce-sinin baskıya uğramasına ve büyük mad-di-manevi kayıplara yol açan savaşın so-nuçlarından da Türk devleti sorumludur. Yavuz hırsız misali savaşın kayıplarını halkımızın Önderliğine yüklemek, gerçek-leri çarpıtmaktır. Devlet olmanın verdiği avantajlar kullanılarak gerçeği çarpıtma-ya kalkışmak, hiçbir zaman onun verece-ği kararların meşruluk kazanmasını getir-mez. Uluslar arası güçlerin verdiği büyük destekle yaratılan haklılık görüntüdedir.

Çok geçmeden bu görüntüdeki haklılık da ortadan kalkacak, gerçek bütün çı-paklığıyla ortaya çıkacaktır.

Demokratik Cumhuriyet her iki tarafa da kazandıracak gerçek çözümdür

Davanın görüldüğü Haziran ayı süre-cinde ilk raundu kazanan taraf Önderliği-miz, partimiz, halkımız ve dostlarımız ol-muştur. Kim ne derse desin gerçek budur ve bu kendisini her geçen gün daha fazla kabul ettirecektir.

Davanın görüldüğü süreçte Türkiye Cumhuriyeti çözüm üretememiş, inkar ve imha noktasında diretmiştir. Herkesin ka-bul ettiği ve bir yerde çözümünü de iste-diği Kürt sorunu için çözümleyici bir yak-laşım ortaya koyamamıştır. Buna karşılık Önderliğimiz yaptığı kapsamlı savunma ile savaş yerine barış, çözümsüzlük ye-rine çözüm üretmiştir. Kürt sorununun ça-tışmalardan uzak bir şekilde, kardeşlik ve eşitlik temelinde çözülmesi için gereken teorik, siyasal, örgütsel ve eylemsel çizgi-yi bütün boyutlarıyla ortaya koymuştur. Yani taraflardan birisi çözümsüzlüğü se-çerken, diğeri çözümü ortaya koymuş, çözüm yolunu göstermiştir. İşte davanın gerçek sonucu budur. Çözümü gösteren, çözüm yolunu ortaya koyan haklı olandır. Türkiye Cumhuriyeti çözüm üretebilseydi davayı kazandığı söylenebilirdi. İmralı sü-reci ele alınıp değerlendirildiğinde Türki-ye Cumhuriyeti'nin böylesi bir tutum içeri-sinde olmadığını çok rahatlıkla görebiliriz.

Savaşa bir daha olanak tanımama ve iki halkın kardeşçe ve eşitçe yaşayacağı çözüm modeli Önderliğimiz tarafından ge-liştirilmiştir. Demokratik cumhuriyet ve bunun gerçekleşme biçimi, bu çözüm modelidir. Buradan hareketle davanın ka-zanan tarafının Başkan Apo olduğunu, kesinlikle söyleyebiliriz. Demokratik cum-huriyet çözümü, sadece Başkan Apo'nun ifade ettiği, ortaya koyduğu bir model ol-maktan da çıkmış, pratik bir değer ifade etmeye başlamıştır.

PKK, 7. Olağanüstü Kongresi ile Baş-kan Apo'nun savunmalarındaki çözümünü yeni strateji ve çizgisi haline getirmiştir. Daha da önemlisi, Newroz kutlamaların-da görüldüğü gibi Kürt halkı bu çözüme 'evet' demiştir. Diğer taraftan dost-düş-man herkes bu çözümü benimsemiştir. Benimsemeyenler ise karşı çıkma gücü-

nü dahi gösterememişlerdir.

Geride bıraktığımız bir yıllık süreçte yaşanan gelişmeler, Başkan Apo'nun ge-liştirdiği çizginin başarısının kanıtı olmuştur. Oysa Türkiye Cumhuriyeti hala çözü-mü kesinleştirmemiştir. Tutarsızlık içeri-sinde ne eskiyi savunabiliyor, ne de yeni-yi geliştirebiliyor. Aldığı idam kararının uygulanmazlığı ve anlamsızlığı anlaşı-l-dıkça da, görüntüdeki meşruluğunu daha fazla kaybetme durumuyla karşı karşıya geliyor.

29 Haziranda verilen idam kararını hiç kimse meşru görmemektedir. En geniş kesimlerin 'idama hayır' demeleri, verilen kararın gayrı meşruluğunun kanıtıdır. Her iki tarafın ortaya koyduğu tutum ve bun-ların yansımalarından, çok net bir biçim-de, mahkum edilenin Türkiye Cumhuriye-ti olduğu ortaya çıkmıştır. Böylece dava-nın ilk bir yılında mahkum edilenin Baş-kan Apo, PKK, Kürt halkı ve dostları de-ğil, Türkiye Cumhuriyeti ile onun iç ve dış destekçileri olduğu açıktır.

Tabii ki dava henüz bitmemiştir. Si-yasal, hukuki, diplomatik vb. yaşamın her alanında devam etmektedir. Geride bıraktığımız bir yıllık süreçten de anla-şılacağı gibi, çözüm yeteneğini kim ge-liştirirse davayı da o kazanacaktır. Eğer her iki taraf da çözüm yeteneğini geliştirebilirse, o zaman her ikisi de kazanmış olacaktır. Yok bir taraf çözüm üretir, di-ğeri ise çözümsüzlükte diretirse, bu, ka-çınılmaz olarak çözüm üreteni kazandı-rır, çözümsüzlükte direten ise mahkum eder. Esas mahkumiyet bu temelde orta-ya çıkar.

Önderliğimizin tercihi birinin kazan-ması, diğerinin kaybetmesi değil, tüm tarafların kazanmasıdır. Önderliğimiz ve onu teretdütsüzce destekleyen partimiz ve halkımız çözümde diretirken, Türkiye Cumhuriyetinin kaybetmesini amaçlamı-yor. Tam tersine barış, kardeşlik ve eşitlik temelinde Türkiye Cumhuriyetinin de çözüm üretmesini, böylece kaybe-den tarafın olmamasını amaçlıyor. Tür-kiye Cumhuriyeti çözüme yöneldiğinde, sadece kendisi değil Kürt halkına da ka-zandıracaktır. Esas alınması gereken anlayış da budur. Dava böyle ele alındı-ğında, bundan böyle doğru tutumun ne olacağını anlamak zor değildir.

Partimiz siyasal, hukuksal ve her ba-kımdan çabalarını barış, demokrasi ve özgür birlik çizgisinde yoğunlaştırarak ka-zanmaya devam edecektir.

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş değerlendiriyor

Toplumsal kurtuluşta kadınının kurtuluşunun öncelikli yeri

Kadın hareketi barış hareketidir, demokrasi hareketidir; kadın hareketi savaşı anlamsız olmak-tan çıkarma hareketidir, ama kadın hareketi aynı zamanda bütün bunlar için savaşa çağrı hareketidir.

Hep sonraya ertelenen kadın sorunu, en öne alınması gerektirir. Ben biraz bunu yapmaya çalıştım ve giderek bunu geliştire-yorum. Burada bunu biraz açacağım. Yani *“önce kadınları kurtarmalıyız.”* Önce kadın-lar kurtulmazsa, kendini en ileri gören erkek-ten, sınıfsal, siyasal, ulusal, toplumsal, kültü-rel vb. birçok düzeyde sağlıklı bir kurtuluşun gerçekleşeceğine fazla ihtimal vermiyorum. Bu benim vardığım bir sonuç. Kürt toplumu-nun sosyolojik değerlendirmesini yaparak, işe önce kadınla başlamanın daha anlamlı olacağını ortaya çıkardım.

Bu, benim yürüttüğüm büyük savaşımla çok yakından bağlantılı. Öyle birkaç tez, bir-kaç teorik çalışma olarak görülmemeli. Sava-şın çok yönlü gelişmesi, özellikle örgüt içi ortamın geliştirilmesi, hatta ‘neden güçlü ki-şilikler oluşmuyor, komuta kişilikleri, güçlü siyasi kişilikler neden oluşamıyor’ sorusuna giderek daha derin cevaplar vermeye çalıştığımıda, ‘kadınların kurtulması gerekir’ gibi bir sonuç çıkardım. YAJK tamamen bu dü-şüncenin bir ürünüdür. Bu anlamlıdır. *“Önce kadınları vurun”* sloganı bizim bu çalışma-mızın içinde şimdi çok daha iyi anlaşılıyor. Kadınları vurduğın zaman bütün toplumu esir alırsın. *“Önce kadınları kurtarın”* dedi-ğin zaman, tüm toplumu da can alıcı yerinden kurtuluşa çekmiş olacaksın. Aslında hayli önemli bir tez, ama biz de önemli bir cevabı vermiş bulunuyoruz. Ben bizzat bu sözü duy-mamıştım ama kendi çalışmamdan çıkardı-ğım sonuç; önce kadınların kurtuluşu, hem de erkekten kurtuluşu gerekli. Bu beraberinde çok önemli gelişmeleri ortaya çıkarabilir. Şimdi bu, hem çözümleme düzeyinde, hem de pratikleşen bir çalışma. Bu konuda günlük uğraşlarımız var. Kadın açısından da, erkek açısından da söylenecek hayli çok şey var.

Bir de kendi açımdan söylemem gereken hususlar var. Yani öyle anlaşılıyor ki, bizim hakkımızda, Önderlik ve kadın konusunda herhalde CIA’nın, MIT’in körüklediği, bazı oldukça küçük amaçlı kişiliklerin, nasıl yaşa-dığuma ilişkin saptırmaya çalıştıkları epeyce demagogik söylem var. Bu fırsattan istifade ederek çok iyi aşma gücündeyim ve oldukça da yararlı bulmaktayım. Önderlik, -şahsen belki bunu ben temsil ediyorum ama- ger-çekten burada bir şahıs gücüyle ifade edil-meyecek kadar oldukça kurumsal bir anlama

sahiptir ve oldukça da üzerinde düşünmemiz gerektiğine inanıyorum. Zaten alınan mesafe de var, anlaşılmayı gerektirir. Ama tabii bir temsileci kişilik olarak da kadınla yaşamaya ilişkin çok önemli gelişmeleri yakalamış bu-lunuyoruz. Bunu hemen hemen bütün müca-dele alanlarında, hem kavram, hem örgüt dü-zeyinde geliştirmeye çalışıyoruz.

Aynı şey kurtuluş için de geçerlidir. Bir kadın ne kadar özgürse, onun mensup olduğu sınıf, kadın cinsi, kadının temsil edildiği halk, ulus o kadar özgürdür denilebilir. Biz bu yan-ıtı biraz daha derinliğine açıklığa kavuştur-maya çalıştık ve kesinlikle kadın çalışmaları salt bir cinsin özgürlük çalışmaları değildir. Toplumun temelinde eşitlik, özgürlük; sos-yal, siyasal, hatta askeri boyutları olan, kesin-likle diyalektik bütünlüklü anlaşılması gere-ken bir çalışmadır. Bu çalışmanın doğru an-la-şılması halinde, doğru bir sosyalist anlayış kadar, aslında sosyoloji bilimine göre de, sa-nırım psikolojiye göre de her türlü hastalık-lardan, bu arada baskı ve sömürden ileri dü-zeyde kurtuluşun, daha özgür bir yaşamın ve oldukça kapsamlı gelişimin önünü açmış ola-cağız. Sorun bu denli önemli.

Sanırım en büyük cehalet bu anlamda ya-şanıyor. Fakat aynı zamanda cehaletin oldu-ğu yerde büyük istismar vardır. Türkiye’nin ideologlarından, elebaşlarından, siyasetçile-rinden tatalım sanatçılarına kadar, askeri güçlerinden tatalım ahlakçılarına kadar, bu konu muazzam çarpıtma altında tutulmakta-dır ve en büyük baskı ve köleleştirme bu ko-nular üzerinde ve çok sistemli bir şekilde sürdürülmeye çalışılmaktadır. Bu nedenle bu çalışmalar sanıldığı kadar kolay bir çalışma değil; büyük bir beyin gerektiriyor. Yoğun bir düşünce kadar, oldukça cesaretlili adım at-mayı gerektiriyor. Böyle bir kişiliğe ulaşmak zor, yoğun çaba istiyor. Biz biraz denedik. Bizim denememizin nedeni de, dediğim gibi bir katliamı önlemek, ölümden daha beter bir yaşamı anlamlı ve yaşanılır kılmak isteme-mizdi. Bu nedenle biraz cesaretle kadın kim-liği üzerine çalışmaya başladık. Şimdi bu ko-nuda bazı sonuçlar çıkarılabilir.

Çok açık söyleyeyim; hiç ayıplı, bilmem ‘böyle önder mi olur’ sözlerine aldırmadan, sanırım bazıları daha iyi düşünebilir. Kamuo-yunu, aydınları düşünmeye çağırıyorum. Bu aşamada Kürt toplumunda ve bana göre gere-kerse bütün cihan için de geçerli olabilecek –ama ağırlıklı olarak bizi ilgilendiren Kürt toplumdur– düşüncemizin temeline bazı kavramlar yerleşiyor. Birincisi şudur: **Kadı-nın köklü bir biçimde erkek gerçekliğİN-den, sadece cins boyutuyla değil, felsefe,**

ahlak, siyaset vb. toplumsal etkinliklerdeki etkisinden kopartılması gerekiyor. Bazı te-mel gerçeklerin ortaya çıkabilmesi için bu ko-puşun oldukça köklü olması gerekiyor. Kendi deneyimlerimize baktığımızda kadın bu ko-puşla birlikte muazzam bilinç kazanıyor. Er-keğin elindeki gücün ne kadar aleyhinde kul-lanıldığını iyi görüyor ve bilinçleniyor. Gücü olmayanın özgürlüğü, eşitliği olamaz.

Şimdi kadını güce kavuşturmanın yolu nu bulmamız gerekiyor. Bunun Kürt halk ger-çekliğiyle ilişkisi var. Bana göre Kürt halkı ve TC sisteminden -yani Osmanlı’yı da özel-likle Avrupalılar eli kamçıları olarak değerklen-dirirler- daha da sert bir durum var. En kötü, en zorba bir erkeğe zorla varınlmış bir karı-ya, bir kadına benzetilebilir. Aslında Kürt halkının kendi gerçekliği de böyledir. Uygula-nan politika, bir kadın üzerine uygulanan politikadan daha farklı değildir. Zaten bizi bu çalışmaya götüren bir neden de budur.

Kadını bu noktada ele aldığımız zaman, gerçekten güçlenmesinin yolu kopuştan geçi-yor. Daha eşit ve özgür bir birlik için kopuş-tan bahsediyorum. Burada salt bir teknik yak-laşım söz konusu değil. Ama bu kopuşun hem sosyolojik olarak, hem siyasal olarak önemli bir gelişmeye uğrayabilmesi için artık süresi-ni, biçimini de somut olarak belirlemeliyiz. Böyle çok ciddi bir kopuşun olması kaçınıl-mazdır. Şimdi bana bazıları, “kendisi kadın-larla nasıl yaşıyor” diyor. Hayır, benim kadın-larla yaşamamdan ziyade, kadınlarla nasıl ya-sanılması gerektiğine dair çalışmalarım var. Bana göre bu çok acımasız bir savaş oluyor. En zor yürüttüğümüz savaşlardan birisidir.

Kendi kişiliğimi söz konusu edecek olur-sam, ben, mevcut düzeydeki kadınla yaşanı-lmaz diyorum. Yani bir siyasal kişilik, hatta bir askeri kişilik olarak kendimi dile getirir-ken, hangi kadınla –klasik anlamda toplum-da görüldüğü gibi– yaşamaya çalışırsam ça-lışayım, önderliği, ulus önderliğini yürüte-mem diyorum. Neden diyeceksiniz? Şundan: Çok ileri düzeyde gelişmemiş bir kadın, be-nim beynimi, yüreğimi adeta her gün çekiçle döver, küçük işler üzerine uğraştırabilir. Bir ulusal önder, hatta bir sosyalist önder, çok ciddi özgürlük problemleriyle karşı karşıya ise, karşısında mutlaka güçlenmiş kadını görmek zorunda.

Kadının özel mülk olması, düzenin en in-ce bir metası olarak kendini konuşturması şiddetli bir savaşa yol açar. Hani toplumda meşhur bir söz var; *“her liderin arkasında bir kadın var”* diye. Ama nasıl bir kadın? Erkeğini öne çıkarıyor ama kendisi karanlık-larda kalıyor. Erkek önder oluyor ama kendi-

si cüceleşiyor. Ben bunu kendime yakıştı-rmam. ‘Benim arkamda, beni geliştiren ka-dın’ sözcüğünden nefret ederim. Kadın geli-secekse yan yana veya önde gelişmeli. Böyle bir anlayışım var.

Mevcut durumu ile korkmamak gerçekten elde değil. Burada kadını kötülemek gibi bir düşüncem yok. Riyakarlığı söz konusu. Değer verdiği ölçüler politikadan, askerlikten, öz-gürlükten ve yaşam değerlerinden son derece uzak. Şimdi bundan sonuç çıkartamayız. Me-sela tarihten birçok örnek de verebilirim. Ör-neğin, Stalin etkili bir önderliktir, fakat yanın-daki kadın intihar etmek zorunda kalmıştır; yani o yaşamı kaldıramıyor. Yine Türkiye’de askerler var, Mustafa Kemal’in kendisi var. Mesela onun bir evlilik olayı ve etrafında bazı kadınlar vardır. O kadınların özgürlük düzeyi-nin sınırlılığı ve Mustafa Kemal’in büyük gücü, bu kadınları çok uyduruk, küçücük var-lıklar haline getirmiştir. Evlenmek istemiştir; korkunç bir kadın ortaya çıkmıştır, etrafında yaşamak istememiştir. Ancak eğlenceli kadın-lar olmaktan öteye gidememişlerdir.

Türkiye toplumunda henüz güç sahibi bir kadın çıkmadı. Diğer toplumlarda da bu aşağı yukarı böyledir. Ortadoğu toplumların-da da aynı tehlikeyi yaşamak istemiyorsak, almamız gereken tedbirler vardır. İşte bu, so-mutta YAJK diye karşımıza çıkıyor. Benim ahlakım biraz böyle. Bana göre, ‘yaşam’ der-ken bazıları bunu doğru anlamıyorlar. Mese-le salt cinsel boyutuyla bir yaşam değil. Ka-dını sadece bir cins olarak değerlendirmek gerçekten alçaltıcı bir yaklaşımdır. Çok yönlü bir paylaşımdan bahsediyorum. Eşitlik zaten bunu gerektirir. Sosyalizm –eğer icra ediliyorsa– kesin bunu gerektirir. Baskıdan, sömürden uzak bir ilişki diyorsak, eğer ‘esas temel insandır’ diyorsak, burada, bu karşımızdaki insanın, bireyin, kendi kimliği konusunda kesin karar sahibi olması gereki-yor. Beğeni, kabul-red ölçülerine sahip ol-ması gerekiyor. Bunun için biraz da güçlü olması gerekiyor. Yani tamamen güçsüz, karşıdaki erkeğe son derece güçlü; bu kadı-nın varacağı biçim kesinlikle bağımlı olmayı getiriyor. Bunu iyi görmek gerekiyor.

Kaldı ki, erkek şu anda daha da kaprisli. Kadın bütün güç isteme noktalarında ihtiras-lıdır ve kesin buna fırsat vermez. Belki de ‘kara sevdalı bir aşık olarak sana çok değer veririm’ der. Ama gücü eşit paylaşmaya, ka-rarları eşitçe vermeye gelinece, en kara sevdalı erkek bile bir despot kesilir. Kendi açımdan bunları dikkate almak zorundayım. Kendi moral değerlerimi sağlam tutmak, sağlam ahlaki yapı içinde olmak için -başkalarının an-

layacağı anlamda değil, kendim için söylüyo-rum- bu konuda ısrarlı olmak zorundayım.

Kadın cinsinin özgürlük düzeyi benim için önemlidir. Benim kadını kabul etmem için, kadının ulusal düzeyde bir kimliğe ka-vuşması gerekiyor. Bu ne anlama geliyor? Bu, genel bir yücelişi, genel bir çıkışı gerek-tiriyor. Bu, bilinçte, iradede böyle olduğu gi-bi, örgütlenmede ve birçok mücadele zemin-lerinde kadının kendisini varlıklı kılmaları ge-rekıyor. Yoksa bir güçlenme olmaz. Uydu-ruk bir kadını çıkarmışsın, bir kurumun başı-na vermişsin; başkandır, bakandır, millette-kilidir; kadın böyle güçlü olamaz.

Kadının güçlenmesini, cinsin çok yönlü özgürleşmesinde göreceksiniz. Sadece siya-sal güçlenmeden bahsetmiyorum. Öyle ölçü-leri, hatta ahlaki sistemleri olmalı ki, bir er-kek çıkıp parasına, siyasal gücüne dayanarak bir kadını istediği gibi kullanamasın. Bu im-kanı tümüyle erkeğin elinden almak gereki-yor. Moral ilkesine ihtiyacı var. Mesela bir erkek bir kadınla yaşamak istediğinde, kadı-nın yeni oluşan yaşam gerçeğine ulaştığını hissettirmeli. Ben baskı uygulayamam, eko-nomik gücüme de dayanamam. Barıştan tut-alım siyasete kadar, ekonomik yaşam karar-larından tatalım çocuk sahibi olmaya kadar, cinsel yaşamı gönüllülük temelinde payla-şmaya kadar ortak karar vermeli, verebilmeli. Yani kadına hakim olamayacağını, bu erkeğe kesin kabul ettirmeli. Böyle bir kabul olma-ynca, erkek her zaman gücüne dayanarak kendisini dayatacaktır.

Kadının zavalıllığı, yüzyıllardan beri kor-kunç düşürlülüğü bu temelde ortaya çıkmıştır. Bunun tamamen tersine çevrilmesi gereki-yor. Şimdi ben de ‘çok zor’ diyebilirim. ‘Ne gerek var, yaşamak istiyoruz; biraz kadın bo-yun eğse ne olur, daha da hoş olmaz mı’ di-yebilirim. Bana göre bu, olsa olsa faşizme kadar götürülebilir. Bu bir ahlaksızlıktır. Tabii kadının buna verebileceği çok çirkin bir yan-ıt var. Benim kendi gözlemlerimle ve sos-yolojik olarak vardığım bir sonuç, psikolojik de olabilir; kadın burada çok kötü bir cevap veriyor. Sen onu kaba bir cins baskısına al-dın mı, o da çok kaba bir biçimde cinsiyetini silah olarak kullanıyor. Bu Kürt toplumunda büyük bir düşüşe yol açmıştır.

Kadın çok kaba bir cins aracı olarak, bir tür üretim aracı olarak kendisini böyle normlandırıktan sonra, bir ahlaki ifade hali-ne getirdikten sonra, Kürt toplumunun iflah olması mümkün değildir. Burada sadece kendisinin düşüşünü, alçaltılışını yaşamakla kalmıyor, ulus olmaktan da çıkıyor. İçimiz-den komutanlık, önderlik çıkmıyor. Kendi partimizde, özellikle savaş saflarımızda ciddi bir erkek göremedik. Daracak, küçük ama-çlar için yaşamaktan kurtaramıyoruz. Bunun özüne gelip dayanıyorsun; sonuç, ailecilik ideolojisidir. Güçlü, koparıcı bir kadın, bir erkek için her şeyini ortaya koyar, ya da en temel tarihi bir amaç için her şeyi bir tarafa bırakır. Bu çok kötü bir ahlakıtır, bunun kırıl-ması gerekiyor.

Benim Kürt toplumu için bundan çıkardı-ğım bir sonuç şudur ki; özelleşmeden genel-leşmeye doğru bir çıkış yapmak gerekiyor. Çok özelleşmiş meta aracı gibi bir kadın ol-maktan çıkıp, tamamen ulusal düzeyi ve bu arada genel toplumun çıkarları diyebileceği-miz; yeni özgürlük ahlakı, yeni özgürlük tavrı, yeni özgürlük bilinci, örgütü diyebile-ceğimiz noktaya kadar getirmemiz gerekiyor. Bizim kanserden, kanser kadar tehlikeli bu il-letten başka türlü kurtulmamız mümkün de-ğildir. YAJK’ı da bu temelde ortaya çıkarttık.

Şimdi içimizde bile bazı erkekler ‘eski-den kadınlarımız, biz silah patlatırken mermi getirdi’ tavrındalar. Ben bundan nefret edi-yorum. Neden sen silah sıkasın da, kadın sa-

“Siyasal kişilik, hatta bir askeri kişilik olarak kendimi dile getirirken, hangi kadınla yaşamaya çalışırsam çalışayım, önderliği, ulus önderliğini yürütemem diyorum. Neden diyeceksiniz? Şundan: Çok ileri düzeyde gelişmemiş bir kadın, benim beynimi, yüreğimi adeta her gün çekiçle döver, küçük işler üzerine uğraştırabilir. Bir ulusal önder, hatta bir sosyalist önder, çok ciddi özgürlük problemleriyle karşı karşıya ise, karşısında mutlaka güçlenmiş kadını görmek zorunda.”

na salt mermi getirsin? Erkek komutanlarımızı, savaşıçılarımıza kalsa, kadınların yapacağı iş sadece mermi taşımak. Burada bir eşitsizlik var. Bu bütün işlerde böyledir. Kadına biçilen rol, *‘sen hep yardımcı ol, erkek de sana hakim olsun.’* Bu bütün sınıflı toplumlarda böyle başlar. Kadının derinliğine ezilmesi de tarihte böyle başlamıştır. Ama hala yoğun bir biçimde böyledir. Ki, ‘özgürlük partisiyiz’ diyoruz, burada da sürdürülmek istenen bu. ‘Kadın tek başına kalacağına, illa gelsin bizim yönetimimiz altında kalsın!’ Neredeyse ‘bütün komutanlıklar erkeklerin, yöneticilikler erkeklerin’ diyecekler. Yani son tahlilde son söz mutlaka erkeğin olacak, kadının olamaz.

Tabii biz burada da bir yenilik yarattık; kendim için de yarattım. Varsın benim tam hakimiyetimde bir kadın olmasın. Zaten bunu kendi ahlakım açısından da ahlaksızlık olarak görüyorum. Sonuna kadar özgür olsun, kendisini yönetebildiği kadar yönetsin, bilinçlendirebildiği kadar bilinçlendirsın, gücünü ortaya çıkarsın. Neden bundan korkuyoruz, o da bir insan değil mi? Eğer öyleyse, o zaman güçlenmesinden korkmayalım. Benim hakimiyetim altında değil, kendi özgürlüğü için sonuna kadar dağda, bayırda, silahlıyla yatsın, kalksın, yürüsün, koşsun. Şimdi kısacası bunu soruşturuyorum.

Kadın birliklerimize *“nasılsınız”* diyorum, *“inanılmaz bir bilinçlenmeyi yaşıyoruz, bunda mutlaka derinleşmeliyiz; hayretler içinde şimdi görüyoruz, biz erkeğin böyle olduğunu şimdiye kadar hiç anlamamıştık”* diyorlar. Bu tabii şimdiden büyük bir bilinçlenmeye ve kendi içinde cinsini doğru tanımamaya, doğru ve yeni kimlikli kılmaya yol açıyor. Küçük bir başlangıç demek istiyorum. Bu muhtemelen tüm topluma doğrudan yansıyacaktır. Bunun benimle ilişkisi ne dersiniz, ilişkisi bu işte!

Herkesin arkasında bir kadın var, onunla öyle yaşar veya bir kadına dayanır, öyle yaşar. Bizim de YAJK’a dayanarak yaşamaya güc getirmemiz, yaşamı göze almamız gerekiyor. Bunu, sanırım Beşikçi gibi bazı sosyologlar daha iyi anlayabilirler. Yani birçok aydınımız maalesef bu konularda düşünce üretmeyecek kadar zavallı. Yanlış şeylerle uğraşıyor; kadınla yaşamak deyince ‘yatmak, kalkmak’ anlıyor. Bunlar basit yaklaşımlar. Kadınla yaşamak biraz düşünce büyüklüğü ile olmalı. Duygularla, iradede gelişme ile, yücelme ile bağlantılı olmalı. Açıkça belirtiyim ki –hiç ayıp değil– mevcut haliyle bir kadınla yatmak bana çok zor geliyor. Bazı alçaklar bunu yanlış değerlendiriyorlar ama gerçekten böyle. Zorluğun moral ve ilke ile de bağlantısı var. Hangi Kürt erkeğini -birçok toplumda da öyledir- veya Kürt kadını bu bağlamda koyarsan bir yatağa, sabaha kadar leş gibi olur çıkarlar. Neden? Çünkü bağlanmış tarzları yüksek moral ve ilkeye göre değil. Bir kaçışla bağlantılı. Bu ilişkileri kesinlikle ulusal, toplumsal değerlerden kaçışla bağlantılı.

Ben burada yatmayı suçlamıyorum, bunu kimse yanlış anlamasın. Ama Kürt toplumu deyince, toplumsal realitemizde ilişkilerin temelinde çok ciddi ulusal amaçlardan, ciddi toplumsal özgürlük değerlerinden kopmaları ve ‘sen yüzde yüz benimsin, ben de senin’ gibi bir felsefe ile birbirlerine kapaklanmaları söz konusu. Burada böyle bir kadın-erkek ilişkisinden artık hiçbir şey çıkmaz. Buna aile diyelim, eş, bilmem ne kurumu diyelim, karşılıklı eş, karı-koca ilişkisi diyelim. Burada her şey düğümlendi. Ulusal yaşam bitti, ileri düzeyde bir sosyal yaşam bitti. Toplumsal çıkar için kendini feda etme bitti. Örgütlenme için kendini öne koyma bitti. İleri ufukluluk, ileri düşünce bitti.

Bu kadınlar kimin kadınları olacak diye bir soru sormak bana ayıp geliyor. YAJK kadınları ülkenin kadınlarıdır, bunlar yüceliğin kadınlarıdır. Şu veya bu erkeğin değil, benim de değil. Bunlar özgürlüğün kadınlarıdır. Bunlar şehit kadınlarıdır; bunları kanıtlamışlardır. Cesaretleri ve fedakarlıkları buna layık olabileceklerini gösteriyor. Şimdi sevgiden bahsedilecek. Seviyecek kadın, yani bu temelde biraz ortaya çıkan kadın, eti, kemiği, budu için sevilmez. Ne kadar sana köledir, ne kadar senin malındır, bunun için de sevilmez. Sevilmenin özü özgürlükle bağlantılıdır. Nereden bakarsak bakalım, bütün aşkla-

“Benim Kürt toplumu için bundan çıkardığım sonuç şudur; özelleşmeden genelleşmeye doğru bir çıkış yapmak gerekiyor. Çok özelleşmiş meta aracı gibi bir kadın olmaktan çıkıp, tamamen ulusal düzeyi ve bu arada genel toplumun çıkarları diyebileceğimiz; yeni özgürlük ahlakı, yeni özgürlük tavrı, yeni özgürlük bilinci, örgütü diyebileceğimiz noktaya kadar getirmemiz gerekiyor.

Bizim , kanser kadar tehlikeli bu illetten başka türlü kurtulmamız mümkün değildir. YAJK’ı da bu temelde ortaya çıkarttık.”

rın yüce bölümünün temelinde bir özgürlük ifadesi vardır. Bunu yaratıyoruz ve bu yöntemle olur diyoruz.

Kürt kadınının, Kürt kızının yıllarca dağlarda savaştığı, sevginin yaratılmasının en önemli kaynağı olacaktır. Bu kopuşla birlikte kadının değerini anlayacaktır. Erkek kadını çok istiyorsa, o zaman kadının değerini takdir etmesi lazım. Yani daha dün ezdiği, sövdüğü, dövdüğü kadın ile, şimdi son derece özgür iradeli kadın arasındaki farkı görecek ve böylece kadının kıymetini bilecek. Kadın daha iyi örgütlü olursa, kendi moral değerleri olursa, *‘benimle yaşamı paylaşmak istiyorsan, şu kadar savaşıcı olacaksın, şu kadar halkına, ulusuna, insanlığa bağlı olacaksın. Faşist olmayacaksın, feodal olmayacaksın, çok çirkin de olmayacaksın. Benim şartlarım bunlardır’* diyecek. Kadının, YAJK’ın yaşam şartları, yaşamı paylaşma şartları böyle. Bir erkek, *‘bunu temsil ediyorum’* diyorsa, o zaman bunu kanıtlayacak. Yok, *‘silahımla, gücümle seni zorla alacağım’* diyorsa, bu olmaz. Tamamen özgürlük ilkesine göre sen de kendini kanıtlayacaksın. Kadın için bundan daha değerlisi olmaz.

Bana göre bu bütün çalışmalardan önce gelir. Bütün temel insani ilişkilerin en önceliklisidir. Dolayısıyla bu çalışmayı başarma ihtiyacını duyduk. Biraz el yordamıyla oldu. Bizim diğer işlerde olduğu gibi, bu işlerde de pratiğin ortaya çıkardığı zorunlu ihtiyaçla, teorik düzey ve bildiğiniz, gördüğünüz gibi sosyolojik, siyasal ve askeri boyutuyla benim bu konuya yaklaşmam hiç zor değil. Hatta duygular boyutunda yaklaşmam hiç zor değil. Ben bunu bilim adamlarına, sanatçılara bırakıyorum. Bu meseleyi çok ciddi ele almaları gerektiğini söylüyorum. Öncelikli bir mesele olarak değerlendirilmesi gerektiğini söylüyorum.

YAJK bu biçimde geliyor. Binlerce militanıyla geliyor. Hepsi fedai savaşıçılardır. Bunlar daha da derinleşerek böyle gideceklerdir. Burada, ben ne kadar rahat yaşıyorum gibi bir şeye yer yoktur. Bunun önderliğini Sema Yüce’ler, Zilan’lar yapmışlardır. Binlerce şehit vardır, onlar yapmışlardır. Biz onların anısına, YAJK somutlaşmasını yaratıyoruz. Erkek bu konuda, kopuş varsa ben yalnız kaldım demesin. Hayır, erkeğin burada kedisine çekidüzen vermesi gerekiyor; tutarlı, dürüst, yiğit olması gerekiyor. Kendisini yaratması gerekiyor. Başka türlü YAJK somutunda, partimiz içinde veya dışında olsun, kadınla buluşmak mümkün değildir.

Şimdiden, *“PKK Önderliği’nin yarattığı kadına ulaşamıyoruz”* diyorlar. Ulaşamazsın tabii! Neden ulaşamazsın? Çünkü orada bir yücelik, ilkeye bağlılık var. Senin oraya ulaşabilmen için yüzde yüz dürüst olman gerekecek. Kurtuluşla, özgürlükle, örgütlülükle ve sağlam bir eylemlilikle, yani mücadele ile sözleşme yapman gerekir. Bir de dürüst olduğunu kanıtlayacaksın. O zaman YAJK yüceliği ile buluşabilirsin. Duygularınla, sevinçlerinle katılabilirsin. Başka türüsüne bizim YAJK gerçekliğimiz izin vermez.

Bu aynı zamanda kadın için de geçerlidir. Bu temelde oluşacak bir birliğin, erkek kimliğinin de kabul edilecek bir kimlik olduğunu vurguluyorum. Kısaca yeni ahlak, yeni toplumsal düzenleniş bu çerçevede gelişecektir.

Kimse zor demesin. Zor olan köleliktir, zor olan insan olmaktan çıkıştır, zor olan dünyanın rezili olmaktır. Güzel olan, kolay olan, özgür olandır. İnsanı güçlü kılandır. İnsanı çok güçlü bireyler olarak ve yaşamda güçlü paylaşımlar olarak oraya çıkarmaktır. Kolay olan, özlemi duyulması gereken, esas kılmamız gereken bu değil mi?

Sanıyorum önceliği kadına verme, *“Önce kadınları vurun!”* ilkesinin yerine, *“Önce kadınları kurtarın!”* demek daha doğru bir çalışmadır. Şimdi bundan sonra sıra erkeğe gelebilir. Mesela en başta ben kendimi ikna etmeye çalışıyorum. Beni, ‘kadınla şöyle yaşıyor, böyle yaşıyor’ diye değerlendiriyorlar. Ki, kadınla yaşamak da isterim, hiç ayıp değil! Benim hem hakkım, hem görevimdir. Birey anlamında söylemiyorum; nasıl bir kadınla yaşamak istediğimize dair bazı kavramları bunun için geliştirdik. Bu, erkek arkadaşlarımız için sanırım bir ölçüdür. Ayrıca Önderliğe şöyle bağlıyız, böyle bağlıyız diyorlar. Ama hayretler içindeyim. Peki bağlı olduğunuz önderlik nasıl bir önderlik? Tüm konularda olduğu gibi bu konularda da mücadelesi var, kabul-red ölçüleri var. Yaşam anlayışı, felsefesi, ahlakı var. Hiçbirisinin bundan haberi bile yok. Özellikle erkek arkadaşlarımızda –sanırım ikiye bölünmüş bir bağlılık oluyor– böyle zayıf bir bağlılık var. Böyle olmasaydı bütün kadınlara saygılı olurlardı.

Bana göre kadının özgürlüğü ile birlikte kimliğini, hatta güzelliğini ortaya çıkartıp hayranlığını belirtmek, yaşamı paylaşmak güzel bir şey. Ama tekrar söylüyorum; Önderlik’te bu nasıl oluyor; bu üzerinde durulacak bir konu. Ama hiçbirisi aklına getirmek bile istemiyor. Bunun anlaşılması gerekecek. Gelişme hiç yoktur demiyorum. Birçok arkadaşımız yoğunlaşıyor. Erkeklerde de bir yoğunlaşma, net savaşım olmasaydı, dağlarda bu kadar genç kız sağlam kalabilir miydi? Bunun üzerinde önemle durun.

Bana birisi anısından bahsetti. Şehit Çiçek arkadaşımız vardı. Bir Türk binbaşısı, bakire midir, değil midir diye kontrol ediyor. *“Bakire”* diyor. *“Sekiz yıldır saflarda bakire kalmışsa bunlar tabii başarılı olur. Benim birliğimde olsaydı, değil sekiz yıl, sekiz saatte kaç tane asker bu kızın üzerinden geçerdin”* diyor. Böyle bir anı hatırlatılır. Gerçeklik payı var tabii. Yalnız Kürdistan tarihinde değil, Ortadoğu’da da bu geçerli; sanırım birçok yerde öz gücüyle, kendi öz gücüne, iradesine dayalı olarak dağlarda veya yaşamın diğer alanlarında kadının saf kalabilmesi ciddi bir olaydır.

Bir de erkeklerin bizim ortamlarda saldırganlığının kırılması çok önemli bir gelişmedir. Tabii ki bu istediğimiz düzeyde bir gelişme değildir. Şimdi hiçbir erkek, bir kadına küfürle veya sırf fiziki yaklaşımla yaklaşmaz, kendisini konuşturmaz. Bana göre bu da bir kadın için çok önemli. Erkeğin kendisine küfür etmemesi ve kadının kendisini şiddete maruz bırakmaması önemlidir. Şimdi parti ortamında, savaş ortamında bu kesinlikle böyle. Fakat bunun sistemleşmesi gerekiyor. Erkeği cins olarak da özgürleştirmeye tabi tutmak gerekiyor. Bunu düşünmüyör değilim. Zaten YAJK bunun için etkili bir silah.

YAJK’ı geliştirirsek, erkeğin kendisini

düzeltmekten başka çaresi kalmayacak. Erkeği terbiye etmenin, ıslah etmenin, hatta erkeği gerçek bir erkek haline getirmenin, sahte bir erkek olmaktan çıkarmanın en etkili silahı YAJK’tır. Özellikle ölçüleriyle, program ilkeleriyle, moral değerleriyle bunları geliştirmek, kadınlara, YAJK’a düşüyor. Göreceksiniz, bundan sonra erkeğin kendisini düzeltmekten başka çaresi yoktur. Bu anlamda tavrı şu; YAJK’ı geliştiren, erkeği düzeltir. Erkekten duyduğunuz rahatsızlıkları, erkeğin çok çirkin olan birçok özelliğini aştırmak isterseniz, kendinizi YAJK’laştıracaksınız. Kendinizi bu silahla savaştıracaksınız. Bunun başka çaresi yoktur. Bunun için ‘kadın örgütlenmesi pek hoşumuza gitmiyor’ diyen kadın, erkeğin kendisine her türlü baskısını, şiddetini kadınca kabul etmiş demektir. Bu, herhalde en kof, en pis bir köleliktir. Hem erkekten şikayet edeceksin, hem ondan kurtuluş yolunu düşünmeyeceksin. Bana göre en büyük ahlaksızlık, tüm ahlaksızlıkların temelinde yatan ahlaksızlık budur. Benim bu kadar titiz olmamın nedeni budur.

En büyük ahlaksızlığın zemini olan kadın-erkek ilişkisini düzeltirsek, toplumun genel ahlak düzeyi de epey gelişir. Erkeklerdeki o muazzam baskıcı yön, –ki sadece kadın üzerinde değil, sınıflar üzerinde, uluslar üzerinde bütün diktatörlükleri uygulayan erkeklerdir– esas itibarıyla büyük bir çözülmüşe doğru gidiyor. Bu anlamda *‘kadın hareketi barış hareketidir, demokrasi hareketidir’* diyebiliriz. Kadın hareketi, savaşı anlamsız olmaktan çıkarma hareketidir. Ama kadın hareketi aynı zamanda, bunlar için savaşa çağrı hareketidir. Bütün bunları birleştirdiğimizde, YAJK denen olayın ne kadar çarpıcı bir olay, olgu olduğu ortaya çıkıyor.

Hiçbir devrim bunu böyle ele almamıştır. Ezilenlerin sorunu hep mahşere ertelenir; bu yanlış bir şeydir. Ezilenlerin sorununu en önce almak, bana daha gerçekçi gelmektedir. Ben bu konuda faaliyetleri biraz daha derinleştirme gereği duyuyorum. Bir grup kadın benimle oluyor, Zilan’lar benimle oluyorsa ben buna zorlamadım. Zilan’ların kendileri bunu yarattılar, Sema’lar bunu kendileri yazdılar, eylemlerini ortaya koydular. Böyle cesur yüzlerce, binlerce kadın var. Çoğu da şehit. Onların bağlı olması, bunlara da benim bağlı olmam önemli. Bunu bazıları çekemiyorsa ben ne yapayım? Ben mutlaka kadın bana bağlı olsun demiyorum. Bir hizmet var, kadın bu hizmete bağlı. Öyle başkalarının sandığı gibi cins, fiziki olarak gücümü ortaya koyma diye bir sorunum yok. Bunu basit ve çok sıradan görüyorum. Ama kadının onuru önemli, kadının gerçek kimliği önemli. Gerçekten kadınla, erkeği olarak değil, klasik erkek yaklaşımıyla değil, yoldaşça ilgilenmek önemli. Kadını şimdi bunu iyi anlıyor. Benim kişiliğimi bu konuda değerlendirdiklerinde en ufaklık bir sıkıntıları, utanmaları kalmıyor. Sınırsız güven, sınırsız yaklaşım -ki Zilan’larda bu çok nettir, Sema’lar bu gücü görüyorlardı- veya biz kendimizi böyle ıslah, terbiye etmişsek, herhalde bu saygıyla karşılanır. Bir kadın, cinsini de, cinsiyetini de sınırsız bir biçimde paylaşmak istiyorsa, bir erkeğin bundan çıkarması gereken bazı sonuçlar var. Kadın, özgür temelde kendini sınırsız yakıyor. Belki

de tarihte eşi görülmemiş eylemi gerçekleştirmiş, bunun anlamı vardır.

Neden bir kadın bu kadar bağlı? Tüm zorlamana rağmen –ki karındır, her gün bilmene diyorsun– sana bağlı olmuyorsa, binlerce genç kadın burada, hepsi neden böyle büyük bir bağlılık duyuyorlar? Tabii bu şundan ileri geliyor; kadının onuruna, kadının insani kimliğine en başta biz doğru bir biçimde sahip çıktık. Saygımız gerçekten vardır. Kadın, yüzyıllardan beri umut ettiği bu gelişmeyi biraz bizde gördüğü için bağlandı. Bütün cesur kadınlar bizimledir. Bütün yiğit ve güzel kadınlar bizimledir. Erkek veya kadın, bazıları bunu çekemiyorsa ben ne yapayım?

Kadın konusunda büyük savaşı göze almaları gerekir. Biraz gereklerini yaptık, daha fazla yapılacaktır, mesele bu değil. Biz kadın onurunu önemli buluyoruz. Kadın kimliğinin gelişmesini önemli buluyoruz, öncelikle bunu ele alıyoruz. Bu temelde umarım erkek de bir şey anlar.

Belki söylendiği gibi bir erkek olmayabilirim. Kişi olarak şöyle reis, böyle kadına kendini hükmettiren birisi olmayabilirim. Bazılarının sandığı gibi ben, bir aile reisi de olmayabilirim. Kaldı ki, bu kavramları ciddiye almıyorum, önemli de bulmuyorum. Öyle çok rahat yaşamımız da olmayabilir. Ama bana göre bu kadar kadın kahramanıyla olmak hepsinden daha değerli. Burada öyle küçük düşünceler yok. Kadında da, ‘bu adam bu kadar benim olsun’ gibi küçük düşüncelere yer yoktur. Burada çok büyük yüceliklerde birleşme, bir büyük anlaşma vardır. Ben buna *‘tarihi buluşma’* diyorum. İşte bu topraklarda bunu kötü kullanıyorlar.

Gilgamiş destanından bir örnek vermek istiyorum; orada, bizim kültürümüzde *Stêrk* vardır. *İştar* kadın tanrıçasıdır, aşk ve zafer tanrıçasıdır. *Gilgamiş* da en büyük savaşıçıdır, özgürlüğün peşinden koşan bir kişidir. Burada bir buluşma gerçekleşti. Biz bu buluşmayı günümüze taşıyabilmeliyiz. Belki ‘bu çok büyük bir hayaldir’ denilebilir. Ama bu hayali yitirdiğimiz için, Mezopotamya şimdi karıncaların, karıncalaşan insanların diyarı oldu. Ama *Gilgamiş* bu toprağın insanıydı. *Star*, *İştar* güzelliklere verilen isimdir, o bu toprakların tanrıçasıydı. Neden kendimize yakıştırmayalım? Neden cüceliklerde ısrar edelim? Bir tanrıça kadar, aşk ve zafer kişiliği haline neden gelmeyelim? Bir *Gilgamiş* kadar neden ölümsüzlük peşinde koşmayalım? Eğer burada yaşam ölümden daha beter kılınmışsa, top rak harabeye çevrilmişse, herhalde böyle yüksek duygulara, düşüncelere ve aşklara ihtiyaç vardır.

Bu çalışma benim için kadın çalışmasıdır, kadınla buluşmadır, kadınla yaşamadır, kadınla yürümedir, kadınla yoldaşlaşmadır, savaşmadır. Bazıları buna özgürlük, eşitlik yürüyüşüdür diyebilirler. Bunların tümünü kapsayan bir çalışmadır. Herkesi bunu derinden doğru anlamaya, hatta bundan nasibini almaya çağırıyorum. Eğer bana inanıyor ve güveniyorlarsa, çok bağlı insanlar olmak istiyorlarsa, bizimle bizim ölçülerimize bağlanmak istiyorlarsa, bu çalışmalara yüksek ilgi duymalılar. Orada aşkı da, zaferi de, savaşı da bulabilirler.

Edebiyat

insanın değersizleştirilmesine başkaldırmaktır

● Hüseyin KAYTAN

Biz, toprak ile onun özü olan ıskı arasın-dan bir ilişkiyiz

Sartre için nasıl ki aydın olmak bir namus sorunu idiyse, onunla aynı ölçüler çerçevesinde, bizim için *edebiyat bir edep sorunudur*. Bütün ilişki ve iletişim araçlarıyla birlikte, kelimelerin ve anlamların Sartre'nin kullandığı anlamda namustan yoksun kullanılageldiği güncel toplumsal-politik dünyada, bizim edebiyat sorunumuz, insanın değerler sorununa bağlı olan bir sorun olarak ortaya çıkar. Bu, bir anlamda ahlaki bir tavır olarak ifade edilebileceği gibi, aynı zamanda yozlaşmış ahlakçılığa karşı da bir tavrıdır. İnsanın değersizleştirilmesine karşı tavrıdır ve değerlerin yeniden insana yaraşır kurulduğu bir bilinç dünyasını zaman içinde kurma çalışmasıdır. İnsanın değersizleştirilmesinden, herşeyden önce onun *mülkleştirilmesi* anlaşılır. Bireysel iradelerden toplumsal inisiyatiflere kadar, her durumda şiddetle desteklenen mülkleştirme, salt kapitalist devlet sistemlerinin bir zihniyeti olmamakla birlikte, onun güncel dünya sisteminde güncel ve potansiyel olarak yürütülmektedir. Bu değersizleştirme, son 25 yıllık Kürt siyasal mücadelesi sürecinde *köleleştirme ve düşkünleştirme* olarak ifade edilmişti. Mülkleştirme yoluyla değersizleştirmenin en olumsuz ifadesi, insanı özgürleşmeye yönelik bir varlık olma derecesinden alıkoyarak, edilgen, özgürlük değerinden yoksun bir nesne düzeyine düşürülmesidir. Sorun, sadece kapitalist devlet ve devlet sistemleriyle sınırlı değildir; her türlü güç ve iktidar oluşumu, birey ve topluma karşı aynı değersizleştirici tavrı gösterme eğilimindedir. *Her durumda, özgürlüğün kişisel ve toplumsal anlamda temel bir değer olarak savunulması ve yeniden kazanılması, edebiyatın ilkesel bir işlevi olarak kabul edilmelidir*. Ancak bunun her türden gücün reddedilmesi biçimindeki, esas olarak güçlerin özgürlüğe karşıtık tavırlarını besleyen tutumun da, insan değerlerinin savunulmasıyla fazla bir ilişkisi olmadığı, toplumsal alanın bir özgürleşme zemini olmasını sağlamak bir yana, onu baltaladığı, bireysel özgürlüğün gerçekleşmesinde bile neredeyse tümüyle etkisiz kaldığı artık bilinmektedir. Gücün özgürlük değerleri doğrultusuna çekilmesi, dönüştürülmesi, çok daha etkili bir yöntemdir ve toplumsal barış ve özgürlük zeminlerinin oluşması için elverişlidir. Toplumsal alanda verili güçlerin hemen tümü, aktüel nitelikleri ve işlevleri ne olursa olsun, hangi sınıf ya da farklı oluşumun hizmetinde olurlarsa olsunlar, esas olarak toplumsal emekten derlenmişlerdir. Esasta toplumsal emeğe aittirler. Dolayısıyla, gücün özgürlük değerinin bir arka planı olarak değerlendirilmesi daha gerçekçidir. Bunun, sonradan kilise biçimi altında, hedeflediği güçlerin yedeğine düşmekten kurtulmayan İsa düşüncesinin de temel bir yargısı olması, eşyanın doğasını değiştirmiyor.

İnsanın değersizleştirilme ve mülkleştirilmesi sözkonusu olduğunda, bunun öncelikli nesnesi kadındır. Kadın kapitalist sistem anlayışından çok daha eski dönemlerden beri bir meta olarak ele alınagelmıştır. Binlerce yıllık tarih içinde kadın bir değişim nesnesi olmuş, onun alınıp satılması toplumlar tarafından içselleştirilmiş, çoklukla bu alışveriş bir mit haline kadar yükseltirken, öte yandan fetişleştirme, en liberalleri dahil, günümüzün her türden siyasal toplumsal anlayışına kadar etkisini sürdürmüştür. En özgürlükçü edebiyatta bile açıkça görülebilen mülkleştirme anlayışı (*sen benimsin, çiğerparem*), bilimden sanata, dinden felsefeye, günlük yaşamdan tarih anlayışına kadar her alanda insan bilincinin, hepsinden acı olanı da, kadın bilincinin derinliklerine sinmiş durumdadır. Daha da kötüsü, kadının en çok *malzeme* olduğu en devrimci edebiyat akımlarında da, bu mülkiyet ilişkisi en inceltilmiş tarzda reklam edilmiştir. Siyasal literatürde erkek ege-

menliği olarak tanımlanan bu ilişki biçiminin edilgen nesnesi, temelde kadın olmasına karşın, mülkiyet ilişkisine konu olmuş erkeğin ahvali kadından kat kat daha kötüdür. Her halükarda, kadının da, erkeğin de değersizleşmesine yol açan şey erkek egemenlikli ilişki değil, ama mülkleştirici ilişkidir.

Yine de, toplumsal ilişki sistematığı bu kadar basit açıklanamaz. Siyaset, mantık gibi genel disiplinler ile estetik dışında hemen hemen felsefi disiplinler alanının bütünü, bilim, teknik, endüstri vb. düzenlemeler ile her türden kuvvet olgusu, sağlam dayanaklarla erkek karakterli olarak tanımlanabilmektedir. Kadın felsefesi açısından dünyayı içinden çıkılmaz hale getiren bu toplumsal düzey, insani değerleri ilkesel olarak ele alan bir edebiyat anlayışı için de, herşeyden önce anlaşılmaya ihtiyaç göstermektedir.

En geniş anlamda özgürlük değerinin toplumsal bilinç alanında gerçekleştirilmesi ve savunulması eylemi olarak edebiyatın, bu işlevinin oluşması için, her renkten kültür ve tarih değerlerinin de korunması, gerçekleştirilmesi ve savunulması gereklidir. Kapitalizm öncesinden imparatorluk savaşlarının çiğnediği, yokettiği kültür ve tarih değerleri, geçtiğimiz yüzyılda büyük ölçüde yine dünyasal düzeyde gerçekleşen savaşlarda ve esas olarak da, tüketim ve değersizleştirme kültürü ve kültürsüzlüğünün yıkımına uğramıştır. Bunun temel gerçekleşme biçimi, yine insanın mülkleştirilmesi, yani alınıp satılabilen bir meta haline getirilmesidir. İnsan iradesi ve değerlerinin, politik veya ekonomik anlamda pazarlanması anlayışı, yeni edebiyatın eleştiri hedeflerinden en önemlisidir. Edebiyat eylemi, insanın mülkleştirildiği, alınıp satılmadığı, meta haline getirilip pazarlanmadığı bir toplumsal alan yaratma eylemidir. Bu alan, özgürleşmeye yönelik toplumsal bilincin oluşum alanıdır ki, edebiyat eyleminin gerçekleştiği zemin de budur.

Ancak bunun başarılması, bu yol anlayışıyla edebiyat eyleminin gerçekleşmesi, kolay değildir ve bu çalışma genelgeçer tanımla edebiyatın işlev sınırlarını aşar. Özellikle felsefi düşünce başta olmak üzere, toplumsal dünya görüş ve anlayışlarının netleştirilmesi, giderek ideolojik ve politik içerikleriyle birlikte, bir bütün olarak insan evreninin etrafı bir yeniden tanımlanması gerektirir.

Bu evrensel tanımlamanın önsözü olarak edebiyat eylemi, bir dünya yaratma eylemi olarak ifade edilebilir ve sadece dar anlamıyla edebi çalışmayı değil, aynı zamanda en geniş bütünlüğüyle felsefi bir disiplini ifade eder. Oryantalist bakış açısından arındırılmış bir kavram düzeyinde Doğu edebiyatı, çok fazla tanımlanmış ve sınırları belirlenmiş olmasa da, esas olarak bu felsefi disiplini ifade etmektedir. Kürdistan ve Ortadoğu kökenli dinsel, mitolojik, felsefi tüm düşünce bütünlüklerinin ortak karakteristiklerini belirleyen Doğu düşüncesi, yeni edebiyatın da gerçekleştirdiği genel çerçeveyi oluşturmaktadır. Helen, Roma ve Endüls kültürlerini ve bunlar üzerinden tüm Batı kültür dünyasını biçimlendiren ve bugün tanınmayacak derecede kökenlerine yabancılaştırılan ve pazarlanan, hristiyanlık dini dahil her türden Ortadoğu kökenli düşünce akımının otantik biçimleri dahil, Kürdistan ve Ortadoğu kaynaklı bütün tarihsel ve güncel düşünce disiplinlerinin yeniden ele alınması, değerlendirilmesi ve ifade edilmesi, yeni edebiyat okulunun ilkesel eylem çerçevesidir.

İnsanın en doğru tanımı, onun bir ilişki olarak tanımlanmasıdır

Bu çerçevenin en temel kasıtlarından biri, edebiyatçının aynı zamanda, klasik sol ve şiddet vurgularının dışında, bir eylem

adamı olması gerektiğidir. Çünkü sözü edilen yaşam anlayışı, özgür yaşam anlayışıdır. Bunun dışında, hangi düzeyden olursa olsun, herhangi bir edebiyat oluşumunun Edebiyat Okulu'nun ifade ettiği gerçeklik ile doğrudan bir bağlantısı yoktur. Evrensel anlamda da zaten edebiyat, onun eylemcisi için bir yaşam biçimi olma eğilimindedir. Ters bir tutumun da, yukarıda belirtilen çerçevede, değerlere ilişkin bir kuram ve yaklaşım bütünü'nün tutarlılığını içermesi mümkün değildir. Yüzeysel yaklaşımlar bir yana, yine eşyanın doğası gereği, siyasal-ekonomik anlamda pazarlama konusu olmuş kişiliklerin, bu felsefi yaklaşım çevresinde söz söylemelerinin mantıksal bir açıklaması daha zordur. Alıp-satma eylemini mukaddes bir eylem düzeyine yükseltmiş dinsel disiplinlerin evrensel çapta etkili olduğu dünyamızda, mülkleştirmenin reddinin kolay olmadığı; cephe-den bir tavırla böyle bir reddin temelde red anlamına gelmeyeceği gibi, bunun karşıtını ifade edilebileceği; düşünsel derinlik ve yüksek çözümleme gücünün gerekliliği açıktır. Ama aynı ölçüler, daha fazla belki de, Ortadoğu toplumsal yapılarının çözümlemesi için de gereklidir. Toplum çözümlemesini yapamayan yazınsal bir faaliyet, edebiyat olarak tanımlanamaz.

Son 25 yıllık Kürt özgürlük mücadelesi, kendi tarihinde rastlanmamış derecede derinlikli ve titiz olma kaygısı güderek, Kürt toplumunun kapsamlı bir analizini gerçekleştirmeye çalıştı. Bu çözümleme sürecinin büyük ölçüde Başkan Apo şahsında olduğu sonuçlar, tutarlı bir edebiyatçı için gözden kaçırılmaz olduğu gibi, Edebiyat Okulu için de vazgeçilmez değerdedir. Apocu çözümleme tarzı olarak adlandırılacak bu etkinlik, bizim için sadece önemli olmakla kalmıyor, aynı zamanda çağdaş bir dünya görüşü ve yaşam anlayışının oluşturulması için de temel verileri içeriyor. Sözkonusu toplum çözümlemesinin temel karakterinin, sınıflara dayalı klasik çözümleme yönteminden ayrıldığı; toplumu, hareket eden bir tarihsel süreç olarak değerlendirdiği, toplumsal sınıfları iç içe ele aldığı, sınıf ve benzeri toplumsal oluşumları, toplumsal ilişkinin siyasal bir düzeyi olarak tanımladığı az çok bilinmektedir. Ek olarak, sözkonusu çözümleme yönteminden yola çıkılarak, tartışmaya açık olmak üzere, nihai olarak insanın en genel anlamda bir ilişki biçimi olarak tanımlanabileceğini söyleyebiliriz. Böyle bir çözümleme düzeyinin verili dünyaya her anlamda yepyeni bir yaklaşımı içerdiğini, bu yaklaşımın milliyetlere dayalı kültürel yapılanmaların korunması ve geliştirilmesini savunurken, milliyet

olmaktan da kaynaklanan siyasal ve toplumsal sınırların ortadan kaldırılmasına vurgu yaptığı-nı ilk planda anımsatmak gerekmektedir. Kaldı ki, insanı bir ilişki biçimi, bir ilişki düzeyi olarak tanımlayan bu yaklaşım, insanlar arasındaki farklılıkları temel alır; ancak insanlar arasındaki sınırların da ortadan kaldırılması gerektiğini öngörür.

Bu yargının, Kürdistan toplumunun güncel ve tarihsel karakteristikleri üzerine tesbit edildiği doğrudur. Edebiyat Okulu'nun en geniş felsefi çerçevesinin belirlenmesine kaynaklık eden verilerin, Kürt özgürlük mücadelesi sürecinden derlenmesi, bu sürecin şiddet içeren ve son tahlilde siyasal karakteri, çözümlemenin değerini ve geçerlilik derecesini düşürmez; aksine yükseltir. Kürdistan toplumu, verili insani evrenin bir modeli değildir; fakat yirmi birinci yüzyıla birlikte girilen dünyasal sürecin gerçekleşmesi için bir modeldir. Kürt toplumu, sadece güncel olarak değil, tarihsel olarak da, diğer Ortadoğu kavimleriyle iç içe geçmiş bir yapıdır. Tarih hiçbir döneminde, diğer ulusal yapılanmalarda olduğu gibi, çevresindeki kavimlerden soyutlanmamıştır.

Kürdistan ve Ortadoğu kültürlerin birarada yaşaması için bir bağlantı zeminidir

Kürtler ve İranlıların (Farsların) mevcut kaynaşması ancak Sasani devletinin çöküşünden sonra gerçekleşebilmiştir ve iç içe yapılanma bugün de sürmektedir. Kürtler ve Araplar, güncel durumda bile Eyyubi hanedanlığının toplumsal düzenlenişinin dışına çok fazla çıkmamıştır. Türklerle iç içe yapılanmaları, çözülmeyecek derecededir. Asuriler ve Ermenilerle Kürtlerin kaynaşma derecesinde birliktelikleri güncel olarak da sözkonusudur. Kürtlerin giderek etkin bir siyasal değişken haline geldiği Ortadoğu matematiğinde, bu türden bir toplumsal, siyasal, kültürel ve demografik yapılanma birinci dereceden önem kazanmaktadır. Bu iç içe yapılanma, bugüne kadar bölgesel sorunların çözümünü ağırlaştıran, hatta imkansız kılan bir durum olarak görülürken, bugün giderek temel bir çözüm zemini haline gelmektedir. Küresel anlamda milliyetlere dayalı siyasal sınırlar önemini yitirirken, kültürel kimlikler ve özgün ifade tarzları ön plana çıkmaktadır. Kürdistan ve onun siyasal Önderliği olarak Başkan Apo merkezli gelişen güncel çözümlemelerin dayandığı veri tabanı da, tam olarak, tanımladığımız kültürel alandır.

Kürtlerin ve Kürdistan'ın bu konumunun

siyasal anlamı bir yana, bizim için burada, onun bir Edebiyat Okulu açısından anlamı önemlidir.

Kürtler çevrelerindeki kültürlerle bu denli iç içe yapılanmış olmalarına karşın, bölgede kendileri dışında ve çoğunlukla kendi esaretleri pahasına kurulan ulus devletlerin de etkisiyle, en azından geçen yüzyıl boyunca, belli oranda yalıtılmışlardır. Fakat Kürtlerin kendilerinin bu anlamda yalıtılmış bir siyasal-toplumsal sistemlerinin gerçekleşmemesinin ve son savaş boyunca etkili biricik tez olan “uluslararası sömürge Kürdistan” tezinde ayrıntılarıyla vurgulandığı gibi, dört devletin egemenlik alanları altında parçalanmış olmalarının da etkisiyle, iç içe yapılanma dünyanın diğer yerlerinde ender rastlanır tarzda geçerliliğini sürdürmüştür. Fakat burada belirleyici olan Kürtler değil, egemen olan ve ulus karakteri taşıyan devletler olmuştur. Bu durum, temelde birbirleriyle organik bağları olan bölge kültürleri arasına uzaklık koymuş, birçok durumda, köklerinden birbirlerine bağlı bu kültürleri tamamen birbirinden yalıtmıştır. Kürt kültürü büyük ölçüde yok sayılır veya imha siyasetine tabi tutulurken, özgün yapılarını korumaya çalışan bölgesel kültürler bir kenara itilmiştir.

Esas olarak küresel alanda, özellikle Ortadoğu'da milliyetler, tarihsel ve güncel anlamda iç içe geçmişler. Fakat bu gerçeğin kendisi, bugüne kadar dile getirilirken bile, vurgu milliyet olgusuna ve dolayısıyla gide-rek bu iç içe geçmişliğin ayrıştırılmasına yapılmaktaydı. Oysa doğru olan tam tersidir. Milliyetler, insanlık gelişiminin sadece bir aşamasına, ulus aşamalarına tekabül eden bir oluşumdur ve öncesiz olmadığı gibi, sonsuz da değildir. Radikal bir bakış açısıyla, milliyetler, toplumsal farklılaşmaların şiddete en çok dayandığı bir dönemi karakterize ederler. Bu bağlamda şiddete ve milliyet farklılaşmalarına dayalı ayrışmalar, özellikle günümüz dünyasında giderek kilitlenme eğilimindedir ve halkların özgürlüğünü sağlamakta tartışmalı bir rol edinmişlerdir. Kültürel ve toplumsal izolasyon eğilimleri, her anlamda bir tıkanmayı gündeme getirmiştir.

Batılılaşma akımının doğrudan etkisindeki Türkiye toplumsal alanı bu türden yalıtma ve inkara en çarpıcı örnektir. Kültürel alan büyük ölçüde değersizleştirilmiştir. Ortadoğu'nun en güçlü kültürleri olan Fars, Kürt, Arap, Mısır vb. kültürel değerleri, Türkiye alanından soyutlanmış, bunun yerine Batı kültürü egemen olmuştur. Bunun için, Türkiye toplumunun deyim yerindeyse kapıları Ortadoğu kültürlerine kapatılmış, ama bunun

ye toplumunun deyim yerindeyse kapıları Ortadoğu kültürlerine kapatılmış, ama bunun yerine Batı'nın yine kökeninde aynı Doğu zeminine dayanan kültürüne açılmıştır. Oysa aynı Batı, bugün kaynaklarına dönmek isterken, arayışın bütün yolları Doğu'ya çıkmaktadır. Bu durumda, sürekli Batı'ya giderek yine Doğu üzerinden kendine ulaşan Türkiye toplumunun Batılılaşması macerasının da ayrıca yeniden sorgulanması gerekmektedir. Öte yandan, verili durumda Kürt toplumu, toprağı ve kültürüyle, tüm Ortadoğu coğrafyasını her anlamda birleştirmek için bir bağlantı zemini oluşturmaktadır. İnsanlık kültürünün ana elemanları olarak yerel açısından, geçmişte siyasal çelişkilerin odağı olarak tanımlanan Kürdistanî kültür, bugün anahtar bir öneme sahip görülmektedir. Bunun ilk ve temel koşulu da, Kürt kültürünün kendini özgürce ifade etmesidir. Bu ifadenin önündeki siyasal, askeri vb. engeller önemli olsa da, yaratıcılık anlamında son 25 yılda yeteneğini kanıtlamış olan Kürdistan halkının ve onun öncü kadrolarının öz-lü bir eylemi olarak gerçekleşmektedir. Büyük ölçüde siyasal ve toplumsal değer taşıyan bu kültürel hareketlenmenin çarpıcı, öncül bir ifadesi olarak Edebiyat Okulu'nun gerçekleşme alanı da, sadece Kürdistan topraklarıyla sınırlanamaz. İran, Irak, Suriye ve Türkiye kültürel zeminleri ile Kürt ve Ortadoğu diasporasının yoğunlaştığı alanlar, okul etkinliğinin temel gerçekleşme alanları olarak vazgeçilmez bir öneme sahiptir.

Buna karşılık, hiçbir dönemde olmadığı kadar, Okul etkinliği çerçevesinde Kürdistanî kültürün öz-lü bir ifadesi olarak Kürdistan toprağına vurgu yapılması, toprağa bağlılığın ve toprakla özdeşliğin temel bir motiv olarak düşünsel ve duygusal evrende yer bulması, bunun insanlığı yeryüzü gezegeni sevgisine taşıyacak bir temel ilke olarak belirlenmesi de, edebiyat eyleminin insani değerlere ilişkin doğası gereğidir. Kürdistan tarihi aydınlatılmadan Ortadoğu tarihinin aydınlatılması mümkün olmadığı gibi; Kürt düşüncesi, Kürde özgü felsefi yaklaşım ifade edilmeksizin de, Ortadoğu kültürlerinden herhangi birinin kendi toprağı-kökleri üzerinde kendini özgürce ifade

“Kürdistan tarihi aydınlatılmadan Ortadoğu tarihinin aydınlatılması mümkün olmadığı gibi; Kürt düşüncesi, Kürde özgü felsefi yaklaşım ifade edilmeksizin de, Ortadoğu kültürlerinden herhangi birinin kendi toprağı-kökleri üzerinde kendini özgürce ifade etmesi de mümkün değildir. Bu anlamda Kürt Aydınlanması, aynı zamanda bölgesel bir Ortadoğu aydınlanması, bir Doğu aydınlanma hareketidir.”

etmesi de mümkün değildir. Bu anlamda Kürt Aydınlanması, aynı zamanda bölgesel bir Ortadoğu aydınlanması, bir Doğu aydınlanma hareketidir.

Edebiyat Okulu'nun en temel işlevlerinden biri de, son 25 yıllık özgürlük mücadelesinin tarihsel değerlerini ifade etmektir. Her iki halktan, Kürt ve Türk halkından on binlerce insanın hayatına mal olan bu sürecin doğru anlaşılması, bunun için objektif belgelenmesi, bu anlamda tüm gelişmelerin bedelini ödeyen Kürt ve Türk halklarına savaşın sonuçlarının doğru yansıtılması gereklidir. Pazarlama mantığıyla savaşın yarattığı siyasal gelişmelerin halkların yararı gözardı edilerek siyasal gruplar ve her türden oluşumlar tarafından istismar edilmesinin önüne geçmek, sadece yakın tarihin mirasının korunması anlamında değil, aynı zamanda Kürdistan ve Ortadoğu kültürel zemininde gerçekleşen halkların kimlik ve özgürlük mücadelesinin başarısının da vazgeçilmez önkoşullarından biridir. Bu amaçla, her iki halkın büyük acı çekmelerine yol açmış da olsa, aynı acının bir daha yaşanmaması için, benzersiz bir deneyim olarak özellikle 1984-2000 yılları arasına yayılan savaş deneyiminin objektif olarak belgelenmesi büyük önem taşımaktadır. Halkların büyük bedeller ödemesine yolaçan bu savaşın sonucunda, Kürt halkının ve giderek diğer bölge halklarının sarsılmaları, temel sorunlarının ve bunların doğru çözüm yollarının farkına varmaları, herşeyden öte diğer bölge halklarının da geleceklere ışık tutabilecek düzeyde bir Kürt Aydınlanma Hareketi ortaya çıkmıştır. Bu savaşın nesnel doğasının karartılması, karanlıkta bırakılması, karalanması; sadece, bedel ödeyen iki halkın, Kürt ve Türk halklarının değer yitiminden başka hiçbirşeye

yol açmayacak, hiç kimseye bir yarar da sağlamayacaktır. Bu süreçten çıkarılacak dersler, başta Kürt kültürü olmak üzere, tüm bölge kültürlerinin özgürce ve özdeğerleri temelinde gelişebilecekleri bir ortamın oluşmasını sağlayabilir. Tersine, bu tarihin belgelenmesi; halkların özgürleşmesi ve kendilerini siyasal, toplumsal, kültürel her düzeyde ifade etmesi için gerekli ve zorunludur.

Edebiyat Okulu bir toprak okuludur

Esas olarak biz Kürtler, son 25 yıllık süreçte, mücadelenin genel perspektiflerine ve Önderliğine bağlı olarak, sadece ülkemizi ve toplumumuzu bir bütün olarak bilince çıkarmakla kalmadık, aynı zamanda maddi ve manevi anlamda parçalanmışlığı aşarak, her devletin egemenliği altında olan ana topraklarımızı da aynı anda yaşama olanağı bulduk. Gerek son yirmi beş yıla yakın süreçte, gerekse de bugün, ülkemizin her uzak parçasından insanlar olarak karşılıklı mekan değiştirdik. Bu somut hareketlenmeler, siyasal anlamda olduğu gibi, düşünsel, ruhsal planda da, sadece ulusal-kültürel birlik eğilimini ortaya çıkarmakla kalmadı, aynı zamanda Fars, Arap, Türk ve Asuri halklarıyla da, tarihsel dayanaklarının sağlam olduğuna tanıklık ettiğimiz bir birlik ve yakınlaşma eğilimini doğurdu. Bu eğilimin en mükemmel ifade edilebileceği alan olarak Edebiyat Okulu, başta Kürt düşüncesi ve kültürü olmak üzere, Ortadoğu kültürlerinin insanlık evreninde yeniden etkin olabilmele-ri için önemli bir adım olacaktır.

Geçen binyılın son 25 yılı içinde yaşadığımız ve hala tamamen bitmemiş olan savaşın

ana konusu, bölge halklarının birliktelik ve dostluklarının bir ifadesi olan Kürt halkının kültürel kimlik ve özgürlük sorunuydu. Bu, bizim edebiyat eylemimizin de temel sorunudur. Bugün de, bölge halklarının barış ve dostluk içinde yaşamalarının biricik koşulu, Kürt halkının özgürlüğüdür. Kürt halkının kimlik ve özgürlük sorunu oldukça, bölge ülkelerinin güvenlik içinde ve huzurlu yaşamaları mümkün olmayacaktır. Biz, evrensel insanlığın beşiği olan ülkemize sınırlar çizmek istemiyoruz. Aksine, verili sınırların kaldırılması, sınırsızlık bilincinin hakim kılınması, bu topraklarda yaşayan kültürlerin tarihsel işlevine uygundur.

Kürt edebiyatı, bir kavimler edebiyatıdır. Biz, yeryüzünün en köklü kültürlerinin bulunduğu bir yerde varolduk ve oluşmaktayız. Bizim edebiyatımızın milliyetçi bir karakteri yoktur. Söylemimiz, içiçe var olduğumuz bütün halkların, bütün kültürlerin buluşma yeri olarak Kürdistan toprağının bir ifade biçimidir. Edebiyatımız Sümerlerden Babililere, Araplardan Farslara, Hititlerden Asurlulara, Mısırlılardan Yahudilere, Kürtlerden Türklere bir bağlantı, bir ilişkidir. Bu, kısaca Kürt kimlik mücadelesinin edebi ifadesinden başka bir şey değildir. Bu bir eklektizm değildir; bir karışma değil, netleşmedir. Kürtlerin kendini ifade etmesi, çevredeki diğer halkların kendini ifade etmesi anlamına gelecektir.

Biz, Kürdistan ve İran dağlarının duruşunda, kaynağında doğduğumuz insan soyunun değerlerini ve anlamlarını gösteren bir ifade buluruz; bizim kanımızdan, etimizden ve terimizden olan İran ve Kürdistan dağları, bize ve bizi en güzel gösteren ifademize benziyor; çünkü onlar bizdendir ve biz onlardan olduk. Artık bizim öz ateşimizle kavrulmuş olan

Asur bahçelerinde acı bir çöl yayılıyor, çöl büyüyor. Dağ olmak için bizi kıskırtan ve varlığımızın dağlar düzeyine yükseldiği Babil'e varmak için bize bir yol olan çöl, bizdendir ve biz de ondanız. Çünkü etimiz, kanımız ve terimizden oluşmuştur. Bizim yitirilmiş zamanlarımızı açıklayan yazı, Çölün yüzeyinde okunur.

Bizim için artık bir sınırsızlık anıtı oluştu ve o bizim tarih içindeki gidişimizde, köyler ve şehirler kuruşumuzda oluşmaktadır. Okul, bu anlamda, kayıp bir geçmişî anımsamak için yalnızlık imkanır. Özgürlüğün sınırsız topraklarında, sınırsız ufukların çevresi içinde, arkadaşlığa yaklaşmak için bir esarettir. Okul, son binyılın girişinde en cüretkar toplum çözümlemesinin mimarı olarak Başkan Apo'nun esaretiyle özgürlüğünü birleştirmek, gerçeğiyle düşünü buluşturmuştur. O özgürlük tutkusu varlığı, burada ve şimdi, hayatın beşiği olan Zağroslarda ve bütün zaman içinde, yeniden kurmaktır. Hiç kimsenin eline esir düşmemiş ve düşmeyecek olan Öcalan'ı, Kürtlerin en güzel oğlunu, Kürtlerin topraktan oluşan ellerinde ve zamanla özdeş olmuş belleklerinde sürdürmektir. Okul, ana topraklara ulaşmak için arayaşa düşen Öcalan'ı bu dağlarda beklemektir. O, kendisine benzeyen bu uçurum başlarına varıncaya kadar, Onu bu dağlarda beklemekten asla vazgeçmemektir.

Okul, toprağın bilgisini ve anlamını yenden kazanmak ve toprağı temsilen, insanı kendisine, özü olan toprağa yükseltmek, çevirmektir. Toprağı mülkleştiren değil, ona adanan insanın yaşam eylemi olarak okul, topraktandır. Kendini anlamlı kılan, kendine bakan ve gören ve hayranlık duyan, kendini işleyen ve yaratan topraktır; ışığı anlayan ve ışık olan topraktır. Biz, toprak ile onu kendi özü olan ışık arasında bir ilişkiyiz. Yazma eylemimiz, Nakkaş Mani'nin yakılmış resimlerinden belleğimizde kalan bir çizgi, adına Kürdistan dediğimiz ve gerçek ülkemiz olan Uzak'taki varlığımız anlamına gelen tanrıyı gösteren bir işaretir. Yağmur altında ve rüzgar karşısında toza yazdığımız bir kelimedir; çünkü herşey toprağın güzellik düzeyleri olan rüzgar ve yağmurun önünde zamana katılır ve hareket eder; ve ülkemiz olan Uzak'a gider.

Şehitler örgütlü yaşam ve mücadele gerekçemizdir

Başkan APO öncülüğünde, partimiz PKK'nin başlattığı barış süreci, savaş rantçıları ve dünya gericiliği tarafından başından beri sabote edilmek ve halklarımızın çektiği acı devam ettirilmek isteniyor. Partimiz PKK ve Halk Savunma Güçlerimiz barışın koruyucusu, Barış Projesi'nin öncüleri olarak, büyük bir fedai ruhu ile barış sürecinin devamı için amansız bir mücadele yürütüyor. Bu 15 yıllık savaş sürecinin, onbinlerce şehidi gibi, son bir yıllık barış sürecinin ancak kararlı bir mücadele ve sağlam bir duruş ile gerçekleşebileceğini örnek öncüleri olarak barış şehitlerimiz de ülkemizin kuzeyinde, güneyinde Şehitler kervanına katılıyor.

HAFTAN N EH TLER

■ Adı, soyadı: **Emine BENEK**
Kod adı: **Yekbûn**
Doğum yeri ve tarihi: **Uludere-Hilal, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Mayıs 2000, Haftanın operasyonu**

■ Adı, soyadı: **Muhammed HALİLZEDE**
Kod adı: **Hogır Çiya**
Doğum yeri ve tarihi: **Kato - Doğu Kürdistan, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Mayıs 2000, Haftanın operasyonu**

■ Adı, soyadı: **Ayhan TEKİN**
Kod adı: **Çiya**
Doğum yeri ve tarihi: **Beşiri, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Mayıs 2000, Haftanın operasyonu**

■ Adı, soyadı: **Akın MAMOY**
Kod adı: **Cuma**
Doğum yeri ve tarihi: **Kars, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Mayıs 2000, Haftanın operasyonu**

■ Adı, soyadı: **Barış ÇELİK**
Kod adı: **Rénas**
Doğum yeri ve tarihi: **Amed, 1982**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Mayıs 2000, Haftanın operasyonu**

■ Adı, soyadı: **Mehmet BARAN**
Kod adı: **Rézan**
Doğum yeri ve tarihi: **Kurtalan, 1970**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Mayıs 2000, Haftanın operasyonu**

■ Adı, soyadı: **İzzet SARIYILDIZ**
Kod adı: **Hamza**
Doğum yeri ve tarihi: **Şırnak, 1975**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Mayıs 2000, Haftanın operasyonu**

■ Adı, soyadı: **Muhammed İSMAİL**
Kod adı: **Sabri**
Doğum yeri ve tarihi: **Kubani, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Mayıs 2000, Haftanın operasyonu**

■ Adı, soyadı: **Aydın GÜÇLÜK**
Kod adı: **Dijvar Amed**
Doğum yeri ve tarihi: **Dersim, 1984**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Mayıs 2000, Haftanın operasyonu**

AMED EH TLER

■ Adı, soyadı: **Ramazan KARAKOÇ**
Kod adı: **Hayri**
Doğum yeri ve tarihi: **Bismil, 1982**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Ocak 2000, Lice**

■ Adı, soyadı: **İzzettin ÇETİN**
Kod adı: **Botan**
Doğum yeri ve tarihi: **Bismil, 1981**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Ocak 2000, Lice**

■ Adı, soyadı: **Selahattin MEMİŞ**
Kod adı: **Şoreş**
Doğum yeri ve tarihi: **Amed, 1968**
Mücadeleye katılım tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Ocak 2000, Lice**

■ Adı, soyadı: **Orhan TAŞAR**
Kod adı: **Serhildan**
Doğum yeri ve tarihi: **Van, 1981**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Ocak 2000, Lice**

■ Adı, soyadı: **Feridun COŞKUN**
Kod adı: **Mahsum Amanos**
Doğum yeri ve tarihi: **Suruç, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Mayıs 2000, Ş. Remzi**

■ Adı, soyadı: **Kemal KAPICI**
Kod adı: **Faik Welat**
Doğum yeri ve tarihi: **Adiyaman, 1974**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Mayıs 2000, Ş. Remzi**

■ Adı, soyadı: **Sadun KATONİ**
Kod adı: **Rojhilat**
Doğum yeri ve tarihi: **Urmiye, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Mayıs 2000, Ş. Remzi**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **İsmail**
Doğum yeri ve tarihi: ...
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Mayıs 2000, Piran**

■ Adı, soyadı: **Metin KARDAS**
Kod adı: **Nûrî Dilgeş**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin, 1972**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Mayıs 2000, Piran**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Hebûn**
Doğum yeri ve tarihi: ...
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Mayıs 2000, Piran**

■ Adı, soyadı: **Bengin TAHLO**
Kod adı: **Gernas**
Doğum yeri ve tarihi: **Derik, 1979**
Mücadeleye katılım tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Mayıs 2000, Piran**

■ Adı, soyadı: **Ramazan KAYA**
Kod adı: **Kanî Welat**
Doğum yeri ve tarihi: **Beytüşebbab, 1981**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Mayıs 2000, Piran**

■ Adı, soyadı: **Doğan KOÇ**
Kod adı: **Sabri Kendal**
Doğum yeri ve tarihi: **Maraş, 1975**
Mücadeleye katılım tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Mayıs 2000, Piran**

■ Adı, soyadı: **Ömer KAYMAZ**
Kod adı: **Çeko Nurhak**
Doğum yeri ve tarihi: **Adiyaman, 1982**
Mücadeleye katılım tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Mayıs 2000, Piran**

Düzeltilme

Geçen sayımızda Şehit anıları bölümünde, sayfa 24'te yayınlanan anı yazısında, Şehit İsa yoldaşın ismi yanlışlıkla Orhan ABAY olarak yazılmıştır, doğrusu Orhan İLBAY'dır. Düzeltir ve okuyucularımızdan özür dileriz.

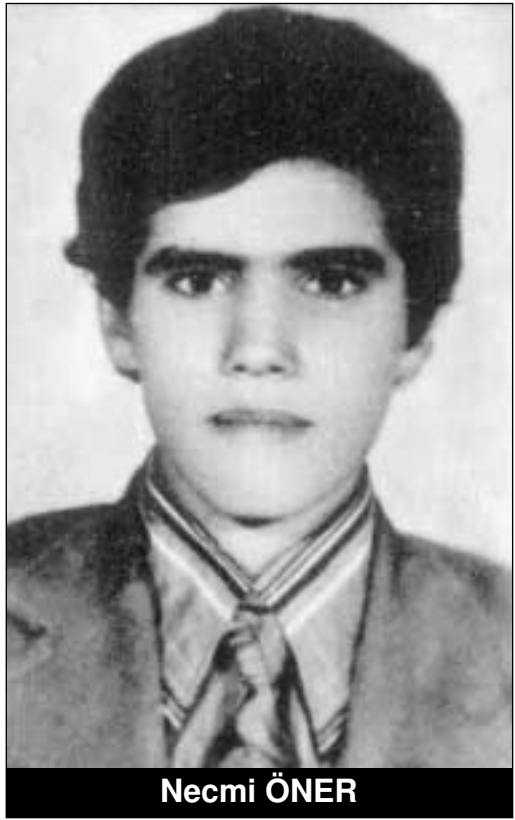
Baştarafı 28'de

dirmektir. Parti ve mücadele tarihimiz, Parti Önderliğimizin deyimiyle şahadet halkalarının birbirine eklenmesiyle olur. Ve böyle bir olgu ortaya çıktı, buna parti diyoruz.

Bu halkanın başında Haki Karer'in şahadeti var. Parti Önderliği'nin; *"İliklerimize kadar sarsıldık, parti olmaya karar verdik"* dediği, mücadelemizin partileşme sürecine girdiği olaydır. Böyle temel halkalar var. Merkezinde Haki arkadaşın şahadetinin yer aldığı, sayısı on binlerle ifade edilen şehitler gerçeğimiz neyi ifade ediyor? En olumsuz ortamda, ulusal yok oluşun dayatıldığı, her türlü baskı ve sömürünün halk üzerinde hakim kılındığı bir ortamda bunun bilincine varmak, bunda kurtuluşun yolunu yöntemini aramak, bunun bilincini, ideolojisini ortaya çıkarmak, bu ideolojiyi yaşatmak azminde ve kararlılığında olan devrimci militan parti yaratma mücadelesini ifade ediyor. Kürdistan'da bu '70'ler boyunca yapıldı. Bu, en olumsuz koşullarda gerçeği arayıp bulmak, Kürt ve Kürdistan gerçeğini tanımlamak, onu içinde bulunduğu geri ve onursuz durumdan çıkarıp kurtuluşa götürme yönünde bir ideolojik-politik çizginin yaratılması ve onu hayata geçirme kararlılığında olan öncü bir grubun ortaya çıkartılması eylemidir. Böyle bir çalışma bile Kürdistan'da zorla oldu. Büyük cesaret fedakarlık ve direngenlik istedi. Kan pahasına, şahadeti göze alma pahasına oldu. Bunun için parti savaş vermek, şiddet kullanmak, savaşın ve şiddetin içerdiği bedeli göze almak zorunda kaldı.

Bu bir Kürdistan gerçeği idi. 20. yüzyılın son çeyreğine girerken, bölünmüş, parçalanmış, sömürgeleştirilmiş Kürdistan'ın Ortadoğu'da ve dünyada içine düştürüldüğü durumu ifade ediyordu. Parti bunu tanımladı, bunu anlamaya çalıştı. Bunun tarihi ve toplumsal nedenlerini irdeledi ve buradan bir başlangıç biçiminde çekirdek halinde parti gerçeğimizi ortaya çıkardı. Bu dönem şahadetlerinin anlamı, bir parti olarak doğuşun yaratılmasıdır. Bunun partileşmeye kadar götürülmesi, şahadeti göze alabilen bir cesaret ve fedakarlık, yine derin bir inançla bu mücadeleye, davaya bağlanmakla oldu. Böyle bir bağlanmanın dönüm noktalarından biridir Haki Karer arkadaşın şahadeti. Önderliğin, *"İliklerimize kadar sarstı"* demesi, bu anlama geliyor. Bir de bu anıya bağlılığın gereği olarak, partileşmeye karar verdik ve uğrunda şahadetin göze alındığı düşünceleri sistematik hale getirdik diyoruz. Parti programı bu temelde ortaya çıktı. Parti Önderliği'nin şöyle bir değerlendirmesi vardı: *"Bu tür olaylar olmasaydı gelişmemizin nasıl olacağı belli değildi."* Bizi böyle bir mücadeleye yönelten ve böylesi bir gelişme çizgisini izleten kesinlikle bu büyük direniş ve şahadet olaylarıdır. Bu bir PKK, parti, önderlik gerçeği ve şahadeti anlama ve sahip çıkma biçimi oluyor. Bütün partinin ve halkın esas alması gereken anlayış, bağlılık ve temsil biçimi budur.

Devletin 1977 baharı gibi bir süreçte ideolojik bir grubun üzerine bu biçimde katliamla gelmesi, bu güç açısından en ciddi değerlendirmelerden birini yapma-

Necmi ÖNER

sını gerektiriyordu. Böyle bir direniş şunu ortaya çıkardı; *eğer mücadele edilecekse, her türlü cesaret ve fedakarlık gösterilmek zorunda. Kürdistan'da ulusal, demokratik değerler uğruna bir şeyler yapılacaksa bu temelde mücadele etmeye olur.* Bunun başka bir yolu yok.

PKK'nin mücadele yolunu, mücadele gücünü bunlar ortaya çıkardı. Bu olay, o zamana kadar bir istem, bir düşünce ve daha güzel şeylere ulaşma tutkusu olarak yürütülen çalış-

maların sürdürülüp sürdürülmeyeceğinin ve sürdürülmesinin ne pahasına olduğu gerçeğini ortaya çıkardı. Çok ciddi bir dönüm noktasıydı. 18 Mayıs 1977'de grubumuz çok ciddi bir biçimde sarsıldı. Parti ve mücadele konusunda en kesin ve keskin kararın verildiği süreç oldu demek yanlış değildir. O dönemde, bu kararı verdiren bir olay olarak görmek, bir gerçeği ifade etmek oluyor. Kararı veremeyenler de oldu. Kararı veremeyenler, bu mücadelenin ağırlığına, yüküne dayanma gücünü ve fedakarlığını gösteremeyenler ilk defa o zaman koptular, uzaklaştılar. Bir ideolojik grup, gönüllü çalışan insanlar topluluğu olmaktan çıkarak, eyleme yönelen, kendisini eylemle ifade eden, eylemin gerektirdiği örgütsel sağlamlığı ve yönetim gücünü içeren bir örgütsel yönelim, bunun kararlılığı ve bilinci, böyle bir olayla belirginleşti, kesinleşti. Hem düşünce, çizgi geliştirme, hem de örgüt yapısını geliştirme anlamında partileşme böyle bir temelde geliştirildi, yayıldı. Bu uğurda büyük çabalar harcadı. PKK'nin kuruluşu, Hilvan, Siverek ve diğer birçok alanda büyük direnişlerin ortaya çıkması başlangıçta bu temelde yaşandı. Bunlar, bu halkaya yeni halkalar eklediler.

1980'lere gelindiğinde giderek en temel değerlerle oluşmuş bir parti gerçeğini orta çıkarttılar. '80'lerin başında yaşanan direnişler, bu yeni halkaya eklenen şahadet gerçeklerimiz, zindan direnişçiliği var. Parti Önderliği her şeyden önce *"Çağdaş Kawa direnişçiliği"* dedi. *"Ölümünden yaşama köprü olma"* diye tanımladı. Zindan direnişçiliği, PKK'nin yok edilebileceği, fakat bir düşünce, inanç ve yaşam biçimi olarak asla ortadan kaldırılamayacağına kanıtlanması oldu. Parti bağlılığının ve bilincinin, Önderlik bilinci ve bağlılığının en kesin bir biçimde ortaya çıkartılması ve gerçekleştirilmesi oldu. Parti mücadelemize, onun pratik hattına bir köprü, bir bağ oldu. 12 Eylül sürecinde düşmanın darbeyle kopukluk yaratmak istediği mücadelelerin halkalarını birleştiren, en zor anda en büyük dirençle birleştiren en sağlam halkalardan biri oldu. Mazlum, Kemal, Hayri yoldaşlar öncülüğünde, zindan direnişçiliği içinde de bir şehitler ordusu ortaya çıktı. Yine anıya bağlılığın, en zor anda en büyük gücü şehitlerden alınan en büyük örneği olan Dörtlerin eylemliliği, Ferhat Kurtay ve arkadaşlarının 17-18 Mayıs'ta kendilerini yakmaya kadar varan büyük direnişleri, bu zindan direnişçiliği içinde ortaya çıktı.

Bu dönemin bir yurtdışı direnişçiliği var. Partinin kendisini yeniden oluşturma, örgütlenme, toparlama sürecinde, zindan direnişinde olduğu gibi bu halkayı koparmamak, yeniden bağlamak ve daha üst düzeye çıkarmanın direnişçiliği idi bu. Ortadoğu'da komşu halklarla bir arada ortak mücadele içerisinde ortaya çıktı. Başta Abdülkadir Çubukçu olmak üzere birçok yoldaş dünya ve bölge gericiiliğine karşı savaşımında, halklarla omuz omuza mücadelemizi de onlarla birlikte geliştirmek amacıyla büyük bir direniş, savaşım içerisinde oldular. Ve bu mücadelede her şeylerini vermekten geri kalmadılar. Yurtdışı şahadetleri, Kürt halkının bölge halklarıyla, dünya halklarıyla ilişkilenmesini sağlayan, UKM'yi dünya emekçilerinin ve halklarının mücadelesiyle fiilen birleştiren, mücadelemizin kesintisizliğini sağlayan, yine mücadeleleri ve kurtuluşu yok etmek ve halkları ezmek isteyen 12 Eylül saldırganlığına karşı direniş gücünü ifade eden büyük şahadet olaylarının anlamları kesinlikle böyledir.

Yeniden uzun vadeli savaş yapmak için Kürdistan'a dönme bilinci ve kararlılığı gelişip hakim olduysa, bunun bilincini yaratan, yol, yöntemini ortaya çıkartan Ö-

"Partinin ve gerillanın büyük direniş gerçeği, şahadetlerde dile gelen sağlamlığı, gözünü kırpmadan her türlü değeri rahatlıkla verebilen bir halk gerçeği ortaya çıkardı.

Serhildanlar azgın saldırılara rağmen, oluk oluk akan kanla sürdürdüyse, halk bu kanı akıtma gücünü, cesaretini gösterdiyse, bu üzerinde yükseldiği direniş değerlerinden kaynağını almaktaydı."

MAYIS ŞEHİTLERİ

derliğin çabalarıyla birlikte, insanları ikna eden, örgütleyen en büyük güç hem zindanda hem de yurtdışında yaşanan direnişler ve bu direnişlerde verilen şehitler olmuştur. Her türlü yalın, kaçkın, bireysel, bozguncu tutum ve davranışa karşı partiyi var eden, parti bilincini geliştiren, parti birliğini, örgütlülüğünü ortaya çıkartan bu temel değerler oldu. Zindan direnişlerini duyan herkes –bir avuç provokatif bozguncu dışında; bir iki kişiydi onlar da– Kürdistan'a gitmek ve savaşmak için hazır olduğunu ifade etmekle kalmadı; *"artık bu yapılmalıdır, bu süreç daha fazla uzatılmamalıdır"* bilincine ulaştı ve parti o büyük geriye dönüş kararını böyle bir bilincin gelişimi temelinde aldı. Bunu yaratan, var eden en büyük değer böyle bir şahadet ve direniş gerçekliği oldu. Bunu bu biçimde tanımlamak hata ya da abartı değil, kesinlikle partimizin, parti militanlarının yaşadığı gerçeği, duyguyu, düşünceyi ifade etmek oluyor.

Daha sonraki süreçte, 15 Ağustos süreci ve sonrası '80'ler boyunca yürütülen mücadele içerisinde yüzlerce şahadet var. Bu mücadele başta Agit arkadaş olmak üzere yüzlerce kahramanı ortaya çıkardı. Parti Önderliğimiz bu döneme *"halkın kahramanlık dönemi"* dedi. Bu dönem eylemciliğini *"kahramanlık eylemciliği"* olarak değerlendirdi. En zor koşullarda, imkanların hiç olmadığı ortamlarda, sadece bilince ve inanca dayanarak, biraz da hareket etme imkanı bularak yürütülen büyük direniş gerçeği idi bu. Gerçeklik tıpkı zindan direnişçiliği gibi bir direnişçilikti aslında. Orada her türlü imkandan yoksun olarak sadece bilinç, irade ve inançla yürütülen bir direniş vardı. Aslında 15 Ağustos direnişçiliği de, '80'ler gerillacılığı da bu temelde yürütülen bir direniş gerçeğidir. Dışarıda zindan koşullarından çok farklı bir durum yoktu. Zindan direnişçiliği gibi güçlü bir direnişçilik, ancak dışarıda, dağda öyle bir direnişçiliği ortaya çıkartabilirdi. Onun yolu ve yönetimini, direncini ve inancını var edebildi. Böyle güçlü, derinlikli bir mücadele gerçeği olmasaydı rahatlıkla *"bu koşullarda savaş olmaz"* denebilirdi. Bunu söyleyenler hiç de az değildi. Fakat her koşul altında isteyen savaşabilecek ve kazanabileceğinin bir kanıtı olan bu gerçeklik zindanda ortaya çıktı. Dağ direnişçiliği, onu dağa taşıyan, derinleştiren büyük bir direniş oldu. Parti çizgisinin 12 Eylül karşısında hayata geçirilmesi, modern as-

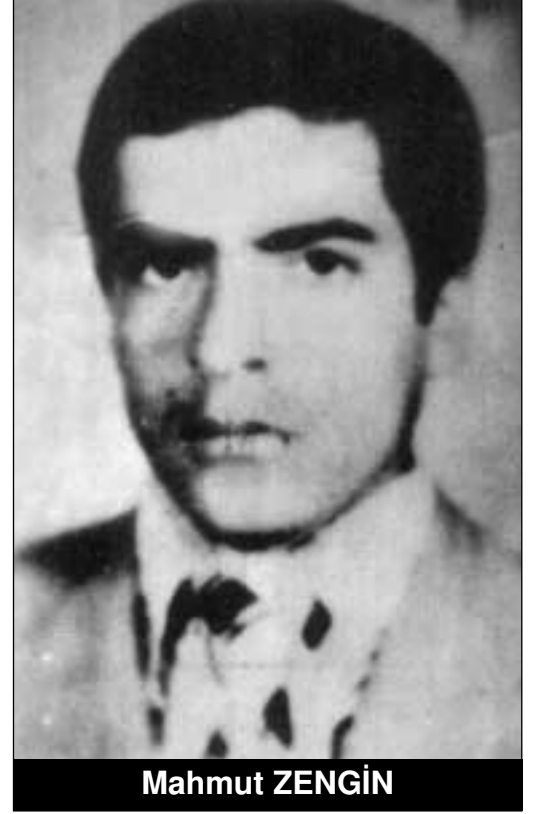

Eşref ANYIK

kerliğin gerilla biçiminde Kürdistan'a taşınması, Kürdistan dağlarında var edilmesi, askerliğin, ordulaşmanın bu temelde geliştirilmeye çalışılması, mücadele koşulları ne olursa olsun her türlü zorluğun göğüslenerek yürütülmesi, halkı derinden etkileyen, sarsan, onda ulusal bilinç yaratan bir etkilemenin yaşanması ve böylece parti kendisini çizgisi temelinde pratikleştirirken, bir halkın dirilişinin, temellerinin döşenmesi, temel taşların atılması bu mücadele içerisinde ortaya çıktı. '80'ler mücadelesini böyle görmek gerekir. Bu mücadelenin her şehidi, halkın dirilişinin, yeniden doğuşunun temel taşıdır. Bu halk dirilişi böyle büyük sağlam temel üzerinde kuruldu. Bu kadar zorluklara, saldırılara karşı yaratılmış olan halk birliği, eylemliliği parçalanamıyorsa, onun böyle sağlam bir biçimde, sağlam bir temel üzerinde yaratılmış olmasına bağlıdır. Bunun değerini anlamayanlar, bilmeyenler çarpıtmaya çalışıyorlar. Başka şeyler aramak, bulmak istiyorlar, ama bulamıyorlar. Bazıları *"bu işin sırrı nedir"* diye soruyor, kendine göre yanıt bulamıyor. İşin sırrı, anlamı kesinlikle burada saklı. Başka herhangi bir şey yok. Bir halk için her türlü yaşam kaynağını içinde taşı-

yan büyük bir değerler toplamı, zenginlik kaynağıdır. Bu zenginlik, böyle bir görkemli mücadele içerisinde ortaya çıkarıldı. Bu kaynak açıldı, oluşturuldu. Sonraki süreçte bütün halk bu kaynaktan güç alarak büyük bir yürüyüşe girdi ve yürüyüş devam etti. '90'lara geldi, serhildanlara kalktı. Başta Vedat Aydın olmak üzere yüzlerce, hatta binlerce ser-

hildan şehidimizi ortaya çıkardı. Artık mücadeleyi sadece öncü militanlar değil, sadece halkın yiğit evlatlarından oluşan bir gerilla ordusu değil, halkın kendisi yürütür hale geldi. Halk, parça parça, her alanda büyük bir ruh pekliliği, duygu açıklığı, canlılığı ve düşünce sağlamlığıyla ayağa kalktı. Dünyaya, ölümü kabul etmediğini, yaşamak istediğini, yaşam gücünü kazandığını, yaşam kaynaklarına sahip olduğunu ifade etti. Bu temelde bü-

Mahmut ZENGİN

yük coşkuyla, heyecanla süren bir yürüyüşü, mücadele yaşamını ortaya çıkardı. Bu kendiliğinden olmadı. Temeli, en zor koşullarda yürütülen büyük bir direniş gerçeğidir. Halkın onunla eğitilmesi, bilinçlendirilmesi, bu temelde halka yeniden can verilmesi gerçeği var. Bu canlılığı adım adım kazandı. Yeni doğan bir insanın heyecanı ve yeniye açılmanın yarattığı büyük bir yaşam coşkusuyla, heyecan, ürpertiyle yaşama kavuştu. Kürt halkının serhildanlarını böyle tanımlamak hatalı değil. Partinin ve gerillanın büyük direniş gerçeği, şahadetlerde dile gelen sağlamlığı, gözünün kırpmadan her türlü değeri rahatlıkla verebilen bir halk gerçeği ortaya çıkardı. Serhildanlar azgın saldırılara rağmen, oluk oluk akan kanla sürdürdüyse, halk bu kanı akıtma gücünü, cesaretini gösterdiyse, bu üzerinde yükseldiği direniş değerlerinden kaynağını almaktaydı.

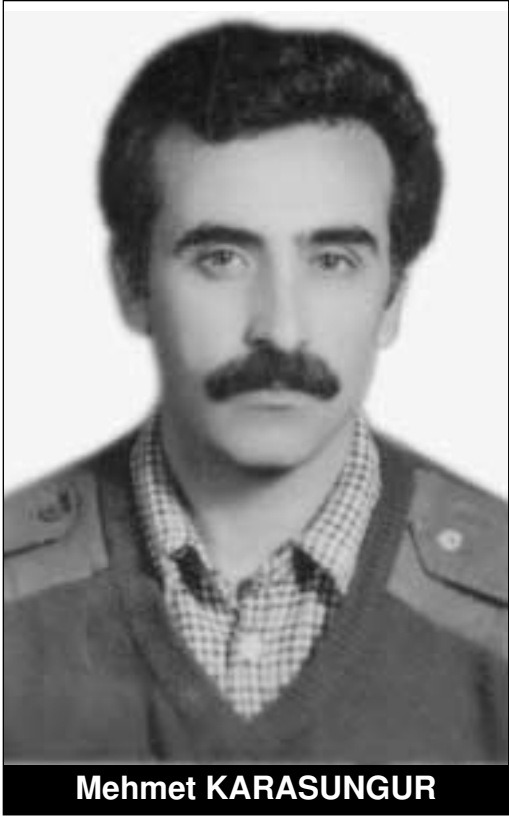
Halk buna uygun bir yürüyüşü, eylemliliği gösterdi, ortaya çıkardı. Dünyaya kendisini tanıttı. Bölgeye ilan etti. '90'lardaki serhildanlar aslında bir yaşam ilanı, varlık ilanıydı. Her türlü ölüme karşı kesinlikle direnip var olunacağı kararının herkese ilan edilmesi olayı oldu. Nitekim buna karşı, bu gerçeği ortadan kaldırmak, tersine çevirmek için büyük saldırılar yapıldı. Türk devleti bütün gücünü kullandı. Kürt işbirlikçiliği, Kürt gericiiliği, halkın bu yaşam gücünü darbelemek, zayıflatmak için kullanılmaktan kendini kurtaramadı. Dünya gericiiliği kullanıldı. Belli başlı bütün devletler böyle bir gelişmeye karşı yürütülen saldırının ortağı oldular. Ulusal dirilişe, ulusal demokratik gelişmeye, halkın kendini yaşam ilanına karşı geniş bir karşı devrim cephesi oluştu. Bu temelde halk üzerinde çok şiddetli bir saldırı yürütüldü. '90'ların ortalarına, hatta sonuna kadar bu saldırı en üst düzeye çıkarıldı, her türlü araç kullanıldı ve her türlü kirliliğe başvuruldu. Mücadele tarihini yazan, anlatan belgeler bunları ayrıntılı olarak veriyor. Yine partiye, gerillaya, bütün mücadele güçlerine karşı büyük bir saldırı içinde olundu. Buna *"topyekün savaş"* dendi. Bu topyekün saldırıya karşı, '93'ten 2000'e kadar mücadele güçlerimiz, parti ve ordu gerçeğimiz, bütün gelişimi ile büyük bir birlik içinde olan halk gerçeğimiz, büyük bir direnişi yaşadı, gösterdi. Topyekün saldırıya karşı, büyük bir direnişle var edilen değerleri sahiplenmek, yüceltmek, onları ne pahasına olursa olsun yaşamsal kılmak amacıyla büyük bir direnişe girildi.

Parti Önderliği bunu *"mevziye yatmak, sağlam mevzi tutmak"* diye tanımladı. Bu süreçte halk ve gerilla büyük direniş gösterdi. Yüzlerce, binlerce halk evladı gerilla saflarında büyük direnişler verdi, şahadete ulaştı. Kuzey Kürdistan'ın her tarafında olduğu gibi Güney'de, Kürdistan'ın bütününde böyle bir direniş gerçeği yaşandı, var edildi. Düşman

saldırıları yeni, zengin eylem biçimleriyle karşılandı.

Bu direnişlerin içinde Zilan arkadaşın direnişi büyük bir yer tutuyor. Direnişin bütün özelliklerini kendisinde birleştiren bir sembol olma özelliği taşıyor. Her koşulda direnilebileceğini, karşı saldırıları, düşman saldırılarını parçalamanın, bozmanın direnişle mümkün olduğunu, bunu hiçbir gücün ortadan kaldıramayacağını gösteriyor, ispatlıyor. Yine mücadeleyi yok etmek isteyen düşmanın her türlü kirli saldırısına karşı mücadele değerlerine, önderlik gerçeğine sahip çıkılacağını, onun yaşamsallaştırılacağını, yaşıatılacağını en kesin sözü ve gerçeği oluyor. Bu temelde gelişen binlerce yoldaşın şahadetini içeren bir şehitler ordumuz var.

Bu '98'e kadar böyle geldi. '98'de 1 Eylül süreciyle birlikte partinin, Parti Önderliği'nin yeni bir süreci geliştirmesine karşı, yönetimi boş çıkartmayı ve bu temelde parti ve mücadele gerçeğimizi ezmeyi ifade eden bir uluslararası komplo gerçeği yaşandı. Bu komploya karşı mücadeleyi her koşulda var etme, Önderliği her ortamda sahiplenme ve yaşatma karar ve azmiyle ortaya çıkan ve insan soyunun yaratabileceği en zorlu direniş yöntemlerini içeren büyük bir direniş gerçekliğimiz var. Bu, dünyanın her tarafında oldu. Daha önceki süreçte Kürdistan'ın her tarafında büyük direnişler yaşanırken, uluslararası komploya karşı, bütün uluslararası alanı içine alan büyük bir direniş gerçeği Kürdistan'da, bölge'de, Avrupa'da, Rusya'da yaşandı. Büyük fedai eylemleri ortaya çıktı. Yüze yakın insan, parti militanı, sempatizanı, yurtsever haktan kişilik, kendini yaktak dahil, birçok eylem biçimine başvurarak uluslararası komployu boş çıkarmak istedi. Uluslararası komploya karşı durdu, mücadele etti. Şunu göstermek istedi; *'dünya da birleşse, her türlü yöntemi kullanarak saldırısa da bizim yaşam yolumuz; Önderlik yolu, ulusal demokratik yaşam yoludur. Bunun dışında herhangi bir yaşamı kabul etmeyiz.'* Bu, parti ve Parti Önderliği'nin 'yaşam' diye tanımladığı ve halkın önüne koyduğu gerçeğin halk tarafından en sağlam biçimde sahiplenilmesi anlamına geliyordu. Bu sahiplenme, en zorlu eylem, direniş biçimlerini uygulama temelinde oldu. Bu anlamı görmek gerekir. Öyle kolay bir iş değildi. Uluslararası komplocular şunu umut ediyorlardı; artık öyle bir direnişe başvurulmayabilir. Önderlik çalışamaz kılınırsa, gerilla belli ölçülerde etkisizleştirilirse, bu halk mücadele etme yolu, yöntemi ve yeri bulamaz, kendisini ifade edemez, mücadeleye sevk edemez. İddia buydu, hesap bunun üzerineydi. Amaç, bunu ortaya çıkartma doğrultusunda idi. Bu büyük direnişler, fedai direnişçiliği bu hesaba, saldırıya karşı halkı önderlik çizgisi doğrultusunda yaşatma, ilerletme kararlılığının eylemi ve direnişi oldu.

Mehmet KARASUNGUR

Bunun en çok yükselip devam ettiği süreç; 15 Şubat sonrası topyekün bir direnişle partinin, gerillanın gücü neye el veriyorsa onu kullanma temelinde direnmesi gerçeği olarak yaşandı. 15 Şubat topyekün direnişçiliği, tıpkı 12 Eylül'le ortaya çıkan ve mücadele umutlarını kırmak, mücadele filizlerini kesip yok ederek mücadeleyi bitirme istemi gibi, büyük bir güç haline gelmiş parti ve halkın yeniden doğuş gerçeğini, 15 Şubat komplosu gibi büyük bir komployla Önderliğe yöneltilmiş saldırı ile denene etme, dağıtma, kırma, yok etme amacına karşı '80'lerin başında zindanlarda, yurtdışında gösterilen direniş gibi halkın büyük bir direnişe kalkması ve düşman dayatmasının, köleliğin, sömürgeciliğin kabul edilmeyeceği-

“Kim, ‘PKK artık bu düzeye kadar getirdiği mücadeleyi ileriye götüremez, ortaya çıkardığı gelişmeleri kendi çizgisinde daha da ilerletemez’ diyorsa onun düşünce ve hayalleri boştur. Bu her halükarda yapılacaktır. Bunu yapmak için ne gerekiyorsa o her zaman yapılacak. Militanlığın bütün özellikleri, her türlü fedakarlık ve cesaret var olandan daha ileri düzeye çıkartılarak gösterilecek. Bir de mücadele yaratıcılığı, çok yönlülüğü gösterilecek.”

nin, bir yaşam olacaksa özgürce ve önderlik gerçeği ile, önderlik çizgisinde olacağının, yoksa onun dışında bir yaşamın kabul edilmeyeceğinin ilanı, arayışı, mücadelesi oldu. Bu dönemin şehitleri böyle bir gerçeği yaratma şehitleri oluyor. Artık halkın parti ve Önderliği, onun mücadele gerçeğini kavradığının ve her halükarda bu gerçeği hayata geçireceğinin ortaya konulması oluyor.

Daha sonraki süreç, 1 Eylül'ün devamı yeni stratejik değişim süreci oldu. Parti yeni bir strateji benimsedi; Demokratik siyasal mücadele stratejisi. 1 Eylül'den bu yana da mücadele her alanda çok değişik yöntemlerle sürüyor. Çok yönlü eylem biçimleri devam ediyor. Gerillada, fedailikte, çok değişik biçimlerde eylemcilik, hatta bireysel eylemcilik de var. Tabii kitle eylemciliği en yaygın bir biçimde gelişerek sürüyor. Böyle bir dönemde de biz parti ve halk olarak büyük şehitler verdik, vermeye devam ediyoruz. Özellikle gerilla güçlerimizin hareketliliği sürecinde yaşanan direnişler, verdiğimiz şehitler var. Bunlar yeni bir sürecin geliştirilmesi için, kendisini toparlama, yenileme, yeniden yapılandırma çalışmalarının şehitleri oluyor. Botan'da, Amed'de, Erzurum'da, Dersim'de ve diğer alanlarda böyle şehitler verdik. Yine yurtdışında bu sürece yönelik saldırılara, baskılara karşı geliştirilen direnişler, yaşanan şahadet olayları var. Günümüzde de devam ediyor. En son Haftanın'de Yekbun ve bir grup arkadaşın şahadetleri var. Yine Amed'de Hebun ve bir grup arkadaşın şahadeti var.

Bu şahadetler şu anlama geliyor; bu mücadeleyi başarıya götürmek, halkın ulusal demokratik gelişim çizgisinde yaşamını kesin garantilemek için ne gerekirse o yapılacak, her türlü fedakarlık ve cesaret gösterilecek ve her türlü mücadele biçimi içinde olunacak. Savaş gerektiğinde savaştan geri durulmayacak. Bu savaş bedel istediğinde, can vermekten asla kaçınılmayacak. Bunun sözü, kanıtı, kararı oluyor. Her halükarda ortam ne olursa olsun partinin, Önderliğin çizdiği ideolojik siyasal çizginin hayat bulması için ne gerekiyorsa o değer verilecek. O tarz bir katılım gösterilecek. O düzeyde bir katkı yapılacak. Halk katılacak. Militan, bunun militanı olacak. Bunun gerektirdiği cesareti, fedakarlığı en üst düzeyde hiç çekinmeden gösterecek. Bunun kanıtlanması, bunun dünyaya ilanı oluyor.

Dönem itibarıyla, PKK'nin artık direnemeyeceği, mücadeleye edemeyeceği, savaşma gücünden düştüğü iddiasında olan ve PKK'nin mücadelesi ile ortaya çıkardığı değerler üzerinde yaşam hakimiyeti kurabilmek için bazı kötümserlere, kendilerini daha iyi pazarlamak isteyen çeşitli işbirlikçi çevrelere karşı verilmiş net bir yanıt. Kendilerini on binlerin kahramanlığı ile ortaya çıkarılan bu değerlerin sahibi kılarak yaşatmak isteyenler var. Partinin savaşma gücünden düşerek parti özelliğini kaybetmesini, bu değerlerin ortadan kalkmasını ve kendilerinin eline geçmesini isteyenler hiç de az değil. Öylelerinin, *“artık PKK parti olarak varlık gösteremez, mücadele edemez, direnemez, bu değerler elimize geçer”* umutlarına, düşüncelerine; kirli, kararmış, düşküncü tutumlarına karşı, halka, partiye, Önderliğe, mücadele tarihine layık temel yanıt, bu doğrultuda verilmiş karar oluyor. Güncel olarak da vermeye devam ettiğimiz şahadet gerçekleri şunu ispatlıyor; PKK yok edilemez, kendisini yürütür. PKK ile ortaya çıkan halk gerçeği yok edilemez. Bu yaşam yok edilmeyecek, yaşanacak. Bundan dönmek veya bunu yaşayamamak, yürütmek, bunu zayıf karşılamak diye bir şey kesinlikle olmayacak. Önderlik gerçeğine, önderlik çizgisine sonuna kadar sahip çıkılacak, onunla bütün olunacak; Önderlik, parti gerçeği ve bu temelde oluşan halk gerçeği, ulusal-demokratik yaşam gerçeği ilerletilecek, yaşanacak. Ne pahasına olursa olsun bu yürütülecek. Bundan kopma olmaz. Kim, *“bunda gerileme olacak veya artık bu ileriye gitmeyecek”* diyorsa onun düşüncesi, duygusu gerçekdışıdır. Bu tür umutlar, hesaplar boştur. Kim, *“PKK artık bu düzeye kadar getirdiği mücadeleyi ileriye götüremez, ortaya çıkardığı gelişmeleri kendi çizgisinde daha da ilerletmez”* diyorsa onun düşünce ve hayalleri boştur. Bu

her halükarda yapılacaktır. Bunu yapmak için ne gerekiyorsa, o her zaman yapılacak. Militanlığın bütün özellikleri, her türlü fedakarlık ve cesaret var olandan daha ileri düzeye çıkartılarak gösterilecek. Bir de mücadele yaratıcılığı, çok yönlülüğü gösterilecek. Yani böyle 'iş yapamaz', 'koşullara ayak uyduramaz', 'kendisini değiştiremez', dolayısıyla gelişmelerin 'ilerleticisi, yaratıcısı olmaz' bir duruma kesinlikle düşülmeyecek. Kürt halk tarihinde ilk defa bu düzeyde kendini yenileme, kendini ilerletme, koşulların gerektirdiği mücadele biçimlerini yaratıcı bir tarzda kullanarak onu en sağlam bir militanlıkla hayata geçirme yaşanacak.

Böyle bir dönemde bu mücadeleyi kanlarıyla yürüten şehitlerimizin eylemlerinin, varlıklarının anlamı bu oluyor. Bu büyük bir varlık, büyük bir anlam. Şöyle denilebilir; ulusal yok oluşun dayatıldığı, hiçbir yaşam emaresinin olmadığı bir ortamda gerçekten var olmak, dirilmek için çok az umutla bile büyük bir cesaret ve fedakarlık göstermeyi bilmiş olan şehitlerimiz, nasıl mücadelenin var olmasında büyük bir anlam ifade ediyorlarsa, şimdi de her alandan bir çok gücün parti üzerinde saldırı yürüttüğü, partiyi boğmak, Önderliği etkisiz kılmak istediği bir süreçte, koşulların gereklerine göre kendisini yenileyerek, kendisinde yeniden umut, cesaret, fedakarlık yaratarak böyle bir sürece karşı direniş gerçekleştirebilen, kendisini fedadebilen şehitlik, bütün bu düşman umutlarının boşa çıkartılması, bütün bu hesapların bozulması, en zayıf görülen anlarda bile PKK, Önderlik militanlığının büyük değerler yaratmayı bileceğinin kanıtı oluyor.

Şimdi bu gerçeği görmek önemli. Bununla yeni parti şekillenecek. Nasıl ki yirmi yıl savaşan parti '70'lerin sonunda, çok fazla değerinde elde olmadığı koşullarda büyük bir fedakarlık ve cesaretle kendini katan militanların şahadeti üzerinde şekillenip ve en olumsuz koşullarda Türkiye'ye yön veren, bölgeyi yönlendiren büyük bir mücadeleyi sürdüren partiyi yarattıysa, şimdi yeni şehitlerimizi de yeni strateji temelinde oluşan ve onun demokratik dönüşümü, özgür birliği, Türkiye'nin, bölgenin demokratik birliğe gitmesini, Kürt sorununun barışçıl, demokratik yöntemlerle gerçekleştirilmesini hedefleyen, süreci başarıyla yürütecek partinin yaratıcıları oluyorlar. Böyle bir partinin militanı nasıl olur, nasıl yaşar, nasıl savaşır, partiye kendisini nasıl katar, hangi özelliklere sahiptir; bunların ortaya çıkarılması oluyor. Bunların var edilmesi, hem de en görkemli, en kesin eylemle kesinleştirilmesi oluyor. Bu gerçeği şimdi her zamankinden fazla bizim anlamamız, anlamlandırmamız gerekli. Şunu net belirtebiliriz; yeniden yapılanma, partinin yeni militanlığı bu kahramanlıkların temelinde oluşuyor. Onların özelliklerini taşıyor. Bunun dışında herhangi bir militanlık, bir partililik, kadro gerçeği yok. Bu konuda hiç yanlış yapılmamalı. Farklı bir hayal içinde olunmamalı.

Bu anlamda şehitler gerçeğini sadece *‘şehit düştüler’* diye değil de, partiye katılımlarıyla, partili olma gerçeklikleriyle, partiyi var etme özellikleriyle anlamak gerekiyor. Yani öyle kolay bir şey değil. Kolay anlamak da mümkün değil. Yani şunu ifade etmek isterim; bu partide her şey yapılabilir, doğru olmasa da insanlar her şeye tenezzül edebilir, ona bir şey denmeyebilir, ama şehitler gerçeğine yaklaşımda çok ölçülü, duyarlı, çok dikkatli, çok doğru olmak gerekli. Yani Parti Önderliği, *“bu partide bazı şeyler söylenmez, bazı şeyler yapılmaz”* di-yordu. Farklı söz söylenmeyecek, farklı yaklaşım gösterilemeyecek en temel şey şehitler karşısındaki yaklaşımıdır. Herkes istediği gibi şehitleri değerlendiremez, tanımlayamaz, yaklaşamaz. Herkes kendine göre bir şehit tanımı, şehit bağlılığı tanımı yapamaz. İçimizde böyle yapmaya tenezzül edenler çıkıyor. Bunlar tehlikeli. Yani her şeye tahammül edilebilir ama bu konuda tahammül olmaz, tahammül edemeyiz. Bunun bilinmesinde çok büyük yarar var. Şehit sahiplenmeleri çıkıyor. Kendi bireysel tutumları için çok az da olsa şehitleri alet etmeye varabilecek kötülükler gözüküyor. Hiç kimsenin hakkı yok. Bu partide kimsenin hakkı yok. Hepimiz bunun ta-nığıyız, hiç sahteliğe gerek yok. Bu şehitlerin bir tek sözcüsü var. On bin şehit varsa on bini de tek sözcü seçti, başkalarını seçmedi. Kendimizi yanıltmayalım. Kendimi-

zi böyle yanlış hayallere kaptırmamalıyız. Bura-sı çok çok önemli. Bu konuda yapılabilecek hatalar çok zarar verici olur. Duygu olarak ona tenezzül etmek, o tür düşünceleri aklıdan geçirmek bile parti karşısında çok tehlikeli. Halk karşısında da öyle. Halk bu konuda çok bilinçli, çok ölçülü. İnsan, şehit gerçeğini en iyi orada görebilir. En sade, en özlü tanımlar orada var. Böyle bir gerçeklik karşısından duygularının, hislerinin nasıl olduğunu da insan orada görebiliyor.

Şunu yine söyleyebilirim; *“ilklerimize kadar sarsıl-*

Halil ÇAVGUN

dık” derken, gerçekten de yaşamı boyunca Parti Önderliği'ni etkileyen en büyük olaylardan birisi Haki arkadaşın şehit düşmesi olayı idi diyebilirim. Yaşadık, gördük. Bütün partiyi etkilediği gibi, tabii en başta Parti Önderliği'ni etkiledi. En fazla ve en derinden hisseden Önderlik oldu. Hem direnişin, gösterilen cesaret ve fedakarlığın taşıdığı anlamı en iyi bilen, ona en yüksek düzeyde sorumlulukla yaklaşma gücünde olan, hem de öyle bir saldırı ile ortaya çıkartılan tehdidi, tehlikeyi hisseden Önderlik'ti. İlk Müslüman, İslamiyeti ilk temsil eden kişiliklerden söz edilir. Apocu militanlığı bütün özellikleriyle ilk bilen, hisseden, parti militanlık özelliklerini en üst düzeyde şekillendirerek, partileşmeyi, yani bir çizgiye, önderlik gerçeğine katılmayı, bağlanmayı en üst düzeyde temsil eden kişilik Haki Karer yoldaşın kişiliğidir. Hiç abartı yok bunda. Ona en saf Apoculuk diyebilirim. Daha sonra bu partinin on binlerce militanı da oldu. Hala da var. Hepimiz, içinde şu veya bu militanız diye yaşıyoruz. Fakat PKK'li olmak veya Apocu olmak, önderlik gerçeğine katılmak farklı düzeylerde. Bütün şehitler, önderlik gerçeğini temsil eden, ona en üst düzeyde katılanlar içinde en başta gelen Haki Karer kişiliğidir. Kendini bu kadar rahat feda etme, bu kadar büyük bir parti birliği, bütünlüğü ve bağlılığı önderlik gerçeği ile oluştu. Tabii önderlik gerçeği de Haki Karer kişiliği ile çok bağlantılı. Parti Önderliği'nin *“biz birbirimizin gözlerine bakarak, ne söylemek istediğimizi ve ne yapmak istediğimizi çıkartırdık”* dediği kişiliktir.

Şimdi bu nasıl oldu? Ortada parti yoktu, herhangi bir mücadele değeri yoktu. İdeoloji de, bu kadar açık düşünce de yoktu. Bütün bu yoksunluklar içerisinde bu kadar bilinç, irade, bu düzeyde bir inanç, bağlılık nasıl ortaya çıktı? İşte PKK gerçeği budur. Bunu görmek, anlamak gerekli. Eğer *“daha sonraki PKK bu kadar zor koşullarda, imkansızlıklarda nasıl mücadele etti, direndi, yenilmek bir yana her türlü zorluk ortamında daha fazla gelişti, bir halk haline geldi”* diye soruluyorsa, yanıtı budur. Partiye, Önderliğe doğru katılmanın, bağlanmanın ne demek olduğunu burada görebiliriz. Ve bu gelişmenin neye dayandığını da buradan çıkarmalıyız. Bunun başka yolu yok. Bu gerçeği anlamak önemli. Yani insan ilişkisini, görev karşısındaki durumunu anlamak önemli. Sözle değil, bakmakla karşısındakini anlayabilecek kadar bir duyarlılık var. Parti Önderliği ile Haki arkadaşın çok az konuşuklarına tanık oldum. Çok beraber kaldık. Şunu söyleyebilirim. Haki arkadaş bir yerde idiyse *“orada ne oluyor”* diye hiç sormazdı. Endişesizdi. Görev karşısındaki tutumu açısından görevler yapılıyor diye. Ortada parti, örgüt yoktu. Çeşitli yerlere gidiyorduk, bir yere çalışmak için ben de gidecektim. Haki arkadaş önmü kesti, *“Önderliğe, yani arkadaşşa söyle öyle git”* dedi. Biz bu kadar partileşme yaşadık, ama herkes kendisi kendisini görevlendiriyor. *“Ne demek yani, bize görev mi verilir”* diyenler çok fazla var. Son günlerde; *“ben kendimi partiye kullandırmayacağım”* diyenler var. Otuz

“Mazlum arkadaş hep söylerdi. “Haki benimle bir sefer konuştu. Ondan sonra katıldım. Öyle bir konuşmadı ki kafamda varolan bütün çelişkilere yanıt buldum. Beynime bir düşünce sistemi oturttu. O günden bu yana ben bu hareketin içindeyim ve hala böyle gidiyorum” diyordu. Etkileme düzeyi böyleydi.”

Hüseyin İNAN

yıllık parti gelişimi arkasından kendi hakkında karar vermeyi kendi elime alıyorum diye isyan edenler var. Otuz yıl öncesinde partiyi var edenler böyle değillerdi. Yani normalinde herkes konuşuyordu, 1974-75'lerde istediği yere çalışmaya da gidebiliyordu. İsterse gitmeyebilirdi de. Fakat o koşullarda bile bu düzeyde örgüt bilinci vardı. Haki arkadaş örgüt yaşamı dışında bir anlık bir yaşamı yaşamadı. Bir sefer kardeşleri geldi, memlekete gönderdik, iki gün kaldı. Örgüt filan yoktu. Herhangi bir sorumluluk, görev tanzimi de yoktu. İki gün kaldı ve geldi. Görmek isteyenler kendisini arıyorlardı, bulurlarsa görüyorlardı. Gördüklerinde onlarla çok fazla konuşmazdı. Tanık olmadım. İlgileniyordu, değer veriyordu. Kesinlikle saygılıydı, insanları kırmazdı. Parti Önderliği, *“karıncayı incitmezdim”* diyor. Haki arkadaş da, incitmezdi, kırmazdı insanları. Mazlum arkadaş hep söylerdi. *“Haki benimle bir sefer konuştu. Ondan sonra katıldım. Öyle bir konuşmaydı ki, kafamda varolan bütün çelişkilere yanıt buldum. Beynime bir düşünce sistemi oturttu. O günden bu yana ben bu hareketin içindeyim ve hala böyle gidiyorum”* diyordu. Etikileme düzeyi böyleydi. Neyle etkiliyordu? Çok iyi konuşamıyordu. Türkçe'si hiç iyi değildi, propaganda'yı çok fazla yapamazdı. Öyle çok sistemli, şimdi eldeki kitaplarda var olduğu gibi düşünce sistemi yoktu. Çoğu zaman düşünceyi söylüyor, karşısındakıyla çok fazla tartışma yapamıyordu, yardımcı da oluyordu. Hatip değildi, çok konuşma yapmamıştı. Karşısındakini çok etkileyen, onun söylediklerini sözle çok etkili söylediğinden değil de, davranışlarıyla söylediği ve söylerken gösterdiği bağlılıkta yatıyordu. Etkileyen oydu. Yani insan herhangi bir sahtelik görmüyordu. Söylediği az olur, çok olur; derin olur, yüzeysel olur; çok fazla mesele değil. İnsan ona bakınca şuna kanaat getiriyordu; bu insan, söylediğine inarak söylüyor, söylediğini yapar, sonuna kadar yapacaktır. Bundan, bu söze ihanet gelmez. Sözle davranış bütünlüğü ve yaşam bütünlüğü bu düzeydeydi. Arkadaşlar binlerce, yüzlerce şehit ile birlikte yaşadılar. Benzer özellikleri gördüler, değerlendirirler. Onları değerlendirmeye alıyorlar, kendileri açısından sonuç çıkarıyorlar.

Bütün bu özellikleri anlattığımız yerde saklı, gizli. Orada oluştu. PKK böyle bir değerler bütünü olarak oluşup, bugüne ulaştı. Yemedi, içmedi. Parti Önderliği, *“benim elime bir şey geçti mi ondan vazgeçerim artık, hiçbir şey benim olsun istemedim”* diyordu. Hiçbir şey istemeyen, Önderlik yaklaşımını en iyi yaşatan Haki arkadaştı. Yemez yedirir, giymez giydirdi, kullanmaz kullanırdı. Yani yoldaşa, insana, karşısındakine hizmet, değer biçme en ileri düzeydeydi. Bir defa kötümserlik yoktu. Aç susuz da oldu, –zaten çok doyduğu da olmadı– fakat hiçbir zaman kötümserlik olmadı. Biz on-

“İçinde bulunduğumuz süreçte yeniden militanlaşırken, kendimizi yeniden eğitip yapılandırırken, geliştirirken, hangi esaslar üzerinde geliştireceğimize şehitler gerçeğini daha fazla inceleyerek yanıt vereceğiz. Onları esas alacağız, bulacağız. Kendimize göre olmaz. Parti Önderliği, ‘doğru yaşam şehitlerin kendileridir’ dedi. PKK militanlığı için tek ölçü bu, başka ölçü yok. Başkası uydurmadır, sahtedir, kendine göreliktir.”

da 'olmaz'ı görmedik. Yani hepimiz şu veya bu biçimde zorlandık, daraldık, tepki gösterdik, ama Haki yoldaşın bu nedenlerle tepki gösterdiğini hiç görmedim. Mücadele doğrularında titizdi, kavgacıydı da. Öyle dışa taşımış bir kavgacılık değil. Çok olgun, çok sakindi. Fakat devrim sorunları gündeme geldi mi çok inatçıydı. Her düşünceyi hemen kabul eder cinsten değil, düşüncesini çok inatla savunan, ona saldırdığında de hiç çekinmeden tavır koyan, eylem yapabilendi. Bazıları için hiç de gerekmeden denilecek yerde tokat patlattığını da gördüm. O mücadele değerlerine, gerçeğine sahip çıkma tutumuydu. Onda, savunmada hiçbir kişisel endişe göstermeme en ileri düzeyde vardı.

Bunları şimdi neden sıralıyoruz? Yeniden partileşiyoruz. On yıl, yirmi yıl, otuz yıl PKK ile olabiliriz ama yeniden partileşiyoruz. PKK yeniden yaratılıyor, oluşuyor; kadro, militan yeniden oluşuyor. Yeni stratejiye göre oluşan bir parti örgütü ve kadro militan gerçeği ile yüz yüzeyiz. Yeni partinin militanı nasıl olacak? Kadrosu hangi özellikleri yaşayacak, edinecek? Bunlara açıklık getirmek için söylüyoruz. Bu, şu an önümüzde önemli bir soru. Yanıtı nerede bulacağız? Geçmişte, parti değerlerimizde bulacağız. Militanın özellikleri denildiği zaman da, şehitlerin özelliklerinde, şehadet gerçeğinde bulacağız. Nasıl yaşadılar, hangi özelliklere sahiptiler, bu mücadele neyle var oldu, parti hangi özellikler üzerinde şekillendi, bunları araştırıp, bulacağız.

Yeniden şekillenmeyi yaratırken, bu temel özellikleri esas alacağız. Yani bunların aşılabileceğini düşünmek tehlikeli ve anlamsızdır. PKK böyle olamaz, olmayacak! Kimse o konuda ham hayalci olmasın. Daha fazla geliştirmeye ihtiyacımız var. Yeni mücadele süreçlerinin özelliklerine göre kişiliklerimizi, militan özelliklerimizi geliştireceğiz. Var olanları, on binlerce şehidin gerçeği ile ortaya çıkmış temel özellikleri değiştirmeyeceğiz ve onların üzerine daha yenilerini eklemeye çalışacağız. Esas olan bu. Bu konuda hata yapmamak gerekiyor. Sanki böyle her şey değişecekmiş gibi, her şey anlamsızmış gibi veya birçok şey sadece dar bazı dönemlere özgüymüş gibi yaklaşımlar var. O bir yanılgıdır, yanlışır. PKK'nin, PKK militanlığının öyle olmayacağını herkes bilmek durumunda. Kesinlikle öyle olmayacak.

Bu açıdan içinde bulunduğumuz süreçte yeniden militanlaşırken, kendimizi yeniden eğitip yapılandırırken, geliştirirken, hangi esaslar üzerinde geliştireceğimize şehitler gerçeğini daha fazla inceleyerek yanıt vereceğiz. Onları esas alacağız, bulacağız. Kendimize göre olmaz. Parti Önderliği, *“doğru yaşam şehitlerin kendileridir”* dedi. PKK militanlığı için tek ölçü bu, başka ölçü yok. Başkası uydurmadır, sahtedir, kendine göreliktir. Önderliğe göre değil. PKK gerçeğine göre kesinlikle değil. O zaman biz, bu gerçek üzerinde kendimizi yoğunlaştıracacağız. Her türlü zorluğu bu gerçekten alacağımız güçle yeneceğiz. Her türlü sorunu buradan alacağımız güçle çözeceğiz. Öyle ki, gerçekten derinliğine özümse nir, kavranır, sahip çıkılır, esas alınırsa, birey, militan ve parti olarak da çözemeyecemiz sorun, yenemeyeceğimiz hiçbir zorluk yok, olmaz da. Buradan baktığımız zaman militanın zorluklarla karşı karşıya olduğu, partinin büyük zorlukları yaşadığı dönemler geride kaldı. Zorluklar, yokluklar, baskılar geçmişte daha çoktu. Partinin böyle şehitler ordusu gibi büyük bir hazinesi, görkemli mücadeleler temelinde yaratılmış büyük değerler toplamı yoktu. Şimdi bunlar büyük güç kaynağı. Şehitlerde ifadesini bulan çizgi esas alındığı müddetçe bu güce dayanarak çözülemeyecek hangi sorun, aşılamayacak hangi zorluk, başarılamayacak hangi görev olabilir? Bu konuda aldanmamak, yanılmamak gerek. Sorun bireyin kendisini zorlaması, bu gerçeğe kendisini ulaştırmasıdır. Burada zayıflıklarımız mı var? Elbette var. Kirliliklerimiz var. Ruhumuzda, düşüncemizde, duygularımızda kirlilikler, farklılıklar var. Bunları temizleyeceğiz. Davranışlarımız yetersiz, bunları aşacağız. Yaratıcılığımız az, kendimizi yaratıcı hale getireceğiz. Bu da bize zor gelir, kendimizi bu gerçeklere ulaştırmak için zorlayacağız. PKK'leşmek de, Apocu olmak da buradan geçiyor. Öyle kolay değil. Böyle durduk yerde Apocu olunmuyor. Kendine göre özellikler belirleyerek olunmuyor. Parti Önderliği, *“bu işe bir şeyler katmak istiyorsunuz, ama bize de dikkat edin”* diyordu. Yani yanlış olmasın, yanlış hesap içermesin, bizimle çelişmesin. Şimdi bir şeyler katmak da değil, *“olduğum gibi kabul edilsin, PKK ben olayım”* diyen tutumlar var. Bu olmaz. Böyle dersek şehitler ne diyecekler? Parti hangisini esas alacak? Kendi kendimize yarattığımız, tırettiğimiz şeyleri mi PKK olarak ortaya koyacağız, yoksa kanıtlanmış, en zorlu mücadelelerle kendisini PKK olarak kanıtlamış gerçeği mi? Bu konuda yanılmayalım.

Şimdi bu çerçevede içinde, bulunduğumuz süreç bakımından yaşadığımız bir soruna yanıtı, şehitler gerçeğinde bulabiliriz. Birçok zorluğu bu gerçeğe yönelerek çözebiliriz, çözmeliyiz de. Anlayış, davranış düzeyinde varolan birçok terslik şehitler gerçeğinden alınacak güçle aşılabılır. Aşılmalıdır. Biz bu süreci neyle aşıyoruz? Arkadaşlar *“zorluk var, sorunlar var, sıkıntılar var, kavrayış düzeyimiz az”* benzeri şeyleri düşünebilirler. Vereceğimiz yanıt şehitleri incelemektir. Güç alma

kaynaklarımızı iyi bileceğiz. Büyük bir hazine var. Parti yaratmış, bize veriyor, onu iyi anlayacağız, değerlendireceğiz. Doğru sahipleneceğiz, doğru temsil edeceğiz. Eğer böyle yaklaşırsak çözemeyeceğimiz hiçbir sorun, anlayamayacağımız hiçbir konu da olmaz. Doğru-yanlış ayrımı diye yapamayacağımız hiçbir ayrım da yoktur. Birçok şeyi şimdi kendi kendimize uyduruyoruz. *“Şu hakkımız, hukukumuz, şu imkan, sıkıntımız, şu sorun”* diyoruz. Biz, bunları söylemekle, var etmekle değil, çözmekle yükümlüyük. Bunlar çözülmüş müdür? Partide çözülmüştür, şehitler çözdüler. Eğer gerçekten ortada bir hak hukuk varsa, parti için bir sahiplik varsa bunlar şehitlerdir. Başkası kendisinde bir şey aramalıdır. Aramaya kalkmak bu çizgiden çıkmak olur.

Çizgi değiştirirken, stratejik değişiklik yaparken böyle boşalmalar, zorlanmalar, savrulmalar oluyor. O zaman bu tür savrulmaları neyle engelleyebileceğiz? Engellenebileceğimiz, önleyebileceğimiz bir gerçeklik var mı? Evet var, şehadet gerçeği. Gerçekten hakkını sahibine verme gerçeği. PKK'nin gerçek sahipleri kimlerdir, PKK nasıl bir partidir? Bu mücadele değerleri nasıl bir çabayla, katkıyla, katılımla oluştu? Kimler oluşturdu, nasıl oluştu? Bunları doğru ve iyi değerlendirmek gerekir. Şimdi bizde kişisel olarak bir yığın bireysel tutum, düşünce geliyor. *“Şu hakkımı”*, hatta *“partiden emeğimi istiyorum”* diyoruz. Peki şehitlerin emeğini kim verecek? Şehitler emeğini istiyorlar mı? Bu partiye katılım nasıl bir katılım? Sen bir ücretli işçi gibi biraz çalışıp karşılığını almak için mi katıldın partiye? O bir partinin katılımı değildir. Sen bazılarının yarattığı değerlerden pay almak için mi geldin, katıldın? Olmaz! Ücretli işçi olarak katılabilirsin, ama o bir militanın katılımı değildir. Ücretli işçi, parti militanlığı değildir.

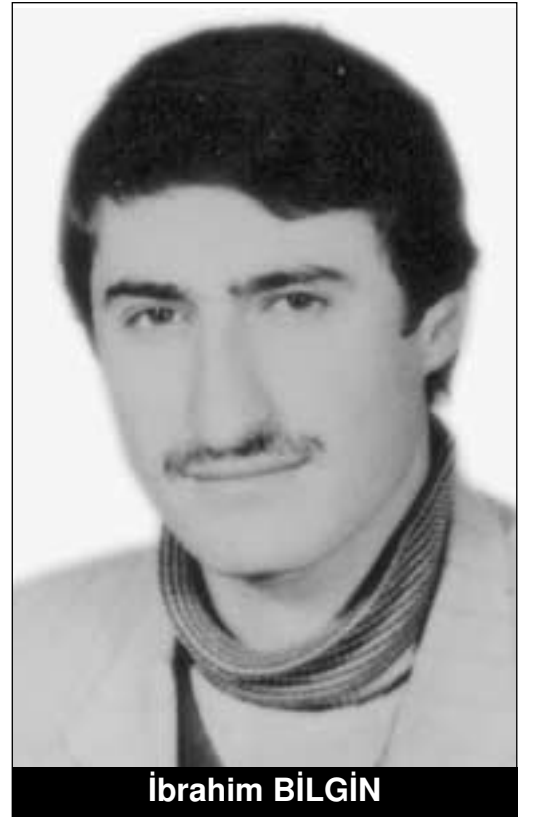
Ölçü bu, doğru katılım bu, PKK gerçeği bu. Kendimize başka şey uydurabilir miyiz? Asla uydurmamalıyız. O tür şeylere asla tenezzül etmemeliyiz. O konuda kendimizi yanıltmamalıyız. Şu veya bu sahte nedene sağınmamalıyız, gerekçe uydurmamalıyız. Bu mücadelenini yaratıcıları herhangi bir nedene sığındılar mı, uydurdular mı, herhangi bir engel çıkardılar mı, zorluktan söz ettiler mi, olmaz dediler mi? Hayır! En zor anda çözümü kendilerinde yaratmadılar mı? Şehadet gerçeği, şehitler gerçeği; bireyin, insanın, militanın en ileri düzeyde, en zor, en olmaz anda çözüm olmak, kendini çözüm haline getirmek demek değil mi? Demek ki o zaman kendimizi buna yükselteceğiz. Bu ölçüler esas alacağız. Bunun dışında herhangi bir ölçü kesinlikle olmaz ve esas alamayız. O, çarpıtma ve sahtelik olur. O, partinin içine farklılıklar sokmak olur. Parti içinde farklılıklar var mı! Asla olmamalı. Önderlik gerçeği parti içinde farklılıkları kabul etmiyor. Sahtelikler üzerinde bu kadar durduysa, bu kadar savaş yürüttüyse bu nedenle yürüttü. Tek tip militan şekillenmeyi esas aldı. Bu partinin kendine göre militanlığı yok. İkinci tip şekillenmeleri parti dışılık olarak değeriendirildi. Tek şekillenme, temsili şehitlerde bulan şekillenmedir. O zaman gerçek parti militanı olacaksak, partiye doğru katılmış militan olacaksak bu temelde katılacağız. Böyle katılanın başarmayacağı hiçbir şey yoktur. Bu noktada Önderlik değerlendirmelerini yeniden irdelemeliyiz. Partiye nasıl katılır, yani partide nasıl yaşanır? Parti içinde nasıl erir? Fatma *“kendimi kullandırılmam”* diyordu. *“İnsan sevgisi yok sende. İnsanları her türlü çalışmaya sevk ediyorsun”* diyordu. Tabii Önderliğin tek tutumu vardı. *“Bu benim görevim”* diyordu. *“Devrimin ve halkın çıkarları için kendimi de kullanıyorum, örgütüyorum. Nasıl iyi hizmet edeceksem ona sevk ediyorum, bunun dışında herhangi bir şey yoktur. Bu, yönetim olarak, Önderlik olarak herkesi partiye, devrime ve halka en iyi hizmet eder konuma getirmek benim temel görevim. Ve ben bu görevimi yapıyorum. Sen bana katılmıyorsun, partiye katılmıyorsun. Kendi istediğini tutturuyorsun, istediğin yere gidebilirsin”* diyordu. Gönderdi de zaten. Şimdi bu tür izlenimler çağırıştıracak tutumlar var. Partide böyle bir ayrım oldu. Parti içinden kendini yaşamayı esas alanlar, onu yaşamak için partiden bir şeyler çalmak isteyenler geldiler, geçtiler. Parti ile mücadele ederek katıldılar, gittiler. Kendilerini partide partili olarak devrime ve halka sonuna kadar katmak isteyenler, onu amaç edinilenler, hizmet edenler ödünsüz, hesapsız, çıkarsız, kendilerini partiye, parti mücadelesine kattılar. Parti içerisinde yer aldılar ve partinin en büyük değerleri haline geldiler. Şehitler gerçeği bu ikinci gerçek oluyor. Parti gerçeği bu ikinci gerçektir, birinci belirttiğim değil. Bu ayrım var mı? Var. Bundan sonra da olacak mı? Kesinlikle olacak. Değışiyoruz diye, partimizin bu militanlığı bitip içinde hırsızların cirit attığı parti olmayacağız. Kendi bildiklerini düşünen, yaşayan, keyfine göre olan, keyfine göre hareket eden, bir şey yapmaktan çok partiden almayı esas alan, böyle hareket eden parti olmayacağız. Böyle olduk mu PKK bitmiş demektir. Öyle PKK olmaz. Öyle Kürdistan da, parti de olmuyor. O tarzda parti olmak isteyenler, parti yaratmak isteyenler çok oldular. Bu her zaman da böyle olacak. Kesinlikle böyle olmamasını sağlamak için gerekli duyarlılığı göstermek, mücadele etmek, çaba harcamak hepimizin, her parti militanının boynunun borcu. Kendini partiye böyle katmak, partinin bu esaslar üzerin-

“Parti Önderliği her zaman en etkili bir biçimde en büyük hizmet etme temelinde insanların partiye ve devrime katılmasını sağlamaya çalıştı. Kendisi onun temsilciliği oldu, onun yolunu gösterdi. Bugün de o yol gösteriyor. Hiçbir zorluğu, imkansızlığı tanımadan, hiçbir engeli kabul etmeden her koşul altında mücadele ediyor, etmesini biliyor. Mücadele edip gelişme yarattığı ölçüde var olduğunu ve yaşadığını kabul ediyor. Bizim için de önümüzdeki sürece yaklaşım böyle olmalı.”

de var olmasını sağlamak hepimizin görevi. Partinin, devrimin geleceği buna bağlı. Eğer böyle duyarlı yaklaşırsak, kendimizi bu biçimde örgütler, militanlaştırırsak, partiye bu biçimde katırsak, böyle katılmış militanların partisi olarak yeni partiyi örgütlersek, önümüzdeki süreçte her türlü görevi çok daha başarıyla yapma imkanlarımız olur. Bu konuda imkanlarımız az değil. Önümüzdeki sürecin gelişme imkanlarının, gelişme yolunun çok daha fazla şimdiden böyle olduğu somut olarak görülüyor. Bunlar değerlendiriliyor, tartışılıyor. 7. Kongre'nin ne düzeyde etkili olduğu, kongre kararlarının pratikleşme imkanlarının ne kadar fazla olduğu ortada. Bunları mevcut durumda rahatlıkla az bir çabayla, kısa bir sürede önemli bir düzeye çıkartabiliriz. Kendimizi biraz daha belirtilen çerçevede eğitir, örgütler, pratiğe yöneltirsek gelişmelerin çok daha hızlı olacağı, birbirine ekleneceği kesin. Bu konuda tereddütsüz olmak da gerekiyor. Böyle olunca geriye ne kalıyor? Geriye, kendimizi bu işleri doğru yapar hale getirmemiz kalıyor. Bunda da ölçü ne? Bugün dolaşısıyla biraz anlatmaya çalıştık.

Üzerinde daha fazla yoğunlaşmamız gereken, partimizi genelde temsil eden, militanlık özelliklerini veren gerçeklik, şehadet gerçekliğidir. Bunu en iyi temsil eden gerçeklik ne? Önderlik gerçekliğidir. Parti Önderliği her zaman en etkili bir biçimde en büyük hizmet etme temelinde insanların partiye ve devrime katılmasını sağlamaya çalıştı. Kendisi onun temsilciliği oldu, onun yolunu gösterdi. Bugün de o yol gösteriyor. Hiçbir zorluğu, imkansızlığı tanımadan, hiçbir engeli kabul etmeden her koşul altında mücadele ediyor, etmesini biliyor. Mücadele edip gelişme yarattığı ölçüde var olduğunu ve yaşadığını kabul ediyor. Onun dışındaki bir yaşamı yaşam olarak kabul etmeyeceğini ilan etmiş bulunuyor. Bizim için de önümüzdeki sürece yaklaşım böyle olmalı. PKK militanlığına yaklaşım bu temeldedir. Önderlik militanlığı, önderlik gerçeği bize öyle bir yolu gösteriyor, bunun gücünü de veriyor. Bundan böyle çok daha fazla hepimize düşen; bunu daha iyi anlamak, daha iyi özümsemek ve daha sağlam temsilcisi olmaktır. Parti Önderliği *“doğru düşünmek, sağlam yapmak”* dedi. En başta bunu parti gerçeğine, önderlik gerçeğine uygulamamız gerekiyor. Böyle yaparsak bütün arkadaşlarımız PKK'nin en yenilmez, en iyi ve en başarılı militanı olurlar. Bunu yaparlarsa şehitleri en iyi temsil eden, en iyi yaşatanlar olurlar. Bu temelde diyoruz ki; her zaman ve her yerde en büyük güç kaynağımız şehitlerimizdir.

Yaşasın şehitlerin tek temsilcisi olan Başkan Apo! Biji Serok Apo!

İbrahim BİLGİN

Baştarafı 1’de

Kürt halkının vazgeçilmez iradesi haline gelen Genel Başkanımız Abdullah ÖCALAN Yoldaşın, geçmişte olduğu gibi bugün de Kürt sorunun çözümü için barış, demokrasi ve özgür birlik temelinde yürüttüğü çabalar herkesçe bilinmektedir. Bunun gereği olarak son bir yıllık süre içerisinde savaş durdurulmuş, gerilla güçleri savaş pozisyonunundan çıkarılmış, Partimizin siyasi çizgisi köklü bir değişikliğe uğratılmış ve bu doğrultuda çok yönlü çabalar içerisine girilmiştir. Devletin çözümleyici bir yaklaşım içerisine girmesi ve bunun bir gereği olarak adım atabilmesi için yapılması gereken her şey yapılmıştır. Buna rağmen devlet tarafından çözüme katkıda bulunacak ciddi girişimler gerçekleştirilmemiştir. Hala olumsuzluklara yol açacak inkar ve imha siyasetinde ısrar etmek gibi yaklaşımlarda diretilmiştir. Başkanımızın, partimizin ve halkımızın olumlu yöndeki girişimlerine tatmin edici bir karşılık verilmemiştir. Böyle bir durumda Genel Başkanımızın tehlike altına giren yaşamı, geliştirmek istediğimiz süreci tehdit altına sokmuştur. Barış, demokrasi ve özgür birlik çözümünün tehlike altına girmesinde, Türkiye Cumhuriyeti devletin yanı sıra, uluslararası

KAMUOYUNA

PKK Başkanlık Konseyi

topluluk da sorumludur. Tarihte eşi benzeri görülmemiş bir komployla Önderliğimizin esaretini sağlayan güçler bu sorumluluktan kaçamazlar. ABD, Avrupa Birliği ülkeleri ve birçok güç Önderliğimizin yaşamından olduğu kadar, Kürt sorununun çözümsüz bırakılmasında da pay sahibidirler. Dolayısıyla Önderliğimizin yaşamını güvenceye alma ve Kürt sorununun çözümünü gerçekleştirme konularında ciddi çabalar yürütmek zorundadırlar.

Yurtsever Kürt Halkı!

Özgür geleceğimizin güvencesi olan Başkan Apo’nun yaşamı tehlike altındadır. Başkan Apo’nun şahsında imha edilmek istenen senin geleceğindir. Bu durum karşısında tavırsız kalınmaz. Barış, demokrasi ve özgür birlik çözümünü gerçekleştirmenin yolu, Başkan Apo’ya güçlü bir

biçimde sahip çıkmaktan geçer. Bunun bir gereği olarak barışçıl demokratik tepkilerimizi ortaya koymalıyız. Yürüyüş, gösteri, açlık grevi ve diğer demokratik eylem biçimleriyle tepkilerinizi gösteriniz. Başkan Apo’nun yaşamının ve Kürt sorununun çözümünün güvencesi sadece sizin mücadelelenizle sağlanacaktır.

Uluslararası güçler!

Genel Başkanımız Abdullah ÖCALAN’ın esir edilip bugünkü yaşam koşullarına maruz bırakılmasında çok sayıdaki uluslararası gücün rol oynadığı bilinmektedir. Aynı zamanda bu güçler Kürt sorununun yaratılmasında da rol sahibidirler. Uluslararası topluluk hem Başkanımıza, hem de halkımıza karşı telafisi zor olan suçlar işlemiştir. Bu suç ortaklığının devamı halinde bundan herkes ciddi za-

rarlar görecektir.

Uluslararası topluluğu, işlenen suçların telafisi için Başkanımızın yaşamını güvenceye alacak ve Kürt sorununda çözümleyici bir yaklaşımı sağlayacak girişimlerde bulunmaya çağırıyoruz.

Yurtsever, demokratik ve insan hakları örgütlerinin duruma daha etkili müdahalede bulunmaları da acil bir görev haline gelmiştir. Genel Başkanımızın sağlık ve yaşam koşullarının düzeltilmesi için derhal girişimlerde bulunulmalıdır. Bunun gereği olarak yurtsever güçlerle birlikte tüm demokratik ve insan hakları kuruluşları etkili biçimde harekete geçmelidir.

Genel Başkanımız Abdullah ÖCALAN’ın yaşamının güvenceye alınması ve barış sürecinin devamı için yeterli tedavi olanaklarının sağlanması, insani yaşam koşullarının tanınması, İmralı yerine uygun yaşam ortamının olduğu bir yere sevk edilmesi kısa sürede gerçekleştirilmelidir. Sorunların köklü çözümünü sağlayacak siyasi girişimler başlatılmalı, bu yönlü pratik adımlar da erteleneksizin atılmalıdır. Bu temelde ilgili tüm kesimlere acil eylem çağrısında bulunuyoruz.

26 Mayıs 2000

Dönem sorunlarını doğru çizgi savaşıçılığıyla aşalım, örgütlenme ve yönetim tarzımızı geliştirelim...

PKK Başkanlık Konseyi

Baştarafı 16’da

‘81 yılında bu partide *“Ben iki satır yazı yazacak adam mıym, bu bana yakışır mı?”* diyenler vardı. Bunlar emekten koptular, daha sonra partiden de koptular. Çalışmayanın bu partide yeri olmaz. Adı üstünde, bu parti işçi-emekçi partisi, emek üzerine kurulmuş bir partidir. İnsanın harcadığı emek kadar partide yeri olur; hizmet etmiş, parti militanlığı görevini yerine getirmiş olur. Yoksa emekten kop, çalışmadan kop, partide olmayı bir hak bil ve partiden istekte bulun: İşte bu olmaz. Bu kesinlikle PKK’ye, parti militanlığına, Apocu militanlığa aykırıdır.

Parti Önderliği en zor koşullarda bile emekle ürün yaratma çabası içinde değil midir? Kendimize örnek olarak bunu almayacak mıyız? Felsefemiz, örneğimiz, öncümüz ve yaşam gücümüz bu değil mi? Öyleyse doğru anlayalım ve doğru izleyelim. Bu konuda kendimize bireyci haklar çıkarmayalım. Böyle yaklaşımlar da var; *“Başkaları için öyle*

olabilir, ama benim şu hakkım var, şöyle hakkım yenildi, filan kişiyle sorunlarım var” deniliyor. Tıpkı ‘82’deki gibi en üstte böyle kişisel çelişkiler ve çatışmalar yaratma eğilimleri var. Şimdi de var, izliyoruz. Biz bunların ne anlama geldiğini iyi biliyoruz. Bu süreçte biraz deşifre etmeye de çalıştık. Gerekirse daha fazla da çalışırız. Onun ne anlama geldiğini parti pratiği çok iyi gösteriyor. Şimdi de böyle yaklaşımların izleri, ipuçları var. *“Parti ile çelişkim yok, ama falan kişiyle var, filan kişi bana şöyle dedi, şöyle yaptı”* deniliyor. Sözümona kişisel anlaşmazlıklar, çelişkiler, çatışmalar ve uyumsuzluk buradan kaynaklanıyor. Bunların hepsi partiye çelişki ve çatışmanın sonuçlarıdır.

Hiç kimsenin hiçbir bireyle kişisel bir anlaşmazlığı, çelişkisi yoktur. Herkes parti militanıdır, partiye bağlıdır ve partiye sorunları vardır. Eğer birileriyle sorun ortaya çıkıyorsa, bu, partiyledir. Diğeri, böyle gösterme, kendini yanıltma ve gerekçe yaratmadır. Bu tür tutumlardan vazgeçmek gere-

kir. Kesinlikle parti ile kendini çeliştiren, birbiriyle didiştiren, parti ortamını bozan, kendini emekten koparan ve hak sahibi bilen yaklaşımlardan uzak duracağız. Fedai militanlık bütün bunlardan arınmış olarak tarih ve toplum karşısında yüksek bir sorumlulukla görevlerine sahip çıkan, büyük bir cesaret ve özeriyle bu görevleri yapan kişiliktir. Bu süreçte bunun özelliklerini tartışmalıyız, tartışıyoruz da. Kongremiz tüzükle bu militanın özelliklerini belli ölçüde temel noktalar halinde ortaya koydu. Bunu daha çok açıklamamız gerekiyor.

Dönem militanının temel özellikleri nelerdir, ideolojik ve örgütsel yaklaşımı nasıldır, yaşama yaklaşımı, ruhsal ve duygusal durumu nasıldır; bunları açığa çıkartıp tanımlayacağız. Bunlar partide tanımlanmış ölçülerdir. Parti Önderliği’nin PKK’yi oluştururken ve PKK militanını ortaya çıkarırken tanımladığı ölçüler ve özellikler var. Bunlar geçerlidir. PKK militanlığı bu tür ölçüler üzerine oturmuş bir militanlıktır.

Hiç kimse bununla çelişip ardından, *“ben PKK’liyim”* diyemez. Bir de bununla çelişenleri kendi yanımızda tutamayız. Bununla çelişiyor, altüst ediyor, her şeyi çığnıyor, yanımızda her şey oluyor, biz ses çıkartmıyoruz. Bazen *“arkadaşımız kırılmasın”* diyorlar. Parti kırılıp parçalanıyor. Şimdi partiye karşı böyle yaklaşmak doğru değildir. Hiçbirimiz böyle yaklaşmamalıyız.

Şunu çok iyi bilmeliyiz: Yaşam gücümüz, tek güç kaynağımız örgütlülüğümüzdür. Özgürlük düzeyimiz, örgütlülük düzeyimizdir. Güç düzeyimiz, örgütlülük düzeyimizdir. Halklaşma düzeyimiz, örgütlülük düzeyimizdir. Bunun dışında bir özgürlük, güç, halk olma gerçeği yoktur. Somut durum ortadadır. O zaman örgütlülüğe büyük değer biçeceğiz. Örgüt mücadelesini sağlam yürüteceğiz. Örgüt çizgisi savaşıçılığını, Parti Önderliği’nin *“en yaman savaşıçılığım”* dediği savaşıçılığı, Önderlik militanları olarak hepimiz yapacağız. Bunları yapmaya ihtiyacımız var.

Eleştirilerimiz de var. Sürece pasif ve mücadelesiz yaklaşamayız. Kimse kendini rehavete kaptırmasın. Bu süreçte eleştiriozeleştirir silahını eğitimin temel bir silahı olarak, en üst düzeyde kullanacağız, kullanıyoruz. Konsey yönetiminin doğru tarzda gelişmesi için çabalarımız var. Gelişecek tartışmalarımız, eleştirilerimiz, özeleştirilerimiz temelinde bunları ilerletme çabasındayız. Durgun bir yönetim yaklaşımı içinde değiliz. Zorluklar ve engeller var. Daha iyi bir çalışma düzenlemesi, bizi daha da ilerletir diyoruz, ama koşullar fırsat vermiyor. Bu bakımdan zorlanıyoruz. Pratik adımlarımız tam yerini tutmuyor, zorlanmayla sürüyor. Fakat ısrarlı olacağız, yürüteceğiz. Bu konuda ne etkisizliğe, ne de bireysel, özerk kalmaya ve bütünleşmemeye izin vereceğiz. Bunda kararlıyız. Parti yönetiminin de bu temelde ortak bir yönetim olarak gelişmesi için mücadele edeceğiz.

9 Mayıs 2000

21. Yüzyılda Mücadelenin Dili Demokrasi Olacaktır

Serxwebûn’dan

Baştarafı 2’de

Demokratik dönüşüm yönünde adımlar atmak için önemli veriler ortaya çıktı, çeşitli bağlan-tılar oluştu, ama bunlar henüz pratikleşmedi ve bu anlamda tam bir karar haline gelmedi. Türkiye hala farklı ihtimalleri ifade eden bir belirsizlik konumunu yaşıyor. Veriler büyük çoğunlukla demokratik dönüşüm yönündedir. Amerika bunu istiyor, aynı zamanda sorun Avrupa’ya bağlandı. Yine PKK dönüşümü da-yatıyor, içte de çeşitli çevreler *“artık eskisi gibi yaşanmaz”* diyor ve eskiye destek vermiyor. Ama eskiden çıkarı olan ve onu sürdürmek isteyenler de var ve bu nedenlerle karar vermek kolay olmuyor. Bu açıdan Türkiye’nin böyle hareketlere girişmesi anormal bir durum değil. Öyle ki yapması veya yaptırması kesinlikle mevcut gerçekliğe ters bir durum değil. PKK’ye karşı bunların yapılmasını *“olmaz bir şey”* biçiminde görmemek gereklidir.

İkinci bir nokta: Türkiye’nin temel hedefi; PKK’yi demokratik dönüşümü yapsa bile, kontrol etmek, sınırlandırmak, denetim altına almaktır. Yani PKK’nin öngördüğü bir demokratik açılımı kabullenmiş değil. Kendisinin demokrasiyi formüle etme çerçevesi, PKK’yi red etme, dolayısıyla denetim altına alma, etkisizleştirmedir. Bu konuda kontrolü elinden çıkarmak istemiyor. Bu yönlü yoğun bir mücadele yürütüyor. Kongreden bu yana bu mücadelede çok somut adımlar attı. İçte aydınlar, basın ve demokratik oluşum çabaları üzerinde yoğun baskıları var. Kitlelerin daha fazla demokrasi istemleri karşısında yoğun

bir polis baskısı sürüyor. Devlet, denetimi, kontrolü elinde tutmak ve bu tür çevrelere fırsat vermemek istiyor. Yine Avrupa ve Ortadoğu başta olmak üzere dışa yönelik diplomatik faaliyetleri bu süreçte ileri düzeyde gelişti. Irak, İran, Suriye’yle 200-300 kişilik heyetler halinde görüşmeler yaptı. Avrupa’ya yönelik PKK aleyhine çeşitli yaklaşımlar gerçekleştiriyor. Çeşitli devlet başkanlarını bu temelde ağırlıyor.

Türkiye, bu güçlerden PKK’nin sınırlandırılmasını, kontrol altına alınmasını istiyor. Onlar da Türkiye’nin bu yaklaşımını görünce buna dayanarak çıkar sağlamak istiyorlar. Avrupa devletleri hala böyle bir çıkar yaklaşımından tümden vazgeçmiş değiller. Farklı devletler veya sermaye grupları arasında çeşitli ekonomik, ihale pazarlıkları bu dönemde sürdü. Bunların hepsi PKK’ye karşıtlık temelinde bizim mücadelemizle bağlantılıydı. Ekonomik ve siyasi çalışmalar bu amaçla sürdürüldü, sürdürülüyor. Yine örgütümüzü ve askeri güçlerimizi doğrudan hedefleme bakımından şiddetli yaklaşımları var. En başta da Önderliği sınırlandırmak için her türlü çabayı harcadılar, harcıyorlar. Hala öyle bir sınırlandırma durumu yoğun olarak devam ediyor. Parti yönetimimizin hareket ve çalışma alanlarının sınırlandırılması anlamında yoğun çabaları da söz konusudur. Özellikle Avrupa ve diğer alanlarda bu tür siyasi baskılar uygulanıyor. Ayrıca açıktan şiddet uygulama çabaları da söz konusudur. Türkiye’nin Almanya üzerinden Avrupa’daki güç-

lerimize yönelik komplo, suikast, adam kaçırma ve benzeri çalışmaları vardı. Bunlar açığa çıktı. Bu çerçevede Almanya ile Türkiye karşı karşıya geldi ve aralarında çatışma yaşandı. Almanya, Türkiye’nin bu durumdan vazgeçmesini, ajanlarını geri çekmesini istedi. Türkiye de, Almanya’dan diplomatlarının ülkesinden ayrılmasını istedi.

Ortadoğu üzerinde de benzer çabalar vardır. Bunları her gün gazetelere de yansıtıyorlar; *“Filanı vurduk, şöyle böyle oldu”* diye. Türk istihbarat güçleri, dünyanın her tarafında operasyon yapabilmek için geçen süreçte yapılanlardan da alınan güçle daha fazla hazırlık ve çaba içerisinde bulunuyorlar. Bunun artık gizlisi saklısı kalmamıştır.

Yine askeri şiddet de devam ediyor. Operasyonlar Kuzey’de sürekli oldu. Kongreden sonra birçok alanda kış koşullarına rağmen operasyonlar yapıldı. Bu, Güney’e de taşınıyor. Çeşitli çevrelere bu konuda destek verildi. Yani Türkiye her bakımdan bizi daraltmak istiyor.

Bu uygulamalarını şimdi örgüt, yönetim ve gerilla düzeyinin daraltılıp kontrol altına alınması noktasında yoğunlaştırıyor. Giderek bunu daha fazla da yoğunlaştıracaktır. Mevcut silahlı gücün tasfiyesi için siyasi, ekonomik, askeri çabalarını sürdürmekten geri durmayacaktır. Farklı anlaşmalarla bu sorunları çömeden önce çeşitli yollarla tasfiye etmeyi esas alacaktır. Bütün çabalar buna yöneliktir. Bu son operasyonun Türkiye açısından anlamı da budur. Bütün umutları kırılana, artık bu noktada sonuç alınmayacağı tümüyle ortaya çıka-

na kadar, Türkiye’nin bu çabaları sürecektir.

Bilindiği gibi KDP çatışma içerisinde olduğumuz bir güç olup, büyük ölçüde Türkiye’ye bağlıdır. Yeni stratejik yaklaşımı-mız, hem çözüm hem de demokratikleşme anlamında ona karşıt olan bir durumdur. Tabii ki, bu yeni yaklaşımın içine girilebilecek bir durumda değildir. Dolayısıyla bu stratejik yaklaşıma karşıdır. Savaştan daha fazla bu stratejik yaklaşım KDP üzerinde baskı oluşturdu. Bu yüzden KDP’nin bu baskıyı hafifletmek, kırmak, PKK etkinliğini önlemek ve kendisini ayakta tutabilmek için askeri harekate ihtiyacı var. Eğer gücü olursa çok daha fazlasını yapar. Ancak şimdiye kadar zayıf olduğundan bunu başaramadı. Mevcut yaklaşımımız kitleleri ve tabanı üzerinde etkilidir. Bu yüzden onları bize karşı kolaylıkla savaştıramıyor, savaştıracak güç bulamıyor. Yoksa KDP bizim etkimizi kırmaktan da öteye PKK’nin bir örgüt olarak tasfiye olmasını temel amaç olarak önüne koymuştur. Bütün çabaları buna yöneliktir. Türkiye’nin de bu eğilimini görünce onunla ilişkileri daha canlı tutabilmek, ondan güç alabilmek için rahatlıkla bu durumları değerlendiriyor ve böyle bir operasyona gidiyor.

YNK açısından durum farklıdır. İran ile ilişkileri tek yanlı kaldığından bunu dengelemesi gerekiyor. Türkiye ile ilişkisizliği ise onu siyasi olarak oldukça daralttı. Bir süreden beri bu durumdan kurtulmak ve Türkiye ile ilişki geliştirmek çabası içerisinde. KDP’nin bu kadar ilişkiye girdiği bir ortamda kendisi Tür-

kiye’nin etkinliğini gözönüne alınca dar kaldığını gördü. Siyasi bakımdan iş yürütemiyor, daralıyor. Bu durumu Türkiye ile ilişki geliştirerek aşmak istiyor. Bunun için Türkiye’nin birçok isteğini kabul ediyor, etmek durumunda. Diğer yandan YNK her zaman günlük maddi çıkarıcı yaklaşımlar içerisinde olduğundan Türkiye bir şeyler vaat edince onu almak-tan geri durmaz. Herkese yaklaşımı öyle.

Diğer yandan YNK’nin siyaseti PKK’nin kontrol altına alınmasıdır. Belki KDP gibi PKK’nin tümden tasfiyesi üzerinden siyaset gütmüyor ama oldukça sınırlandırılmış, daraltılmış, kendisinin kontrolü altına alınmış bir PKK istiyor. YNK öncülüğünü kabul etmiş bir PKK’dır bu yani. Bu yönde önderlik mücadelesi var. Bunu aleni yürütüyorlar da. Böyle bir PKK üzerinde politika yapabiliyor, çıkar sağlayabiliyor. Onun için böyle bir durum ortaya çıkmasından yana. Bu anlamda PKK’yi daraltacak, kontrol altına alacak gelişmeler YNK’nin de çıkarımadır. Bu çerçevede YNK, KDP ve Türkiye’nin yaklaşımlarını kendi lehine değerlendirmek istiyor.

KDP ile sorun savaşıp savaşmama sorunu değildir. Demokratik dönüşüm ve çözüm stratejisinin gelişmesi açısından KDP’nin dönüşmesi gerekiyor. Bu nokta da stratejik bir savaşım var aramızda. Onun için kendi stratejimizi geliştirecek mücadelelerden asla geri duramayız.

YNK ile mücadeleyi ise daha farklı çerçevede ele almak gerekir. Bu daha çok yoğun bir siyasi mücadeledir.

MAYIS ŞEHİTLERİ

Haki KARER

Yeni bir yüzyılın bu ilk şehitler gününde, sayıları on bini bulan kahraman şehitlerimizi saygıyla anıyoruz. Böyle büyük bir şehitler ordusu yaratmayı bilen ve onların sözcüsü olan Başkan Apo'yu, yine şehit anaları başta olmak üzere tüm şehit yakınlarını saygıyla selamlıyoruz.

18 Mayıs 1977'den bu yana 23 yıllık bir süre geçti. Bu 23 yıl, partimizin var olma, bir halkın diriliş süreci, yok olduğu söylenen ve dirilmemek üzere de yok edilmek istenen bir halkın yeniden doğuş sürecidir. Halklar tarihi açısından 23 yıl az olabilir. Fakat halkları var eden dönemler de var. Bu 23 yıl, Kürt halkının binlerce yıllık tarihi içerisinde bambaşka anlam ifade eder. Tam bir halk olma bilincine, iradesine, gücüne sahip olmasını ortaya çıkartan süreç özelliğini taşır. Bu anlamda da bu 23 yılda olanları anlamak, bilmek ve bunun tarihsel köklerini görmek gerekir. Günümüzde ulaştığı düzeyin ve gelecek için bu 23 yılda yaşatılmış, yaratılmış, değerlerin anlamını bilmek, halk ve insan olmanın bilincini ortaya çıkaracak yegane güçtür.

Kürdistan'da, Türkiye'de ve bütün halklar açısından da Mayıs ayı büyük şehadetlere sahne olmuş bir ay. Her gününde onlarca mücadele kahramanı ve şehidi yatıyor. Hemen sıralanabilir: 1 Mayıs 1977'de Taksim'de; 1 Mayıs'ı, sosyalizmi, insanlığın ve emekçilerin kurtuluşunu yüceltmek için mücadele eden onlarca insan şehit düştü. 2 Mayıs'ta partimizin kurucularından, önder militanlarından Mehmet Karasungur ve İbrahim Bilgin yoldaşlar şehit düştüler. 6 Mayıs gerçeği var. Türkiye açısından da, Kürt halkı açısından da ortak de-

İbrahim KAYPAKKAYA

PKK Militanları için tek ölçü Şehitlerdir

ğerler içinde en büyük yeri olan bir diğer anı; Deniz Gezmiş'lerin idam edildikleri gün. Bu böyle devam ediyor. 17 Mayıs, zindanda Ferhat Kurtay'ların direnişi en yüksek düzeye çıkarttıkları, 18 Mayıs ise bütün bunların sözcüsü ve temsilcisi olarak, Haki arkadaşın Antep'te şehit ediliş günü. Yine TKP-ML kurucusu İbrahim Kaypakkaya'nın şehit ediliş günü. 19 Mayıs, Hilvan'da Halil Çavgun arkadaşın şehadeti.

Mayıs ayı boydan boya direniş ile dolu bir ay. Büyük kahramanları içine almış, büyük şehadetleri yaşamış bir ay. Bu nedenle partimiz bu ayı **“Şehitler Ayı”** ilan etti. Bu karar temelinde ayın anlamına, şehadet gerçeğine uygun bir yaklaşımla en büyük mücadeleleri, direnişleri bu ayda ortaya çıkardı. Geride kalan 15 yıllık kesintisiz süren savaş tarihimize baktığımızda en büyük direnişlerin, kahramanlıkların, gericiliğe en fazla darbe vuran eylemlerin bu ayda gerçekleştirildiğini rahatlıkla görebiliriz. Savaş içerisinde böyle bir anlam yüklendi bu aya ve mücadele bu temelde, anlamına uygun bir biçimde yürütüldü. Kesintisiz bir biçimde, ta ki partimiz siyasette aradığı bazı sonuçlara ulaşana kadar.

Başka mücadele biçimleriyle de ayı halk tarihindeki gerçek yerine uygun bir anlamla yaşamalı ve yaşatmalıyız. Mücadele bu biçimde sürebilmeli, kesintiye uğramamalı. Onu bir gelenek haline getirerek devam ettirme ve bu biçimde geliştirmek gerekir. Hali hazırda zayıf bir yaklaşım var. Mevcut yaklaşımımız bu anlama uygun değil. Büyük savaş kahramanlıkları yapıldı. Fakat kahramanlıkları anlama, değerlendirme gücü ve derinliğini gösterme zayıflığımız var. Ciddi bir ilgi azlı-

“Halklar şunu çok iyi biliyorlar; varlıkları, en kritik süreçte kendilerini feda etmiş insanların yaşamı üzerine kurulmuştur. Onun için de bu temel değerlere her zaman saygı ve hürmetle yaklaşıyorlar. Onları her zaman yüceltiyorlar ve büyük bir bağlılıkla, doğru yaşama ve yaşatmak bilinciyle temsil etmeye çalışıyorlar. Bu olmadan halk olmaz. Gerçek anlamda insan da olmaz”

ğından, yaklaşım zayıflığından söz etmek hem mümkün, hem gerekli. Acı ama gerçek bu. Bunu kendi tarihimize uygun değiştirmemiz gerekiyor. Kendi emeğine, değerine sahip çıkabilen, onu her koşul ve ortamda her zaman yaşayan ve yaşatmasını bilen bir güç olmamız gerekiyor. Kendine saygı bununla olur. Böyle olana başkaları da saygı duyar. Mücadele değerlerini sahiplenmek, onları temsil etmek ve onları yaşatmak böyle olur. Bundan daha önde gelen bir neden, bizi bağlayan bir durum var mı? Olmaması gerekiyor. Kendimizi ifade etmemizin bundan daha değerli, daha çarpıcı yolu var mı? Hayır yok. O zaman kendimizi iyi bilmemiz lazım. Neyiz, nereden geldik, neyi ifade ediyoruz, hangi değerler üzerinde yaşıyoruz, güç kaynaklarımız gerçekte nedir, hangi ödevlerle yüklüüz? Bunu her zaman kendimize sorabilmemiz, her zaman bu sorulara doğru ve yeterli cevap verebilmemiz gerekli. Çünkü ciddiye, saygı, olgunluk, geleceği yaratma azmi ve tutkusu buradan geçer. Birinci sırada bu geliyor. İnsan olmanın en ayırt edici yanı; kendi temel değerleri içerisinde sıralama yapabilmesi, kendisini temsil eden değerleri ölümüne sahiplenebilmesidir. Bunların başında şehadet gerçeği geliyor. Bu, insanlık uğruna, insanların gelişimi uğruna, yaşamlarını ödünsüz, karşılıksız ve çıkarırsız feda etme gerçeğidir. PKK böyle bir gerçeği, çağdaş dönemde Kürdistan'da, Kürt halkı için binlerce büyük fedai biçiminde yarattı. Ona ideolojik-politik bir anlam yükleyerek, onu en keskin yaşam ve eylem biçimi haline getirerek yarattı. Biz bu gerçeğin içindeyiz. Bu gerçeği iyi anlamak, iyi bilmek, bundan sonrası için söz söyleyip yaşayabilmek açısından, bunun temsilini, anılarını yaşatmanın gereğini yerine getirmek zorundayız. Halklar açısından da böyle.

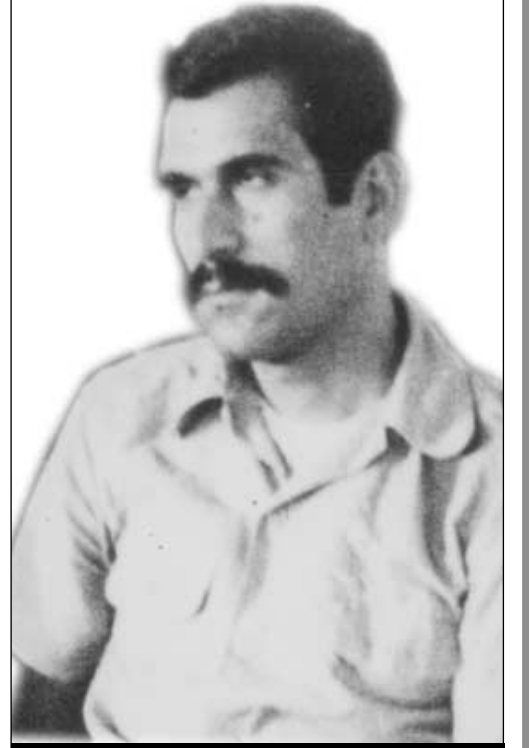
Dünyada temel değerler üzerinde gelişme sağlamış hiçbir halk yoktur. Böyle değerleri yaratama-

yan halklar tarihte erimişlerdir. Tarihte iz bırakan, varlık ortaya çıkartan ve tarihi gelişim içerisinde yer alan halklar bunu neyle yaparlar? Kendilerine özgü değerler yaratmakla, yaşam çıkarmakla, kendilerine ait olma bilincini, gücünü ve iradesini yaratmakla yaparlar. Bu bilinci, iradeyi, gücü ifade eden, bu değerleri temsil eden ve en önde gelen değer ise şehitler ordusu ve şehadet gerçeği oluyor. Halklar şunu çok iyi biliyorlar; varlıkları, en kritik süreçte kendilerini feda etmiş insanların yaşamı üzerine kurulmuştur. Onun için de bu temel değerlere her zaman saygı ve hürmetle yaklaşıyorlar. Onları her zaman yüceltiyorlar ve büyük bir bağlılıkla, doğru yaşama ve yaşatmak bilinciyle temsil etmeye çalışıyorlar. Bu olmadan halk olmaz. Gerçek anlamda insan da olmaz.

Bütün bunları geçtiğimiz süreçte en görkemli bir biçimde Kürt halkı için PKK yarattı. Her zaman, en zor anda bile ileri yürüyebilmek için gerekli olan her türlü gücü alabileceğimiz büyük bir şehitler ordusu, bitmez tükenmez bir değer toplamı gerçeği ortaya çıkardı. Halk bu gerçeği biliyor. Bugün Kürt halkı her tarafta kesinlikle bu gerçek üzerinde düşünüyor, tartışıyor. Her yerde toplantılar yapıyor, anlamaya çalışıyor. Bugünün ne demek olduğunu, kendisi açısından ne anlam ifade ettiğini daha derinden kavramak istiyor. Halkta böyle bir bilinç oluştu ve zaten düşmanlarının bütün saldırılarına rağmen, alt edilemeyen, dağıtılamayan, ezilemeyen büyük bir halk eylemliliği ve birlikteliği böyle bir bilinçle sağlandı. Bu bilinç üzerinde ayakta duruyor, başka herhangi bir güçle, kuvvetle

durmuyor, yaşamıyor. Kendisini başka bir biçimde ifade etmiyor. Halk böyle bir bilinci Parti Önderliği'nin büyük çabalarıyla edindi. Kendisini böyle bir bilinç temelinde yeniden yarattı ve bununla yürüyor. Tabii bunun daha da ilerletilmesi gerekiyor. Bu bilincin körelmesine, zayıflamasına, çarpıtılmasına asla izin vermemek, zayıf bir temsiliyi kabul etmemek gerekli. Bu bilinci daha fazla derinleştirmek, kökleştirmek, bu temelde halk yaşamını, insan yaşamını daha anlamlı ve güçlü kılmak için sürekli çaba harcanmalıdır. Bu, en başta bu değerleri yaratan ve ortaya çıkartan partimizin görevi; fakat her militanın, bu halk içerisinde var olan, yaşayan herkesin görevi.

Şimdi bu yeni yıldönümünde şehitlerimizin şehadet gerçeği için neler söylenebilir? Geçmişe bakarak bugün açısından hangi sonuçları çıkartabiliriz? Bugün ilerleme sağlayabilmek için, buradan nasıl güç alabiliriz? Kısaca bunlar üzerinde durulabilir. Öncelikle şunu belirtmek gerekir; bu parti ve bu halk böyle bir mücadeleyle, bu mücadeleyi var eden şehadet gerçeği ile var oldu. Parti Önderliğimiz, partiyi şehitlerin yaşamı olarak tanımladı. PKK gerçeği şehitler ordusu gerçeğidir. Parti tarihinde içimizde zaman zaman partili olup olmamanın ölçülerinin belirlenmesini isteyenler çıktı. Böyle bir istem şu veya bu biçimde öne sürüldüğü zaman Parti Önderliği şöyle demişti: **“Şehitler PKK'lidir.”** Gerçek PKK, halk önderliği tanımına uygun olarak PKK, böyle bir güçten ve onurlu bir anlamdan oluşuyor. Bu ordu nasıl oluştu, bu tarih nasıl gelişti, tarihin gelişiminin her aşamasında ne tür değerler ortaya çıktı ve ne anlam ifade etti? Parti Önderliğimiz bunları gün gün, yıl yıl ve bütün özellikleriyle, özyle değerlendirmeye tabi tuttu. Şehitler sözcülüğü, şehitler partisinin yaratıcısı olarak, bu hareketin Önderliği olarak, yürüttüğü mücadelenin her anında ortaya çıkan değe-

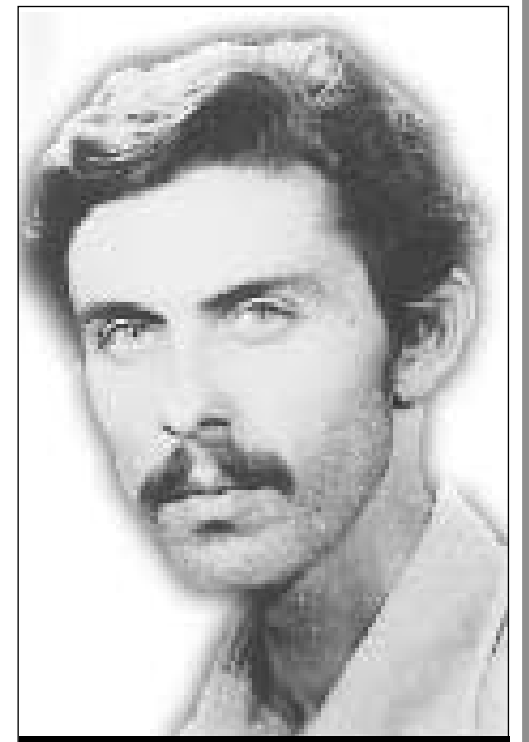

Deniz GEZMİŞ

rin, yapılan işin ne anlama geldiğini en doğru, en gerçekçi ölçülerıyla, en uygun biçimde Parti Önderliği ifade etti. Parti edebiyatımızda kapsamlı bir biçimde var. Her şeyden önce partiyi öğrenmek için bunları okumak, özümsemek gerekli. Partinin en temel özellikleri, gerçek özü, hem amaçları, yaşamı, hedefleri, hem de umutları bakımından bu değerlendirmelerde mevcut. PKK'yi öğrenmek, özümsemek isteyen, en fazla değerlendirmeleri incelemek ve gerçeklerinin özünü anlamak zorunda. Başka türlü PKK tanımlaması yapmak mümkün değil. Tanımlanabilir de, ama o, tanımlı yapının kendisine aittir. PKK'ye ait olmaz. PKK'ye ait bir tanım aranıyor ve o tanım öğrenilmek isteniyorsa, bunu Parti Önderliği'nin mücadele şehitlerimiz üzerine yaptığı değerlendirmelerde aramak ve bulmak gerekli. Bu açıdan geçmişin değerlendirmesi, bu büyük yaşamların, eylemlerin değerlendirmesi, partimiz açısından en üst düzeyde ve en derin biçimde yapılmış bulunuyor. Bize düşen bunu anlamak, özümsemek, onunla bütünleşmeye çalışmak oluyor. Gelişmeye, yaşamın ilerleyişine uygun olarak, onlardan yeni anlamlar, partinin ve halkın gelişimine güç katacak, yol gösterecek veriler çıkartabilmek gerek. Başka verilerle yürünecek yol yanlış da olabilir. Bizi ileriye götürmeyebilir. Sağa sola saptırılabilir. Eğer düzgün, doğru, insan ve halk gerçeğine uygun yürümek istiyorsak, yolumuzun böyle bir değer gerçeğiyle çözülmesini her zaman sağlayabilmemiz gerekli.

Bu çerçevede şehitlerimizi tanımlamak, ifadelendirmek partiyi ifadelendirmekle oluyor. Şehadet gerçeğimizi değerlendirmek, parti gerçeğimizi değerlen-

Devamı 24'te

Ferhat KURTAY